



Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

HAZA KİTĀBU İSKENDER-NĀME

Tansholpan YESSİRKEP

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

HAZA KİTĀBU İSKENDER-NĀME

Tansholpan YESSİRKEP

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi


Ankara, 2019

KABUL VE ONAY

Tansholpan YESSIRKEP tarafından hazırlanan ‘‘Haza Kitābu İskender-nāme’’ başlıklı bu çalışma, 04/04/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.


Prof. Dr. Emine YILMAZ (Başkan)


Prof. Dr. Nesrin BAYRAKTAR ERTEN (Danışman)


Doç. Dr. Murat KÜÇÜK

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Musa Yaşar SAğLAM

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- o Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ...ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- o Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

29/05/2019



TANSHOLPAN YESSIRKEP

¹"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
 - (2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
 - (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir. Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir
- * Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Prof. Dr. Nesrin BAYRAKTAR ERTEN danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

29/05/2019



TANSHOLPAN YESSIRKEP

ÖZET

YESSIRKEP, Tansholpan. *Haza Kitābu İskender-nāme*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2019

Bu tez çalışması Vatikan Kütüphanesinde Türkçe Yazmalar bölümünde bulunan 145 numaralı, müellifi belli olmayan “Haza Kitābu İskender-nāme” adlı Arap harfli el yazması eserin ilk 45 varağı (90 sayfa) üzerinedir. Eserin yazılış tarihi belli olmamakla birlikte eserin dili incelendiğinde Eski Anadolu Türkçesinin son dönemine ait olduğu ve bundan dolayı eserin yaklaşık XV. yüzyılın sonu XVI. yüzyılın başında yazıya geçirildiği tespit edilmiştir.

Bu tez çalışması Giriş, Dil İncelemesi, Transkripsiyonlu Metin ve Analitik Dizin bölümlerinde oluşmaktadır. Giriş Bölümünde İskendernameler konusu ele alınmıştır. Birinci bölümde eserin iç ve dış özellikleri yer almaktadır. İkinci bölümde eserin yazım özellikleri ve biçim özellikleri, Türkçenin tarihsel dönemleri ve günümüz Türkçesiyle, örnekler üzerinde karşılaştırılacaktır. Tezin üçüncü bölümü metnin transkripsiyon alfabeti ile Türkçeye aktarılmasından oluşmaktadır. Dördüncü bölümde eser içinde geçen sözcüklerin ve özel adların analitik dizinleri yer almaktadır. Tezde son olarak yararlanılan kaynaklar bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler

Eski Anadolu Türkçesi, Haza Kitābu İskender-nāme, Arap Harfli Metin

ABSTRACT

YESSIRKEP, Tansholpan. *Haza Kitābu İskender-nāme*, Master Thesis, Ankara, 2019

This thesis contains the first 90 pages of the Arabic manuscript “Haza Kitābu İskender-nāme”. The Manuscript was found in the Vatican Library in the Turkish Manuscripts section No.145 and the author unknown. Although the date of writing the work is not determined, the language of the work is considered in the last period of Old Anatolian Turkish language, and, therefore, it was found that the work was transcribed at the end of the XV century and the beginning of XVI century.

This thesis consists of parts such as Introduction, Linguistic Analysis, Transcribed Text and Analytical Directory. In the Introductory part ‘İskendernameler’ is discussed. In the first part the theme of particularly inner and outer features of the work took place. In the second part writing style of the manuscript, sound and form characteristics, historical periods of Turkish is compared to the modern Turkish on the basis of examples. The third part of the thesis includes the alphabet of text transcription and its transfer into Turkish. Fourth part contains analytical directories of the words and proper nouns used in the manuscript. Used references indicated in the last part of the thesis.

Key words

Old Anatolian Turkish, Haza Kitābu İskender-nāme, Arabic Letters Text.

KISALTMALAR

Ar. Arapça

Bkz. Bakınız

Far. Farsça

Krş. Karşılaştırınız

Moğ. Moğolca

Soğd. Soğdca

T. Türkçe

vd. ve diğerleri

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	ii
ETİK BEYAN.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
KISALTMALAR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÖNSÖZ.....	ix
GİRİŞ	1
1.BÖLÜM : İSKENDERNAMELER HAKKINDA	3
2. BÖLÜM : DİL İNCELEMESİ	4
2.1. SÖZ YAPIMI.....	4
2.1.1. Eklenmeyle Söz Yapımı.....	4
2.1.1.1.2.2.1. Çatı Ekleri.....	13
2.1.1.2.Fiilimsi Ekler	15
2.1.1.2.1. İsim-Fiil Ekleri.....	15
2.1.1.2.2. Sıfat-Fiil Ekleri.....	16
2.1.1.2.3. Zarf-Fiil Ekleri.....	20
2.2. METNİN BAZI ARKAIK YAPI VE SÖZCÜKLERİ	24
3. BÖLÜM: TRANSKRİPSİYONLU METİN.....	25
4. BÖLÜM :DİZİN.....	77
ÖZEL ADLAR DİZİNİ	187
SONUÇ.....	195
KAYNAKÇA	199

EK 1. ORIJİNALLIK RAPORU	201
EK 2. ETİK KURUL / KOMİSYON İZİNİ YA DA MUAFİYET FORMU	203



ÖNSÖZ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma ‘Haza Kitābu İskender-nāme’ adlı eser üzerinedir.

İslam edebiyatında konusu klasikleşen, bir çok şair tarafından tekrar tekrar yazılan mesnevi konularından birisi İskendername’lerdir. Tarihte yaşamış olan Makedonyalı İskender ile aynı kişi değildir. Daha doğrusu tarihteki İskender ile karışmış, Kuran’daki Zülkarneyn ile kimliği birleşmiş yarı tasavvuri yarı gerçek efsanevi bir kahraman ve onun üzerine kurgulanmış olan bir ölçüde de kalıplaşmış olaylardan oluşan bir mesnevi konusudur.

Nesir ve çok az sayıda nazm karışımı bir eserdir.

Varak sayısı bakımından hacimlidir. Bu nedenle yazılmış olduğu döneme ait fazlaca dil malzemesi sunmaktadır. Yaptığımız çalışmanın amacı bu eserin kayıt altına alınması ve dönemine ait dil hazinesine katkı sağlamaktır.

Başından sonuna kadar tezimin her aşamasında desteğini ve yardımını esirgemeyen değerli hocam ve danışmanım Prof. Dr. Nesrin BAYRAKTAR’a, metnin transkripsiyon kısmını arap haflerinden latin harflerine aktarmak için yardımı dokunan sınıf arkadaşım Motlo FADHIL SHAKOR’a, genel tezimi hazırlarken önerilerini ve yardımını paylaşan arkadaşım Ana PATARKALASHVİLİ’ye, uzaktan desteğini esirgemeyen aileme çok teşekkür ederim.

GİRİŞ

Eski Anadolu Türkçesi; Oğuzca temeli üzerinde gelişen, Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan sonra başlayan, en parlak zamanını Anadolu Beylikleri döneminde yaşayan ve daha sonra Osmanlı Devleti'nin sınırlarının genişlemesi ile Türkçenin bir ilim ve medeniyet dili hâline geldiği Osmanlı Türkçesi devrine kadar hüküm süren XIII-XV. yüzyıllar arasındaki yazı dilinin adıdır. XV. yüzyılda bitmemiş olup XVI ve XVII. yüzyıllarda da nispeten devam etmiştir.

Eserin dil özelliklerini dikkate aldığımızda eser Eski Anadolu Türkçesinden Osmanlı Türkçesine geçiş dönemi eserlerinden biri olarak kabul edilebilir. Ancak daha çok Eski Anadolu Türkçesinin özelliklerini taşıdığını söylemek mümkündür.

Metnin Kuruluşu

Arap harfli olan metin, transkripsiyon yöntemiyle Latin harflerine aktarılmıştır. Metnin çoğu harekelenmiştir, fakat çok az sayıda harekelenmemiş kısımlar da mevcuttur. Bu sebeple gösterilmeyen ünlüler, harekelendirilmiş veya ünlü harfleri ile karşılanmış diğer örneklerden hareketle veya genel Eski Anadolu Türkçesi özelliğine uygun olarak tespit edilmiştir. Yanlış yazılan kelimelerin doğru şekilleri metinde verilip yazmadaki kullanımları dipnotlarda belirtilmiştir.

Dizinin Düzenlenişi

Çalışmanın son bölümünde, eserde geçen tüm sözcükler madde başı olarak alındığı ve sözcüklerin eserde almış olduğu tüm eklerin metin numarasıyla ayrı ayrı belirtildiği dizin ve sözlük oluşturulmuştur. Kelimelerin manaları metindeki kullanımına göre verildi. et, eyle, -kıl, -ol- yardımcı fiiller ve deyimleşmiş birleşik fiiller ile bazı kalıplaşmış ifadeler, ilgili kelimenin altında, metindeki anlamlarıyla verilmiştir. Eserde aynı kelimenin farklı şekilleri, ayrı ayrı madde başları hâlinde gösterildi ve birbirlerine göndermeler yapılmıştır. Son olarak çalışmanın ekler kısmına metnin tıpkıbasımından birkaç örnekler verilmiştir.

Şahıs, şehir, ülke, melek, peygamber ve buna benzer isimler için 'Özel adlar' dizini hazırlanmıştır.

Nüshanın Tavsifi

Dış özelliklerine gelince cilt rengi koyu kahverengidir. Kağıt açık sarıdır. Kitabın ebat ölçüsü 18x26 cm'dir. Çalışma (yazı) alanı ise 13x18 cm'dir.

İç özellikleri ise eserin toplamı 398 sayfadır (199 varak). Bu tezde eserin 90 sayfası (45 varak) ele alınmıştır. Her sayfada 17 satır vardır. Kitabın ilk 7 sayfasında az sayıda silik yerler vardır. Yazı türü nesihdir. Düz yazı şeklindedir. Kırmızı mürekkep te kullanılmıştır. Yer yer manzum varsa da metnin geneli mensurdur. Hareke kullanılmıştır.

Nüshanın Özelliği

Bu eserin özelliği 16. yüzyılda yazılmış gibi görünmekle birlikte söz varlığı açısından Türkçe'ye kazandırılması gerekli eserden biridir. Türk dilinde pek çok İskendername vardır, fakat onların çoğu manzum şeklindedir. Eserde çok güzel dil malzemesi vardır. Eser 16. yüzyılda yazılmış gibi görünse de söz varlığı açısından Latin harfleriyle Türkçeye kazandırılması önemlidir.

1. BÖLÜM

İSKENDERNAMELER HAKKINDA

MÖ 334 baharında uçsuz bucaksız topraklara hâkim olan Pers İmparatorluğu'na karşı binlerce askeriyle harekete geçen, Anadolu'dan başlamak üzere geçtiği yerlerde kale ve şehirleri kuşatıp fetheden, Pers imparatoru Dareios'u kısıkaca alarak bozguna uğratan, Orta Asya steplerinden Hindistan'a kadar ayak basmadık yer bırakmayan Makedonya'nın yirmi iki yaşındaki kralı İskender, kendi zamandan başlayarak Hellenistik krallar, Roma imparatorları, Orta, Yeni ve Yakın Çağ hükümdarlarınınca ideal yönetici modeli olarak kabul görmüş ve gitgide büyüyen efsanesi pek çok dil ve edebiyatta anlatılara konu edilmiştir. Hükümdar ve komutanların ona öykünmelerinin yanı sıra tarihçiler, felsefeciler, entelektüeller ve edipler ünü bütün yönleriyle araştırıp değerlendirmişlerdir.

Kuran'da Zülkarneyn ile özdeşleştirilen Büyük İskender İslam uyarlığı havzasında tüm cihanı fethetmek isteyen bir fatih olduğu kadar meraklı, bilgi peşinde koşan bir bilge olarak anlatı, tabakat ve biyografik yapıtlarda yerini almıştır.

İskendername Batı ve özellikle Doğu toplumlarında İskender'in hayatını, askerî mücadelesini ve devlet adamlığını dinî, destanî unsurlarla anlatan eserlere verilen genel bir isimdir.

İslam edebiyatındaki ve Türk edebiyatındaki mesnevilerde İskender'in kimliği veya fetihleri hakkında bazı doğru bilgilere de rastlanılmakla birlikte ailesi ve şahsiyetine ilişkin rivayetler çoğunlukla efsanelere dayanır. "Genelde tarihi eserlerle tefsirlerde Zülkarneyn'in İskender-i Kebir, İskender-i Ekber, İskender-i Himyeri; Makedonyalı İskender'in ise İskender-i Rumi ve İskender-i Yunani diye anılmasına rağmen edebi eserlerde bu adlandırmalar tamamen birbirine karışıp Zülkarneyn'in kişiliği İskender'in hayatına kuvvetli biçimde sindirilmiş ve 'İskendername' adı verilen tür içinde de İskender neredeyse tamamen Zülkarneyn kimliğine bürünmüştür." (Ünver, 1983, s. 558)

2. BÖLÜM

DİL İNCELEMESİ

"Dil İncelemesi" başlıklı ikinci bölüm 'Haza Kitābu İskender-nāme' adlı eserin dili üzerine yapılmıştır. Bu bölümde metin yapı bilgisi özellikleri bakımından ele alınmaktadır. Eserde geçen kelimelerin üzerinde durulup yapım ekleri kök ve ek olarak ayrılarak örnekler verilerek incelenmiştir.

2.1. SÖZ YAPIMI

Söz yazımı, var olan biçimlerden veya biçimbirimlerden faydalanarak yeni kelimeler yapma işlemidir. Yeni bir söz çok farklı yollarla yapılabilir. Türkçedeki en yaygın söz yapım biçimlerinden türetmeyle söz yapımına örnekler getirdik:

2.1.1. Eklenmeyle Söz Yapımı

Türkçedeki ana kelime yapımı eskiden beri işlek olan türetimle gerçekleşir. Türetim, isim ve fiil köklerine yapım ekleri getirilerek yapılır.

2.1.1.1. Yapım Ekleri

İsim ve fiil köklerine gelerek onlardan köke bağlı yeni anlamda kelimeler türeten ses birlikleridir. Yapım eklerinin ana görevi, sonuna geldiği kelimenin anlamında değişiklik yapmasıdır. Bu anlam değişikliği, kelimenin çeşidini de değiştirebilir. Yeni türetilen kelime ile türediği kök ve gövde arasında bir anlam ilişkisi bulunur. Yapım ekleri köklerden kelime türettikleri için köklerden hemen sonra gelirler.

2.1.1.1.1. İsim Yapımı

İsim türetimi, isimlere ve fiillere isim türeten ekler getirilerek yapılır.

2.1.1.1.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler

İsimden isim yapma ekleri, isim kök ve gövdelerine getirilen eklerdir. İsim kök ve gövdeleri ya doğrudan doğruya isim kökenli sözlere, ya da fiilden isim yapma ekleriyle oluşturulmuş isim gövdeleridir. İsim kök ve gövdelerinden türetme yapacak eklerin bir bölümü çok işlek, dolayısıyla canlı olan eklerdir. Bunlardan bir bölümü ise az işlek eklerdir:

+An: Genellikle çokluk bildiren isimler yapar. Metinde sadece aşağıdaki örneğe rastlanmıştır.

oğlan < oğul + an 43r/15, 43r/16, 43v/01, 43v/12, 44v/15

+Aru: Metinde yer yön bildiren zarflar yapmıştır.

ilerü (gelip) < il + erü 7r/02, 10r/01, 18r/04, 18r/08, 18r/09 (2) vd.

içerü (düşse) < iç + erü 14v/02, 20r/03, 24r/04

+CA: Metinde kelimelere eklenerek ‘gibi’ veya ‘kadar’ anlamını veren isimler, sıfatlar ve zarflar yapmıştır.

a. Sıfat yapar.

yênice (devlete) < yêni + ce 6v/17

b. Zarf yapar.

nevbetçe (‘ıyş sürmiş’) < nevbet + çe 21r/16

c. İsim yapar.

çaluca (yokmuyuz) < çalu + ca 4v/09

dilce (dêrsen) < dil + ce 13v/14, 32v/07, 34r/02

deñlüce (oğlan) < deñlü + ce 39v/14

+CAK: Metinde zarf türünden kelime yapmıştır.

yalıncağ (kılup) < yalın + cağ 7r/09, 7v/04, 7v/13, 32r/16

+CI: Metinde meslek adı yaptığı örnek bulunmuştur.

êlçi < êl + çi 34r/10

+cUK: Metinde ‘küçüklük’ eki yapan örnekler bulunmuştur.

kiçücük < kiçü + cük 20v/10

hāmecik < hāme + cik 15r/10

+dAş: Ortaklık ve beraberlik bildiren isimler yapmıştır.

turdaş < tur + daş 17r/01

yoldaş < yol + daş 32r/10, 32r/13

ayağdaşın 32r/13

+dIn: Metinde zarf yaptığı örnekler bulunmuştur.

aydın (olur) < ay + dın 14r/16

öñdin (varup) < öñ + din 35r/08

+ıl: Renk adlarına eklenir.

kızıl < kız + ıl 2v/02, 2v/13, 17v/10, 22v/08, 24r/06 vd.

yaşıl < yaş + ıl 17v/10, 29r/07, 38v/16

+kek: Kalıplaşmış olarak tek kelimedede bulunur.

erkek < ér + kek 11r/10

+kI: Metinde sıfat yaptığı örnekler bulunmuştur.

kanķı (tarafa) < kan + ķı 2v/05, 11v/15, 14r/17, 26r/13, 36r/02

+IA: İsimle eklenerek yer isimi yapan bir örneğe rastlanmıştır.

ķışla < ķış + la 33r/09

+IAyIn: Metinde eklendiği kelimelere ‘gibi’ anlamı katan örneklere sıkça rastlanmıştır.

şacılayın < şacı + layın 2v/15

yıldırımılayın < yıldırım + layın 3v/10

ancılayın < ancı + layın 5r/08, 25v/07

buncılayın < buncı + layın 6r/06, 13v/12, 21v/15, 23r/02 vd.

arşlanılayın < arşlan + layın 8r/07

cānlulayın < cānlu + layın 18r/06

‘uqāblayın < ‘uqāb + layın 19r/03

başınlayın < başın + layın 19v/07

tahtasınlayın < tahtasın + layın 20r/14

yumruqlayın < yumruq + layın 35v/11

oqlanlayın < oqlan + layın 39r/08

baharlayın < bahar + layın 39r/13

sencileyin < senci + leyin 16v/04, 25r/04

gerekinleyin < gereken + leyin 3r/05, 19v/13

dirileyin < diri + leyin 22v/14

kūnbetleyin < kūnbet + leyin 31v/11

sirenleyin < siren + leyin 35v/10

+HK: Metinde isimden soyut isim veya sıfat yaptığı pek çok örneğe rastlanmıştır.

qaraqlıqlıq < qaraqlıq + lıq 14r/16

qullıqlıq < qul + luqlıq 10v/09, 10v/11, 11r/01, 11r/16, 35v/01

qoqlıqlıq < qoqlıq + luqlıq 25v/06, 42r/06, 44r/13

erlik < er + lik 11v/09

eylük < ey + lük 11v/08

qoqlıqlıq < qoqlıq + lıqlıq 5r/14, 6v/16

varlıqlıq < var + lıqlıq 36r/12

eksüklik < eksük + lik 10v/10

dirlik < dir + lik 22r/02

birlik < bir + lik 34r/08

Bazı örneklerde zaman bildiren isimlere gelerek sıfat yapmıştır.

yıllıqlıq (yol) < yıl + lıqlıq 28v/15, 29v/07, 29v/17, 34v/17

aylık (y er) < ay + lık 30r/04, 38r/06, 39v/08, 39v/10

günlük (yol) < gün + l k 1v/11

+IU:  nl s  kurallı olarak yuvarlaktır (<+IIg)

a. Sıfat yapar.

kulaklu (kuş) < kulak + lu 2v/13

atlu (Seh n) < at + lu 3r/02

baĒlu (eli) < baĒ + lu 8v/11, 8v/12, 8v/16, 9r/01, 9r/10 vd.

adlu (server) < ad + lu 20v/07, 24v/17, 29r/15

kanatlu (kuş) < kanat + lu 23r/15, 29r/07

d rl  (bel ) < d r + l  9r/06, 9r/15, 9r/15(2), 12v/10, 13v/14 vd.

eyerl  (g miş) < eyer + l  11r/10

 zeng l  (har r) <  zeng  + l  11r/10

b rk s nl  (biri) < b rk s n + l  11r/11

k ndel  (har r) < k nde + l  11v/01

s retl  (z lf-i m şĒ) < s ret + l  11v/03

selebl  (em r   sip h) < seleb + l  13v/05

y g r şl  (kim) < y g r ş + l  17r/13, 26v/17

g bekl  (silih) < göbek + l  20r/13

zeynlü (bir) < zeyn + l  20v/02

sa' detl  (vez r) < sa' det + l  25r/04, 34v/09, 34v/10, 34v/12

zehirlü (leş) < zehir + l  25r/16

deĒl  (farĒ) < deĒ + l  28r/12, 28v/09, 35v/13, 35v/14

tenl  (kişi) < ten + l  32v/05

s retl  (v c d) < s ret + l  35v/09

b. Zarf yapar.

endişelü (olup) < endişe + lü 38r/09

hasretlü (édipdur) < hasret + lü 45r/04

+mİş: Altı ve yedi sayı isimleri üzerinde kalıplaşmış olarak görülür.

altmış < alt + mış 3r/03, 4v/13, 6r/10, 9v/01, 20r/17

yétmiş < yét + miş 29v/05, 29v/06, 29v/07, 29v/11

+(I)ncİ: Sayı isimlerinden sıralama sayı sıfatları türetmiştir.

ikinci < iki + nci 17r/12, 21r/07

yédinci < yédi + nci 28v/13, 28v/15

birinci < bir + inci 29r/11, 30r/01

dördüncü < dört + üncü 1r/01

sekizinci < sekiz + inci 2v/08

+rA: Zarf yapmıştır.

a. Yön gösteren zarflar yapar.

içre < iç + re 12v/15, 14r/05, 14r/13, 14v/10, 14v/13, 22v/04 vd.

taşra < taş + ra 25r/08, 29v/16, 31v/07, 44r/09

b. Zaman zarfı türetebilir.

şonra 3r/14, 10r/15, 12v/03, 23r/09, 24r/16, 29r/02 vd.

+rAk: ‘Karşılaştırma’ için kullanılan bu ek metinde zarf yapmıştır.

yègrek (bilürsüz) < yèg + rek 25v/02

+sUz: Metinde yokluk bildiren sıfatlar yapmıştır. Zarf görevini üstlenen örneklerle de rastlanmıştır.

a. Sıfat yapmıştır.

cānsuz (nesne) < cān + suz 15r/12, 15r/14

mālsuz (kişinüñ) < māl + suz 37v/11

b. Zarf yapmıştır.

ölümsüz (ḥekīm ṣāh ölümsüzini kim söyledi) < ölüm + süz 10r/04

ṭansuz (Seḥsīn ṭansuz rāst ṣanup) < ṭan + suz 12r/08

2.1.1.1.1.2. Fiilden İsim Yapan Ekler

İsimden isim yapma eklerinde olduğu gibi, fiilden isim türeten ekler ya fiil kök ve gövdelerine ya da isim kök ve gövdelerinden oluşturulmuş fiil gövdelerine getirilen eklerdir.

-Cek:

emcek < em - cek 39r/05

-U:

aşılı < aşıl - u 20r/10, 201/11, 20r/12, 20r/14

kazılı < kazıl - u 20r/12, 20v/03, 23r/06, 23r/08 vd.

korḥulu < korḥul - u 28r/02

kurulu < kurul - u 20r/07

yazılı < yazıl - u 20r/10, 20/12, 20r/13, 20r/14 vd.

korḥu < korḥ - u 13v/04, 26v/12, 43r/02

yapu < yap - u 17v/08

-(I)m:

ölüm < öl - üm 6v/02, 22r/04, 22r/07 (2), 30r/15

adım < at - ı - m 17v/09, 18r/09 (2), 18r/10, 19r/16

-(I)n:

ekin < ek - in 32v/15

uzun < uz - un 13r/15, 14r/09, 20r/09, 23r/12, 23r/13

yaqın 17r/13, 25v/05

-Inç: Bu ek fiilden çok sıklıkla isim yapan ektir. Aslında burdaki 'n' dönüşlülük ekidir.

korḥunç < korḥ - unç 13v/08, 31v/04, 32r/02

korhunç < korh - unç 18r/04

-İş:

ağış < ağ - iş 44r/14

göriş < gör - iş 42v/05

-(A)k: Eski Türkçedeki -GAk ekinin, EAT.deki şekilleriyle karışmıştır.

sancağ < sanç - ağ 2r/11, 5r/06, 5r/17, 6r/17, 7r/02 vd.

yatağ < yat - ağ 25r/12, 25r/15, 25v/07 (2), 26r/08 vd.

-(U)k: Edilgen çatıda -mİş ekinin fonksiyonunda isim ve sıfatlar türetir.

yırtuğ < yırt - uğ 16r/04, 41v/01

açuğ < aç - uğ 29v/08, 41v/01

-mA: Aslında mastar şekli olan bu ek kalıcı isimler de yapar.

yağma < yağ - ma 2r/03, 3v/05, 4r/10

-A:

göre < gör - e 2v/05, 25v/06, 25v/07, 26r/11 vd.

2.1.1.1.2 Fiil Yapımı

Fiil türetimi, isim türetimi gibi, isim veya fiil köklerine fiil türeten ekler getirilerek yapılır.

2.1.1.1.2.1. İsimden Fiil Yapan Ekler

İsimden fiil yapan ekler, isim kök ve gövdelerinden fiil yapan eklerdir. Bu ekler isim köklerine, isimden yapılmış isim gövdelerine ve fiilden yapılmış isim gövdelerine eklenirler. Yani isimden fiil yapan ekler, isimden isim yapan eklerden ve fiilden isim yapan eklerden sonra gelebilirler:

+A-: Hem geçişli hem de geçissiz fiil yapabilir.

a. Geçişsizler.

beñze- < beñiz + e- 2v/13, 2v/14(2), 6v/10, 12r/03, 14r/16, 15v/11 vd.

oyna- 28v/01 (2)

yaşa- < yaş + a- 13r/04

b. Geçişliler.

dile- < dil + e- 5r/04, 10r/08, 13v/03

+(A)l-: Geçişsiz fiiller türettiği görülmektedir.

diril- < diri + l- 36r/11

+IA-: İsimlerden hem geçişli hem geçişsiz fiiller yapar.

karşula- < karşı + la- 3r/11, 20r/07

hil'atla- < hil'at + la- 3v/12

bağla- < bağ + la- 8r/01, 19v/13, 19v/14

ırlat- < ır + la-t- 6v/02

bağışla- < bağış + la- 9v/09

ışmarla- < ışmar + la- 9v/10, 33r/14

cāzūla- < cāzū + la- 15v/11, 17r/06

başla- < baş + la- 25r/09, 26r/03

şikārla- < şikār + la- 25v/13

avla- < av + la- 35r/09

kışla- < kış + la- 32v/15

cāzāla- < cāzā + la- 43v/13

gözle- < göz + le- 3r/08

taḥsīnle- < taḥsīn + le- 6r/01

işle- < iş + le- 20r/07

2.1.1.1.2.2. Fiilden Fiil Yapan Ekler

Fiilden fiil yapan ekler fiil kök ve gövdelerinden fiil yapmak için kullanılan eklerdir. Bu ekler de fiil köklerine, fiilden yapılmış fiil gövdelerine ve isimden yapılmış fiil gövdelerine gelirler:

-ı-:

kaķı- < kaķ -ı- 3v/10, 9r/14, 9r/16, 13v/17, 25v/17 vd.

-le-: Bir fiili belirli aralıklarla ve sık sık yapmayı bildirir.

depele- < dep - le- 17r/08, 31v/13 vd.

-y-:

koy- < ko - y- 3v/03, 5v/02, 6v/06, 7r/08, 8r/17 vd.

2.1.1.1.2.2.1. Çatı Ekleri

Ettirgenlik Ekleri

-t-:

ırlat- < ır - la - t- 6v/02

depelet- < depe - le - t- 10r/10

belürt- < belür - t- 11v/09

götürt- < götür - t- 22v/02

-dUr:

şundur- < şun - dur- 2r/05

ulaşdur- < ulaş - dur- 11v/14

taıpdur- < taıp - dur- 12v/06

azdur- < az - dur- 15r/06

kaımaşdur- < kaımaş - dur- 17v/14

kıldur- < kııl - dur- 42r/06

yandur- < yan - dur- 29v/09

göndür- < gön - dür- 4r/10

bildür- < bil - dür- 5r/04

döndür- < dön- dür- 19v/08

düzdür- < düz - dür- 30v/06

-It-:

aķıt- < aķ - it- 16r/15

taġıt- < taġ - it- 7v/14, 8r/16

-Ar-:

çıkār- < çık - ar- 15r/10

ķopar- <ķop - ar- 19v/15

gider- < git - er- 3v/13

-Ur-:

düşür- < düş - ür- 26v/05, 40r/14, 40v/15, 43r/15

-GUr-:

ërgür- < ër - gür- 29r/12

Edilgenlik Ekleri

-(I)l-:

taġıl- 3r/15

dikil- 7v/06

ķırıl- 7v/09

çapıl- 15v/08

dutıl- 30v/17

açıl- 18r/03

vëril- 14r/03

-(I)n-:

toyun- 2r/08

olun- 36v/14

urun- 10v/03, 22r/16

bulun- 27r/15

Dönüslülük Ekleri**-(I)l-:**

yarıl- 31v/05

-(I)ş-: Aslında ‘işteşlik’ ekidir. Bazı örneklerde, bir işin, fâilin kendi kendisine yapıldığını gösterir.

iriş- 23r/14

İşteşliklik Ekleri

-(I)ş-: Fiilin yapılmasında ‘karşılıklı’ ve ‘birliktelik’ bildirir.

ağlaş- 10r/01

ditreş- 26v/12

söyleş- 38r/07

görüş- 3r/10

gülüş- 12r/06, 12r/15, 13v/17

2.1.1.2.Fiilimsi Ekler**2.1.1.2.1. İsim-Fiil Ekleri**

-mAK: En işlek mastar ekidir. Hâl ekleri ile birlikte kullanılışında yüklendiği görevler ‘İsim Hâl Ekleri’ bölümünün ilgili yerlerinde verilmiştir.

şundurmak 2r/05

urmak 4r/04

olmak 7r/03

şalmak 8v/14

kaçmak 10r/12

çomak 11r/16, 18r/06

almak 16v/03, 37r/06

çıkmaç 35r/02

varmak 35r/02

varmamak 35r/03

sağınmak 39r/16

kılmağ 3v/02

kurtarmağ 8v/01

olmağ 14v/17

azdurmağ 15r/05

avlamağ 30v/12

alışmağ 37v/04

'IİK' eki ile de kalıplaştığı görülmektedir

varmağlığı 25v/02

2.1.1.2.2. Sıfat-Fiil Ekleri

Fiil kök ve gövdelerine gelerek onlardan geçici sıfatlar yapar.

Geçmiş Zaman Sıfat-Fiili

-mİş:

bilmiş 3v/02

yaradılmışı 14r/07

toğmamış 14v/04

düzülmüş 21r/11

bişmiş 44v/04

-dUK:

olduğın 8v/13, 35v/09, 39r/10

kıldığuna 10r/13

taşduğum 12r/09, 12v/04, 12v/08, 14v/06, 36r/13 vd.

başduğı 18r/01

şaldüğumuz 18v/09

şanduğun 17v/10

bozulduğı 19v/17

kazdurduğı 23r/05

kazduğı 23r/11

kıldığı 25/16, 42v/16

tuşduğın 27r/04

oturduğum 28r/09

varduğı 30v/11

alduğı 38v/01

duşduğın 39v/05

urduğına 42r/04

ëtdüğü 10v/02, 14v/16, 25v/11

sevdüğüm 1v/12

bildüğümüz 2v/06

gıtdüğın 2v/07, 33r/16

gönderdüğü 3v/01

gördüğü 5r/08, 38r/08, 38r/10

söyledügi 33r/05

söyleşdügünden 7r/04

gıtdügin 37v/14

dédügi 15v/16, 17v/03, 23v/08, 33r/06, 43v/06

diledügi 37r/06

düzdüğüñ 12v/05, 16v/12

işıtdügi 14r/09

söyledüğüñ 14r/10, 40r/05

geldügi 19r/02

getürdügi 32v/09, 42v/02

érdügin 19r/07, 19r/09

gördüğüñ 24r/06

düşdügin 26v/05

söylemedügi 41v/09

girmedügiñe 27r/14

demedügi 12r/11

Gelecek Zaman Sıfat-Fiilleri

-(y)AcAK:

inecek 26r/08

Geniş Zaman Sıfat-Fiili

-(y)An:

olan 2r/17, 15r/02, 23v/03, 25r/10, 32r/07 vd.

kıalan 2v/03, 7v/17, 22r/11

yaradan 14r/07, 41r/03

varan 22r/12

koayan 24r/12
yazan 24v/05
bulan 24v/06
yatan 29v/01, 29v/02, 29v/17, 30r/02, 40v07
çıkan 30r/04, 30r/05
dutilan 30v/17
kopan 36v/11
toğan 38r/13, 38v/13, 42v/12
turan 39v/09, 39v/11, 40v/02
kılan 43v/04
uran 44v/05
gelen 1v/02, 3v/04, 3v/14, 5r/13, 6r/05 vd.
düşen 2r/16, 43r/16
vèren 4r/16, 8v/07, 12v/10, 15v/15, 24r/09 vd.
giden 6r/16, 10r/17, 24r/12, 33r/17
giren 8r/07
èden 8r/11, 20v/05, 23r/04, 24r/12, 24v/01 vd.
geçen 12v/07, 17v/17
dèyen 12v/17, 13r/12, 13v/11, 42v/08
düzilen 14r/03
bilen 14r/15, 23v/01
düzen 18r/17, 21r/05, 23v/10
biten 22r/03, 35r/09
dirilen 22r/03
götürülen 22v/, 23r/17, 23v/08

götüren 24v/09

gören 23r/09

görünen 23v/14, 41r/08

gizlenen 29v/12

işiden 30r/07, 30r/12

söylenen 32v/12

yörüyen 36v/02

dileyen 37r/06

yemeyen 37v/02

vermeyen 37v/11

çiçeklenen 39v/07

-mAz: Geniş zamanın olumsuz sıfat-fiil ekidir.

dutmaz 42r/03, 42r/10, 42v/14, 44v/06 (2), 44v/07 vd.

2.1.1.2.3. Zarf-Fiil Ekleri

Zarf-fiiller, fiil kökleri ve gövdelerinden yapılan geçici zarflardır.

-(y)IncA: EAT.de ‘-(y)IncAyA kadar’ görevini üstlenmiştir.

kılınca 5v/05

varınca 10v/08, 26r/12, 26r/16, 27r/01, 33r/15

şalınca 18v/15

başınca 19r/13

tozadınca 19v/11

şığmayınca 31v/14

bakışınca 33v/08

kalınca 35r/10

olmayınca 38v/10

yalvarınca 42r/11

déyince 3v/03, 9v/15

dikilince 7v/06

belürtmeyince 11v/09

gelince 12r/15, 17r/01, 22r/16, 29v/12

söyletmeyince 15r/08

érince 19r/06, 22r/09, 36v/11

düzedince 19v/10

düzince 24v/12

vérince 30v/16

ölince 37r/10

démeyince 42v/15

dögülmeyince 44v/01

-(y)IncAK: Bu nâdiren kullanılmış bir şekildir. -(y)IncA eki ile günümüze aktarılabilir.

déyincek 18v/13, 18v/16, 21v/16, 28v/05, 42r/02 vd.

söylemeyincek 37v/02

gelincek 40r/17

-(y)All: Seyrek kullanılmıştır.

toğalı 41v/09

dögeli 44v/10

-mAdIn:

kılmadın 3r/05

kırılmadın 3r/05

çıkmadın 19r/04

-ken: ‘i-’ fiili ile kullanılır. Ünlü uyumuna girmez.

giderken 3r/09

éderken 7v/12, 28r/03

gözlerken 7v/13, 26r/13

gelürken 8r/03, 30v/09, 45r/06

kıılırken 22v/13, 30v/10

tırurken 29r/07

bilürken 30r/16

yaturken 31v/02

otururken 39v/09

tırurken 39v/09

-(y)I/U: -(y)A, -(y)I ve -(y)U Zarf-Fiilleri.

gözleyü 2r/11

öñreyü 27r/04, 27r/06

isteyü 34r/06, 44v/03, 45r/05

sürüyü 34r/15, 34v/10

ditreyü 35r/13

dileyü 45r/11

-dUkCA:

vardukça 18r/09

yörüdükçe 19v/07

döndükçe 19v/08

büyüdükçe 20v/13

-(y)Up: İki fiili birbirine bağlar. İlk fiilin yapılmasından hemen sonra ikinci fiilin yapıldığını veya yapılacağını anlatır.

varup 1r/02, 3r/12, 15v/04, 16r/16, 19r/05 vd.

kırup 1r/02, 2r/02, 16r/07, 23v/16, 29r/08 vd.

oynayup 1v/05

daşıdup 1v/11

alup 2v/06, 3r/10, 4r/12, 6r/02, 6v/13 vd.

olup 2v/09, 4v/14, 6r/11, 19r/01, 19v/06 vd.

açup 4r/07, 39r/07, 3r/01, 41r/17, 43v/05

tırup 3r/04, 4r/03, 4r/04, 4r/06, 5v/05 vd.

buluşup 3r/10

görüşüp 3r/10

şoruşup 3r/10

urup 3r/13, 6v/15, 12v/03, 22r/05, 31v/09

korhup 3r/15

koypup 3v/03, 6v/06, 7r/08, 8r/17, 11v/07

-(y)UbAn: -(y)Up ekinin genişletilmiş şeklidir. EAT.de karakteristik bir zarf-fiil ekidir.

aluban 4v/06

yazuban 20v/06

açuban 36v/17

gelüben 4v/06

gözleyüben 22v/05

gözedüben 22v/07

götürdüben 23r/04

neyleyüben 44r/02

2.2. METNİN BAZI ARKAİK YAPI VE SÖZCÜKLERİ

çaluca 4v/09

karavul 5r/03

ırın ırlattılar 6v/02

buğur 6v/10

yıhup 8r/16

götürüben 23r/04

saklayumaya 41v/06

söyleyümeye 41v/06

çevürmenem 45r/01

Metinde ilginç bir yapıya rastlanmaktadır. Kıpçak Türkçesinden alınmışçasına:

men gider men 13v/03

Yunus Emre'de rastladığımız örnekler de bu metinde geçmektedir:

yavı kılıpdur 14v/10

bilüsüzlüğinden 14v/11

Metinde bir başka ilgi çekici durum da pek çok sayı sıfatının kullanılmasıdır:

dört kez yüz biñ 1v/10

on iki kez yüz biñ 2v/09, 13v/05

iki kez yüz biñ 4v/17, 9v/12

bêş kez yüz biñ 7v/02

altı kez yüz biñ 8r/01

Bunlardan yola çıkarak XVI yüzyıldan öncesine ait olduğu bile söylenebilir.

3. BÖLÜM

TRANSKRİPSİYONLU METİN

1r (1)on dördüncü cild (2) Deşt diyârına varup Ğı t̄aş h̄anıla cenk kılup andan (3) Apūr Sapūr diyârına varduğudur h̄anların dār (4) êtdügidür **1v** (1) Haz̄a Kitābu İskendernāme eydür (2) êy bunda gelen şeh̄r-yār-ı ‘izze ve ‘ömrühu t̄ācihu ve tahtehü payîdār kaçan kim seni bunda getüre rûziğār (3) bilesin ben da h̄ı zamānunda bir server ādem aduma karçıfa-yı K̄ıfçag’ı d̄erler idi êy (4) niçeler ni‘metüm ȳer leridi ser-tā-ser deşt-i K̄ıfçak diyārın dutmuşıdum çok oyunlar (5) oynayup utmuşıdum bir gün bu kal’a seyirine geldüm bu şu üzere bir h̄üb şūret (6) gördüm ‘aşık oldum h̄elālīga diledüm kalıña benden bir kal’a istedi y‘ani bir kal’a yap (7) d̄edi ben da h̄ı bu diyarı ȳedi kez tolaşdum kal’a yapmağa münāsib ȳer buldum ve illā t̄aş bulmadum (8) dört yüz biñ K̄ıfçak çerisiyile rus-ı h̄ırara indim burcu barlı bir şeh̄ir buldum ma‘mūr (9) üzerine üşdüm t̄ā ki şeh̄ri cenk ile alam t̄aşın getürüp kal’a yapam ma‘şūķ (10) pes êtmiş gün cenk êtdüm şeh̄ri aldum dört kez yüz biñ K̄ıfçak çerisiyile ol şeh̄rün (11) t̄aşın yigirmi dün günlük yoldan daşıdup bu kal’ayı yapdum adını Dārū’l-murād k̄odum (12) sevdüğüm kıızı aldum ‘ākıbet ben da h̄ı sefer kıldum *naẓm*

(13) *n̄edelüm bu işe çare olmazımış / bu ölüm̄den kimse kurtulmazımış*

(14) *gördük ölüp bu mekāndan giderüz / mülk-i mal kalur sefer biz ederüz*

(15) *pes buğur kalsun d̄eyü bizden nişān / bu t̄aşa bu t̄ārî h̄i yazduķ êy cān*

2r (1) ser-keşlerine eydür d̄üşmān¹şonun n̄êtdiler Buran-ı Zāv̄il eydür êy şāh-ı cihān cenk (2) êdeni kırdılar āman d̄ileyeni şoydılar koyıverdiler dişisin es̄ir kılup mal-u gencin (3) yağma êtdiler ‘ali rağm rûziğār d̄edi andan şāh -ı Seyf-i ‘Adniye eydür êy server yörü (4) Ğı t̄aş h̄ānuñ ehlin ‘avratın kimdeyise gör kimse kul şanmaşun h̄anlar h̄ürmete (5) kul şundurmak devlete sa‘ādete lāyık degüldür Seyf da h̄ı varıp Ğı t̄aşuñ kırk (6) dört ‘avratın kendü bārigāhına getürdi buğur şāh vezirler ile selā t̄in server (7) lerile tanışıp at yükin êr yükin İskender katında k̄odılar bāk̄i çeri boy boy şaldılar (8) t̄üş t̄üşa Deşt diyārınun Günç ulusuna t̄oyunmağa gitdiler andan Ğı t̄aş (9) ardınca bir kaç k̄āşif

¹Metinde hep kısa ‘a’ ile yazılmış

şaldılar ne tarafa gitdugin bilmeğ için buğur kendü hâş (10) serverler ile Yağmuş hân oğlu Tahtaş birle ‘ādil şuyının kenārınca yeye içe (11) kona göçe haber gözleyü gitdiler ol cānibden daħı Ğıtaş hân sancağ yüz yigirmi (12) biñ érile üç gün üç gece kaçdılar haylī menzil yol gitdiler bir şuya érip kondı (13) ne çadır var ne hayme var ne hazīne var ne kavm var ne kabīle Ğıtaş hân (14) ol hālī görüp el yüzine tutup ağladı cümle deşt-i Kıfçağlar bile ağladılar (15) ...² kız için tavar ruz için cigerler tağladılar rāwī eydür Ğıtaş oğlu çok (16) serverleri eytdiler ey hân kendü düşen ağlamaz bizümile meşveret étmedin İskender (17) hīle kılduñ oyununda ol seni utdı olan oldı bākī **2v** (1) oğlanların sağ olsun velī İskender Yemen yağıdur andan şöyle gāfil oturma (2) da hı ziyāde iş kıla dediler Ğıtaş eydür ‘avrat kızun düşmānaşoyalum gidelüm mi dedi (3) eytdiler ol düşmāna kalacağın kaldı bizler baştan bākī kalan leşkerden daħı çıkmayalım (4) Tur Seħīn diyānna gidelim deşt diyārından çıkalım Nihavendi Bulğariye haber gönderelim (5) bir sa‘b-u şarp yere arka vérelim görelim düşmān daħı n’eder kankı tarafa gider aña göre (6) biz daħı bildügümüz edevüz alup Ğıtaşı ‘azm-i Seħīn kılıp gitdiler bu cānibden daħı İskender (7) cāsūsıarı Ğıtaş ardından érip kanda gitdügin bilüp dönüp gelip İskender (8) şāha haber vérdiler şāh daħı yedi gün yürüdi sekizinci gün yine cümle çeri dērildi (9) on iki kez yüz biñ ér olup Tahtaş hân ferec-zād cāyı geri kulavuz kılıp Ğıtaş (10) hân dēr-pāyın sürüp gitdiler on iki gün yöriyip bir şuya yétdiler kondılar yatdılar (11) şabāh ol şu üzere şāh şikār kılıp kuşlarda bir ‘acāyib şekil kuş alıp şāh (12) nazarına getürdiler gördi cüstde turnaca var ola velī başı muṭlak sutūr başına (13) beñzer iki kulağlı üç gözi var ikisi yerinde birisi altında altındağı gözi kızıl yāķūta (14) beñzer yanındağı gözleri gök yaķuta beñzer ve yine ol kuşuñ kuyruğı var velī ādem (15) saçılayın kılı gērüsine şalınmış ve bir daħı ol kuşuñ üç ayağı var birisi toğan (16) beği pençelü minķārlu ikisi ördek ayağı bigi yaşşı ve ol kuşuñ bir ‘acāyibi daħı (17) oldur kim bir burnı var bir arış ola dirāz andan burnı ...³ **3r** (1) ...⁴sürüp şāh Seħīne haber vérdiler çeri haberin eşidüp hazīne aħzına açup leşkerine yarağ (2) vérip Ğıtaş hân birle cebe görüp yüz yétmiş biñ āhen-pūş atlu Seħīn çerisi ‘arz oldı (3) yüz doksan biñ deşt-i Kıfçağ çerisi cebe gördi üç yüz⁵ altmış biñ ér cem‘ olup (4) dīvānı turup andan Ğıtaş hân deşt-i Kıfçağ serverlerine beğlerine eydür ey dil-āverler (5) hayf

²Kitap yırtılmış, okunamıyor

³Kitap yırtılmış, okunamıyor

⁴Kitap yırtılmış, okunamıyor

⁵Metinde iki kere yazılmış, birinin üstü çizilmiş

éderdüñüz kim düşmānıla gerekileyin cenk kılmadın ad u şan yolına kırılmadın kaçduķ
 dēr (6) düñüz uş ol hayf étdüğüñüz düşmān geldi deñ imdi ad u şanı çün turalum nām-u
 nāmūs için (7) düşmāna ğayret kılcım uralum rāwī⁶ķavlinca Ğıtāş şöyle dēyüp ğayret ü
 hamīyyet kılinup düşmān (8) tarafın gözleyüp tırdılar andan şāh-ı Seħīn serverlerinden
 Behsetūn'ı Dūhsitān'ı İskendere (9) karşı cāsūs gönderdi giderken karşıdan İskender
 elçisi Şāmūr Şāvibe uğradı gör di kim (10) Ğıtāş hān 'avratların getirürdi buluşup
 görüşüp şoruşup bildiler Dūhsitān alup (11) anları Ğıtāş'a döndi Behsetūn İskenderi
 karşılayu gētdi bu taraftan Şāmūs Ğıtāş'a (12) yētdi Dūhsitān öñ varup Ğıtāş'a
 İskender 'avratların gönderdiğin dēdi (13) Ğıtāş derūmndan şāz oldu velī kimseye
 āşikāre kılmadı el sebīl saķalına urup (14) tırdı zamāndan sonra baş şalup bebr-ü peleng
 gibi gümredi andan eydür ey şāh-ı Seħīn (15) İskender kendüzin bilmişidi velī çeri
 tırmadı tağıldı ol kendüyi bildügidür kim kōrūp (16) hātūnlarum gönderdi dēyüp
 kendü kendüye söylendi andan şāh-ı Seħīn eydür ey (17) Ğıtāş hān rāst söylersin niçe
 serverler kōrkutmuşsin velī İskender senden kōrkısa 3v (1) arduķca gelmezdi ve bir daħı⁷
 hātūnlaruñ gönderdüğü budur kim evvel İskender ol mürüvvet (2) göstermiş ikincisini
 ğāfil kılmāğ için hīle kılmış İskender çok bilmiş kişiyimiş andan ğāfil (3) olmamak
 gerekdür dēyince İskender elçisi gelüp baş koyup iki nāme şundi birin şāhı Seħīne (4)
 ve birin Ğıtāş aldı Ğıtāş kendüye gelen nāmeyi oķudu dēmiş kim ey Ğıtāş Haķ ta'ālā
 baña (5) devlet-ü sa'ādet vērib saña tıbanca urup çerüñi şıdım mālūñi gencüñi yağma
 kıldum yine (6) mürüvvet étdim ehlüñi gönderdüm devletüñ varısa sen seni bilesin ser-
 encām neye ēriser (7) endīşe kılasun devlete 'āşī olmayasın kuru ğayreti koyasın gelesin
 devlete (8) kıl olasın yine diyāruña seni hān kılayın öz elüñle sen saña tıbanca urma (9)
 gel rāwī ķavlinca Ğıtāş bed-nefs kişidi İskender nāmesinden ol haberi eşidicek (10)
 kaķıdı yıldırımlayın şaķıdı kaşdı kıldı kim şāh elçisin dēpeleye şāh Seħīn kōmadı (11)
 eydür ey Ğıtāş hān ķāsıdūñ şuça ne senüñ düşmānuñ İskenderdür ķāşid (12) senüñ ehl-i
 beytüñ getürdi hanlığa lā[']iķ budur kim bunu hil'atlayasın dēdi (13) Ğıtāş daħı şāh
 Seħīne sözile ğāzabın giderüp İskender elçisi n hil'atladı (14) buğur şāh Seħīn kendüye
 gelen nāmeyi oķudu dēmiş kim ey şāh -ı Seħīn düşmānım (15) kaça katuña vardı dimdi
 - (de imdi (şimdi) atı naşihatıla baña istikbāle gelsün öğüdüñ dutarsa (16) devlet anuñ
 dutmazsa sen aradan çık yok eger kuru ğayret kıilup araya girecek (17) olursan vardım

⁶Kısa 'i' ile yazılmış

⁷'ı' koymamış

diyāruñı at ayağına virdü[m] ra‘iyyet kanı günāh boynuğa dedı ...⁸ olunca **4r** (1) şāhı Sehsīn İskendernāmesinden bu haberi işidicek bir zamān fikre (2) vanp durdı ‘ā kıll kişiyidi gördi İskender devlete sa‘ādete lā[’]iķ söz (3) demiş velī ğayrete tırup eydür bir hān kaçā baña şığınmağa geldi anuñ yolına (4) cān başıla tırup kıllıç urmaķ gerek dēyüp Şāsus Şāvī’ye eydür ēy Kāşid İskender (5) nāmesinde kendü devletine lā[’]iķ hōş sözler demiş velī bizlerün daħı devletümüze lā[’]iķ (6) budur kim bir hān kaçā diyāruma gelse ben daħı ol ğayrete tırup Sikendere kıllıç urursam (7) gerek Süleymān daħı olursa dedı daħı hazīnelerin açup mīr-ü sipāhī’ye mal u genç (8) ülendürüp vėrdi andan İskender nāmesine cevāb yazup Şāmūsa eydür ēy (9) Kāşid İskendere eyit erise şeb-hūn kıllmasun hīle kıllup ittifākıla bulısalum sultān (10) yağma māl-ı genc kıllısalım görelüm devlet ve sa‘ādeti kimine yardım kıllur dēyüp Kāşidi göndür- (11) di kendü yarağında oldı söz çok Şāmūs Şāvī daħı gelip Sikendere erdi (12) şāhı Sehsīnün ağzı cevābın vėrdi nāmesin şundı Eflātūn ol nāmeyi⁹ alup (13) muţāl‘ığa kıllup beyān etdi ne dedı **nazm**

(14) *şöyle demiş şāh-ı Sehsīn ol zamān / nāmesinde şāh-ı Sikendere ēy cān*

(15) *yā Sikender tekye kıllma devlete / ğarrā olma fırsatıyla nuşrete*

(16) *saña fırsat vėren kādır ilāh / vėrmeye mi bize de nuşret ēy şāh*

(17) *añlagıl dut kim Süleymānsın seni / bir qarınca eylemişdür Haķ meni*

4v

(1) *Haķ qarıncaya daħı nuşret vėrür / şol kim sīlī Süleymāna ...¹⁰*

(2) *(2)sen Süleymān biz qarıncayuz hele / görelüm devlet kime yardım kılla*

(3) *yā Sikender biz daħı şöyle ki var / çık demişsin aradan ēy şehr-yār*

(4) *ya ‘nī kim ele Ğı tāsı alasın / anı devletden aşığa şalasın*

(5) *şimdi uş geldi şığındı ol baña / erlige lā[’]iķ midur kim ben aña*

(6) *yardım etmeyem aluban ele baş / çün gelüben şığındı baña hān Ğı tās*

(7) *redd etmek yokdurur şığınını / sen daħı bilürsin āħir hep anı*

(8) *bir çaluya şığınır bir kuş kaçır / uçalu şaklar anı şöyle ki var*

⁸Kitap yırtılmış, okunamıyor

⁹‘nāme’ yerine ‘māme’ yazmış

¹⁰Kitap yırtılmış, okunamıyor

(9) *bir çaluca yokmuyuz biz de ê[y] şâh / kim olavuz kaçça ne biz de penah*

(10) rāvī kavlinca şâh Sehsîn nâmesinden ol cevâb eşidicek eydür êy serverler (11) serhas-ı Sehsîn hōş kâmil server imiş andan gâfil olmama k gerekdür dèyip güç kılıp (12) şâh-ı Sehsîn ile Ğıtâş hân üzere gitdi ol tarafından dağı şâh Sehsîne yardıma (13) Bulğar diyârından Nihavendi Bulğari altmış biñ érile Turhan Hüruzi Bulur hân-ı (14) Hüruzi geldi yigirmi biñ érile dört yüz biñ atı kendü sebük ér olup tırdular (15) bu cānibden dağı İskender şâh vardı şöyle kim arada bir menzil kaldı Behsetün (16) dağı varıp şâh-ı Sehsîne haber kıldı yarağda oldılar ol gün ol gece dağı gitdi (17) şabâh şâh-ı cihân buyurdi ol iki kez yüz biñ érden altı kere yüz biñ **5r** (1) güzidesin seçdiler bâki leşker Mışır sultanı Naşîre ‘ibâdet kıldı yâ Naşîr sen bu sengîn (2) çeriyle gel ben bu güzide érile varıp düşmâna görüneyin dèyüp gitdi ikinci zevâline karşı (3) gelip tahtıgâhı Sehsîne yètdi ol tarafından dağı düşmân karavulı varıp çerinün tozın (4) görüp şâh-ı Sehsîn Ğıtâş hana bildürmek diler bu cānibden dağı Serhas Ğıtâş (5) Nihavendi’l-far-ı Tuhan Yulurhan dört yüz elli biñ érile der-sü süvâr olup çâdır (6) dan çıkub arğaların ordularına vèrüp sancağ ‘alem diküp tırdılar anca kim ceş (7) Sikender dağı yakîn érdi iki leşker birbirin gördi eydürler ki şâh Sehsîn (8) İskender çerisin görücek hayrân oldu zîrâ kim ancılayın cîş gördüğü yo kudı (9) rāvī kavlinca şâh-ı Sehsîn ceş-i Sikenderi görücek hayrân gibi oldu andan (10) Ğıtâşa eydür êy hân Sikenderün çerisi ne ‘aceb çeri kim görenleri evvel nazarda (11) vehme şalar dèdi andan Ğıtâ[ş] eydür êy şâh Sehsîn baña ser-zenişèderdün kim (12) bunca leşkerile İskendere cevâb vèrèmedün gör kim ceş-i Sikender nice çeridür ve bir (13) dağı şöyle bil kim bu gelen çeri İskender çerisinün atı yègi éri yègidür bâkisi (14) geridür dèdi şâh-ı Sehsîn dil-âver kişiyidi eydür êy Ğıtâş çeri çoklığınun devlete (15) aşşısı yokdur dèdi İskender birle devlet şîga-i şeref leşker gerek çoğ olsun (16) gerek az olsun dèdi bu cānibden dağı cîş-i gelüp érdi altı âlây altı yüz (17) altun başlu ‘alem sancağ düşmâna ‘arza kındı yèdi server on yèdi biñ ér **5v** (1) düşmâna karşı konup tırdılar ol cānibden dağı şâh-ı Sehsîn Ğıtâş han ceş-i (2) Sikendere karşı kırk biñ yèdi yüz server karavul koyup yine bârigâhlarına gelüp (3) cenk yarağında oldılar bu tarafından dağı İskender ol gece şabâhdan Hâk ta‘âla’yâ (4) ‘ibâdet ètdi şabâh érüp [‘]avradı okuyup eli yüzünü kim sildi şağında bir ‘Arab (5) şekil ér el kavşurup şöyle tıdur şâh anı görüp yerinden tıdurup ‘iz[z]èt kılınca ol (6) şahs dağı kıddın hamîde kılıp şâha selâm ètdi eydür yâ Zü’l-karneyn Hâk ta‘âlânun (7) emri şöyledür kim bu leşkerile cenk ètmeyesin zîrâ kim şâh-ı Sehsîn devleti senün

(8) devletün den artuğdur senün devletün üzere gâlipdir dēdi dağı ol şahş (9) yine ğayb oldu Taberiyye kavlıncı şah ‘Arab şeklinde ol sözi eşidecek içi (10) taşı endişe birle taldı şah buyurdu Kaytafun vardı Restetâlis Eflâtunı (11) getürdiler şah ‘Arab şek[i]l harîf haberin hekimlere dēdi anlar dağı şahıla perîşân (12) düşdiler bu halde [Ç] Jehil Pâyi ‘Irakî çünkü yarağıla şah halvetine girüp geldi şahıla (13) muğarrebleri perîşân şekil gördi şordı haber-i ‘Irakıyye dağı dēdiler andan ‘Irakî (14) eydür yâ Zü’l-ğarneyn şah-ı Sehsîn devlet cenkinde senün devletün üzere gâlibise (15) niçe selâtin serverler vardur hizmetünde vezîrler sütülâp birle cümlesinün (16) tâli‘-i helâcını görsünler ola kim bunca şahdan birisinün tâli‘i şah-ı Sehsîn tâli‘inden (17) gâlib ola anı leşkere şah kılalım düşmânı buluşalım sen ğeñ yerden tur cenk teferrücün **6r** (1) kıl dēdi şahıla muğarrebler ‘Irakînun sözün taşınlediler revân Eflâtun sūturlâb (2) ele alup şahıla şah -ı Sehsîn tâli‘in görüp şahun tâli‘-in şah-ı Sehsînden gâlib (3) bulur eydür ey şah senün bahtun şah-ı Sehsîn tâli‘-i üzere gâlibdür Hızır ta‘acub (4) şöyle dēdi gitdi Hızır hōd yalan söz söylemese gerekidi dēdi andan Restetâlis (5) eydür yâ Zü’l-ğarneyn ma‘lumdur kim Hızır şeklinde gelen Hızır degüldi yine ol yētmış (6) iki milletün düşmânı şeytan-ı la‘indür dēdi buncılayın demde Hazretünj endişeye (7) şalma[k] için iğvâ vērüp gitdi rāvî kavlıncı Restetâlis şöyle dēyicek şah dağı (8) kendüyi dērip endişeyi kül[l]in göñlinden sürüp cebe ve cevşen giyüp saz-u seleb (9) bağlanup seyf hamâ[’]il kılup halvetinden çıkdı bağıdı gördi kim altı yüz biñ (10) güzide âhen-püş er altı biñ altı yüz altmış mubaraz serverdür sü süvâr (11) olup kendüye muntazır dūrürler serheng leşkerler şol yürütile sağ şol yörürler (12) andan şah bir zinde rahşâ süvâr olup selâtin serverlerle düşmâna karşı yürüdiler (13) ol cânibden dağı şah-ı Sehsîn Ğıtâş hân Nihâvendi Bulğari Turhan Bulurhan Hüzem (14) dört yüz biñ elli biñ cebelü cevşenlü cenk erile süvâr olup sancağ-u ‘alem (15) götürüp ceş-i Sikendere karşı yorıdı bu varıdı ol geldi deryâ mişâl gürleyüp (16) gümleyüp bir birine yakîn erdi yaşavullar iki cânibden rahş sürdi giden (17) ‘asker seddi İskenderleyin tūrular şaf alayler keşide kılup koşınlar bağladılar sancağ **6v** (1) ‘alemler şukğaların çözdiler mir-ü mihterler tabl-u nağkâreler va‘d var durdular şūr-nâ vü nefîrleri şūr-ı (2) serâfil var urdılar cenk-ü harbiye ser ü ağâz itdiler nay-ı rubinlere ölüm ırın ırlatdılar (3) at er bir birin gözleşüp tūrular andan şah Sehsîn eydür ey Ğıtâş hân sen çerinün (4) serverlerle sağın şolun alup tūrur ben at süreyin Kâsid şuret İskender (5) sancağına varayın yüz -beyüz göreyin tâ kim cenk içinde anı görücek bilem bilicek anı (6) ele getürem dēyüp şah -

ı Sehsîn oğlanların kırk biñ érile dündâr koyup âhîn (7) püş olup polad kalkan döşine şalup bir zift süñü kolına şarıp bir zinde kergedene (8) binüp İskender şâh sancağın gözleyüp gitdi şâh-ı cihân dahı gördi kim düşmân (9) leşkerinden bir ahîn -püş dil-âver kendü sancağına kergeden sürüp gelir andan şâh eydür (10) éy dil-âverler bu gelen Kâşide beñzer karşı varuñ dèdi buğur serverlerden Hişâ m (11) Cebeli Behram ran Ber Cāni rahş sürüp şâh-ı Sehsîne karşı vardılar şordılar şâh-ı (12) Sehsîn sultān gönderdi Kâşidem İskenderile rû-be-rû sözleşmege geldüm dèdi server (13) ler dahı şâha tanışup alup şâh-ı Sehsîne kâşid dèyü İskender sancağına gelü p karşı (14) dan şâha gösterdiler gördi vaz'-ı hey'etin şekl-ü şüretin atın âletin vezne urdı (15) andan kol baş üze urup kaddın hamîde kılup şâha selām işâretin ètdi andan çağırdı (16) kim yâ Zü'l-karneyn-i zemîn şâh-ı Sehsîni eydür kim İskender leşkeri çoklığına garrâ olmasun (17) yèñice devlete tekye kılmasun meni Ğitâş hanı deşti şanmasun râvî kavılınca şâh-ı 7r (1) Sehsîn şöyle dèyicek İskendere şâh sözinden bildi kim şâh-ı Sehsîn kendüdür andan (2) şâh-ı cihân sancağ dibinden ilerü at sürüp yakîn varıp eydür éy server Sehsîn râst (3) dèrsin 'ömr ü devlete nespat velî ulu şâhlar dahı 'âk u 'âşî olmak yokdur ve bir dahı (4) éy şâh-ı Sehsîn kâşid şüret gelüp meni görüp söyleşdüğündenmakşüd meni görüp (5) bilmegidi bildüñ yörü seni serverlerden kimse tuymasun kuşa dahı benimsek éderler (6) Āfrisiyabun dahı defterüñi¹¹ dürerler dèdi şâh-ı Sehsîn İskenderden anı işidip (7) dönüp süre sancağına geldi turunca bu cānibden İskender şâh sancağ dibinde güzîde (8) serverleri koyup Rüstem zâdeleri kafâsınca alup Kaytas öñüne şalup kırk dört (9) biñ érile kılıç yalnızcağ kılup tekbîr getürüp rahş sürüp şâh-ı Sehsîn sancağına göz dutup (10) düşmâna cenk selâtinler anı göricek sağ koldan Şâpur şâh Hıraşan-i Diyârbekir sultanı (11) Kâsim şâh-ı Yemeni Dilfirûz şâh-ı Berberi kırk biñ érile kişi kurbân kaçup düşmâna at sürdi (12) şol koldan i'tişâm şâh-ı Habeşi Şetlâd şâh-ı Zengi Çîn şâh Tamgaç hân Görgistan (13) şâh-ı Mihrâc hân at sürdi bir taraftan Sutî hân Ağū z Kâkūm şâh-ı Hıtay Keyd-i şâh-ı (14) Hind-i Mürdar şâh-ı Sind at sürdi bir koldan Hüsrevi Zemîn Havari Cihân hân (15) Taberi Tanğud şâh-ı Kafargavi Sührâb Aqtâb şâh-ı Kışmiri at sürdi bir cānibden leylân (16) şâh-ı Küh-ı Kaylan şâh-ı Rusti Mîr Çîni Gürcistanî Kürsgül-i Aşferi Nakruş Akruş (17) Nakuzi Kor Afrenci at sürdi bir koldan dahı Tanğanuş Mantanuş Ğürî A tarmuş 7v (1) Ātsanuş Gorci Kurutaş Abkâşî at sürdi bir taraftan Arduvan şâh Serbad şâh (2) Rüstem şâh Hürrem şâh at sürüp on iki taraftan

¹¹'defterüne' yazması gerekiyordu

bêş kez yüz biñ ér at sürüp (3) gitdi ol cânibden dahı şāh-ı Sehsîn dört yüz elli biñ érile Ğıtāş hān Bulur hān (4) Turhan-ı Nihāvendi Ülfāri dört yüz elli biñ érile der-sū kılıç yalıncağ kılıp rahş (5) sürdiler İskender şāh bêş kez yüz biñ érile şāh Sehsîn dört yüz elli biñ érile (6) güneş kubbeye felege dikilince ‘azīm cenk kıldılar on dört kez ceş-i Sikender Sehsîn (7) çerisin şıyup sancağına sürdiler yine ceş-i Sehsîn döndürüp İskender çeri (8) sini sancağına sürdiler anca kim at begi er begi birbirinden seçdiler yeg atlar yürüsini yögürmesüni (9) unuttular yeg érenler ölmesin unuttular ér kırıldı kan seylāb olup at ayağında yürüdi (10) hun buhar kat havā yüzün bürüdi cihān hāy hüyyıla toldı ata oğuldan oğul atadan (11) bī-haber oldu yerün bir katı toz olup havāya ağdı yer altı kan kalup gök sekiz kat (12) oldu bular cenk éderken şāh-ı Sehsîn oğlanları kırk dö[r]t biñ érile turup cenk (13) gözlerken der-sū kılıç yalıncağ kılıp at sürüp İskender sancağına gitdi ya‘nī İskender (14) şāh sancağına meşğül iken sancağın yı kıp dündārların tağıtdılar şāh sancağı dibinden (15) dahı Behrām Alānī Bercānī Hişām Cebeli Kayfur-i Çoban Kalbusun Kahramani şāh sancağına (16) gelen çeriye göricek gırye kılıp yigirmi dört biñ āhīn-püş érile karşılayup karşıp (17) cenge durdılar turdılar bunlar cenkde ol tarafdān İskender şāhuñ girü kalan leşkeri **8r** (1) dahı naşr-u ‘iyād geldi érdi nite altı kez yüz biñ ér şaf ālāy bağlayup sancağ (2) ‘alem götürölüp şūr-nā u nakīrlér ürüp cümle çerinüñ öñünce İskender şāhuñ oğlı Kaşhazan (3) selātin serverleriyle şāh-zādelerile gelürken cenk gülüsün işidip karşıdan (4) deryā-mişāl leşker görüp Atvās eydür éy Kaşhazan Şāh atañ İskender şāh düşmān (5) birle buluşupdur buğulu leşker gülüsüdür ér semā‘īnün gülüsüdür gırıvdur bu ol (6) iki cīş uğraşmış anlaruñ gülüsüdür rāvī kavlınca Kaşfarān Şāh at velesden ol (7) haberi alup genc arslanlayın giren risündi(farsça bilenden şormak) bebür/babur gibi öñredi gümredi andan eydür éy (8) şāh-zādeler yörün émdi atlarumıza yardım kılalum ata oğla anuñ için güvenür kim (9) fırsat deminde ataya kol kanad bulına dedı dahı Kaşfarān cümle şāh-zādelerile anası (10) semā‘il Kīlābī kıızı Şehraman Mihrac kıızı Dil-şadyetmiş biñ érile leşker öñünce tabl (11) urup gırıv kılıp rahş sürüp érdiler sancağ dibinde cenk éden düşmāna dokınup (12) şıyup gérésine sürdiler delim dil-āverler kırdılar şāhu dutdılar kayd u bend étdiler andan ulu (13) cenge girdiler düş gelen düşmānı yer yerin kırdılar tā geceye karşı düşmān çerisin der-sū (14) şıyup çadırlarına sürdiler ceş-i Sehsîn kaçā çādıra éricek yine dönüp gayret ü hamīyyet (15) cengin étdiler andan İskenderün güzīde serverleri derilüp Şāh-ı Sehsîn sancağına (16) at sürdiler dündārin

dağı şıyup sancağ u ‘alemlerin yıhup çeri tağıtdılar cîş düşmān (17) tabl u ‘alemi hayl ü haşemi hayme ü hazîne yerinde koyup girizān olup gitdiler Ğıtāş hān anı **8v** (1) görücek baş kırtarmağ için Apūr Sapūr yolın dutıp oğlanlarla g itdiler andan serhas-ı (2) Sehsīn dağı kaçā şehre yüz dutdı velī Kaytas oğlı Kayas Rūmī Kayasun Kırimī ardından (3) irdiler yine şah Sehsīn birle bir ‘acā[’]ib cenk kıldılar şöyle kim ol şahıñ cebhe (4) u cevşen rişteleyin üzerinde biçüp saçdılar ‘ākıbet şah-ı Sehsīn rahşından (5) yıkıp kaçd kıldılar kim depeleyeler kendüyi dirip āmān diledi vardılar el kafāsında bağladılar (6) gerdenine pelhenk doğıdılar rāvī kavılınca Kayas Rumī Kayasun-ı Kırimī şah Sehsīni dutup (7) alup şahā getürdiler şah-ı cihān dağı düşmānı girizān görücek nuşret veren Hālīka (8) şükr kılup selātinler ile cenkden dönüp barigahına gelüp serirde oturdı (9) andan Kayas Kayasun şah-ı Sehsīn getürdi divān içine girüp ol şahı şahā karşı (10) siyāsete turgurdılar andan Kayas eydür ey şah-ı heft-i kişver hemişe düşmān eli (11) bağı karşıya siyāsete tursun dedı şah dağı nazar kılup gördi kim bir ādem (12) ejderhāsı bağı cigeri tağı siyāsete turur turuşından bildi kim şahdur şordı (13) Kayas dağı şah-ı Sehsīn olduğın dedı şah şā z u Hürrem oldı andan şah eydür (14) ey server-i Sehsīn devlete ‘ak olmak ulu şahlara kılıç şalmağ gördüğ mi kişiyē ni’ der (15) dedı şah - ı Sehsīn hacil olup turdı anı gördiler kim İskender şahıñ Kaşfarān (16) şah dağı şah- zādelerile gelüp iki serveri eli bağı cigeri tağı şahā karşı turdı (17) Kaşfarān şah eydür ey cihān halkıñın şahı şah ata devletüñe sa‘ādetüñe her kim **9r** (1) yaman şanarsa hemişe el bağı ciger tağı tahtıñ ayağına gelsün dedı dağı (2) şah tahtından yaña yürüdi şah dağı oğlından ol i‘zāzı göricek yerinden turup tahtıñ (3) kenārına gelüp oğlıñın kolun alup tahtına çıkarup der-āğuş kılup kenārına alup oturdı (4) oğlına du‘ālar okudı medh-ü senālar kıldı ne dedı *nazm*

(5) *şāh eydür ey ciger-güşem seni / nāşır etsün düşmān üzere ol ganī*

(6) *beklesün dürlü belālardan Hudā / ‘iz-ü ikbāl olmasun senden cüdā*

(7) *Hak kazayı tapuñā tüş etmesün / baht-u devlet hiç katıñdan gitmesün*

(8) *‘ömrüñi pāyende dutsun lā-yezāl / saklasun seni zevālden bī-zevāl*

(9) rāvī kavılınca İskender oğlına kim bu du‘āyı kıldı anı gördiler kim kākum şah-ı (10) Hıtay iki ādem ejderhāsın eli bağı getirüp siyāsete turgurdı şah ol (11) serverleri görüp şah-ı Sehsīne şordı eydür Hürrem melikleridür Biri Turhan (12) Biri Bulurhan dedı şāyana ser-zeniş kılup eydür ey Sehsīn gör bu dil-āverler (13) kim senüñ öcünğden ne

hāla giriftār olmuşlar dēdi şāh bu ser-zeniş vèricek (14) şāh-ı Sehsīn kaçıdı kayd u bendile [e]gni baş şalup eydür yā Zū'l-ķarneyn niçe bize ser-zeniş (15) eylersin dürlü dürlü nükteler söylersin Ṭaberiyye ķavılınca şāh Sehsīn bu saht (16) söz söyledigine Sikender kaçıdı eydür ey 'ırākī yorı serħas-ı Sehsīn dār kııl tā kim (17) bir daħı buncalayın miķdārın bilmez kişi baña 'āk-u 'āşī olmaya ķarşuya buncalayın kelimāt 9v (1) kılmaya dēdi şāh hüküm edicek çihil yā daħı işāret kııldı altı yüz altmış elmas (2) nacaķlı cellād beğler bebr-ü peleng gibi gümrenü birbirin şāh-ı Sehsīne döndiler kim alup gideler (3) dār edeler şāh Sehsīn ol hālı görüp ölümè rızā vèrip eydür yā Zū'l-ķarneyn cihān (4) sarāyına èrlikle geldük kimseye ālüde olmaduk ve hem ölümünden korķar kişi degülüz çih (5) bugün öldük çih yarın öldük velī ciger-güşelerüme ya'nī oğlanlaruma kıyma (6) dēdi daħı cel[l]ādlar önünce siyāsete yörüdi şāh Sehsīn oğlanları daħı (7) atalarından ol sözi işidicek rik[ķ]at ètdiler İskender şāh oğlı daħı ol (8) melik-zādeleri rikķat kıılır görücek kendünün daħı gözi yaşıla tölup yerinden (9) turup şāh-ı Sehsīn atasından diledi şāh daħı bağışladı şāh Sehsīn iki (10) oğlın hürzüm meliklerin Ābķaş Rūmiye işmarladı ol server daħı anları (11) bārigāhına getürüp kırķ zengī üzerlerine müvekkel ķodı söz çok ol gün ol (12) gece gitdi şabāh yine şāh-ı cihān dīvān tutdı ol iki kez yüz biñ èr gelüp (13) kim oturup kimi turdılar anı gördiler kim Behrām Alānī Bercānī Ğıtaş hanuñ yēdi oğlın (14) dutmuş kayd-u bende ètmiş şāh getürdi siyāsete turgurdılar anları görüp nidelim (15) bunları dēyince Hişam-ı Cebelī gelüp eydür ey şāh-ı cihān serverlerden Şahind-u (16) Aştī Muķīm 'Āşī Baygūt Dimeşķī Muhtārī Hāveri ķuluñ yüge cān oynayup ķurbān (17) olmuşlar dēdi şāh ol haberi işidüp ol serverleri çün el yüzüne dutup ağladı **10r** (1) şöyle kim ağladı selātın serverler bile ağlaşdılar andan Eflātun-ı heķīm ilerü gelip (2) eydür ey şāh-ı Zemīn cihān işi budur aňla ey hulāşına zāt konuķ gibidür iş bu tende cümle hayāt (3) ne ķadar eglene dersen konuķ konuķ konuķ gitdüğine ağlama ey nīk sıfat (4) rāvī ķavılınca Eflātun heķīm şāh ölümsüzini kim söyledi şāh daħı gözlerinden (5) seyl-ābın silüp istiğfār eyledi andan şāh eydür ol server ķanı çün (6) yā 'ırākī yoru Ğıtaşuñ yēdi oğlın daħı dār kııl dēdi 'ırākī daħı işāret (7) ètdi cellād peyklere buyurup Ğıtaş oğlanların alup dīvān içinden çıkdılar yēdi (8) dār diküp yēdisin daħı ol ser leşkerün aşdılar ne diler dār dibinde turup (9) çağırdılar her kim devlete 'āk 'āşī olursa cezā'sı budur dēdiler rāvī ķavılınca (10) İskender düşmāndan ol gün kim ele girer ise depeletdi şöyle kim ķan had[d]en (11) aşdı bu hāl içinde şāh anı gördi kim bir 'Arab ğazaba gelmiş eline bir ħarbe almış (12) dīvān

içine girüp geldi harbesin tayanıp şāha karşı tırdı andan kaçımak birle (13) eydür yā Zü'l-karneyn bir kaç kan için bunca kan kılduğuña Hāk ta'ālānuñ rızāsı yoqdur (14) hışm edip hadden aşma ve ger ne sen Hāk ta'ālānuñ hışmına tüş olursın **nazm** (15) *hışm étme hışm étmesen ey şāh / tā saña hışm étmeye şonra ilāh*

(16) rāvī kavlinca ol 'Arab İskendere şöyle deyüp yine dīvān içinden çıkup (17) gitdi dağı şāh dağı bildi kim gelüp naşihat édüp giden Hızır peygābardı andan şāh **10v** (1) eydür étdigümüz işe istiğfār kılalım deyüp dīvānı tağı[t]dı halvetine girdi ol gün (2) ol gece Hālıķına 'ibadet kıldı étdügi işlerin nefsi kuşurından bildi tā kim yine şabāh (3) tēc urunup halvetinden çıkup bārigāhına gelüp serfirine oturdu dīvān tırdı (4) selātınler cem' olup kimi oturup kimi tırdı andan İskender şāh Tahtaş hana (5) eydür ey hān-zāde var Serhes-i Sehsīni naşihatıla givügin? gönülde sürsün ve ger ne (6) givük? kırman¹² dedi Tahtaş hān dağı gelüp şāh-ı Serhes Sehsīne dedi şāh-ı (7) Sehsīn dağı 'ākıl kişidi ne olacağın bilüp 'ā kıbet endişesin kırup dedi kim (8) İskender şāh bizim suçumuz bağışlayup bizi kabül édicek 'ömrümüz varınca bizler dağı aña (9) kul olup kulluq kılruruz dedi Tahtaş dağı bu hal-ı şāh-ı cihāna bildürdi şāh-ı (10) Sehsīn kendi bilmiş eksükligine mu'terif olmuş rızā vemişdi kim tā ölünce 'Alī (11) dergāha kulluq kıla dedi şāh dağı buyurdu kaydaların bendlerin götürüp hil'atlar (12) geyürdiler andan şāh-ı Rüm luftıla güle güle eydür ey server-i Sehsīn biz sen ét (13) düğün étmeyelim Sehsīn diyārı yine senün olsun velī sakın kim yine nefse uymayasın (14) kimse igvāsun kulağuña koymayasın baña 'āşī olmayasın yoħsa buğur başdan (15) çıkarsın rāvī kavlinca İskender şāh şöyle deyicek andan şāh-ı Sehsīn dağı (16) yerinden tırup oğlanlarıyla baş koyup dediler kim ey şāh-ı heft-i kişver kılıç yüzünde (17) senünle gayret étdük cengümüzi gördün ölmeyecek olur söz devletlü iş bu **11r** (1) eşüğünde kulluq mı dağı göresin dedi rāvī kavlinca şāh-ı Sehsīnün bu (2) sözi şāha gāyet hoş geldi buyurdu yer gösterdiler şāh-ı Sehsīn selātınler (3) şafında oturdu buğur şāh-ı Hüzem meliklerine eydür varuñ siz dağı yine diyāruñuzda (4) çeri yaraq kıluñ dedi Turhan Bulurhan dağı gitdi geceye karşı şāh-ı Sehsīn (5) baş koyup eydür ey şāh-ı cihān icāzetünle şehrüme varayın yaraq kılayın mıkdarınca (6) selātın servere hizmet kılayın cān-u baş şükrānesi dedi şāh dağı destür (7) vardi şāh-ı Sehsīn dağı şehrine gitdi yétdi yaraq étdi şāhı dağı bu tarafından yedi (8) içdi yatdı yine şabāh bindi şāh bārigāhına

¹² 'ش' yerine 'ن' ile yazmış

vardı gelüp dīvān tutdı (9) ol cānibden daḥı şāh-ı Seḥsīn dilim pīş-keşler alup şāha geldi tartuqların çekdi (10) nite Ṭaberiyye kavılınca yüz kırk dört erkek at çekdi altun eyerlü gümüştüzengülü (11) ḥarīr çullu sincāb kākūm bir bürküslü her birin birer Çerkes gulām eder bunıñ ardınca (12) dört yüz kırk dört ḥāş kullar çekdi cümlesi ḥüb-şüret nīk sīret ḥōş (13) ḥil‘at rāst-kāmet der-sū şamur-pūş kiminüñ elinde zīn bādye kiminüñ lā‘li ayak (14) kiminüñ muraşsa‘ altun şagraḥ kiminüñ munḵūr-zer kiminüñ müzehheb kabaḥ kiminüñ (15) elinde muraşsa‘ kınlu kılıç kiminüñ elmas nacak kiminüñ polad kalkan kiminüñ sīm (16) küft çomaḥ kiminüñ kiminüñ cebhe kiminüñ cevşen kulluḥ budluḥ yaraḥ kiminüñ elinde (17) deşneler bunlaruñ ardınca dört yüz kırk dört kul elamanı der-sū **11v** (1) yād-dān kiminüñ elinde müzerkeş-gāhlu ḥarīr kündelü çakır toḡanlar kiminüñ laçın balaban (2) kiminüñ¹³ şāhīn kiminüñ laçın nu‘ban bunla[r]uñ ‘aḳabi[ñ]ce dört yüz kırk dört kenīzek çekdi (3) kimi ḥüb-rū nīk süretlü zülf-i müşḡ bu kimi pāk āşīl ve nev-cüvān kimi nīk tab‘ Ḥüredḏān (4) kimi güyende kimi ehl-i saz kimi ser-dih kimi sāḳī dem-sāz bunlaru ‘aḳabi[ñ]ce dört yüz kaṭar buḡur (5) çekdi cümlesinüñ yükleri envā‘-ı ecnās raḥt-u kumaş ḥayme ü çadır ve sincāb şamūr (6) kākūm üşek bunlaruñ ardınca şehr-i kal‘alarınuñ kuflun diyārınuñ defterin getürüp (7) şāh taḥtınuñ öninde koyup du‘ā kıldı şāh Seḥsīn eydür yā Zū‘l-ḳarneyn zemine (8) muḳaddem gelen serverlerden kānūndur kim bir kişide eylük eşerinden bir zerre daḥı olursa (9) fırsat dēminde ol kişi kendüdeki erlik eşerin belürtmeyince olmaz biz bendelerüñ daḥı (10) erlikden az üküş behremüz vardır fırsat dēminde anı gösterdügümüzü ma‘zūr dut dēyüp (11) baş koyup karşı tırdı andan şāh-ı Zū‘l-ḳarneyn eydür ey server Seḥsīn rāst (12) dērsin dēdi rāvī kavılınca İskender şöyle dēyicek şāh-ı Seḥsīn yine baş koyup eydür (13) du‘ā kıldı andan selad-ı Rum gelen pīş-keşleri server selāṭīnler mīr-ü sipāhiye (14) ulaşdurdı andan şāhı yine şāh-ı Seḥsīne eydür ey server şimden gerü sen bizüm biz (15) senüñ olduḥ velī ne dīne taparsın ḳanḳı peygāmbar ümmetisin dēdi andan şāh-ı (16) Seḥsīn eydür ey şāh-ı cihān uş yaḳīn yerde bir taḡda bir peygāmbarüm vardır adına (17) Āḳrū[n]dērler yüz toḡsan yaşında bir mücerred vücūddur ol ne dērse anı kılıruz **12r** (1) ol gösterdüğü yolu¹⁴ rāst bilürüz dēdi yine şāh eydür ey şāh-ı Seḥsīn ol peygāmbaruñ (2) saña nice yol gösterür Allāh‘ı ne şıfatıla bildürür dēdi şāh-ı Seḥsīn eydür ey şāh (3) ol peygāmbar ḥarīrden bir ād şeklin düzüp

¹³‘ش’ yerine ‘ن’ ile yazmış

¹⁴‘yolu’ yazması gerekiyordu

baña vèrüpdür eydür Tañrı buña beñzer buña secde (4) kıl her ne hâcetün varısa bundan dile hâşıl olur olmazsa baña gel dèr varuruz (5) müşkillerümüz hâll eder murâd-u maqşud buluruz Ākrū[ş]ı peygâmbar bilürüz dèdi rāvī (6) kavlınca şâh-ı Sehsîn şöyle dèdüğine şâhıla vezîr gülüşdiler ser -zeniş kıldılar dèdiler (7) ey Sehsîn ol peygâmbaruñ birle hîç tanışduñ mı kim İskender gelür anuñla benim hâlim (8) n'olısar Giriftâr olacağuş saña dèyüvermedi mi dèdiler Sehsîn tansuz râst şanup (9) eydür ey vezîrler bir kaç zamânıdı kim ol tapduğuş ma'būd baña küsmişidi söylemezdi müşkilüm (10) hâl eylemezdi ben dañı bu hâlı aña tanmadum dèdi Eflâtün eydür ey server ma'būduñ (11) saña küstüğüni peygâmbaruñ dèmedüğü ne idi şâh -ı Sehsîn eydür ey hekîm bir gün peygâmbarum (12) bunda geldi bu hâlı dèdüm ma'būd söylemez dèyü andan Akruş eydür ey Sehsîn ma'būduñ (13) eskidür söylemege saña yardım eylemege kuvveti érmez anı bozup saña bir yèñi ma'būd düzmek (14) gerekdür dèyüp ol eski ma'būdı aldı gitdi kim buña yèñi ma'būd düze getüre ol (15) gelince sizler geldüñüz uş hâlumuzu buña érürdüñüz dèdi yine şâhıla vezîrler gülüşdiler (16) şâh -ı Sehsîn dañı gördi kim sözüne gülüşürler sañt olup eydür ey vezîrler sözüme (17) niçün gülüşürsüz Eflâtün eydür gülünç söz söylersin anuñ için gülüşürüz Sehsîn **12v** (1) eydür nite Eflâtün eydür ey bî-haber bir nesneyi kim elüñile düzersin eskiye yèñi yine (2) bozarsın ol ma'būdlığa lâyıķ mı olur rāvī kavlınca Eflâtün şöyle dèyicek (3) serhas-ı Sehsîn el sebîl saķalına urup bir zamân durdı zamândan şonra eydür ey (4) vezîr-i hâş ne 'aceb söyledüñ şimdi yedek ma'būd dèyü tapduğuş ma'būd degülmüş Eflâtün (5) eydür ey Sehsîn ol peygâmbar dèdiğüñ harîf senüñ düşmânıñdur kim elile düzdüğüñ saña (6) ma'būd dèyü tapdurmuş Allâh oldur kim seni beni yoķdan var eyledi rızķ vèrür her ne kü (7) eytdüñ görür hayf senüñ şimdiye dek geķen 'ömrüñe kim hîç yerde geķmiş dèdi andan Sehsîn (8) eydür ey hekîm ben tapduğuş ma'būddan ğayrı ma'būd var mıdur sizler kime taparsız dèdi (9) andan Eflâtün eydür ey bî-haber Tañrı oldur kim on sekiz¹⁵ biñ 'alemi yaratmışdur cümlesin (10) mañlūķāt birle müşerref kılmışdur her mañlūķāta bir dürlü 'ilm bildürmişdür cümle vèren (11) alan anuñ emrile dür ķamuya feyz ü kemal andan varur evvel oldur āñir oldur hem bāñın (12) hem zāñir oldur hem rañîm hem hālîmdür hem şekür hem vedüddur rāvī kavlınca Eflâtün (13) hekîm şöyle dèyicek şâh-ı Sehsîn uyurdu uyandı yerinden tırup İskender öñine (14) vardı baş ķoyup eydür ey şâh-ı zemîn

¹⁵ش ile yazılmış

el benüm atıñ satıñ beni küfr elinden kırtar (15) Allāh'ı bildür dālalet içre ağlayu
 ıalmıñ göñlümi güldür dēdi andan şāh eydür ēy Se ħsīn (16) saña düşmān yüzinden
 gerçi kim geldüñ velī senüñle dostluq kılalım seni yaradanı saña (17) bildürelim velī ol
 saña peygāmbaram dēyen kişi kıandadur getürsünler görelim ne vechile **13r** (1)
 peygāmbaram dēr andan şāh Se ħsīn Behsetün Kıulağuz kıoşdı serverler dağı Çehil Pāyi
 (2) Şāmūs Şāvī Şa kıun Düstenī Akıvaş Kıahirī Kilāb-i Kūfi alup gitdiler tā kim ol ħerīfi
 (3) şāh ħükmile getüreler bunda şāh ol gün geçdi yarındası gelüp eytdiler yā Zū'l-
 kıarneyn (4) Gīlan şāhuñ bir server oğlı varıdı vefāt kııldı sizler delim yaş yaşıñ dēdiler
 (5) du'ā kııldılar andan şāh buyurdı cümle selātin serverleri Gīlan şāha 'azāya varalar (6)
 erkāni yērine getürüp ol şāhi alup İskender şāh kıatına getürdiler şāh dağı 'izzet (7) eytdi
 ħāş ħil'at buyurdı andan şāh eydür ēy server-i Kūhistan (8) kim cümlemüz olsavuz
 gerek Ĥağ ta'alānuñ ħükminededür kimi dirildür kimi öldürür rāvī (9) kıavlıncı şāhdan
 Geylan şāh bu sözi işidüp şāha du'ā kııldı baş urup (10) tesellā-yı ħatır olup selātin
 serverleriyle 'ıyş nūş kıılmağa meşğül oldılar (11) ol cānibden dağı Çehil Pāyi 'İraķī
 serverleriyle bir tağda bir mu'teber mağāraya ērdiler (12) andan kıulavuz eydür ēy
 serverler ol peygāmbarın dēyen kişi bu mağārada olur dēdi (13) serverler kıurdu kıulavuz
 'İraķīyile mağāraya girdi gördi bir kıaç pīrlerle¹⁶ (14) Aķru[n] oturmuş bir kıaç cüvānlara
 kıarşu kıurmuş cümlesi kıaplan pōstun geyerler ve (15) Aķru[n] dağı 'İraķī görücek ol
 nazarda vehm eyledi zīra kim ol uzun 'ōmrinüñ içinde (16) 'İraķī şekil kimsene
 görmemişidi andan 'İraķī başıyla selām kıılup İskender dilinden (17) da'vet kııldı Aķrunı
 eydür İskender ne kıışidür kim ben anuñ ayağına varam ħāceti **13v** (1) varısa ol gelsün
 dēdi 'İraķī ħazaba gelüp eydür ēy bī-ħaber İskender ħizmetine (2) niçe güşe-nişinler
 varur sen varıcağ nedür çok söyleme dur rızāñıla gidelim ve ger ne (3) diler dilemez
 alur men gider men dēyüp Aķrunı garnişinüñ yüzine bir kıaç tūr ü pelenk baķışın (4)
 baķdı aķrun kıorķusından kıurup 'İraķinüñ¹⁷ öñine düşüp gitdiler şāha yētdiler şāh (5)
 dīvān kıurmuş on iki kez yüz biñ saz u seleblü emīr ü sipāhi kim oturmuş kim kıurmuş (6)
 alup 'İraķī Aķrunı dīvān içine girdi şāh taħtına kıarşu getürdi Aķrun baş urup (7) kıol
 kıavşurup kıurdu sağ şol nazar kııldı gördi bir 'acāib pīr kendü başına (8) büyümiş iclās u
 ictimā' görmemiş kıorķunç şekil sağ u şol ħayvan-mişal baķınur şāh (9) bildi kim Aķrun
 vehme düşdi kendüyi yitürdi şaşdı andan buyurdı yer gösterdiler (10) Aķrun oturdu

¹⁶Kısa 'i' ile yazmış

¹⁷Ek aldığında 'i' kıısalıyor

kendüyi dêrip kenāra getürdi andan şāh ēy serverī Seḥsīn saḡa (11) peygāmbaram dēyen kiři bu mıdur eydür belī buğur şāh Aḡrun eydür ēy kiři sen ne kişisin (12) peygāmbaram dērsin buncılayın serveri bir düzme nesneye tapdurursın dēdi andan (13) Aḡrun eydür ēy şāh benüm daḡı bir peygāambarüm vardur her ne Őurete gerekse girür ne (14) dilce dērsen Őöyler dā'imün gelür baḡa dürlü nesne ta'lim eyler ve hem baḡa daḡı ol (15) peygāmbaram dēr ve hem ol vērđi eydür saḡa uyana sen daḡı tapduğun gibi ḡarīrden (16) püt düzüver tapsunlar dēr ben daḡı Őöyle kıluram dēdim Aḡrun Ğarnişin Őöyle dēyecek (17) Őāhıla selā tınler gülüşdiler gine Aḡrun kaḡıdı eydür ēy şāh sözüme inanmadunuz **14r** (1) ola mı gülişürsin dēdi andan Eflāḡün yerinden ḡurup Aḡrunun yanına gelüp eydür (2) ēy bī-ḡaber bir kişiye peygambarlığı bir kişiye daḡı vērür peygambarlığ ḡaḡ ta'alādan daḡı (3) dur bir ḡulāřa vücūda vērölür ve hem elile düzilen nesne ma'būd mı olur kimse maḡşūdı (4) vērür kim aḡa taparsın ḡalk aḡa taparsın ḡalkı aḡa tapdurursın *nazm*

(5) *Allāh oldur kim yaradı 'ālemi / 'ālem içre hem dūrütđi Ādemi*

(6) *ādemi bir birine ḡatar ḡarār / ikisinden de nice gelür biraz*

(7) *yaradılmışı yaradan öldürür / oldurur kim her kim her olanı oldurur*

(8) rāvī ḡavılınca Aḡrun ol kelāmı eşidip fikre vardı gördi kim ol sözi (9) hīḡ işitdüği yođ zīrā kim ol uzun 'ömri küfri zelālet üzere geḡürmiřdi andan (10) ol gümrāh eydür ēy vezīr ḡāř bu sen Őöyledüđün sözi benüm 'aḡlum ḡaböl kılmaş ne (11) gerekse sözile biz ma'būdumuzdan yüz döndürmezüz dēdi andan Eflāḡün ḡekīm eydür (12) ēy Aḡrun bu sözi 'aḡlum ḡaböl kılmaş dērsin senün 'aḡluḡ olısa düzdüğüne (13) tapar mıduḡ ēy bed-endişe 'aḡıl Őöyle nesne degöldür kim bir kişiye küfr-ü zelālet içre (14) ḡoya bir vücūdda 'aḡıl olıcaḡ ol vücūd ḡaḡ ne bilür bāḡıl nedür fark eder hem (15) nefsi hem ḡālıḡını bilür ḡālıḡın bilen her ne maḡşūd istese ḡaḡdan bulur ēy (16) bī-ḡaber 'aḡıl dēdikleri bir rüşen řem'e beḡzer nitekim řem'-i řu'lesile her ḡaraḡulıđ aydın (17) olur 'aḡıl řem'i daḡı her ḡanḡı kişinün göḡli evinde yana ol vücūd cān gözile göḡülde **14v** (1) her ne endişe kim ḡopa görür ḡayr mıdur řer midür bilür fark kılur ēy Aḡrun 'aḡıl řem'inün řu'lesi (2) sırrından bir kere göḡlün derecesinden içre düşse sen az üküř görürdüḡ küfürden (3) ḡurtulurduḡ ḡaḡ nedür bāḡıl nedür bilürdüḡ illā nidelüm bunca yıl 'ömür içinde bir gün üstüne (4) devlet güneşi toğmamış göḡlüne 'aḡıl řem'inün řu'ā'ı girmemiş rāvī ḡavılınca Eflāḡün (5) Őöyle dēyicek andan yine Aḡrun eydür ēy

vezirler çün kim benüm peygambarum sözine (6) inanmazsın tapduğum ma'būdı begenmezsin getüreyin söylesün her ne şorarlarsa (7) cevāb vērsün sizler dağı tapduğunuz ma'būdı getürünj söyledünj görelüm her kankısı (8) söylerse aña tapalum dedü Akrun şöyle dedüğine selātin serverleri bir birine (9) gümreşdi kaşd kıldılar kim Akrunı depeleyeler şāh eydür ēy dil-āverler bu kişi küfr-ü zelālet (10) içre qalupdur kendüyi yavı kılıpdur kendüzin bilmez kişi Allāh'ı kanda bilsün bu sözleri (11) bilüsüzliginden söyledi andan yine Eflāṭün eydür ēy Akrun bizüm Allāh'umızı görmege (12) lāyık göz gerek ya'nī Haq ta'ālā'yı ten görmez cān gözi görür cānuñ gözi görmez olup durur (13) küfr-ü zulumātu içre qalıpdurur şimdi sen her ne kim görürsenj ten gözile görürsin ten gözile (14) kişi kendü cānım dağı görmez Haq ta'ālā'yı nice görürsin rāwī qavılınca Eflāṭün (15) şöyle dēyicek yine Akrun eydür ēy vezirler Hālıkuñuz ile nice söyleşürsüz murād (16) maqşūd ne vechile alursuz dedü Eflāṭün eydür ēy Akrun dün bizüm Allāh'umuz (17) zāt gözile cümle maḥlūqāta qahhārdur velī sıfatları 'ayān olmağ içün bir hūlāşa **15r** (1) vücūda ve hīle peygāambarlıq vērür Haq ta'ālā ol peygāmbara muqarreb firiştelere āyet (2) āyet şuhuf kitāblar gönderür ol peygāambar dağı kendüye munezzel olan kitāb ḥükmile ḥalkı (3) haq yolına da'vet kıılır uyanlar ümmet olur Hālıqın bilür küfrden qurtulur ve bir (4) dağı ēy Akrun sen benüm peygāambarum vardur dedüğüñ şeyṭān-ı recimdür cümle ādem (5) oğlanlarına dūşmān olupdur seni azdurmağ çün saña gelür küfr kelimelelerin ta'līm kıılır (6) ḥalkı azdur¹⁸ maqda seni yoldaş elünje bir düzme nesne vērür kendü içine girür saña (7) cevāb vērür sen gāfletünjden anı ol düzme bunı söyler şanursın şeyṭān mekrine (8) aldanursın dedü andan Akrun eydür ēy vezirler ben ma'būdı öñünjüde söyletmeyince (9) inanmazsın dēyüp ol gümrah öz kolayınca kol şunup koynundan ḥarīrden düzülmüş (10) insān şekli bir ḥāmecik çıkardı qarşısına qodı andan eydür ēy vezir bu (11) benim ma'būdum söyleyicek olursa baña secde kılamısn dedü andan Eflāṭün (12) eydür ēy Akrun bizim yaqınümüzde budur kim cānsuz nesne söylemezsen söyledem mi dērsün (13) söylemeyecek olursa burnuñı qulağunuñ keseyin mi dedü Akrun dağı rāzī oldı dağı bu şüretünj (14) öñünde secde kıılıp eydür ēy ma'būdum İskenderler seni cānsuz dēyü begenmezler söyledü (15) güñje inanmazlar de indi söyle bir ḥōş şerh beyān eyle anları ḥacīl beni şād kııl (16) dēyüp şeyṭāna ta'līm etdüğü da'veti oqudı Taberiyye qavılınca ol zamān şeyṭān (17) Akruna

¹⁸Bir tane 'ج' yi fazla yazmış

birda‘vet ta‘līm etmişidi Akrun da‘veti okıyıcak¹⁹ şeytān katına gelür idi **15v** (1) ol hamecügi harekete getürüp anuñ yüzinden Akruna söyledi Akrun yine ol (2) da‘veti okıyıcak şeytān gèrü geldi kim hamecügi gèrü harekete gördi bir Süleymān dīvānı (3) tırmiş dört yüz kırk dört ehl-i hikmet oturmuş *lā havle ve lā kuvvetin* okur şeytān (4) anı görücek hezīmet olup gitdi varup şeytān-ı recīme haber etdi bu taraftan (5) Akrun dañı turagördi ma‘būdından haber gelmez sañt oldu yine baş urup (6) eydür ey ma‘būdum dünyā ve ahiret mañsūdum neçün söylemezsin baña küsdüñ (7) ola mı küsmek günü degüldür şöyle seni begenmezleri hacīl eyle dèyüp kulağ oldu (8) yine cevāb gelmedi Akrunun cānına tāb düştü çapıldı çığıtdı Akrunun ol (9) hālına yine şāhla vezīrler gülüşdi Akrun dañı beter oldu gāh tırdı gāh (10) oturdu andan Eflātūn hekīm eydür serzeniş birle ey Akrun ma‘būduñ (11) niçün söylemez buğur Akrun gāzab birle eydür ey kavm beñzer kim cāzūlarsız (12) ma‘būdum cāzūladuñuz anuñ içün söylemez dèdi Eflātūn eydür ey pīr nā-bālig (13) ma‘būd olanı cāzūlu k mı dutar yā aña idrāk u vehm mi yeter ma‘būd oldur kim aña mekr èrmeye (14) kimse anuñ hükmine iğvā vermeye cānı yok nesne niçe ma‘būd olur dili yokdan ey delü söz mi gelür (15) vāy seni kim bilmemişsin Hālīkı saña dün gün rızk vèren rāzıkı küfr dutmuş içünle taşını (16) hey keselerdi bu demde başuñı rāvī kavlınca Eflātūn şöyle dèdügi Akruna (17) gāyet ‘ār geldi el urup yağasın yırtı başından külāhın atdı pūtunuñ **16r** (1) öñünde yüz urup ağladı eydür ey ma‘būdum niçün söylemezsin düşmānuñ hacīl (2) eylemezsin kanı gāyretüñ dèyüp yine kulağ urup tırdı²⁰ ol cānibden şeytān-ı recīm (3) dañı geldi gördi kim yine İskenderüñ Süleymān dīvān tırdı dīvān ortasında (4) Akrun baş açuğ yağa yırtuğ pūtunñ öñünde hor-u hacīl tırdı recīm mürdin şöyle (5) göricek gāyet ‘arlandı kaşd kıldı kim Akrunun tonunun içine gire söyleye şāhla (6) vezīrlerüñ da‘veti lā havlinden giremedi revān şāh dīvānından çıkuğ gitdi (7) kendüyi bir hōş muhteşem şekil insān kıluğ şāh dīvānına kaşd kıldı kim bī-tekellūf (8) gire yine eydür şöyle girecek gine şimdi beni bileler dèyüp çavuşlarınuñ katına (9) gelüp selām vèrdi alup merhabāladılar şordılar şeytān eydür Akrun pīrünüñ (10) peygambarıyam beni bildürüñ icāzetile dīvāna girelüm dèdi girüp hacıblere (11) hacıbler vezīrlere vezīrlere şāha i‘lām kıldılar dañı icāzet vèrdi çavuşlar alup (12) dīvān içine girdi şāhla vezīrlere recīmi gördiler bildiler kim şeytāndur Akrun (13) dañı şeytānı görücek revān gelüp ayağına

¹⁹‘قى’ yerine ‘كئ’ ile yazmış

²⁰‘د’ yerine ‘ت’ yazmış

düşdi eydür ey peygambarum kandasın (14) İskender vezîrlere benim ma'būduma inanmaz seni peygambar sanmaz pūtuñı şeytān (15) söyledür dērler dēdi hāy hāy ağladı şöyle kim gözlerinüñ yaşı yere akıtdı (16) andan şeytān Akruna tebessüm edüp şāhdan yaña varup selām vērdi kibr-ü (17) kīnile şāhıla vezîrler da hı selāmın almadılar i'tibār kılmadılar recīm ol hālda **16v** (1) derūnından gāyet gāzaba geldi andan gāzab Mevcile eydür yā Zū'l-karneyn niçün (2) Hāq selāmın almazsın şāh eydür ey merdūd bilürüz selāmu'l-lah görürsün şeytānsın (3) şeytān dilinden selām almak yokdur kitābımızda dēdi şeytān eydür yā Zū'l-karneyn ben hōr (4) şeytān degülem Hāq ta'ālānuñ sencileyin bir hāş kılıyam velī şeytān şıfatsın (5) olmışsın kim Hāq selāmın almağa kibr edersiz ve bir da hı ol şeytān-ı la'īn sizleri (6) şöyle kōr hūtmış kim her kimi görürsenüz şeytān şanursız dēdi şāh da hı gāzaba (7) gelüp eydür merīd-i şeytān-şıfat ne niçün olalım şıfatda sīretde şöleyüz kim (8) sen şeytān ne şūretde görürsevüz bilürüz hacīl hōr kıılırız dēdi recīm eydür (9) yā Zū'l-karneyn baña şeytān ne ciheden dērsin bende ne görürsün dēdi andan (10) şāh eydür ey recīm seni dürlü dürlü şūretde göre göre cümle var cūmbişüñi cūmbişüñi (11) söyleyişüñi bildük gördüğümüz dem bilürüz ve bir da hı sen şeytān olduñuñ yakīn şundan (12) bildük kim Akruna elile düzdüğün nesneye tapdurursın rāvī kavılınca şeytān-ı recīm (13) gördi kim İskender şāh yine kendüyi bildi gāyb olup gitmege 'ār ētdi andan şāh (14) eydür ey Rūmī çün kim benim peygambarlığıma inanmaduñ varayın Hālıkıma 'ibādet²¹ kılın (15) sizlere belā dileyeyin dēr Hāq ta'ālā seni leşkerünile helāk kılsun nitekim bizden muqaddem (16) gelen peygāmbār mu'cizātı birle kendülere 'āk olanı helāk kıldılar dēyüp recīm buğur Akruna (17) eydür ey mürīd olmasun bu kavmuñ sözine uyup ma'būdunđan yüz döndüresin cān-u **17r** (1) başıla yoluñda tūruhsa ma'būdunđun kahrına tu[r]daş olursın men yine gelince gāyret (2) kıl recīm gitdi andan Eflātūn eydür ey Akrun gördün mi peygambarum dēdigün kişi ne (3) hōr hacīl gitdi dēdi bizim dīnimize gir Allāh'ı bir bil küfr-ü zelāletden²² kurtul yohsa ebedü'l-ebed (4) 'azāb birle qalursın dēdi Eflātūn şöyle dēyecek yine Akrun küfri taşa gelüp eydür (5) ey vezīr bu sözi kim söyledün hīç benüm kulağuma girmez benim peygambarum hāşā ki (6) şeytān ola sizler cāzūlarsız anuñ çün aña şeytān dērsiz dēdi Akrun şöyle (7) dēdüğine şāh kaқыup 'Irakıyye buyurup tūrdı Akrunuñ boynın urdı rāvī kavılınca (8) Akrunu kim depelediler andan şāh-ı cihān şāh-ı

²¹'ت' yerine 'ب' yazmış

²²'ت' yerine 'ن' yazmış

Sehsîn birle oğlanlarına Dāvud peygāmbār (9) şerī' atunca īmān ya kīn kıldılar andan şāh eydür ēy server-i Sehsîn şeh̄r ü diyārlarūnda (10) görecek 'acā'ib ne vardur dēdi andan şāh-ı Sehsîn eydür ēy şāh-ı cihān bu şeh̄rümüzde (11) bir 'acā'ib kubb̄be vardur tılsımıla k̄apusın çevre berkitmişlerdür tılsımı bozup kimse (12) giremez göreler içinde ne vardur ikinci 'acā'ib bu tağda bir mağāradan bir 'acā'ib (13) şekil cānavar çı k̄ar ırakdan görürüz yakından ādeme görünmez yel yügürüşlü raḥşıla ardında (14) sürerüz irilmez şūreti vaşfi vaż'ı hey'eti görünmez kim nicedür ve bir daḥı gözlerler (15) ol cānavar mağāradan çıkup şikāra gidicek varurlar mağāra k̄apusın alup t̄ururlar kim (16) anı göreler yine cānavar urur helāk kıılır velī yā Zū'l-karneyn ol cānavar kim mağāraya şikār (17) getirür peleng yā arslan yā k̄aplan getirür ve bir daḥı 'acā'ib diyārumuz sınırında bir şa'b 17v (1) tağda bir k̄avm vardur ḥayvan-şifat şöyle yürür kimseye görünmez anlara daḥı at ērmez (2) şöyle kaçarlur dēdi söz çok şāh daḥı işidip eydür ēy vezīrl̄er t̄urūḡ varalum (3) ol kubb̄be dēdügi tılsım görelim yine at çekdiler şāh selāṭīn sūvār olup şāh-ı Sehsîn (4) taḡt-gāḥı şeh̄r-i Şūş Temen'e gıtdiler şeh̄re yētdiler rāvī k̄avılınca şāh geldügin şeh̄ri bilüp (5) şeh̄rūḡ için taşın pāk pākize ēdip yolları tezyīn ētdiler beşāretler kıilup cümle (6) ayak üzere t̄apuya t̄urdılar kışşa dirāz kıılmayalım şāh-ı Sehsîn şāḥı alup şeh̄re girdi (7) ol tılsım kubb̄besine geldiler bir meydān-miṣāl yer gördiler ortasında yēdi dürlü mermer (8) den bir mu'teber kubb̄be yapmışlar yapısı gāyet muḥkem andan kubb̄benūḡ çevresi ḥandaḡ t̄o[p] (9) t̄oluşu ēni kırk adım ola andan kubb̄benūḡ güneş matla'ına karşı bir ḥōş k̄apu nite evvel (10) bir mu'teber kemer bağlamışlar bir taş yaşıl yeşimdan bir taşı kıızıl mercāndan şöyle kim k̄avs-ı kuzahdan²³(11) nişān vērür andan kemer içinde çādur gün bir dār çatmışlar şöyle kim k̄aşr-ı şeddād k̄apusından (12) işāret ēder andan ol dāra iki k̄anat k̄apu düzmişler çin poladdan ayine-miṣāl andan (13) k̄apuya bend-ü bend kuşe ḥalk̄a u şişe yerine altun gümüş düzmişler mīḥ-i mismar yer yerine (14) lā'1-u yāḡūt düzetmişler şöyle kim taş şu'lesi karşıdan bakanūḡ gözün k̄amaşdurur (15) ve bir daḥı ol ḥandaḡ k̄apuya demürden bir köpri düzetmiş t̄ura şāh-ı cihān anı görücek eydür (16) ēy server-i Sehsîn bu k̄apununū tılsımı nedür göster görelüm dēdi andan şāh-ı Sehsîn (17) raḥşinden inip inüp seng-bar olup ḥandaḡdan k̄apuya gechen köprüye gelüp evvel k̄adem 18r (1) köpri üzere başduḡı dem köpri şöyle dēprendi kim şāḥıla vezīrl̄er se lāṭīnler şāḥib-i (2) serverler gördiler rāvī k̄avılınca köpri dēprenicek k̄apununū evvel poladdan k̄apusu şöyle

²³'ح' yerine 'خ' yazmış

(3) tırağa birle açıldı kim açanlar ol tırağadan vehme düşdi andan şāh Sehsīn köpri üzere²⁴(4) bir kadem daḥı ilerü bāsdı yürüdi buğur açılan kapunun içinden bir acāyib korhunç şekil ādem (5) kālīb çıkıdı demürden düzülmiş kaddı kırk arış ola kolında yine kara demürden bir acāyib (6) ulu çomağ çiginine dutmuş cānlulayın turur çomağla urursa tağları sürme (7) kılur şöyle çıkup kubbe kapusunun öñünde turdı andan server-i Sehsīn bir kadem (8) daḥı ilerü yürüdi buğur ol tılsım kālīb daḥı gürzin başı üzere şalup köprüye (9) karşı bir adım ilerü geldi İ'tisām kavılınca şāh Sehsīn köprüden bir adım ilerü varduçça (10) kālīb daḥı köprüye bir adım karşı geldi her adımı çomağın başı üzere bir şaldı cāmla (11) bu vardı tılsımla ol geldi anca kim köprünün ortasında bir birine yakīn erüp (12) muḳābil turdılar andan şāh-ı Sehsīn iskende[r]e çağırdı kim yā Zü'l-karneyn bir kadem (13) daḥı ilerü varsam gürzile beni urur helāk kılur dēyüp şāh-ı Sehsīn bir kadem (14) gērüsine döndi tılsım kālīb daḥı bir kadem gērü döndi bir bu bir ol anca kim şāh-ı Sehsīn (15) köpri üzerinden kim gitdi kubbe kapusu daḥı tılsım birle yapıldı velī yine şöyle tırağa (16) kopdı kim açanlar vehme vardılar şāhla selāṭīn serverler ol şan'at-ı tılsımātı (17) görüp düzen üstādlara taḥsīn ētdiler *nazm*

18v

(1) *ēy bürader ādem oğlın gör nider / 'ilmile niçe hüner ta şnīf ēder*

(2) *ken demürden gör ne düzmiş āşikār / cünbişe şalar şanasın cānı var*

(3) rāvī kavılınca şāh selāṭīn vezīrlər ol tılsımı 'acebleşüp eytdiler ēy şāh-ı Sehsīn zü (4) fūnun dirilürsin ne 'aceb bu tılsımın fethine çāre edemedüñ mi dēdiler andan server-i Sehsīn (5) eydür yā Zü'l-karneyn bunun fethine ardından öñünden çok dürüşdük kayusına zafer (6) bulmaduk turup mancınīk kurup atduk tā kim ylıp görevüz içinde ne var ne kadar kim taş (7) atduk bu kubbe érmedi tılsım kuvvetile taş şanduk içine düşdi şuya batdı (8) bir daḥı bu ḥandağ şuyına zevrağ düzüp şalduk ya'nī kim zevrağı görüp ḥandağ suyun (9) geçüp kubbe kapusına vara çevreden dīvār kapusına çare edemedük şaldugumuz zevrağ (10) şandugun varan suyuna batdı şöyle kim nolduğın görünmedi ve bir daḥı bu tılsım (11) kālībı kapudan çıkup kim yürüdi karşılarından ne kadar kim topıla atdiler urmadılar (12) 'āciz kalup fāriğ olduk ve bizden öñdün gelenler daḥı bu kubbeye fethine çare ēde (13) memişler dēdi şāh -ı Sehsīn şöyle dēyincek server 'Irāk ve 'Irākeyn ya'nī Çehil Pāyi (14) 'Irākī eydür yā Zü'l-karneyn bir ciger-dār kişi olsa hem cüst çapük bu kübrüden yel (15) gibi yügürü geçeydi kubbe kapusu açılıp

²⁴'ج' üstün olarak yazmış

tılısım kâlibi çıkup çumağın şalınca qarşudan (16) ère yedi kâlib yerinden irileydi tılısımıla turur revân düşerdi ‘İraqî şöyle dèyincek (17) şâh eydür èy ‘İraqî aramızda senden dilîr cüst kişi yokdur dèdi bu sen dèdügünî **19r** (1) eyle sözden dutma ‘İraqî gayretün kılup sebük-yar olup Hâk ta‘âlâ’yâ şıgındı dahı (2) anul anul köpri başına geldi turdı tılısım kâlibi gelüp nişân yerine geldügi yeri (3) vezne urdı andan taban kaqup ‘ukâblayın götürüldi tılısım kâlibi kûbbe kapusından (4) çıkmadın yere üstâd kavılınca ‘İraqî sürüşine nisbet kûbbe kapusu dahı revân açılıp (5) içinden kâlib tılısım yel gibi çıkup köprüye varup ‘İraqıyye qarşu gitdi ‘İraqî (6) köprünün ortasına érince kâlibin dahı qarşusından çumağın çevürüp érdi kim (7) vara ‘İraqî üzere bu cânibden şâhıla vezîrler şâhib-i sırlar ‘İraqıyye kâlib érdügin (8) göricek grîv kıldılar ‘İraqıyye dön dèyü ‘İraqî dahı kendü huzûrundaydı qarşudan (9) kâlib érdügin göricek tılısım vezin yerin gözleyüp qarşusına turdı buğur ‘İraqî (10) kendüyi dirip gèrü döndi tılısım kâlibi dahı döndi anca kim ‘İraqî köprüden kâlib dahı (11) kûbbe kapusından girüp kapu bağlandı bu böyle olunca Restâtalîs hâş eydür èy (12) şâh niçün zahmet çekersin bu tılısımın fethi bu handak köprünün berü başında (13) dur körseñe âdem kadem başınca köpri nice deprenür köpri deprenicek kûbbe kapusu (14) açılır kâlib cünbişe gelür buyur[ur] kırk âdem kazıp gèrûden bu köprünün berü başının (15) râstına insünler dèdi şâh dahı buyurdı üstâd tüccarlar ilerü gelüp kırk (16) adım yeri kıyâs kılup bir yerin köprünün berü başında bunyâdına érdiler ne gördiler (17) gördiler kim ol köprünün başı demürden zencîrlerle aşğa yer altında bir mu‘teber siyâh **19v** (1) mermerden bir ferşe berkilü şâha bildürdiler şâhıla vezîrler üzerine geldiler gördiler andan şâh eydür (2) èy vezîr hâş bu köpri başı bu ferşe zencîr birle ne ‘aceb bağlanmış bunı niçe kılmışlardur dèdi andan (3) Restâtalîs eydür yâ Zü’l-karneyn kıyâsda şöyledür kim bu ferşün altında bu tılısımın (4) çarhı vardur dèdi bu köpri başı bu zencîrlerle bu ferşden aşğa dolâbda bağludur bu köpri (5) âdem ba şıcaq tılısımın harekete gelür dèdi bu zencîrler depredür zencîr deprenicek tılısım çarhın (6) çevürür çarh dönücek kapu kûbbe içinden kâlib dahı zencîr çarha çârmîh olup köpri (7) başınlayın veznile kâlib harekete gelür köprü üzere âdem yürüdükçe bu zencîrler çarhı (8) aşğa döndürür çarh döndükçe kâlib tılısımıla köpri üzere yürür veznile yerine var

(9) vara anı urur helâk kılur **nazm** / yâ Sikender bu durur şöyle ki var

(10) bu tılısımın terûbi èy şeh-r-yâr / lîk üstâd bu tılısımı èy gözin / düzedince ben bilürem ki yakîn

(11) *hāy ne zahmetler çekip durur ey cüvān / tozadınca bu tılsım ol zamān / rāvī kavlinca Restatālis*

(12) şöyle dēyüp buyurdi mi‘mārlar ol köpri başınuñ altındağı siyāh ferşün evvel çevresin (13) gerekenleyin kazup andan üzerine har çopçupdan hamallar bağlayup hamallar çohlar durup andan kemer (14) ler şalup ferşi aşağadan hamaliye bağlayup serverler sağ şol çarhları çevürüp ol ferşi (15) yerinden koparup giderdiler andan ferşün altına nazar kıldılar gördiler kim demürden dolāblar (16) düzmişler köpri başındaki zencirler ol dolāblara bağılı anı göricek şāh Restatālise taḥsīn (17) kıldı andan taşları şalup ol demürden çarhları bozdılar çarḥ bozulduğı dem köpri hendege **20r** (1) düştü hendek suyu dağı yere geçdi kubbe²⁵ kapusu açılıp tılsım kālībınuñ üzerine geldiler gördiler (2) kālībun ayağlarından zencirlerle yer altından varup zencir ucu erüp berkinmiş ‘acablaşdılar (3) andan ‘İraqī oñerince kubbe kapusından içerü girdiler kubbe içini gördiler nite kırk (4) dört ‘amud üzere bir hōş mu‘teber kubbe bağlamışlar gāyet mu‘allā andan kubbe²⁶ için kāyim (5) nāyim latı devürdi muraşsa‘ munaḳkaş kılmışlar ‘acā’ib gārayib taşvīrler etmişler aşağı ferşi (6) yapusu sük[k]erī düzmişler na ḳşla dürlü dürlü dā’ireler yazmışlar andan kubbe taḥtın iki (7) eyvān işlemişler bir birine karşılayı anuñ birinde bir ‘acā’ib meclis āleti qurulu birinde bir mu‘teber (8) tābūt turur şāhıla vezīrlar tābūt katına gelüp çevre alup turdılar nazar kıldılar gör (9) [d]iler poladdan bir mu‘teber tābūt uzunı kırk yedi arış andan tābūtun başı katında demürden (10) bir dāvudī zīre aşılı yaḳasından sīnesinde iki yüz arḫal vezni sanā‘atlar yazılı andan (11) çīnī poladdan derim ev dōgünügince bir ‘acā’ib sīm güft ışık aşılı toḳsan arḫal altında (12) vezin yazılı kazılı ve bir dağı senk Āsiyabınlayın ayine mişal bir polad ḳalkın aşılı (13) dört göbeklü göbeginde iki yüz kırk dört arḫal vezin yazılı yine ḳalkın üzere taraba (14) taḥtasınlayın bir muraşsa‘ kınlu kılıç aşılı ḳabzasında yüz yigirmi arḫal vezin yazılı (15) ve bir dağı poladdan bir göz giran aşılmış toḳuz yüz toḳsan toḳuz arḫal serinde yazılı (16) yine tābūt başı katında kergedan şāhından sürme siyāh sünü dikülü turur uzunı (17) yigirmi dört ḳulaç vezni yüz altmış dört arḫal dilinde yazılı şāhıla vezīrlar ol **20v** (1) altı pāre siliḫ görücek eytdiler zihī er kim bunları götürüp cenk cevlān ḳılır idi dediler aḫirinde (2) başında bir zeynlü görüp alup şāha şundılar gö[r]di

²⁵‘ب’ yerine ‘پ’ ile yazmış

²⁶‘ب’ yerine ‘پ’ ile yazmış

levh yüzinde otuz satır yazılı hûb (3) hōş düşen kazılı şāh levhi Eflātūn hekīme şundi Eflātūn dahı okuyup hattı (4) şāha beyān kıldı ne dēdi rāvī kavılınca *nāzm*

(5) *böyle dēmiş yazan ol hattı ey cān / ki ey cihānı keşt eden şāhib-i kırān*

(6) *seyirile çün kim bu mülke iresin / çün tılsımanı yazuban göresin*

(7) *bilesin devr içinde ben dahı / adlu şanlı server idüm ey ahı*

(8) *adıma Sehrābı Nū dērler idi / ey niçeler ni ‘metim yerler idi*

(9) *atamız evvel bir ulu hanımış / Türk eline ser-tā-ser sulţānmış*

(10) *atam ölmüş ben kiçüçük kalmışam / şöyledür kim uş hikāyet kılmışam*

(11) *deşt elinden bir ulu hān ol zamān / Türk eline akın etmiş bī-gümān*

(12) *ol āhında ben de esīr olmuşam / kiçiyiken deşt eline gelmişem*

(13) *büyüdükçe pehlevan kopdum ey cān / şöyle kim tıydu beni ulusda hān*

(14) *katına iledüp gördi meni hanumuz / başa eydür korkdı senden cānumuz*

(15) *ben gidüp sen sünjüme kalırsañ / at binüp kılıç ele alırsañ*

(16) *milki alırsın oğlum elinden hemān / bend edeyin seni şimdi zamān*

(17) rāvī kavılınca Eflātūn levhden bu beyān kim kıldı şāhıla selāţınler suhrab vü rihene

21r (1) du‘ā kıldılar buğur serverler bir bir yörtyüp suhrab silihine el urup gördiler hiç birine (2) rāst gelmedi andan Kayfur çöbān alup zırhın geydi kıddına rāst geldi ışığın (3) başına urdı dürüst oldu kılıcın hamā’ il kalkanı kolına aldı gürzin kola alup (4) bir kaç şalup gümrendi şaldı sünjüsin başı üzere çevürüp tırdı andan (5) Kayfur eydür ey şāh -i cihān bu silāhları düzen neçün düzmiş dēyüp şāh önünde (6) baş koyup tırdı şāh ol silāhı Kayfura vērde buğur ol şūkdan şāhıla serverler (7) inüp ikinci eyvānda Sührābnūğ meclis āleti üzere geldiler gördiler kim yigirmi dört sīm-i (8) sipālar urulmuş her sīm -i sipā üzere bir zeyn bādye kōmışlar şöyle bādye kim birer kişi içine (9) girüp oturdu andan ol bādyelerün çevresinde ‘acā’ib garayıb lā’līn aya kılar zerrīn (10) şāgra kılar muraşşā’ lājverdī kabf-u mankıur zer vara kılar şafıla tıurur ve dahı sīm sinīler altun (11) tebsiler zeberced tıabaklar kiminūğ içinde altundan zīnet için düzölmiş ayvalar armūdlar (12) kiminūğ sīmden düzme sīb enārlar kiminūğ gümişden bādemler kiminūğ altundan fıdu kılar (13) fıdu kılar nukl-mişāl kılmı şlar andan altun gümiş şem‘-dānlar şanasın

müheyya mahlisdür ehli (14) gitmiş bezm şöyle kalmış rāvī kavlinca İskender sührābinüñ bezminüñ āletin şöyle müzeyyen (15) müheyya görücek selāṭīn serverlere eydür ēy cihān ḥalkınuñ güzīdeleri Sührāb ne gördüñ (16) ne ḥōş bezm āletin karmış kendü nevbetçe ‘ıyş sürmiş buğur vaqt nevbet bizimdür biz daḥı lezzetiyle (17) ‘ıyş ēdelüm dēyip Saları Rūm ol şuffenüñ şadırına naḥḥ şaldırup oturdu **21v** (1) selāṭīn vezīrlər daḥı sağ şol oturup serverler şafıla tırdı andan servi kāmıtlu (2) sürdiler ol zerrīn bādyeleri yāḳūt revān birle pür kıldılar buğur lā‘l leblü sākīler²⁷ sīm zerden (3) pālar dutup gümüş bilekler şıgayup ayağ üzere tırup fıki munḳurlar ele alup kuvvet-i revān (4) birle pür-seyyareleyin sağ şol seyir ēdip kamer ruḥilerile gümüş barmaḳlarıla altun sağraḳları şāh (5) şeh-zādelere selāṭīn serverlere şundılar andan zehre sazlu muṭribler çeng-i kānun (6) burbuṭ* arganun ele alup sāz ētdiler seyirile gāḥ Hicaz gāḥ İsfahan gitdiler rüy-i (7) nigar müberka‘ ētdiler andan Dāvud El-ḥān gūyendeler bülbül kumrī mişāl ötdiler tūṭī vü dürraclayın (8) bir birine āhenk ētdiler şāhıla selāṭīn serverleri ‘ıyş-a nūşa meşḡul olup ‘ömre dādın (9) vėrdiler ‘ali raḡmı rūzigār Ṭaberıyye kavlinca bu taraḑdan İskender şāhuñ Kaşfarān şāhı (10) işıtdi kim atañ şehre ‘acāyib görmege gitmiş revān süvār olup şeh-zādelere şehre (11) gelüp tılısım katına ērüp atañ katına girdi şāh daḥı oḡlın görüp yerinden tırup (12) oḡlını yanına aldı oturdu zamān geçdi andan Kaşfarān Sührābnuñ tābūtın (13) görüp atasına şordı eydür ēy sa‘ādetüm ata şol tıuran nedür şāh şāh eydür ēy ciger (14) gūşem tābū[t]dur Kaşfarān eydür tābūt nedür şāh eydür tābūt oldur kim bir server öliceḳ (15) anuñ cismin buncılayın nesne düzüp içine ḳorlar yā topraḡa defn ēderler yā bunuñ gibi bir (16) muraşşa‘da ḳorlar ‘iz çün dēdi şāh şöyle dēyinceḳ Kaşfarān bir zamān tırdı andan (17) eydür ēy sultān ata biz daḥı ölüp şöyle tābūta mı girürüz dēdi şāh eydür ēy ciger gūşem

22r

(1) bu dünyā mülkine her kim gelürse ölse gerek / bu resme tābūt içinde kefenile girse gerek

(2) bu dünyā dirligünün şoñ demi ölümdür ēy cān / her an ki gele cihāna ecel gelse gerek

(3) biten yētüp dirilen ölüp gelen gidüp / bu kara yerün ḳarını tamāmi ḫolsa gerek

²⁷Kısa ‘i’ ile yazmış

(4) rāvī kavlıncā İskender şāh şöyle dēyicek Kaşfarānuñ cigēri ölüm haberinūñ
 kōrkusına kāt (5) kılup ağladı el yüzine urup şöyle kim cümle selāṭinlerūñ cigērin
 taḳladı andan İskender (6) kōl şunup oğlın der-āguş kılup seylābın silüp eydür ēy ciger
 gūşem Kaşfarān şāh (7) bu ölüm şarābı bir şarābdur kim Haḳ emriyle cümlemüz
 içsevüz gerek ölüm çün niçün ağlarsın (8) cihān sarāyına henüz geldūñ öñünde bunca
 zamān ‘ömür vardur varın hōş göredur (9) ‘ömür dadın ve vēredur ecel ērince *inna
 Allāhi ve inna ileyhi raci* ‘un dēdi şāh şöyle dēyicek (10) Kaşfarān daḳı tesellā olup
 atasıyla ‘ıyşa şevke meşgūl olup tā gēceye dek (11) yēdiler içdiler a ḥirinde İskender şāh
 Sührābnudan kalan bezm āletin Kaşfarāna daḳı (12) vērdi kendüyle varan şāh-zādelere
 üleşdürdi şöyle kim hīç nesnesin (13) kabūl kılmadı şāhıla selāṭinler Kaşfarānuñ
 sehavetin āferīnleyüp ol ‘ömrü cüvāna (14) pīr cüvān du‘ālar ētdiler şāh-zādeler de alup
 Kaşfarānı leşker de barigāha gitdiler (15) İskender şāhıla selāṭin serverler ol gēce tılısım
 kubbesinde yatdılar şabāḥ (16) oldı İskender tırdı Ḥālīḳına ‘ibadet kıldı tāc urunup
 mesnedine gelince (17) sākī ve serdeler yine bezm kurdılar selāṭin serverler merātibile
 oṭurdılar anı gördiler kim **22v** (1) şāh-ı Seḥsīn ni‘met-i nuzul getürdi nite dōrt yüz kırk
 dōrt kola dōrt yüz kırk (2) dōrt altun gūmiş siniler gōtürtmiş geldiler andan İskender
 şāhuñ ḥāş müşrifler şāh (3) öñine şükün çektiler ne resme diñle ēmdi **naẓm**

(4) durdu yerinden o dem içre revān / yüz yigirmi çeşnigir cümle cüvān

(5) aldılar ele ḥarīr pīşkīrleri / gözleyüben ‘izet ehli yerleri

(6) yüz yigirmi çeşnigir şöyle ki var / yüz yigirmi şāh öñine şehr-yār

(7) döşediler hep ḥarīr pīş-gīrleri²⁸ / gözedüben mertebesiyile her ēri

(8) pes kōdılar şāh-ı Sikender öñine / kırk kızıl altun sinī tā kim yēne

(9) her sinīnūñ kırk dürlü ni‘meti / var içinde şahn-ı cümle kıymeti

(10) buña nisbet yüz yigirmi ḥān hem / kōdılar onar sinī ēy mu‘terem

(11) rāvī kavlıncā şāh öñine ḥōn kim dōkūldi yer yerin şala dēnildi yēndi du‘āsı (12)
 diñledi yine şāhıla selāṭinler ‘ıyşa meşgūl oldılar velī Eflāṭūn (13) kubbe naḳşın teferrüc
 kılurken gördi bir tābūt yazılmış andan iki ādem şekli ta şvīr (14) kılmışlar birisi tābūt
 başından birisi ayağından dutup gōtürmişler dirileyin (15) ve yine bir daḳı ādem şeklin

²⁸Kısa ‘i’ ile yazmış

yazmışlar atañ miyāna çeküp eline bir külüng alup ol (16) götürülen tābūtun altın qazar Eflātūn anı görücek İskender şāha gösterdi vezīr (17) lerile baqışup bir zamān tūrdılar andan şāh eydür ēy vezīrlar bu tābūt birle şūretler kim **23r** (1) yazmışlar zīnet için midür yoħsa bir remz mi var ola dēdi şāh şöyle dēyicek Eflā tūn (2) eydür üstāqlar buncılayın nesneyi degme kez beyhude yazmazlar kıyāsda şöyledür kim remzi vardur (3) ola dēdi şāh eydür ēy Eflā tūn senūñ firāsetūñde bunlarun remzi ne ola Eflātūn (4) eydür yā Zū'l-ķarneyn bu taşvīr eden kişi iki kişiye tābūt götürdüben bir kişiye aşığasın (5) qazdurduğı²⁹ dēdügidür kim bir kişiye cihānda biñ yaşayacaq daħı olursa tābūti götürü[r]ler seni (6) qazılı tūrur gibi görmek gerekdür tā kim cihāndan ğafletile gitmeye **nazm**

(7) *ēr odur kim biñ yaşarısa daħı / ölimez her gün göre dura aħı*

(8) *tābūti götürülmüş sini qazılı /hicā'sı taşında adı yazılı*

(9) *ġāfil olmaz bunları gören kişi / ġāfilūñ müşkil düşer sonra işi*

(10) **nesir** rāvī qavılınca Eflātūn şöyle dēyicek andan Sokraṭı heķīm eydür yā Zū'l-ķarneyn (11) bu şūretler tābūt götürüp birisi tābūt altın qazduğı remzi şöyle dēmek olur ola (12) ēr oldur ki tābūtun el ile düzüp sini kendü qazıp içine girüp yatur Hāķ bile 'ömriñe uzun dēyü tekyelenmeye tā ki **nazm**

(13) *her uzun 'ömre kişi inanma / devlete tekye qılup tayanmasun*

(14) *qız irişür her uzun 'ömr ucına / 'ömr qanda doya dünyā gücine*

(15) *biñ yıl ise yıl gibi gelür geqer / bir qanatlu kuşdur yāħūđ uqar*

(16) rāvī qavılınca Sokraṭ şöyle dēyicek andan andan Buqraṭ eydür yā Zū'l-ķarneyn (17) bu tābūti götürēn tābūt altın qazan şekil[l]erun remzi şöyledür ki ēy cihān mülkine **23v** (1) taht-u tac kendünun bilen 'ömre devlete inanma kim dünyā ēy niqelerun tābūtun düzedüp (2) sinin qazıbdur senun daħı düziser qazısar dēmek ola **nazm**

(3) *ġarrā olan māl-u mülke yañtlur / defter içre adı daħı añılır*

(4) *māl-u mülk aşşısı budur hemān / bī-sīn ü bīdārsın sen ēy cān*

(5) *yoħsa qalursañ gidersin aġlayu / hasretile cān-u ciger taġlayu*

²⁹ع' yerine 'ق' yazmış

(6) *nesir* rāvī kavılınca İskender şāhuñ kır[k] vezīri varıdı her biri bir dürlü dediler (7) dediler ahirinde Restatālis hekīm eydür ey şāh-ı cihān vezīrler her ne kim ‘aqla yaķın (8) haberdür dediler velī bu tābūt götüren aşığasın kazanuñ remzi bunlar dedügi (9) degül şāh eydür yā nedür Restatālis eydür ey şāh ben benden üñ firāsetümde budur ki (10) bu şekilleri düzen demiş kim ey bunda gelen bu tābütü görüp altın kazasın anda māl (11) vardur alasin nitekim iki şekil tābūt götürüp birisi altın kazar nite **naẓm**

(12) *yā Sikender bu kuluña bu rumūz / uşda bu resme görüñdi buña yüz*

(13) *bu rumūzile kenz var söyledüm / şöyledür kim hazretüñe söyledüm*

(14) *yēgregin Hāķ bilür daħı ne var / bize görinen budur ey şeh-süvār*

(15) *böyle dedi Restatālis hekīm / şāh Sikendere o demde ey Nedīm*

(16) Restatālis şöyle deycecek şāh taħsin kılup eydür ey hekīm gārdan benim daħı (17) yaķın mudur kim söyledüñ deüyüp buyurdı serverler revān Sührābnuñ tābütün yerinden **24r** (1) götürüp eyvāndan indürdiler tābūt turtuğı yeri üstādlar kazdılar bir kapuya irdiler (2) poladdan kapuyıla berkilü serverler ilerü gelüp ol polad kapuya gürz urdılar (3) şıdılar andan Çehil Pāyi ‘İraqī şu‘le Kānuş Yakub Şāmūs Şāvī Şā kuf Resteni birle (4) ol kapudan içerü girdiler bir kaç ayak nerdübān indiler bir zīr-i zemīn içinde bir nīme (5) Kayime irdiler içine girdiler gördiler iki eyvān birinde yigirmi dört gümüşden küb birinde (6) kıızıl altundan yigirmi dört kübler durur ‘İraqī anı görüp zīr-i zemīnden çıkup gördüğüñ (7) şāha dedi şāh daħı bir kaç vezīrlerle selāfın serverlerle ‘İraqī öñlerince (8) zīr-i zemīne girdiler ol altun gümüş kübleri gördiler gümüş kübler kıızıl altun birle (9) birle tülü‘ altun kübler aķ incü lā‘l yāķüt birle tülü şāh anı görücek veren (10) Hālıķa şükrler kıldı yine zīr-i zemīnden çıkup kubbede oturup buyurdı ol māl-ı gence (11) zīr-i zemīnden çıkarup şāh karşıasına luda luda yıgdılar andan Eflāṭun hekīm (12) yā Zü‘l-ķarneyn kanı işbu māl bunda cem‘ eden yemeyüp ayruğa koyan giden **naẓm**

(13) *rencile dermiş ve līkin yememiş / ben ölem ayruğa kālā dememiş*

(14) *kendü gitmiş hasretile eli boş / arta kalmış mālı gence bunda uş*

(15) *yıgmuş illā hōşlığını sürmemiş / gencile bir rāhata hem ermemiş*

(16) *ne yedürmiş ne yemiş kalmış dirīg / sonra gitmiş āh deüyü hem dirīg*

(17) rāvī kavlinca vezīr-i hāş ol zamān Sührābnuñ haq[k]ında şöyle deyicek andan İskender

24v (1) şāh eydür ey hekīm bu mālī cem‘ eden kişi yemediyise biz yēyelüm deyüp ol māl-ı selāṭīn (2) serverlere miqdārlu miqdārınca üleşdürdi aḥirinde bir altun levḥ kaldı anı şāh (3) şındurdi gördiler ol levḥe otuz sekiz satır yazılı hūb rūşen qazılmış andan (4) şāh levḥi Eflāṭūna vērđi okuyup beyān kıldı dēdi ihtişam kavlinca Eflāṭūn (5) eydür ey şāh bu levḥe yazan dēmiş kim ey rūziġārıla bunda gelen şeh -bāz tılısım bozup (6) māl bulan ihtiyār bilesin kim ben daḥı zamānında bir ulu vezīrdüm ‘ilm-i tılısımāt içre lā-naẓīr idüm (7) yüz toḡsan yıl sührāb nūya vezīrlık kıldım şöyle kim sührābnuñ qabz-u bastın (8) elüme aldum sührāba ‘aḳıbet ecel ērdi baş benüm dizimde qodı baña vaşıyyet (9) kıldı mālın bunda defn kılup tābūtın üstine qodum qubbe dīvārında tābūt götüren (10) şekillerile remz kıldum buğur bu qubbe yapup bu tılısımı düzdüm Sührāb tābūti üzere (11) kim gerekse girmeye mālın bulup almaya *naẓm*

(12) *līk bunda bu tılısım şeh-r-yār / hāy ne zaḥmet çekmişem düzinca ey yār*

(13) *yēdi yıl dūn ü gün düşdüm bu işe / hīç muqayyed olmadum yaz u kışa*

(14) *bu tılısım tā kim ma‘mūr eyledüm / şöyle kim ‘ālemde meşhūr eyledüm*

(15) *bir daḥı buncılayın ey şeh-r-yār / kimse düzmiş degül şöyle ki var nesir*

(16) rāvī kavlinca Eflāṭūn kim levḥden ol beyāmı ētdi şāhıla vezīrler işidüp (17) bildiler kim ol qubbe tılısımın sührābnuñ Behnām adlu bir vezīri düzmiş andan şāh-ı **25r** (1) cihān eydür ey selāṭīnler devlet degül mi kim bir şāhuñ şoñın buncılayın vezīr qālā (2) şāhuñ şoñın başara şöyle şıdkıla dēdi şāh şöyle deyicek Eflāṭūn eydür yā Zū’l-qarneyn (3) ‘Alī ḥazretüñ ḥōş dēdi bir müdeb[b]ir vezīr bir şāhuñ şoñına qalıcak ol şāhuñ (4) şoñın ġārete vērmez velī yā Zū’l-qarneyn sa‘ādetlü vezīr oldur kim sencileyin ādem kıymetin (5) bilür yērde bir yıl ‘ömr sürmek yēgdür kıymet bilmez yērde biñ yıl ‘ömr sürmekden ve bir daḥı yā Sikender (6) bir kişi kıymet bilmez yērde kendü rızāsı birle tursa aña şuña beñzer kim bir kişinüñ eline (7) güher şeb çırāq vèreler ol kişi ol güher balçıġa şala dēdi daḥı yine şāhıla ol qubbeden (8) çıkup süvār şehirden taşra leşkere geldiler ol gece anda yatup şabāḥ şāh şofra (9) -şiken yēyüp eydür ey şāh-ı Seḥsīn de başla varalım ol ‘acāyib cānavar dēdigün daḥı (10) görelüm dēdi süvār olup yēdi biñ güzīde ēr alup ol ḥışm-nāk cānavar olan (11) Küha ērdiler andan şāh-ı Seḥsīn eydür yā

Zü'l-ıkarneyn ol cānavar uşda butağda (12) olur dā'im iner bu sular üzere yorur dēdi arslan bebür kaplan şikār kıılır yine yatağı mağāraya (13) varur dēdi şāh da hı buyurdu tağa karşı kondılar şāhıla selātinler bir yere dirilip (14) tanışdılar şāh eydür ēy server bu cānavarı kim arslan kaplan şikār ēde ol yemen 'adū (15) olur anı bence şikār ēdevüz dēdi kimi eydür yatağı yolında dām kuralum dāma düşsün (16) kimi eydür inüp şikār kııldığı yerde zehirlü leş koyalum bulsun yēsün helāk olsun (17) dēdi kimi eydür buña cānavaruñ na'duligi olsun bunca ādem ejderhāsı vardur **25v** (1) bile bir cānavarı şayd kılmayalar mı dēdi her dil-āver bir söz söylediler andan vezīr-i hūş eydür (2) yā Zü'l-ıkarneyn ol cānavara niçe varmaqlığı cümlemüzden siz yēgrek bilürsüz zīra kim da'imün (3) ejderhāları kañlıyla şikār kıılırsın dēdi andan şāh eydür ēy serverler gereki budur kim (4) leşkeri bunda koyavuz bir kaç serverlerle varuruz līk dīvden ol cānavarı cüst-i cū (5) kılavuz ola kim ol 'aduyı yakından yā arqadan görevüz ēr girürse şikār kılavuz girmezse (6) bārī³⁰ anı görüp aña göre bir iş kılavuz ve bir dağı bu kim çokluğ ērile varursavuz varanı (7) göre yatağından çıkmaya yatağı üzere varmalu olursa ancılayın hışm-nāk cānavar yatağı (8) üzere varmağa Süleymānlan kōmaz varmağa dēdi selātinler şāh sözün begenüp geceye (9) dek gitdiler andan dört muqarreb vezīrlər on dört şāhib serīrlər dört güzīde dilīr (10) seçilüp zinde gergedanlara binüp rahşlara süvār olup Çehil Pāyi 'Irakī öñe şalup (11) añul añul gitdiler göz görmedin cānavaruñ şikār ētdüğü yere varalar bunlar bunda ol (12) cānibden İskender şāhuñ oğlu Kaşfarān şāh atasınuñ barıgahına geldi (13) atasın şordı eyitdiler bu diyārda bir 'adū cānavar varımış atañ anı şikārlayı (14) gitdi dēdiler andan Kaşfarān keyd-i şāh oğluna eydür atam meni niçün alup bile gitmedi (15) ol şikāra şāh Rūz eydür ēy şāh -zāde ol cānavar-ı Yemen 'adu cānavardur seni bile (16) anıñ çün alup gitmedi nā-gāh ol cānavarı görüp kōrkmayasın dēdi şeh Rūz şöyle (17) dēyicek Kaşfarān kaqıdı eydür men şöyle mi kōrkağ oldum ki bir tağ cānavarından kōrkağ **26r** (1) Şehrüz buğur müdārā ile eydür şimdi Rüstem Dāsitandan biñ derece atañdur sende (2) anuñ oğlusun ama seni her ne gerekise sañınur şehrüz şöyle dēyicek Kaşfarān eydür (3) beni al başla atam ardınca gidelim dēdi şehrüz rızā vērmedi Kaşfarān kılıç çekdi (4) şāh-zādelər araya girdiler andan Şabur şāh oğlu Bihteran'a eydür ēy şāh-zāde niçün (5) gāzaba gelürsin yon yonı atañ ardınca gidelim dēyüp şāh-ı Sehsīn oğlanlarından (6) kulavuz kıılıp dört yüz melik-zādelər dört biñ gulām alup gitdi ol cānibden (7) dağı şāh Zü'l-ıkarneyn ol dün içinde serverlerle rāst ol

³⁰Kısa 'i' ile yazmış

‘adu cānavaruṅ (8) yatağı tağ dibine êrdiler cānavar şikāra incek yerleri gözleyüp turdılar şabāḥ bu (9) daḥı Kaşfarān Turaḥtan birle gidip şāḥ ardından êrdiler şāḥuṅ ordusın görüp (10) atası İskender şāḥı şordı dēdiler kim ataṅ ḥalvet ol ‘adū cānavarı görmege gitdi (11) kim göre ne tedbīr gerekdūr dēyüp Kaşfarān atasınuṅ ardınca yürüdi ardınca yēdi (12) melik-zāde yürüdi bunlar varınca şabāḥ êrdi göz gözi gördi şāḥıla serverler (13) daḥı göz kulaḳ olup sağ şol cānavarı gözlerken kim yatağından çıḳıp kankı tarafa (14) yöriye bular bunda ol taraftan daḥı Kaşfarān şāḥ vardı İskender karşıdan görürdi (15) bir şeh şüvār yēdi serverüṅ öñine düşüp gelür şāḥ serverlere işaret kıldı gelenleri (16) görüṅ dēyü serverlerden Āfrüz-ı Kāşī raḥş sürüp varınca karşı Kaşfarān şāḥ daḥı (17) bī-ihitiyāt ol ‘adū cānavaruṅ şikār yerine êrdi i’tişām kavlınca ol cānavar daḥı **26v** (1) yatağından göz görmedin inüp şikārın alup turmuşıdı Kaşfarān daḥı yēdi ser (2) vērile ol cānavaruṅ üzerine êrdiler cānavar daḥı anları görüp şöyle çıḳırdı kim şanasın (3) ra’d çağırdı andan ol ‘adunuṅ hayḳırmasından Kaşfarān şāḥuṅ yēdi serverüṅ (4) raḥşları belinleyüp her biri bir yaña yuvalandı velī Şuḳra’yı Türküṅ raḥşı ol belinlemekde (5) Şuḳra’yı arkasından düşürdi ol cānavar Şuḳra raḥşından düşdüḡin görüp (6) aña busurdı kim yerinden götüre Kaşfarān ra’d barḳ gibi gördiler kim bir ‘acā’ib (7) ḥışm-nāk cānavar sürdi kim Şuḳra’yı ala raḥş sürdiler varmadı barḳ birer oḳıla ol (8) ‘aduyı atdılar ikisi daḥı cānavara zaḥm urdılar cānavar zaḥmı yēyicek yine şöyle hayḳırdı (9) kim İskender şāḥıla selāṭīn serverlerüṅ raḥşları belinleşdi *nazm*

(10) şanasın ra’dı felek çağırdı cān / şöyle hayḳırdı cānavar ol zamān

(11) vehme düşdi şāḥıla şöyle ki var / cümle serverler o demde şeh-yār

(12) kan kaşandı ḳorkusından fīl at / gergedanlar ditreşüp oldu iki kat

(13) rāvī kavlınca ol cānavar zaḥm yēyüp kim hayḳırdı yine kendüyi dērdi yine Şuḳra’yā (14) sürdi Şuḳra kendüyi dērip kılıca el urınca êrdi ol ‘adu ol serveri (15) cebe cevşenile şöyle paraladı kim ḳol buḫ kıldı andan yüz yatağına dutup gitdi (16) şāḥıla serverler daḥı ol ḥālı görücek ol server çün acıyup ḡıṭv kırup (17) kīş-ü ḳurbān ḳaḳup tīr-ü keman ele alup raḥşı sürüp cānavar ardın sürdiler yel yügürüşlü **27r** (1) raḥşlarıyla bad-pā gergedanlarıyla tā yatağına varınca ḳodılar ne at ne fīl ne gergedan êrdi (2) velī izin başa İskender şāḥ Sa’d bin ‘Āmir Behram alanı bercanı Kaşfarān Çehil (3) Pāyi ‘Irakī ol cānavaruṅ yatağına bile êrdiler cānavar yatağı ḡāra girdi şāḥıla érenler (4) maḡāraya karşı turdı cānavar daḥı yatağına karşı kimse turduḡın göricek öñreyü (5)

yatağından çıkarup şāhıla tūranlara hāmle êtdi şāhıla tūranlaruñ raḥşıları (6) ol ‘adunuñ haykırmāsından ũrküp gèrũ gitdiler cānavar daḥı gèrũ dōnũp õñreyũ yatağına (7) girdi andan şāhıla serverler daḥı dōnũp baḳı serverlere gelũp buluşdılar (8) cānavar paraladuğı Şuḳra’yı Tũrkũñ ũzerine geldiler gōrdiler kim ol āmān bilmez ‘adu ol serveri şōyle paralamış kim rīze rīze eylemiş *naẓm*

(9) *Ḥaḳ ta‘ālā beklesũn seni êy yār / her āmān bilmez ‘adudan şehr-yār*

(10) *añsuzın eylesũn dũşmāna tũş / seni ol perver digar êy vaḳt-i ḥōş*

(11) *vaḳti ki ḥōş eylesũn müste‘ān / ‘õmrũñũze ermesũn hergiz ziyān*

(12) rāvı kavlıncā şāh ol serveri rīze rīze gōrũcek riḳḳat kılıp ağladı buyurdu serverler (13) raḥşılarından inũp ol serveri defn kılıp yine orduya gitdiler velı şāh -ı cihān (14) şuḳra õlũp cānavar êle girmedũğine gāyet perışān -dil dũşdi gelũp ordusına (15) êrişdi baḳı selāḫın serverlerle bulunup bāriğāhına dũşdiler andan selāḫın (16) serverlerden Şapur şāh eydũr yā Zũ’l-ḳarneyn ol cānavarı gōrdũñ mi yũz-be-yũz (17) şāh eydũr ḳova yatağına varduḳ bir mađāraya girdi bizler êrdũğũmizi gōrũp ḥışmıla yatağından 27v (1) çıḳup hāmle kıldı şekli insāna beñzer velı ululıḳda dōrt beş arslan cānavar (2) pōstı daḥı şōyle şaru kim zā‘ferāndan nişān vèrũr siyāh duval mi şāl ũzerinde (3) pōstlar altında ḥattı ḥalları var yelisi ḳara ḳuyruđı ḳara o[n] ḳat ḳuyruđın şalar ḳarşudan (4) gōzi gōzũmũze tũş olıcaḳ gōzũmũz ḳamaşdı êy serverler cihān sarāyında buncılayın (5) ḥışm-nāk cānavar gōrdũğũmũz yoḳdur belki buncılayın bir daḥı ‘adu cānavar yaradılmadı (6) şāh şōyle dèyiceḳ anı gōr diler kim bir şaḥş dıvān içine girũp geldi selām vèrũp (7) şāha ḳarşu tũrup eydũr yā Zũ’l-ḳarneyn Ḥaḳ ta‘ālānuñ yer yũzũndeki maḥlũḳātında (8) cānavar vardur kim her gũn bu gōrdũğũñ cānavarlar gibi otuz kırḳ şikār kılır dèr yā (9) Zũ’l-ḳarneyn Ḥaḳ ta‘ālā ben ḳulina emr kıldı kim Ḳāf tađınuñ etegine varam bir cānavar (10) ḳopmış bir şehir ḳavmın incidũrmiş varam anı helāk kılam ol ḳavmı anuñ şer[r]inden (11) ḳurtaram ol şehre vardum gōrdũm şehir ḳavmı şehir ḳapuların bağlamışlar bu[r]ḳ bārũ (12) ũzerine çıḳup grıv êderler bir ‘acāyib cānavar birle cenk êderler ol ḳadar pıl (13) leyin bir siyāh cānavar şōyle kim gōrenlerũñ zehresi ḳāk olur ol şehir ḳavmı bu cānavar (14) ũzerinden kim taş atarlar ol ‘adu ağzıyla dutar çeyner ḳum gibi kılır nefes ũrũr (15) havāya şavurur sũre varur kendũyi ḥışmıla ol şehrũñ bir burcına urur pılleri (16) zır ũ zeber kılıp her kime tũş gelũrse kimin paralar kimin ḳapar atar biñ biñ êri bir birine ḳatar (17) yā Zũ’l-ḳarneyn ol ‘aduyı şōyle

göricek Hâk emriyle süre vardum harbeyile urdum **28r** (1) helâk kıldum şâh eydür yâ şahş bir kişi cānavarlardan yalnızuz ne hōş qorqmaduñ andan ol (2) şahş eydür yâ Zü'l-kaṛneyn bir kişi Hâk ta'ālādan qorhulu olsa ol kişiden kim gerekse (3) göricek qorqar yâ Zü'l-kaṛneyn ol 'adū cānavar hışmıla cenk éderken beni göricek hazān (4) yaprağınlayın şöyle lertzīde kıldı kim ben de daḥı 'acebledim éy server benim daḥı sencileyin (5) göñlümden geçdi kim buncılayın hışm-nāk cānavar yaradılmadı ola hemān dem min kabli'r-raḥmāni ḥiṭāb (6) geldi kim yâ Hızır yōri Kaf tağınuñ bir kullesine çık tır velī yērūñ muḥkemine tır kim (7) ayak altında qalmayasın anda hışm-nāk cānavardan bir nişān göre yâ Zü'l-kaṛneyn (8) Hâk emrile ben daḥı Kafuñ bi-iznī kullesine çıkıdum gece ārām kılup şabāḥ Ḥālīka 'ibādet (9) kılup oturuğum dem anı gördüm kim bir taraftan gürüldi qopdı baqıdum gördüm ki ol (10) kadar pīl gergedan arslan qaplan yēr peleng bir birine qarılıp qatılıp qaçmış gelür (11) ve ol qaçanları bir cānavar qovmış gelür kim hīç vaşfa şığmaz vaz'-ı hey'eti şol (12) deñlü fark kıla bildüm ki öñünce qaçan pīller şuñı beñzerdi kim pīl öñünce tavşan (13) qaçar gibi yâ Zü'l-kaṛneyn ol hışm-nāk cānavar bir kez şöyle çığırdı kim 'a kııl başumdan (14) serāsime olup şaşmışam düşmişem zamāndan hūşa gelüp gözüm açdım gör (15) dümki ol qaçan pīller gergedanlar bebr-ü pelenkler arslanlar qaplanlar ol cānavaruñ ḥaykırı (16) şı heybetinden cümle serāsime olup kimi bilin şalmış kimi şaşmış kimi yüzün düşmiş kimi kayalar (17) qoltuğına kısilmiş andan ol cānavar yürümüş pīlleri gergedanları pençesine qapar atar yine **28v** (1) dutar kimin yolar kimin yēr kendü kendüyle oyun édinür oynar arslan dübah birle oynar yâ Zü'l-kaṛneyn (2) anı göricek yüz ḥaqqā duttum münācāt eyledim eytdim İläḥī Seyyidi ve mevlāyı (3) bu 'adu cānavardan daḥı hışm-nāk cānavar yaratduñ mı dedüm ḥiṭāb érđi kim yâ Hızır (4) 'izzetüm celāletüm ḥaqqı cānavarlar yaratmışam ki her gün buncılayın cānavaruñ kırkıñ şikār kıılır (5) andan sākin olur rāvī qavılınca Hızır peygāmbar 'am şöyle déyincek şâh daḥı (6) Hızır daḥı yērinden tırup 'izzet kılup rü-be-rü oturdılar velī cümle selāṭīn serverler (7) ayağ üzere tırdılar ittifāq kıılıp Hızıra cihān sarāyında gördüğüñ 'acā'iblerden (8) ğarā'iblerden söyle diñleyelüm dediler andan Hızır eydür yâ Zü'l-kaṛneyn Hâk ta'ālānuñ (9) ḥilqatine gelmiş maḥlūqātdan ol deñlü 'acā'ib görmüşem ki gövdemdeki kıllār dil olursa (10) gördüğüñ 'acā'ibi vaşf kıılırsa biñde birin biñ yılda şerh édemeye yâ Zü'l-kaṛneyn ben (11) bendenüñ daḥı dā'im göñlümden geçerdi kim Hâk ta'ālānuñ ḥilqatine gelmiş 'acā'iblerin (12) görem bir gün Hâk ta'ālā kabılinden bir

ün erdi kim yā Hızır kudretüm ‘acā’ibin görmek diler (13) seņ kafuņ mağnb tarafından yedinci kullesine çık ‘ummandan yaņa nazar kııl tā kim ‘acā’ibden (14) ‘acā’ib göresin dēdi Hāk ta‘ālā emrile ben bende dağı kafuņ ol tarafına (15) yedinci kullesine çıkdum ‘Ummān tarafına nazar kııldum kııldum gördüm ki yıllık yol ola bir (16) yerde bir ‘ibret cānavar düşmiş yatur başından yeni od şu‘lesine muşğaraķ olmuş (17) havāyla fana ortası od yalıņı birle tölmiş depine kıyruğundan yaņası kara dütüne **29r** (1) ğarķ olmuş yā Zü’l-karneyn anı gördüm vehme düşdüm bir zamān şöyle müteħayyir kıaldum (2) zamāndan soņra ben beni dērdim ol cānavardan yaņa baķdum gördüm ki ol cānavaruņ (3) üzerinde çevre yanında çoklu kimseler tırmiş velī şöyle kimselerdür kim kimi beş yüz kimi (4) biņ arış ola kıad[d]ı kıalıblar anı göricek dağı yine bir zamān şöyle ğayrān tırdum yine (5) men meni dērdim buğur kıulağuma tesbīħ ve tehlīl āvāzı geldi tefahħuş kııldum gördüm tesbīħ (6) edenler iş bu ulu kıaddlulardur kim ol ol cānavar üzere tıurlar bu ğālda tıurur (7) ken anı gördüm ki ol taraftan bir ‘acā’ib yaşıl kıanatlu bir olu kıuş uça yanuma ğelüp (8) kıanadın benden yaņa kıııup faşīħ lisān birle selām ētdi aldum velī yā Sikender ol (9) kıuş ādem dilince selām vērdi ki baņa ğāyet acab ğeldi andan su’āl ētdüm ki yā tayr-ı (10) mübarek bu ne ‘acab kim kıuşsın ādem dilin söylersin dēdim andan cevāb vērdi kim (11) yā insān bu birinci kıat felek meleklerindenem Hāk ta‘ālā beni kıuş şüret yaratmışdur uçup (12) cümle fıriştelere emr ērgürmek için dē di ben eytdüm çünkü meleksın yerde neylersin (13) eydür ēy Hızır Hāk emriyle bir iş üzere indük dēdi ben eytdüm Hızır olduğum (14) neden bildüņ melek eytdi bu dem Hāk ta‘ālā ben kıulına emir kııldı kim yā melek ādem (15) oğlanlarından Hızır adlu bir vücūda ‘ilm-i ledun vērmişem anı ğāş kıılmışam uş Kıafa (16) ğeldi ‘acā’ib görmege var anuņıla mülaķat ol her ne şorarsa cevāb vēr dēdi (17) ben dağı senüņle uş mülaķat olmağā ğeldüm dēdi melekden bu sözi işidip **29v** (1) ğöñlüm mutma‘īn oldı yaķīn varup eytdüm yā melek bu kıarşu yatan nedür kim heybetinden (2) cihān tölmiş dēdim ol melek eydür yā Hızır bu yatan ve yol tāmūsınuņ bir melikidür ejderhā (3) şüret bir ğün Hāk ta‘ālā emrin şıdı buğur Hāk ta‘ālā benden dağı ulu bir tāmū (4) malikine emir eyledi bu emir sıyan melik bu da tıuydı kıaçdı ve yol tāmūsınuņ içinde (5) ğizlendi yētmiş yıl istediler bulunmadı dēdi ben eytdüm yā melek buncılayın ulu (6) nesne kıanda ğizlendi kim yētmiş yıl bulunmadı dēdim andan ol melek eydür yā Hızır (7) veyul tāmūsınuņ bir zebānisi vardur ejderhā şüret uzunı yētmiş yıllı kı yoldur (8) yaradılaldan berü ağızı açuķ şöyle tıurur andan ol ejderhānuņ içinden bir yel (9) eser ğelür ağızından burnından kııkar

veyul tāmūsınuñ odını gürler yandurur andan (10) ol emri şıyan ejderhā varup ol ejderhānuñ ağızına girüp bir dişinüñ (11) dibinde gizlenmiş ol ejderhā tuymamış yêtmiş yıldan şonra şeytān anı tuyup (12) gelüp isteyen zebaniye haber kılmış sürüp gelince şeytān yine gelüp bu gizlenen (13) ejderhāya gelmiş seni bildiler dēyü haber kılmış andan bu ejderhā ol ejderhānuñ (14) dişi dibinden kaşd kılmış kim kaçā ol ejderhā dağı tuymış ardından dil şalmış (15) kim kapa yuda kapamamış veli ol ejderhānuñ dili ardından bu kaçān ejderhāyı (16) şöyle urmuş kim yedi tāmūdān taşra bırakmış uş Kaf tağıyla ‘umman arasında (17) düşmiş bir yıllık yol qarara yokmış yer yarılmış yarusına dek yere batmış bu qarşuñā yatan oldur **30r** (1) andan Hağ ta‘ālā birinci kat gök firıştelere emir kıldı kim ol ejderhāyı yine veylün (2) tāmūsına iledele tesbīh āvāzi gelür ol meleklerdür ve yine bu yatan cānavaruñ kim başı tarafından (3) od şu‘lesi kim havāyla fenā arasına oynayupdur bu zebaninüñ nefesinden çıkar kuyruğı (4) tarafından çıkan dütüñ yeri anca urdı kim dört aylık yer yerdı qarara yakdı bu (5) çıkan dütüñ ol kuyruğı zarbın uñ yeri dütüñidür dedi **nazm**

(6) *bu ne hikmetdür ne kudretdür ey yar / kim bu resme nesne kılar gird-i kar*

(7) *işiden vaşfını hayrān kalu[r] / var kıyās et kim görenler ne olur*

(8) *bu ne kudretdür kamu ‘izz ü celal / bu ne hikmetdür kamu faż u kemāl*

(9) *her işe kādir dürür ol pādişāh / ne dilerse yaradur bī-iştibāh*

(10) *dilerise kağre-i ‘umman düzer / dilemezse yine ‘ummanı bozar nesir*

(11) rāvī kavlıncā Hızır ‘am ol tāmū malikinüñ vaşfın şerh edicek şāhıla (12) selā tīn serverleri işiden hayrān olup ‘ibret alup bir zamān tırdılar Hızıra eytdi (13) ler izinde ol tāmū maliki ejderhādan dağı ‘acā’ib ne gördüñ dediler andan Hızır (14) eydür yā kavm ‘acebden ‘aceb bir dağı sizleri gördüm şāh eydür ‘acebümüz ne Hızır eydür (15) ‘acebünüz bu kim yakīn bilürsüz kim ölüm vardur nice ferağ olursız yerde hisāb veren (16) bilürsüz yine mal-u genc cem‘ kılırsız ve bir dağı dünyā mülki fānī olacağın bilürken (17) saltanata tekye kılırsız dilile ‘alemi siz gönülden cāhil taş yüzden tahāret **30v** (1) kılırsız böyle iç yüzden bī-tahāretsiz kibr-ü kīnile ve bir dağı kimüñ gerekse ‘aybına (2) nazar kılırsız kendü nefsünüz ‘aybın görmezsiniz rāvī kavlıncā Hızır ‘am bu sözi (3) söyleyüp turup yine revān oldı veli İskender perīşān hātır kılıp gitdi şāh (4) dağı ol gün ol gece anda aram etdi yarındaşı selā tīnler şāh katına cem‘ olup (5) kim

oturup kim tırdı Hāndan ūh eydür ēy serverler bu dūnki cānavar degme nesneyile (6)
 ūkār olmaz buña ejderhā dāmın düzdürmek gerekdür dēyüp eydür ēy kilāb küfī yōri (7)
 leūker ne kadar āhen haddād kim vardur cūmlesin yaraqları birle getür poladdan bir ev
 düz (8) sūnler bu cānavara anuñla varalım dēdi kilāb gitdi Tirahtan birle leūkere yētdi
 (9) üstādları cem‘ ētdi alup ūha gitdi gelürken Kayfur çōbāna uğradı nite çoban (10)
 kırk oğlıla ūkār kıılırken kilāb gördi ūrdı kilāb eydür ēy pīr-i zamān (11) İskender ūh
 ol varduğı cānavara zafer ēdemediler üstādlar iltürem ki ejderhā (12) dāmın düzeler ol
 cānavarı avlamağ çün dēdi Kayfur kağıdı eydür ēy kilāb bir kühī (13) cānavaruñ kudreti
 olsun ūhıla bunca serverleri bir cānavar ūkār kıılmadılar mı kim (14) bunca kayur ve
 yarağ kıılır varayın İskender devletinde ol cānavarı çakal miūal dēpe (15) leyeyin
 dēyüp çōbān oğlanlarla ūha gıtdiler yētdiler kilāb -ı küfī öñdün vērüp (16) Kayfur
 geldügin haber vērince Kayfur dağı vardı karşıdan İskender gördi nite mülkinde (17)
 dutılan ol Turtus Purmuş rahūsa sūvār olmuū sanasın Āfrasyab dirilmiū **31r** (1) cihāna
 gelmiū öñünce kırk dōrt server oğlanları ardınca altı yüz gürbüz çobanları (2) birer birer
 hane sūtünlayın deste çūbları tūūlarına ūalup gelüp ērdi Kayfur (3) revān rahūşından inüp
 gelüp ūh öñine baū koyup karşı tırup eydür ēy ūh -ı cihān (4) kanı ol kühī cānavar
 kandatur devletünde varayın anı dēpeleyeyin teūviūden fāriğ oluñ (5) dēdi andan ūh
 eydür ēy pīr-i cihān rāst sōylersin zamānuñda cihān pehlevansın (6) velī bu küh -ı
 cānavar ūyle ‘adu degül kim yüz-be-yüz ādem vara ve yāhūd haykırmasına zehre (7)
 duya hāūılı gücile ūkār kıılacak cānavar degüldür dek dur dēdi Kayfur kağıdı eydür yā
 Zū’l-karneyn (8) Hāk ta‘ālā ‘ināyet kıılursa ol cānavarı ūyle dēpeleyelim kim işidenler
 taūsīn ēde dēdi (9) ūh dağı gāzaba gelüp sāz/sariz seleb geyüp sūvār olup selātīn
 serverleriyle Kayfur (10) çobanı alup gıtdiler ol cānavaruñ yatağna yētdiler andan ūh
 Kayfura cānavar yatağı gārı (11) gösterdi ēy pīr -i zamān ol cānavar bu gārda olur dēdi
 Kayfur dağı revān (12) rahūşından indi miyānın muhkem kııldı gam etegin bēline ūldı bir
 kolın gamdan çıkırup (13) bir ‘acā’ib deste çub eline alup baū üzere bir kaç ūalup mest
 ejderhālayın (14) görinüp sunup bebr-ü peleng gibi aņrayup ol cānavar yatağı gāra
 yōrüdī ūağ ūol kırk (15) dōrt oğlanları altı yüz pīr cūvān çobanları dağı yürüdiler ūh -ı
 cihān dağı Kayfuruñ (16) ol ciger dērligin görüp eydür ēy selātīn pīr cihān hōū
 dilāvarlık kııldı eger ol (17) cānavarı görüp korkmazsa dēyüp selātīn serverleriyle Kayfur
 çobanuñ ardınca yürüdüler **31v** (1) anca kim gelüp cānavaruñ yatağına ērdiler
 yatağından cānavar dağı zaūmından acıyup gümrünü (2) yaturken varanlaruñ galabesin

işidip revān yerinden turup süre mağāranuñ kapusına (3) çıkdı varanları gördi ol ‘adu
 yüregın şöyle haykırdı kim şanasın ra‘d-u felek (4) çağırdı bu cānıbden da hı anı Kayfur
 çōbān gördi kim gār kapusından bir ‘acā’ib kōrkunç cānavar (5) çıkagelüp şöyle
 haykırdı kim yerler yarıldı Kayfuruñ da hı ol haykırmadan cigērinden şecā‘at (6) cevheri
 bark urdı Kayfur da hı şöyle na‘ra urdı kim ol cānavar da hı belıñledi andan (7) haykırıp
 mağāra kapusından kendüzın taşra atdı anrayu Kayfura karşı yürüdi (8) andan kırk dōrt
 dil-āver oğlanları altı yüz gūrbüz çobanları cānavarı hışmla (9) gelür göricek dēr sū
 gūrv kılup deste çobanları bir birine urup ērüp kendüyi Kayfur (10) üzerine atdı Kayfur
 da hı vezın ētdi ol bezirhāne sūtūnunlayın deste çūbı başı (11) üzere şalup karşıdan ol
 cānavarı depere şöyle urdı kim künbetleyın başını hırd (12) kıldı cānavar dūşdı hışmla
 gine turunca çopan oğlanları ērdiler anı çevre deste (13) çūb urdılar dēpelediler i‘ti sām
 kavlıncā dēste çūb birle ol cānavaruñ üzerine yine (14) varup dēr sū şarup urdılar
 sūñügin şıgmayıncā ölmedi şāhıla selā tınler anı görüp (15) Kayfura tahsınledi der-sū ol
 cānavaruñ üzerine gelüp çevre alup turdılar nazār (16) urdılar ol cānavarı bir ‘acā’ib
 hey‘et gördiler nite şūrete şekli şīre beñzer velī (17) ululuqda dōrt beş arslanca ola başı
 hōd olmış dişleri hançer-mışal sağ **32r** (1) şol tağılmış pençesinüñ tırnağı da hı yēdişer
 her biri teşne gibi nizser kuyruğı da hı (2) Zulfikārlayın iki şak her şakuñ ucında birer
 kaynağı var birer karış ola şöyle kōrkunç (3) vaz‘ cānavara kim görenlerüñ zehresi çāk
 olur dūşer rāvī kavlıncā şāh-ı cihān buyurđı (4) çobanlar ol cānavaruñ pōstin yüzüp
 düzüp içine ‘alef koyup diri vaz‘ında (5) kılup katırlar üzere berkidüp alup leşkere
 geldiler yēdiler içindeler ol gün ol gece geçdi (6) andan yarındası İskender şāh şāh-ı
 Sehsīne eydür ēy server-i yōri başla varalum ol (7) tağda olan kavmı da hı görelim dēdi
 andan şāh-ı Sehsīn da hı kulavuz olup şāh-ı Zemini (8) yēdi biñ ērile sūvār olup gitdiler
 yēdi gün be-cid sürdiler bir tağa ērdiler andan şāh-ı (9) Sehsīn eydür yā Zū‘l-karneyn ol
 kavm uşda bu tağdadur dēdi andan şāh kōndı (10) Çehil Pāyi ‘İraķıyye eydür ēy server-i
 ‘İraķ ve ‘İraķeyn yoldaş al çık bu tağ dēr-yāft kıl (11) ola kim ol kavmdan bulasın alup
 gelesin haberleşevüz görevüz ademden niçün kaçarlar (12) dēdi andan ‘İraķī da hı
 sebük-bār olup saz u seleb üzerinde ara yerde kılup kendü peyklerinüñ (13) yēdi
 ayakdaşın yoldaş kılup serverlerden kōrkmazı Deşt-i Cerhemunı Kūhī Behmāni Lūrī
 (14) şīr efgende Gūrī alup gitdi ol ser firaz kūha gelüp delim gezdiler bir yē re ērdiler
 (15) gördiler bir kaç kavm bir ağaçdan yemiş dereşururlar ‘İraķī görücek ol iki yoldaşla
 (16) āheste āheste nihānī varup yakın ēricek kılıç yalnız kılup dōrt yanın alup (17)

bebr-ü peleng gibi ol kavma sürdiler ol kavm dağı varanları görüp ağaçdan inüp 32v (1) tüş tüşa geyik tavşan gibi kaçdılar ‘İraqī ve serverler kodılar érmediler velī ‘İraqī birin bir (2) kayaya götürdi dutdı bend étdi alup geceye karşı şāha geldi ol kişiyi ‘arz étdi ne zahmetile (3) ele getürdügin haber vèrdi şāh dağı gördi bir ‘acā’ib şekil herīf kad[d]ı yigirmi dört arış (4) saçı yanında gün gibi dik тұrmış yer yer inmiş kulakların bürümüş velī sakalın kırmış (5) bıyıkların kırmış kara yağız arık tenlü kişi libāst yerine kaplan derisin geyür baş ayak yalın (6) şāh anı görücek Eflāṭūna eydür éy hekim şor bu şahşa hālın beyān eylesün hem (7) ne dilce bilür dilince söylesün *nazm ne kavm durur bular tağda nider*

32v/08 begleri kim bunlara kim hüküm eder / şehirleri köyleri şor var mıdur / dīnleri mezhepleri gör var mıdur

(9) rāvī kavılınca şāh şöyle deyicek Eflāṭūn dağı yerinden тұrup ‘İraqī getürdügi herīfi alup (10) şāh seririne yakīn gelüp oturdı dağı herīf тұrdı andan Eflāṭūn hekim ol kişiyi (11) söyletdi ne dil söyledügin bilüp şāha eydür yā Zū’l-karneyn bu herīf Lūt peygāambar (12) devrinde söylenen Nemrud dilin söyler velī rāst söylemez deyüp yine Eflāṭūn ol (13) şahşa eydür éy kişi sizlere kimler dèrler dèdi andan ol şahş eydür bizlere Selīmūnlar (14) dèrler bir kavmuz bu tağda oluruz şehrumuz köyümüz yokdur yaz olucağ bu tağın kullisine (15) çıkaruz kış éricek etegine inerüz mağāralarda kışlaruz ne ekin ekerüz ne işlerüz dā’imūn (16) yürüyüp avlaruz etin yerüz derilerin geyerüz dèdi yine Eflāṭūn eydür éy herīf (17) hōş dirligünüz varmış velī begünüz kimdür güç göricek kime şikāyete varursuz ne dīne 33r (1) taparsız Allāh’ı niçe bilürsüz Hālīka ‘ibadet ne vechile kılursız andan Selīmūn eydür éy (2) server bizler şöyle kavm degülüz kim bir birümüze güç édevüz şikāyete gidevüz Allāhı bir (3) bilevüz bir ulumuz vardur adına Süleymān dèrler dā’imūn anuñ şem‘ine cem‘ oluruz (4) her ne kim hüküm éderse anı kılavuz mezheb dīn olmaz ol ulu gösterdügin eylerüz (5) anı ki Hālīka ‘ibadet kıluruz dèdi Eflāṭūn dağı ol herīf söyledügi sözi şerh eyledi (6) andan şāh eydür éy hekim şor bu herīfe ol ulumuz dèdügi şimdi kandadur Eflāṭūn (7) dağı şordı Selīmūn eydür ulumuzun iki mekānı var yazın bu tağ kullisinde olur (8) kışın bu tağın eteginde güneş toğusu tarafından yaña bir gārda olur kıyāsda şöyledür kim (9) şimdi kışlasında ola dèdi Eflāṭūn dağı şāha bildürdi andan şāh eydür éy (10) hekim bunların uluları birle nice olaydı buluşup haberleşeydük dèdi Eflāṭūn eydür (11) éy şāha [nā]me yazalum iştiyāk haberin düzelüm gönderelüm görelüm ne cevāb gelürse aña (12) göre tedbīr

édevüz dèdi dağı Eflātūn řāh dilinden bir hōř nāme yazdı Süleymāna (13) dilince andan řāh-ı ‘İraqıyye eydür al Selīmūn birle Süleymāna var görelüm ne cevāb vèrür (14) dèdi andan Eflātūn dilince Selīmūn yine ‘İraqī ışmarladı dağı ikisin göndürdiler (15) gitdi bunlar varınca ol Selīmūnlaruđ ‘İraq’ı görüp kaçanları gelüp Süleymāna ‘İraqī birilerin (16) dutup alup gitdügin haber vèrdiler Süleymān anı işidüp bir zamān fikre varıp yanındağı (17) kavma eydür yā kavm ol gelüp biriñüzi dutup alup giden İskender-i Zü’l-karneyn çerisindendür **33v** (1) ol kavm bunda bizim katumuza gelse gerekdür dèdi Süleymān şöyle dèyicek andan Selīmūn (2) eytdiler İskender kimdür Süleymān eydür Rūmdan kopmış bir řāhib-i kırāndur heft-i kişver musahhar (3) kılsa gerekdür hem nübüvveti hem velāyèti olsa gerekdür dèdi andan Selīmūnlar eytdiler (4) èy reh-nümā neden bildün İskender bunda gelecegin Süleymān eydür uř bunda yağın yerde bir (5) virāne şehir vardur kadīmden kalmış anda bir taşda tārīh yazılmışdur andan haber bildim (6) dèdi bu tarafdand dağı Çehil Pāyi vardı bir ‘acā’ib mekān gördi nite dirahātān içinde (7) bir mu‘teber kayada bir ulu mađāra kapusunda hōř şuffeler var bir kaç Selīmūnlar kimi (8) oturmış kimi tırmış Selīmūnlar dağı ‘İraqī görüp bağışınca kulağuz alup ‘İraqī vardı (9) ulularına bař koyup kendüyi dutup alup řāha iletdüklerin řāhıla ne söz söyleşdügin (10) haber vèrdi Süleymān İskender haberin işidip řāz olup ‘İraqī ilerü kığırdılar varup (11) Süleymānı gördi bir ‘acā’ib pīr kaddı hamīdelenmiř delim yillār ‘ömr sürmiş kaplan pōstundan (12) libās geymiş oturur ‘İraqī anı göricek kaddın hamīde kılup selām eytdi pīr dağı ‘izzetile (13) ‘aleykledi gördi kim gelen bir herīfdür kim görenler vehme dūřer andan İskender nāme (14) sin öpüp ‘izzetile öñinde kodı yine edebile gelüp yerinde tırdı Süleymān ‘İraqī (15) ol edebde göricek bildi kim ‘izzete lāyık kişidür ‘izzet kıldı yer gösterdi karşu (16) sına oturdı andan Süleymān İskender řāh nāmesin alup nazar kıldı gördi kendüler (17) dilince yazılmış buğur ‘İraqīyile gelen Selīmūnına eydür èy mürşid İskender řāh katında **34r** (1) dīnümüz bilür kimse mi vardur andan ol mürīd eydür èy mürşid İskender řāh katında bizim dilümüz (2) bilür bir vezīr vardur ne dilce dilerse söyler bu nāmeyi bizim dilimizce ol yazdı andan (3) Süleymān řāh nāmesin okudı ne dèdi ***nazm***

(4) şöyle dèmiř nāmesinde ol zamān / řāh Sikender Süleymān èy cüvān

(5) ki èy Selīmūn Sikender řehr-yār / èlünje geldi yađın èy ihtiyār

(6) işbu şehre işidüp vasfıñuzı / isteyü geldüm buralar da sizi

(7) birünüz girdi эле қалдуқ шикār / sizi andan şorduk bildük ey yār

(8) vasfınuzdan anladuқ dirliğünüz / her nefesde haқıla birliğünüz

(9) iştiyāk ētdük sizi görmeklige / hizmetünüze gelüp ermeklige

(10) gelem mi ne buyurursuz bize / elçi gönderdük icāzet için size

(11) ger icāzet vērürseñ varalum / bir birümize muhabbet qaralum

(12) yok dirilseñ sen selāmet biz dağı / vaktümüzle hōş geçevüz ey āhī

(13) rāvī kavınca Süleymān Selīmūni İskender nāmesinden bu haberi alıcağ İskender
 (14) kimdügin bilüp görmege cān-ı göñülde ‘aşık oldu andan işāretile ‘İraqıyye eydür
 ey (15) server gāyet fertüt olmışam binmekden yörümekten qalmışam ve ger ne yüz
 sürüyü (16) İskender şāha varurdum ‘İraqī dağı işāret birle boynın gösterdi seni
 götüreyin şāha (17) yetüreyin dedi Süleymān ‘İraqī’nün ol ‘izzet işāretin göricek
 ‘İraqıyye dağı ‘izzet 34v (1) kılıp yanına alup ni‘met getürdiler getürdükleri geyik
 tavşan eti idi қазиyyeyi dirāz kılmayalım (2) ‘İraqī ol kavmıla ol gün ol gece yeyüp içüp
 yatdılar yarındası Süleymān bir ulu (3) kişisin ‘İraqıyye қоşup İskender şāha қәşidliğe
 gönderdi gelüp yine şāha ērdiler (4) dīvān içine girüp baş urup şāha du‘ā kılıp şāh dağı
 merhabālayup yer gösterdiler (5) oturdu andan Eflāṭūn dağı ol gelen Selīmūnınuñ katına
 gelüp dilince eydür ey (6) Selīmūni şāz geldüñ şāzı getürdün dedi uluñuz haberin söyle
 başa ben şāha (7) [d]ilince şerh edeyim dedi andan Selīmūni eydür ey vezīr hāş
 serverimiz İskender şāha (8) baş urup selām iştiyāk [i]‘zām kılıp ahirinde eydür delim
 zamāndur kim İskender (9) şāhuñ bunda gelecegin bilmişüz cānıla intizār olmuşuz tā
 kim sa‘ādetlü yüzün görevüz (10) şükr ol murāda ērdik vācib buyıdı kim yüz sürüyü
 karşı geleydük sa‘ādetlü vücūdın (11) ziyāret kılayduk illā nidelüm ‘ömr ahirine ērdi
 beden kuvvetden qaldı dünyā ve ahiret (12) ol şāhdan murād maқşūdumuz oldur kim
 kadem rence kılıp gele tā kim sa‘ādetlü (13) yüzün görevüz delim müşkillerümüz
 vardur şoravuz bākī anuñ luṭfına sa‘ādetine (14) devletine lāyık ne ise anı kılsun üstād
 kavınca Süleymān қәşid-i Selīmūn şöyle (15) deyceğ andan Eflāṭūn ol sözi İskender
 şāha beyān ētdi andan şāh dağı (16) қол baş üzere қoyup ‘izzetile işāret kılıp
 Selīmūniye eydür ey қәşid varalım (17) Süleymāni görelim bir yıllık yerde ise dağı dedi
 andan eydür ey vezīrlerdiñ çeriden 35r (1) bir kaç dil-āverler seçün varalum Süleymāni
 görelüm dedi andan Restāṭālis-i hāş eydür yā Zū’l-қarneyn (2) hükümñ üzere varalum

buncılayın şa‘b şarb kühlara çıkmak haţarlu yerlere varmak çendân (3) degüldür zîrâ şâhlar degme nesneyiçün haţarlu yere varmamak gerekdür dâdi hekim şöyle dâyicek (4) andan İskender şâh eydür ey hekim sen râst dârsin nidelüm iş bu heves ârzusı bu resme (5) bu yola âltendi beni bu resme çar-u nâçar râvî kavlınca şâh şöyle dâyüp muţarreb vezîr (6) on yâdi dârt şâhib serîr yegirmi dârt şeh-süvâr mîr alup bâki yâdi biñ eri (7) koyup ‘Irakî öñine şalup Süleymânı görmege gitdi bir gün bir gece becid yörüyüp gelüp (8) Süleymâna êrdiler kulağuz öñdin varup haber kıldı Süleymân dahı yarak êtdi nite (9) buyurdi kavmindan bir kaç kişi şikâra gitdi tâ kim av avlayup yerlerde biten yemişile (10) getürel hemân Selîmüniler şikâra kalınca bu cânibden İskender dahı vardı (11) Selîmünlara karşı geldi serverler dahı der-sü piyâde olup şâh öñince yürüdi (12) Süleymân maķâmına êricek şâh dahı rahşından indi Süleymân katına girdi Süleymân (13) pîr dahı şâhı görüp ditreyü yerinden turup karşı gelüp kol şunup görüşdiler andan (14) Süleymân kendü mesnedin teklîf kıldı şâh dahı selâţinlerle oturup serverlere (15) karşı turdi andan Süleymân şâhı merhabâlayup eydür yâ Zü‘l-karneyn şâd geldün şâdi (16) getürdün mübârek kademünle maķâmumu müşerref kıldun zîrâ kim ‘âdil ‘âmil ‘âlemi kâmil ‘âkil (17) şâhların kademi her kanda kim başa ol maķâm müşerref olur ve bir dahı ey şâh-ı cihân **35v** (1) gereki buyıdı kim kol kavşuram karşı turup ‘Alî hazretüne kulluk kılaydum illâ nidelüm pîrlik (2) êrip bizleri kuvvetden koyupdur pîr ‘izzetile şâha karşı oturdi şâhıla vezîrler dahı (3) Süleymânı vezne urdılar gördiler bir ‘acâyib pîr saçı fitil fitil olup şalınmış (4) saķalın tirâş kılmış bıyıkların komış kaplan pöstundan libâs geyer cümle kavmı dahı rîş (5) tirâş fitil serler taberiyye kavlınca ol kavm şöyle cüst çâbük kimseler kim hayâl-baz hayâ (6) llenerek gelürler giderler andan Selîmünlar ulusı Süleymân pîr dahı İskender şâha (7) nazar kıldı gördi bir cemâl-ü kemâl şüret devlete sa‘âdete ‘izete ‘ilm ü hikmete (8) müstağrak olmuş şöyle kim yüzine baķanlar dehşete düşerler Süleymân İskenderi ol (9) vechde görücek şüretinden bildi ne sîretlü vücüd olduğın andan Süleymân kavmına (10) işâret kıldı mâ-hazer ni‘met getürdiler nite laţif enârlar âdem sirenleyin hâş (11) ayvalar getürdiler yine enârlayın finduklar getürdiler yumruklayın şâhıla selâţinler öñine (12) kodılar yâdiler Selîmünların şikâra gidenleri dahı geldiler arıtmış şikân getürdiler (13) velî gâyet çok bu deñlü geyik nice dutdılar dâyü şâh buyurdi Eflâ tün şordı (14) eydür ey Süleymân pîr kavmunı it kuş yok bu deñlü geyik tavşan nice dutdılar dâdi (15) andan Süleymân eydür ey vezîr kovarlar ardından êrerler dutarlar dâdi şâhıla selâţinler (16) anı işidip ol

ķavmuñ ķovup geyik tavşanı tutdukların ‘acebleşdiler āferīnleşdiler (17) andan Selīmūniler ol şikārları büşürüp yemege meşğul oldılar andan İskender şāh **36r** (1) ħekīme eydür yā Eflāṭūn di Süleymān pīre su’āl ét gör ne dīne tapar Allāh’ı nice (2) bilür ṭā’atı ne resme kıılır ķankı peygāmbar ümmetidür dēdi şāh buyunca ³¹ Eflāṭūn (3) dağı Eflāṭūnlara dilince Süleymāna şordı pīr cevāb vērđi ne dēdi i’tişām ķavlıncı (4) Süleymāna eydür ēy ḥāş vezīrū’l-lahū ta’ālā bir bilürem şöyle kim ne şerīki var ne vezīri ne (5) nazīri vardur ne kimseden ṭođdı ne kimse andan ṭođısar on sekiz biñ ‘alemi yoķdan var (6) kııldı cümlesin maḥlūķāt bir ṭoldurdı her yaradılmışa rızķ vērür ķamusınuñ (7) her nefes nitdüğün bilür görür hem evveldür hem āḥırdur **nazm**

(8) *evvel oldur evvel bī-ibtidā / āḥir oldur āḥiri bī-intihā*

(9) *zātına yoķdur ḥicāb illā zuhūr / ğaybetine yoķ sebep illā ḥuzūr*

(10) *pākdur andan ki her ğāfil dēdi / pākdur andan ki her ‘āķil dēdi*

(11) *raḥmetile dirilür ērvāḥ anuñ / ni ‘metile bēslenür eşbā ḥ anuñ*

(12) *her var ger yer gök ger mihr ü māh / ķamu anuñ varlığınadur güvāḥ nesir*

(13) yā Eflāṭūn Ḥālīķum şöyle uşda münezzeḥ bilürem ve dağı ṭapduğum dīnūñ vechi budur kim (14) yüz biñ yigirmi dōrt biñ peygāmbar kim geldi kim geliser cümlesin ḥaķ bilürem anlara gelen (15) şuḥf kitāblara hem inanuram velī Lūt peygāmbar ümmetiyam anuñ şerī’atı ḥükmin dutar men (16) aña münzel olan şuḥuf birle ‘amel kıılır dēdi Süleymān şöyle dēyicek Eflāṭūn eydür (17) pīr-i ‘aziz Ḥaķ ta’ālā bir bildüğüñ ḥōş velī Lūt peygāmbardan şonra niçe mürsel **36v** (1) geldi öñ gelenlerüñ şuḥufi ḥükmi nesh étđi bir birinden efzāl oldı bu zamān şerī’atı (2) yörüyēn peygāmbar dīnine niçün girmezsin dēdi Süleymān eydür yā vezīr bizim bir ceddimiz (3) varımış Lūt peygāmbar devrinde adına Eflāṭūn dērlerimiş zamānında ğāyet zū-fünün³² (4) kışımış kendü ‘ilminde Lūt peygāmbardan şonra münafik müşrikler anı ğāyet incitmişler kim (5) Lūt ṭ öldi gitdi sen henüz anuñ dīnin dutarsın dēyü andan ceddümüz ol diyārdan (6) başın alup bunda gelmiş mekān dutmış ol zamān bunda yaķın yerde bir mu‘teber şehir varımış (7) ķavmı gelüp ceddümüzi mekānında bulup ğāyet muhabbet kılmışlar delim kimseler mürīd olmuşlar (8) üremişler zamānıla yine ol ķavm ceddümüzden yüz çevürmüşler Selīmūn

³¹‘قى’ yerine ‘قئ’ yazmış

³²sadece ‘ز’ ve ‘□’ ile yazmış

ğāyet incitmişler (9) Selīmūn daḥı hācet dilemiş Ḥaḫ ta‘ālā ol ḳavm şehirlerinde ḳahr
 ḳılmış ol kim mürīd (10) muhibb idi ceddümüz ḳatına cem‘ olup bu taḡda vaṭan dutup
 ḳalmışlar ceddümüz neslinden (11) ḳopan Lūt peygāmbār ṣerī‘atın dutmuşlar tā bizüm
 zamānumuza érince bizler daḥı hemān ṣerī‘at-ı (12) Lūt’ı dutduk dēdi ṣāhıla vezīrler
 Süleymān cevābın ḡāyet begendiler andan yine ṣāh (13) eydür yā Eflātūn Süleymāna
 eyit Lūt peygāmbār am ṣerī‘atından emr-i ḫaḫ olmuş (14) ḫaḫ bilinmiş farz u ‘ayn
 ḳılınmış farz u kifāye olunmuş ḫükümlerden bir ḳaç bāb söylesün görelüm (15) Lūt
 peygāmbārūn ṣerī‘atı ne resme vaz‘ olunupdur dēdi Eflātūn daḥı ṣāh sözin (16) dilince
 Süleymāna ḫaber vērdi Süleymān daḥı söyler ne resme dēyeyim ṣol vaḳtın kim *nāzm*

(17) *dil açuban söyle sen daḥı ey yār / Muṣṭafanūn rūḫına şöyle ki var*

37r (1) *vēr ṣalavāt cānıla sen ey fetā / tā ki senden rāzī ola murtazā*

(2) *muṣṭaḡı senden rāzī oluncaḳ rāzī bil / hep senün olur na‘im selsebil*

(3) *ḳurtulursın evvel āḫir ḡuṣṣadan / yuvalursın dem-be-dem süva-i Yemen*

(4) *vēr ṣalavāt sen ṣalavāt dā‘imūn / fā‘ilātūn vēr ṣalavāt fā‘ilūn*

(5) rāvī ḳavlınca Süleymān tercümān birle eydür yā Zū‘l-ḳarneyn Lūt ṣerī‘atınca
 şöyledür kim bir (6) ḳiṣi bir ḳız yā bir ‘avratı almaḳ dilese ol diledügi kendüden ulu
 kimse ḳızı olsa ḳız dileyen (7) tīz atasınūn ḳatına varur bir ḳaç gün ḫizmet ḳılır kesb-i
 ḳārın gösterür (8) maḳbūl düşer güyegünün ḫizmet-i mālına muḳayyed degüller ḳızların
 vērürler ve bir daḥı bir (9) ḳiṣi kendüden adnī kimsenün ḳızın dilese ḳızı kendü ḳatına
 getirür edebin görür (10) bir birine yararsa barıṣurlar ‘aḳd u kābinleri māl üzere degül
 tā ölince ‘ahd yapanı (11) beklemekdür arada hergiz māl-u genç aḳılmaz bir birin dek
 dilesün ata vērmezem ata almazam dēmez (12) müflisem dēyü alan ḡuṣṣa ḡam yemez
 dek sevişmek gerek iki ‘ıṣḳ èri (13) men‘ edemez anları biḡ süvār ‘akd u kābin
 mezhebümüz içre bu mürselümüz sözi bile ey ulu (14) Süleymān şöyle dēyicek ṣāhıla
 vezīrler bir birine baḳıṣup eytdiler ne ‘aceb mezheb kim nā-mahrem (15) iken bir ḳiṣi
 bir ḳiṣinün ḫaremine gelüp ehl-i beytin göre yā kendü yanına getüre ve hem alıcaḳ (16)
 ḳalıḡ içün māl vērmeyeler bu ḫāl Lūt peygāmbārın ‘am ümmetine rızā vērdi dēyü
 tercümān birle (17) Süleymāna yine ṣordılar andan Süleymān eydür yā Zū‘l-ḳarneyn
 Lūt peygāmbār ḫāl-i hayātında **37v** (1) yiken ümmeti dirligi içre şöleyimişler kim ḫiç
 yalan söz söylemezlerimiş bir ḳiṣi yalan (2) söylemeyincek ḫarām daḥı yemez ḫarām

yemeyen kişinin sülalesi helâl-zâde olur helâl (3) -zâde olanlar harâma nazar kılmazlar ol kavmuñ nazarı helâl olduğı çün Lût peygâmbar (4) izn vermişidi bir birin görüp alışmağ çün ve bir dağı kalın³³ söz kız verdüklerinüñ sebebi (5) buyıdı kim ol zamân kavm içinde mâla i‘tibâr yogıdı insânî idi hemân **nazm**

(6) bu sebebden bunları şöyle ki var / mürselümüz hüküm etmişidi ey yâr

(7) mâla gence i‘tibâ[r] olmazıdı / kimse kimseden kalın almazıdı

(8) her ne kim kıymet vereydi arada / âdeme eyderleridi ey dede **nesir**

(9) ve bir dağı yâ Zü‘l-karneyn Lût ümmetinüñ birisi ölse mâlı kalsa mîrâs-ğörları (10) olmalı kabül kılıp almazlarıdı müstahakına verürleridi ve bir dağı bir kişinin mâlı (11) olsa mâllu mâlsuz her yıl vermese vermeyen kişinin dîni dürüst degül (12) yâ Zü‘l-karneyn nesnemüz dağı resülümüz kavlınca cümle buña nisbet hâldur deyüp (13) Süleymân hâmuş oldu andan şah eydür yâ Eflâṭün bu Süleymân gâyet kâmil vücüd (14) her ne kim söylerse aşıla söyler Lût peygâmbar niçe gelüp gitdügin söylesün (15) dinleyelim dedi Eflâṭün dağı şordı Süleymân söyledi ne dedi Ṭaberiyye kavlınca (16) Süleymân eydür yâ Zü‘l-karneyn Lût peygâmbar ‘am Şâm diyârında kopmuş nite ol zamânda (17) kim Şâm diyârında Bâlūt adlı bir bâzırgân varıdı seyf hazer kılıcı oğlı kızı **38r** (1) olmazıdı olan dağı durmazıdı bir gün Bâlūt seferinde bir şehre gelür bir müneccim görür (2) dinâr verüp eydür gör ṭali‘ümde hiç oğlum kızım olur mı müneccim dağı³⁴ usturlâbın eline alup (3) nazar kılır eydür ey Bâlūt bir oğluñ olısar gâyet zūfunun vücüd kopısar niçeler anuñ (4) öcinden devlete eriser niçeler manşıbdan düşiser velî saña gereği budur kim hayr-u ihsân (5) lar kılasın dedi yâ Zü‘l-karneyn Bâlūt³⁵ müneccimden ol haberi alup yine şehrine gelüp (6) delim ihsânlar kıldı andan Hâk ta‘âlâ bir ‘ayâl verdi ana karnında yedi aylık olıcağ (7) anası bir gece seyirinde görür ki bir pîr gelür karnın yarar hamlın çıkarur eline alur söyleşür (8) yine karnına koyup şıgar karnın hoş olur andan avrat oyanup gördüğü düşi erine haber (9) verür Bâlūt ol haberden endişelü olup şorar yine ol müneccime varur ‘avratı (10) gördüğü düşi haber verür müneccim yine suṭurlâb ele alup nazar kılıp eydür ey Bâlūt (11) ol oğlan peygâmbar olısar dîn da‘vetin kılısar dedi Bâlūt yâd olup (12) yine evine gelüp müneccim sözün avratına dedi toktuz ay tamâm olıcağ Bâlūt avratın (13) oğlan ağrı

³³‘ن’ yerine ‘ن’ ile yazmış

³⁴‘ن’ yerine ‘ت’ yazmış

³⁵‘ب’ yerine ‘پ’ yazmış

dutdı Bālūt fikr êtdi kim bu toğan ođlan peygāambar olursa bunuđ (14) ‘acā’ib ‘alāmetleri belüre göreler dile düşe sultānlar işide buña bir elem ér göreler (15) dèyüp Bālūt avratın alup bir ĥalvet bāğçeye geldi yarađ kılup avratın kendü (16) dutdı anca kim ođlan dünyāya geldi buđur Ĥađ ta‘ālā Cebrā’ile emir kıldı Cebrā’ıl (17) dađı cennete gelüp bir kaç ĥūrī alup ol bāğçede Bālūt avratı birle çevre **38v** (1) alup turlurlardı Bālūt dađı ođlın eline alduđı dem sem‘ine tesbī ĥ āvāzası geldi nađar (2) kıldı gördi kim ‘acā’ib ġarayib ĥüb şüretlü avratlar kendüyi çevre alup tırup beşāret (3) kıllurlar Bālūt anı göricek vehme düşüp ođlın elinden kıoyup ol cennet ĥūrīlerin (4) avratına dađı gösterdi buđur Bālūt³⁶ avratıla kendüleri dèrüp ĥūrīlere nađar (5) urdılar ki münthea şüretler gördiler nite *nazm*

(6) yüzleri bedr aya beñzer barđ urur / şanasın şems źuĥā şu‘le vèrür

(7) kamaşur göz bakıcağ yüzlerine / ĥayrān olur can u dil gözlerine

(8) añsuzın görenlerün ‘ağlı şaşar / niçe doysun ĥūrīyye ĥiss-i beşer

(9) ĥūrī ĥüsnin görmege èy şehr-yār / degme göreler doymaz şöyle ki var

(10) gözde gevher olmayınca göremez / ĥüb yüzden āyine ‘ışk vèremez

(11) ĥüb yüzde ĥoş gözde şöyle bil / söz çoğdur söylerisem anı bil

(12) vaşf olmaz biñde biri èy fūnūn / fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün **nesir**

(13) yā Zū’l-ġarneyn Bālūt ol ĥūrī ‘aynları göricek toğan ođlını unutup bir zamān (14) ĥayrān olup tırdılar andan Cebrā’ıl-i emīn ilerü gelüp Bālūt ođlın yerden (15) götürüp ĥūrīlere vèrdi ĥūrīler dađı ‘izzetile ođlanı Cebrā’ıl elinden alup (16) cennetden getürdükleri āb-ı kevser birle yudılar göbegin kesdiler sünnet kılup bir yaşıl (17) ĥüllele şarup şađ elinün baş barmađın eline ađzına vèrüp bir ađaç dibinde kıodılar **39r** (1) andan yine Cebrā’ıl emīn eydür èy Bālūt Ĥađ ta‘ālānuđ emri şöyledür bu ođlan (2) adın Lūt vèresin tāvūsı melekūt ĥūrīleriyle gitdiler Bālūt dađı avratıla ođlı (3) üzere geldiler gördiler baş barmađın ađzına alup emer andan anası ođlın eline alup (4) barmađın ađzından giderüp emcegin vèrdi Lūt emmedi Bālūta ‘avrat eydür ođlum (5) meni emmez³⁷ Bālūt eydür henüz dađı ma‘şumdur emcek bilmez elünile emcegün sen (6) ađzına vèr dèdi Bālūt sözile ‘avrat dađı emcegin gücile Lūt ađzına kıoydı (7) Lūt güç

³⁶‘ā’ yerine ‘a’ yazmış

³⁷2 tane ‘ġ’ yazmış, ‘□’ koymamış

göricek ağladı Lût ağlayıca k ol bāğçenüñ ağaçları kuşları dil açup (8) ma‘şüm oğlanlayın bile ağl aşıdılar Bālūt ‘avratıla ol hālî görüp vehme düşdiler (9) andan Bālūt ‘avratına eydür ey helāl oğlumuz ölmedi oldu illā gey ‘acā’ib kimse (10) kopusardur bunu nihān beslemek gerekdür kim bunun kim olduğın kimse ne bilmese dëyüp (11) yine Lütüñ bala barmağın ağzına vërdiler datlu datlu emdi andan yā Zü’l-karneyn Bālūt (12) oğlın götürdi kim ‘avratıla bāğçeden çı kupa gideler gördiler kim bāğçenüñ cümle ağaçları (13) çiçeklenmiş yaşarmış kış faşlıyiken baharlayın olmuş andan ‘avrat eydür ey helāl (14) bu ne ‘aceb hāldür kim kış günü bahār olmuş andan Bālūt eydür bu oğlan ‘aceb (15) kimse olısar bu bāğçede toğdıgu çün bāğçe hayātlandı *nazm*

(16) ‘aceb kimse kopusardur bu oğlan / bu oğlanı sakınmak gerek ey cān

(17) gör āhir kim gelüp tayalığ etdi / ki ‘aqlumuz görüp anlara gitdi

39v (1) degin kimse degüldür uş bu ma‘şum / yā gāyet hōş kopusar yā-hū gey şōm

(2) anuñ çün belürür bu nişānlar / ki vehm alur o[l] nişānandan bu cānlar

(3) bu hakī hālī şoñun gözleyelüm / neye erür bu izi izleyelüm

(4) üstād kavlınca Bālūt şöyle dëyüp ‘avratıla Lütü alup gitdiler evlerine gelüp (5) oğlanlarına timār etdiler andan ol diyāruñ kavımı kış faşıl bahar zīnetin dutduğın (6) göricek ‘acebleşüp ulularına gelüp dediler uluları eydür dünyāya bir peygāmar (7) gelüpdür ol çiçeklenen bāğçede toğupdur bir bir dağı sihrile etdiler ola dedi bu böyle (8) olıcağ Taberiyye kavlınca Lüt dağı yedi aylık olıcağ söyledi nite bit gün anası Lütü (9) eline dutup otururken atası karşı tırurken Lüt anasına eydür bu tıran ne kişidür (10) Lüt yedi aylık iken söyledügin atası anası ‘acebleşdiler zīrā kim ol zamān oğlanları (11) dört beş yaşında söyledi andan anası Lütü eydür ey ciger güşem bu tıran (12) kişi senüñ atañdur andan Lüt atasına eydür ey ata senüñ Tañrıñ kimdür neye (13) taparsın dedi Lüt şöyle dëyicek atası anası yine vehme düşüp eytdiler oğlanumuz (14) ne ‘aceb söz söyledi bu deñlüce oğlan Tañrı ne bilür kim şorar dëyüp Bālūt (15) eydür ey ciger güşem benüm tañrıñ pütumdür aña taparam dedi Lüt eydür püt nedür (16) Bālūt eydür püt oldur kim altundan yā gümüşden yā demürden yā nuḥāsdan düzeler (17) dağı ma‘būd idinürüz aña taparuz dedi Bālūt şöyle dëyicek Lüt güldi andan atası **40r** (1) eydür ey ciger güşem ne gülersin Lüt eydür elümle düzdüğüme taparam dëdüğüne gülerem dedi (2) andan yine Bālūt eydür ey oğlum yā pūta tapmadın neye taparlar

pūtdan ğayri ma‘būd mı (3) vardur tapacak dēdi Lūṭ eydür ēy bī-ħaber ata bir nesne kim düzme ola ol ne ma‘būd (4) olsun ma‘būd oldur kim ‘abda maḳşūdın vère nitdüğin göre dēdi Lūṭ şöyle (5) dēdüğine atası anası Lū ṭa ḳaḳıdılar bu söyledüğün söz senün sözün degüldür dēdiler (6) bunu söyleme dēdiler Lūṭ daħı ma‘şum idi ata ana sözinden ḳorḳdı daħı dinmedi (7) anca kim Lūṭ beş yaşına érđi bir ğün taşradan Lūṭ evlerine girdi görđi kim atası anası (8) ğümişden bir ūut öñlerine ḳomışlar pūta secde ḳılurlar Lūṭ anı göricek barmaḳ ağzına alup (9) ṭurđı atası anası daħı Lūṭ geldüğinden bī-ħaber pūta secde ḳılup ṭurup eytdiler ēy ma‘būdumuz (10) oğlumuz bizden tañrıñuz kimdür dēyü şorar sen senün ma‘būdlığın aña bildür dēdiler (11) daħı pūtdan yaña ḳulaḳ oldılar ṭurdılar zīrā kim pūtlarından ne şorarsalar āvāz gelürđi (12) nite şeyṭān gelüp pūt içine girüp anlara kendü rāylarınca cevāb vērürđi buğur yine şeyṭān (13) gelüp pūta girmege ḳaşd ḳılıcak Lūṭ evlerine girüp geldi şeyṭān daħı Lūṭ ḳademinden hezīmet olup (14) gitdi andan Ĥaḳ ta‘ālā emriyile bir firişte gelüp pūtı itđi yüzi üzere düşürđi daħı (15) faşıħ lisān birle eytdı kim ve *ḳul cā’e’l-ħaḳḳu ve zehaḳa’l-bāṭılu* ya‘nī be-dürüstī ve rāsti Ĥaḳ (16) geldi bāṭıl gitdi dēdi ṭaberıyye ḳavlınca Bālūt ‘av[r]atı birle pūtları yüzün düşüp ol āvāz (17) pūt tarafından gelincek vehme düşüp bir zamān ṭurdılar andan Lūṭı görđiler nite ḳafālarında **40v** (1) barmaḳ ağzına alup ṭur andan Bālūt eydür ēy ciger ğüşem barmaḳ ağza alup ne ṭurursın (2) berü gelseñe dēdi Lūṭ eydür ēy ata bu öñünüzde ṭuran nedür kim buña secde ḳılursız dēdi andan (3) Bālūt eydür ēy oğul buña pūt dērler bizüm ma‘būdumuzdur buña ṭaparuz dēdi Lūṭ geldi eydür (4) ēy bī-ħaberler pūt nedür kim aña ṭaparsız bir nesne kim elünüzle düzesiz yine eskiye bozasız ol (5) ma‘būd mı olur kimseye maḳşūd mı vērür dēdi andan Bālūt eydür ēy oğul ne ‘aceb söz (6) söyledün şimdiye dek pūtı ma‘būd bilürüz pūtı niçün beğenmezsin dēdi yine Lū ṭ eydür ēy (7) ğāfiller şöyle yüzün düşüp yatan ma‘būd mı olur cānsuzdan kimse cevāb mı alur (8) yā maḳşūd mı alur dēdi andan yine Bālūt eydür bu ma‘būdumuza secde kim ēderdük (9) ĥālümüzü buña söyledük cevāb vērür müşkilümüz ĥāl ḳılurđı şimdi bilemezüz kim niçün düşđi (10) vehem bir ‘acā’ib āvāze daħı geldi beñzer kim eskidi andan yine Lūṭ eydür ēy ata bu (11) pūtdan sizlere kim gelür pūt mı söyler şanursız şeyṭānuñuz gelür pūtuñuzun içine girür size (12) sizün ḳolayunuñuzca söyler sizleri ğümrāħ eyler siz anı pūt söyler şanursız şeyṭāna (13) nite inanursız şimdi size cevāb vèrmeyüp yüzün düşđi oldur kim yine şeyṭānuñuz (14) geldi kim pūt içine ğire söyleye meni göricek hezīmet olup gitdi andan Ĥaḳ ta‘ālā emriyile (15) bir firişte gelüp pūtlaruñuzı urđı düşürđi andan

çağırđı kim hađ geldi batıl (16) gitdi ya'nī men geldüm hađ peygāmbaram ulularam püt bātıldur gitdi dēdi Lūt şöyle (17) dēyicek atası anası vehme düşüp bir birine bakışdılar andan eytdiler ēy Lūt çün kim bizüm **41r** (1) pütümüzü begenmezsin yā neye taparsın ma'būduñ kimi bilürsin dēdiler andan Lūt eydür ki tañrıya (2) tapsam gerek ki ol birdür kamu işler üstine kādirdür *nazm*

(3) *seni meni yaradan oldur yaķın / 'arş-ı kürsī var eden oldur yaķın*

(4) *cümlemüze rız[k] vèren oldurur / oldurur kim kamuları öldürür*

(5) *her ne varsa ger mürrekep ger s̄ābit / işbu 'alem merkezinden tā muħīt*

(6) rāvī kavlınca Lūt peygāmbar atasına anasına şöyle dēyicek andan anası ol söze (7) hayrān olup bir zamān tırdılar³⁸ andan özlerin dērip eytdiler ēy Lūt bu sen dēdigün (8) sözi bizim 'aqlumuz kabül kılmaz kim bu görinen ma'būdumuzu koyavuz senün dēdügiñ görünmez tañrıya (9) tapavuz dađı buncılayın söz söyleme v'eger ne sen bilürsin dēdiler Lūt dađı gördi kim ata (10) ana kendüden yüz çevürdiler dīnleri şöhetine durdılar dađı dönmediler kendü katlarında oldılar (11) yā Zū'l-karneyn söz çok Lūt yēdi yaşına ēricek 'ilm ü hikmet hey'etine ēr gördi bir gün (12) evlerine geldi gördi atası anası evde degül revān anasının pütin ortaya getürdi (13) kolların şıdı dađı yine pütı boynına aşdı burnın kulağın dađı kesdi gitdi Lūt (14) gidicek atası anası geldiler gördiler kim pütlerinin burnın kulağın kesmişler kolların (15) şıyup boynına aşmışlar feryād kıldılar dōgindiler püt öñine gelüp secde kırup turup (16) eytdiler ēy ma'būdumuz saña bu işi kim kıldı dēyüp karşı tırdılar bunlar bu hālde (17) yiken Lūt dađı evlerine geldi gördi atası anası baş açup pütlanın öñinde tururlar **41v** (1) buğur Lūt ilerü varup teshīrile ēy ata güce mi uğraduñuz kim yađa yırtuđ baş açuđ turursuz (2) dēdi andan Bālüt eydür ēy oğul ma'būdumuzun kolların şoyup burnın kulağın kesmişler (3) aña acıduđ dēdi Lūt eydür kim etmiş bu şikestligi ma'būduñuza Bālüt eydür bilsevüz adını (4) dutup sultāna iledürdük helāk kılırdı dēdi Lūt eydür anı ēy ata pūta şorsaña bu işi (5) kim etdi Bālüt eydür şo[r]duđ cevāb vèrmez yine Lūt eydür ēy bī-haberler bir nesne kim kendüyi (6) düşmāndan sađlayumaya kendüye olan hali söyleyümeye anuñ ne ma'būdlığı olsa (7) gerek kim aña tañrı dēyü taparsız dēdi Bālüt eydür ēy Lūt ma'būmuz bizim dā'im söyleridi (8) ne şorarsavuz cevāb ēderdi sen toğaldan berü bilmezüz bu ma'būdumuz ne oldı ne söyler (9) ne cevāb vètür dēdi andan

³⁸'tırdılar' yerine 'durtılar' yazmış

Lūt peygāambar eydür êy ata ben toğalı Tañrıñuz söylemedügi budur kim (10) haq peygāmbaram haqdan vaħyüm vardur bu pütларуñuz bātıldur yine püt yüzinden şeytān (11) söyler sizlere siz püt söyler şanursız dēdi andan Bālūt eydür yā Lūt peygāambar (12) lıgıñ ne hemān bayağı oğlumuzsın dēdi Lū t eydür êy ata peygāambarlıgım şöyledür haq[k]ı bātıldan (13) fark ederem kişiye tañrısın bildürürem dēdigi dem Lūt ‘am yine atasınuñ pütından (14) bu āvāz geldi kim haq geldi bātıl gitdi dēdi daħı yine yüz üzere düşdi yā Zü’l-ķarneyn (15) Bālūt ‘avratıla bu hālı şöyle göricek vehme düşdiler kim kendülerini yitürdiler zamāndan (16) sonra kendilerini dērip yine Lūt eydür êy bī-ħaber ata gördüñ mi pütünden ne āvāz geldi (17) pütüñ daħı ben haq peygāambar olduğum bildi sen henüz beni bilmezsin ve āh saña **42r** (1) vāy saña êy bī-ħaber kim kulağıñ işitmez haq ħaberi küfrile tölmiş için tāşuñ senüñ (2) hōş olmuş kibriyle başuñ rāvī ħavlıncı Lūt peygāambar atasına şöyle dēyincek atası ħakıdı (3) Lūtı bir ħaç urdı Lūt ağladı tırdı gitdi ki dem atasınuñ elleri dutmaz oldu (4) Bālūt kendüyi ol hālde göricek ah etdi oğlını urduğna peşimān³⁹ oldu andan ‘avratı (5) Bālūta ser-zeniş kılup eydür êy helāl oğluñı delü dēyü urduñ illā gördüñ mi ne hāla uğraduñ (6) dēdi andan Bālūt tahtıblere çoğluk māl vērdi eline ‘ilāc kıldurdu kim duta ħare olmadı (7) kırğ gün sızladı yatdı Lūt daħı kırğ gün evlerine gelmedi anda-n ‘avratı eydür êy Bālūt (8) elüñe ħare olursa oğluñdan olur dēdi buğur Bālūt Lūtı istedi bir mağārada bulup evlerine (9) getürdiler Lūt gördi kim atası yatur eydür êy ata niçün yatarsın Bālūt eydür êy ciger gūşem (10) seni bilmedin urdum günāh kıldum ħollarum dutmaz oldu baña ħare eyle dēdi andan Lūt eydür êy (11) ata baña yalvarınca ma‘būduña yalvar kim elüñe ‘ilaç ħıla dēdi Lūt şöyle dēyicek (12) atası ağladı eydür êy oğul şimdiye dek ma‘būdumuz bize yardım ederdi Lūt sen (13) tıfıl toğduñ hīç yardım kılmaç oldu senüñ öcünden bizden yüz döndürdi Bālūt (14) şöyle dēyincek Lūt peygāambar ‘a.m. güldi êy bī-ħaber ma‘būduñuñ elinden iş gelse kendünüñ (15) ħolun ħulağın kesicek kendü kendüye dermān ederdi bir düzme nesneye tañrı şanursın (16) dēdi tañrı oldur kim aña yoğdur zevāl hem ezeldür hem ebed hem zü’l-celal (17) rāvī ħavlıncı Lūt peygāambar atasına şöyle dēyicek Lūt daħı atası imāna telķtın **42v** (1) kıldı Bālūt daħı imān getürdi dēdi kim *lā illāhe illā’l-lāhu Lūt nebiyu’l-lāhi* rāvī ħavlıncı (2) Bālūt imān getürdügi dem Ĥağ ta‘ālā Bālūta şifā vērdi elleri dutdı ‘avrat anı (3) göricek ol daħı imāna geldi bu böyle olıcağ ol şehir içine gülü düşti kim fülān (4) bāzırgānuñ bir oğlı ħopmış peygāmbaram

³⁹‘peşimān’ yerine ‘peşman’ yazmış

dërimiş saķımler üzere du‘ā kılıcaķ şifā bulur (5) larımış dëyü andan ol řehrũn gëriřli saķı cümle Bālũt evine gelüp Lũt ĩmān getürüp (6) şifā bulurlardı tā on iki yaşın dek Lũ t bu resme vardı şöyle kim çavı oldu yara (7) tıldı bir gün ol řehrũn ol diyāruñ okumış ‘alemleri bir yere cem‘ olup Bālũta (8) bir kişi gönderdiler kim ol peygāmbaram dëyen ođluñı al gel görelim nice peygāmbardur dëdiler (9) Bālũta bu haber gelicek oğına geldi eydür ëy bu řehrũn ‘ālimleri seni işitmişler (10) varur mısın dëdi eydür varalum Lũt atasıyla ol řavmuñ şatına geldiler andan ol řavm (11) eytdiler ëy Bālũt bunca zamāndan berü řapduđuñ ma‘bũdunda ne gërdũn kim andan (12) dënũp bu dũn tığan oğlan sözine uyup buña ĩmān getürürsin bunu peygāmbar (13) şanursın şimdi seni depeleyelim mi dëdiler ol řavm şöyle dëyicek Bālũt kęrkdı andan (14) eydür yā řavm bu oğlan evvel benũm ma‘bũdumu begenmedi bunu dëgdũm der-ħāl kollarum dutmaz (15) oldu ne kadar kim ‘ilac kıldım çare olmadı tā kim oğlum dëdũđin dëmeyince elũm dutmadı (16) bu sebebden pũtdan vāz geldũm bu oğlan sözine inandum derdũme dermān kılduğı çũn (17) dëdi Bālũt şöyle dëyicek andan ol řavmuñ birisi eydür yā Bālũt beñzer kim bu ođlanuñ **43r** (1) cāzulıķ bilür ĥalkı hep ĥasta kıılır hem dermān vërür dëdi yā Bālũt eydür ne cazılıķ kılduğın (2) bilürem ne bildũđin uşda oğlan uşda siz dëdi rāvı şavlınca Lũt atası kęrkusından şöyle (3) dëyicek andan ol řavm ittifaķ birle Lũta eytdiler oğlan sen bizim pũtumızı niçũn begenmezsin (4) tañrı olduğına inanmazsın öz kolayuñca ne gerekse söylersin şavmı azdurursın dëdiler (5) yā Zũ‘l-ķarneyn ol řavm şöyle dëyicek andan Lũt eydür ëy bĩ-ħaberler pũt nedür kim aña (6) inanalar anı ma‘bũd şanalar aña şapalar dëdi rāvı şavlınca Lũt peygāmbar şöyle dëyicek ol (7) řavm Lũta kākıyup yer yer hũm eylediler Lũt üzere aradan bir uluları kępdı eydür yā řavm (8) bu oğlanı ulu pũta iledelũm bunuñ ĥālın ‘arz eđelũm pũtdan ne cevāb gelürse (9) bunu şöyle kılavuz dëyũp Lũtı alup bir ulu pũt-ħāneye geldiler ol pũtuñ şarşusına (10) şafıla tũrdılar yer yer secde kıldılar andan yer yerin Lũta eytdiler sen dağı pũtumuza secde kııl (11) dëyũp Lũtı sürüyũp pũtlarınuñ öñine getürdiler secde kııldur[d]ılar rāvı şavlınca Lũt peygāmbar (12) pũtlaru[ñ] öñine gelicek cümle pũt yüzlerinũñ üzerine dũřũp bir āvāz geldi kim ĥaķ (13) geldi batıl gitdi ol řavm ol ĥālı gërũp cümlesi vehm alup barmaķ diře urup tũrdılar (14) andan bir birine baķıřup eytdiler bu ne ‘aceb ĥāldur bu gelen avaz nedür dëdiler andan (15) ol şavmdan birisi eydür bu oğlan cāzũdur siħrile pũtlarumuz yüzün dũřũrdı bu (16) oğlanı yitürmek gerek v’eger ne ĥõđ dağı çok işler işler dëyũp yürüdiler yüzün dũřen (17) pũtlan gëtürdiler yine bir i‘timād eğicek kişileri

baş açup vardı ol ulu **43v** (1) pütlerinin öğine secde kıilup eydür êy ma‘būdumuz oğlan sizleri düzme dèyü begenmez (2) size secde kıılmaz bunu nidelum dèyüp pūta kulağ urdı tūrdı şeytān kaşd kıldı kim yine ol pūta (3) gire söyleye Lūt peygābar anda olduğı çün gelüp pūta giremedi cevāb vèrmedi pūtdan (4) avaz gelmeyecek ol kavm bir birine düşdiler şaşdılar andan ol pūta secde kılan herif (5) pūtdan cevāb gelmeyecek baş açup ağlayup yaş saçup pūt öğinde yine secde kıilup eydür (6) êy ma‘būdumuz niçün söylemezsin yoħsa bizlere küsdün mi dèdi ol herif şöyle dèdüğü (7) dem yine ol pūt yüzün düşüp bir avaz geldi kim hağ geldi batıl gitdi ol kavm yine pütlerin (8) şöyle görücek gāyet vehme düşüp şöyle tūrdılar kim kendüleri dèrüp yine eytdiler (9) ne ‘aceb düşer pütümüz yüzün dèdiler bunu Lūta şoralum dèyüp eytdiler yā Lūt bu ne hāldur (10) pütümüz sihrile düşürürsin ola mı dèdiler andan Lūt eydür yā kavm ben cāzū degülem hağ peygābaram (11) bu pütler külli bāıldur hağ peygābar olan yerde batıl pūt size ne cevāb vèrsün bir dağı (12) bu kim cānsızdan söz mi gelür andan eytdiler êy oğlan şimdiye dek pütümüz (13) söyledi ne şorarsavuz cevāb vèrürdi sen cāzūsın pütlerimizi cāzāladuğ (14) yüzün düşer söylemez cevāb eylemez dèdiler yine Lūt eydür pütümüz söyler dèdüğünüz budur kim (15) şeytān gelür pütünüzün içine girür sizlere ne gerekse cevāb vèrür ve bir dağı êy bī (16) -haberler ma‘būd olanı sihir mi dutar ma‘būda cāzūluk kār [mı] kıılır **nazm**

(17) *vāy ki küfre garğ olmuşsuz kamuğ / yer gök olmuş hemān sizünj tāmū*

44r (1) *düzme nesne niçe ma‘būd olısar / cānı yo k yardım niçesi kılısar*

(2) *Tağrı oldur kim kamu rızkın vèrür / neyleyüben nitdüğünj küllī görür*

(3) *tağrı dèrsin bir müsavva nesneye / ‘ağlı olan böyle söz kaçan diye*

(4) *sağna rızkuğ vèreni korusun hāğkī / düzdüğüne tağrı dèrsin êy şağkī*

(5) *vāy vāy size ve vāy size / kim gölrisersiz siz yarın cezā’*

(6) Lūt peygābar ‘a.m. şöyle dèyicek ol kavma gāyet katı geldi yer yerin tūrup gerekince dögdiler (7) andan eytdiler êy Bālūt oğluğa eyt çıksun şehirden gitsün v’eger ni oda yağaruz (8) dèdiler Bālūt dağı Lūti alup evine geldi eydür êy ciger gūšem dilünj öcinden cümle (9) hağkun düşmānı olduk dağı evden taşra çıkma dèdi Lūt eydür êy ata meni (10) şehirden sürdiler men gidermen velī sen sağın korğup yine pūta tapma v’eger

ni Hâk (11) ta‘âlânun qahrına tüş olursın abdü’l-abd azâb içinde kalursın dèyüp Lût⁴⁰ şehir (12) den çıkup ağlayu gitdi bir mağāraya yètdi girdi yatdı yâ Zü’l-karneyn Lût peygâmbar (13) seyir gördi nite gördi kim ço kluk firişteler şaf şaf karşısına turlar andan (14) ol firiştelerün arasından bir pîr-i sepîd saqal sînesine ağış velî az yavusar (15) nûra gark olmuş revân Lûta selâm vèrdi Lût dahı seyirinde yerinde turlup (16) ‘izzetile ‘aleykledi andan pîr-i nûrânî Lûtı der-âguş kılup gözlerinde öpdî (17) eydür ey Lût hâk yolunda degüldüğüne melûl olma kim hâk dîn üzere da‘vet **44v** (1) kılursın döğülmeyince olmaz velî sen hîç kimseden qorqma kim Hâk ta‘âlânun‘inâyeti senünle yoldaşdur (2) ben ki Nuh peygâmbaram da‘vet üzere biñ döğüldüm sürüldüm sen dahı şehirden sürüldüğüne (3) perîşân olma kim seni sürenler gèrû seni isteyü gelür dedî vahy rûh-ı Nuh katından ol (4) firiştelerile gitdi Lût dahı beşâret birle uyandı gördi kim önünde bir bişmiş (5) balık turlur Lût ol hâla şükr kılup ol gârda oturdı bu cânibden Lût uran (6) qavmun der-sû elleri dutmaz oldı ve bir dahı ol qolları dutmaz olan qavma gıla‘ için (7) her kim el urdıysa anlarun dahı qolları dutmaz oldı şöyle kim ol şehir içine gülü (8) düşdi kim Bâlût oğlın dögenlerün qolları dutmaz oldı bu vechile Lût peygâmbar ‘a.m. kırk (9) gün ol mağârada mâide gelen balık birle oturup Hâkka ‘ibadet kıldı andan ol qolları dutmaz (10) qavm cem‘ olup Lût atası Bâlût evine gelüp eytdiler ey Bâlût oğlunu döğeli qollarumuz (11) dutmaz oldı ‘ilâc ne kılalum dediler Bâlût eytdi kâqum bana dahı bu hâl kim vâki’ oldı (12) ne qadar kim ‘ilâc kıldum çare olmadı âhir pütlerden vâz geldüm oğluma îmân getürdüm qollarum (13) andan eyü oldı dedî andan ol qavm dahı bir birine eytdiler biz dahı pütandan vâz gelelüm (14) Lûta îmân getürelüm qollarumuz tek eyü olsun dediler kimi eydür şimdi men ‘âr olmayam kim (15) bunca yıldan berü tapduğum ma‘bûdları koyavuz bir oğlan sözine uyavuz dediler kim eydür çünkü pütlerden (16) bize aşşı yok zahmete tutaş olduk pütandan derman yok pütü terk edevüz Lûta peygâmbar (17) bilürüz ne dèrse kıluruz dek şifâ bulalum yine ele nesne alalum dediler kimi eydür ölürsem dahı **45r** (1) pütandan yüz çevürmenem Lût kimseye yalvarmazam qollarum gerekse dutsun gerekse dutmasun (2) dediler kimi eydür Lûta varalum pütandan yüz döndürdük diyelüm ellerümüzi hüş edicek yine pûta (3) tapavuz dediler söz çok bu ittifâkıla Bâlûta eytdiler qanı oğlun dediler Bâlût eydür sizler (4) sürelden berü şehirden gidipdür bizi dahı hasretlü edipdur dedî andan ol qavm eytdiler gel (5) oğlunu bul ana îmân getürelüm dediler bu sözile Bâlût yaraq kılup ol qavmıla

⁴⁰‘ط’ yerine ‘ل’ yazmış

Lūṭı isteyü gitdiler (6) bir gün bir gece istediler bulunmadı nā-çār olup yine şehre döndiler gelürken zikr ü tesbīh avazı (7) geldi tefahḥuş kıldılar bir mağāra gördiler geldiler Lūṭı anda buldılar yüz Mekke tarafına dutup ḥuzūnla (8) dizi üzere oturmuş zikr ü tesbīh eder andan Bālūt öñlerince mağāraya girdiler cümlesi selām (9) vērüp karşı ṭurdılar Lūṭ peygāmbar ‘a.m. daḥı atasın göricek yerinden ṭurup atasına ‘izzet kılup (10) yanına alup oturdı andan Bālūt eydür ey ciger gūšem bu ḳavm seni bilmeyüp şehirden (11) sürdiler cümlesinüñ ḳolları dutmaz oldı senden şifā dileyü geldiler dēdi andan Lūṭ eydür (12) ey ata bunlara şifā ol vērür kim bunlara derd vērđi velī benim elimden bu gelür kim bunlara pūtdan (13) vāz gelüp ḥaḳ dīne gireler tañrı bir meni mürsel bileler men daḥı du‘ā ḳılam şifā bulalar *naẓm*



4. BÖLÜM

DİZİN

- A**
- ‘abd (Ar.)** köle, kul
a.+a 40r/04
- ‘acab (Ar.)** şaşılacak şey, tuhaf
a. 29r/09, 29r/10
- ‘acablaş- (Ar.+T.)** şaşırmak, hayret etmek, şaşakalmak; Krş. ‘acebleş-
a.-dılar 20r/02
- ‘acā’ib (Ar.)** insanı hayrete düşürecek şeyler, şaşırtıcı güzellikler
a. 2v/11, 2v/16, 8v/03, 13v/07, 17r/10, 17r/11, 17r/12, 17r/12, 17r/17, 18r/04, 18r/05, 20r/07, 20r/11, 21v/10, 25r/09, 26v/06, 27v/12, 28v/09, 28v/14, 29r/07, 29r/16, 30r/13, 31r/13, 31v/04, 31v/16, 32v/03, 33v/06, 33v/11, 35v/03, 38r/14, 39r/09, 40v/10
a.+den 28v/13
a.+i 2v/16, 28v/10
a.+in 28v/12
a.+lerden 28v/07
a.+lerin 28v/11
- ‘acayib ğarayib ‘acayip’**
a. 20r/05, 21r/09, 38v/02
- ‘aceb (Ar.)** acabâ, hayret, gariplik, şaşılacak şey
a. 5r/10, 12v/04, 18v/04, 19v/02, 30r/14, 37r/14, 39r/14, 39r/14, 39r/16, 39v/14, 40v/05, 43r/14, 43v/09
a.+den 30r/14
a.+ümüz 30r/14
a.+üğüz 30r/15
- ‘aceble- (Ar.+T.)** şaşırmak, hayret etmek, şaşakalmak
a.-dim 28r/04
- ‘acebleş- (Ar.+T.)** şaşırmak, hayret etmek, şaşakalmak; Krş. ‘acebleş-
a.-diler 35v/16, 39v/10
- a.-üp 18v/03, 39v/06
- acı-** eziyet görmek, canı yanmak
a.-duğ 41v/03
a.-yup 26v/16, 31v/01
- ‘aciz (Ar.)** aciz, güçsüz, elinden bir şey gelmeyen
a. 18v/12
‘aciz kal- ‘aciz kalmak, gücü yetmemek’
a.-up 18v/12
- aç-** kapalı olan bir şeyi açmak
a.-anlar 18r/03, 18r/16
a.-dım 28r/14
a.-ılan 18r/04
a.-ılıp 18v/15, 19r/04
a.-uban 36v/17
a.-up 4r/07, 39r/07, 3r/01, 41r/17, 43v/05
- açıl-** açılmak, açık hâle gelmek
a.-dı 18r/03
a.-up 20r/01
a.-ur 19r/14
- açuk** açık, kapalı olmayan
a. 16r/04, 29v/08, 41v/01
- adad,** isim
a.+ı 23r/08, 23v/03
a.+ıma 20v/08
a.+ın 39r/02
a.+ına 11v/16, 33r/03, 36v/03
a.+ımı 1v/11, 41v/03
a.+lu 20v/07, 24v/17, 29r/15, 37v/17
a.+uma 1v/03
- ādem (Ar.)** insan, adam, insanoğlu

a. 22v/13, 22v/15, 29r/09, 29r/10, 29r/14, 31r/06, 35v/10

a.+den 32r/11

âdem (Ar.) insan, adam, insanoğlu

a. 1v/03, 2v/14, 8v/11, 9r/10, 15r/04, 18r/04, 18v/01, 19r/13, 19r/14, 19v/05, 19v/07, 25r/04, 25r/17

a.+e 17r/13, 37v/08

a.+i 14r/05, 14r/06

adım adım

a. 17v/09, 18r/09, 18r/09, 18r/10, 19r/16

a.+a 18r/10

‘âdil (Ar.) adil, adaletli, hakka uygun

a. 35r/16

‘adū (Ar.) düşman, yağı

a. 25r/14, 25v/13, 25v/15, 26r/07, 26v/14, 27r/08, 27v/05, 27v/14, 28v/03, 31r/06, 31v/03

a.+dan 27r/09

a.+nuş 26v/03, 27r/06

a.+yı 25v/05, 26v/08, 27v/17

‘adū canavār (Ar.+Far.) ‘düşmancanavar’

a. 28r/03

a.+ı 26r/10

a.+uş 26r/17

âferînle-(Far.+T.)takdir etmek, aferin demek

a.-yüp 22r/13

âferînleş- (Far.+T.) karşılıklı birbirlerin takdir etmek

a.-diler 35v/16

ağ- yükselmek, bir şeyin üzerine çıkmak

a.-dı 7v/11

ağaç ağaç; meyve verebilen, gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli bulunan ve uzun yıllar yaşayabilen bitki

a. 38v/17

a.+dan 32r/15, 32r/17

a.+ları 39r/07, 39r/12

āgāz (Far.) başlama

a. 6v/02

āgāz ét- ‘başlamak’

a.-diler 6v/02

ağız yüzde, avurtlarla iki çene arasında, ses çıkarmaya, soluk alıp vermeye ve besinleri içine almaya yarayan boşluk

a.+ı 4r/12, 29v/08

a.+a 40v/01

a.+ına 29v/10, 38v/17, 39r/03, 39r/06, 39r/06, 39r/11, 40r/08, 40v/01

a.+ından 29v/09, 39r/04

a.-yıla 27v/14

ağla- ağlamak, gözyaşı dökmek

a.-dı 2r/14, 9v/17, 10r/01, 16r/01, 27r/12, 39r/07, 42r/03, 42r/12

a.-dılar 2r/1a4

a.-ma 10r/03

a.-maz 2r/16

a.-rsın 22r/07

a.-yıcak 39r/07

a.-yu 12v/15, 23v/05

a.-yup 43v/05

ağlaş- ağlaşmak, birlikte ağlamak

a.-dılar 10r/01, 39r/08

ağrı acı, sancı, dert, illet

a.+sı 38r/13

âh (Far.) ah, üzüntü, pişmanlık vb. bildiren ünlem

a. 24r/16, 41v/17, 42r/04

âh ét- ‘ah çekmek’

a.-di 42r/04

‘ahd (Ar.) ahit, söz verme, antlaşma

a. 37r/10

âhen (Far.) demir, zincir, kılıç

a. 30v/07

âhenk (Far.) uygunluk, düzen; çalıp çağırıp eğlenme, cümbüş etme

a. 21v/08

âhenk ét- ‘çalıp çağırıp eğlenmek, cümbüş etmek’

a.-diler 21v/08

āhen-pūş (Far.) demirler giymiş, demir kulanmış, zırh giymiş, Krş. āhīn-pūş

a. 3r/02, 6r/10

āheste āheste (Far.) yavaş ayavaş

a. 32r/16

āhī (Ar.) kardeş

a. a. 20v/07, 23r/07, 34r/12

āhīn-pūş (Far.) demirler giymiş, demir kulanmış, zırh giymiş, Krş. āhen-pūş

a. 6v/06, 6v/09, 7v/16

āhīr (Ar.) son, nihayet

a. 4v/07, 12v/11, 36r/08, 37r/03, 39r/17, 44v/12

a.+dūr 36r/07

a.+i 36r/08

a.+inde 20v/01, 22r/11, 23v/07, 24v/02, 34v/08

a.+ine 34v/11

āhīret (Ar.) ahiret, öteki dünya

a. 15v/06, 34v/11

aķ ak, beyaz

a. 24r/09

‘aķab (Ar.) arka, art

a.+iñce1 1v/02, 11v/04

‘aķd (Ar.) sözleşme, akit

a. 37r/10, 37r/13

‘aķıbet (Ar.) son, nihayet, netice

a. 1v/12, 8v/04, 10v/07, 24v/08

‘aķıl (Ar.) akıllı kimse

a. 10v/07, 35r/16, 36r/10

‘aķıl (Ar.) akıl

a. 14r/13, 14r/16, 14r/17, 14v/01, 14v/04, 28r/13

aķın hücm

a. 20v/11

aķın ėt- ‘hücm etmek’

a.-miş 20v/11

aķıt- akıtmak, akmasını sağlamak

a.-dı 16r/15

‘aķıl (Ar.) akıllı, akıl sahibi

a. 4r/02

‘aķıl (Ar.) akıl, us

a. 14r/14

a.+a 23v/07

a.+ı 38v/08, 44r/03

a.+um 14r/10, 14r/12

a.+umuz 39r/17, 41r/08

a.+uñ 14r/12

al-almak, elde etmek, eline almak

a. 26r/03, 32r/10, 33r/13, 42v/08

a.-a 26v/07

a.-alum 44v/17

a.-am 1v/09

a.-an 12v/11, 37r/12

a.-asın 4v/04, 23v/11

a.-dı 3v/04, 12r/14, 21r/03, 21v/12

a.-dılar 22v/05

a.-duğı 38v/01

a.-dum 1v/10, 24v/08, 29r/08

a.-ıcaķ 34r/13, 37r/15

a.-ıp 2v/11

a.-maķ 37r/06

a.-maya 24v/11

a.-mazam 37r/11

a.-mazıdı 37v/07

a.-mazlarıdı 37v/10

a.-miş 10r/11

a.-uñ 6v/04

a.-up 2v/06, 3r/10, 4r/12, 6r/02, 6v/13, 7r/08, 8v/07, 9r/03, 9r/03, 9v/02, 10r/07, 11r/09, 13r/02, 13r/06, 13v/06, 16r/09, 16r/11, 17r/15, 17v/06, 20r/08, 20v/02, 21r/02, 21r/03, 21v/03, 21v/06, 22r/14, 22v/15, 25r/10, 25v/14, 25v/16, 26r/06, 26v/01, 26v/17, 30v/09, 31r/10, 31r/13, 31v/15, 32r/05, 32r/11, 32r/14, 32r/16, 32v/02, 32v/09, 33r/16, 33r/17, 33v/08, 33v/09, 33v/16, 34v/01, 35r/06, 36v/06, 38r/02, 38r/05, 38r/10, 38r/15, 38r/17, 38v/01, 38v/02, 38v/15, 39r/03, 39r/03, 39v/04, 40r/08, 40v/01, 40v/01, 43r/09, 44r/08, 45r/10

a. -uban4v/06

a.-ur 38r/07, 40v/08, 40v/07

- a.-urmen 13v/03
a.-ursaj 20v/15
a.-ursın 20v/16
a.-ursuz 14v/16
- ‘alāmet (Ar.)** iz, belirti, alamet
a.+leri 38r/14
- ālāy (Far.)** alay
a. 5r/16, 8r/01
- aldan-kanmak**, aldanmak
a.-ursın 15r/08
- ‘alef (Ar.)** alaf, hayvan yemi
a. 32r/04
- ‘alem (Ar.) (1)** nişan, işaret, bayrak
a. 5r/06, 5r/17, 8r/02
a.+ler 6v/01
a.+leri 42v/07
- ‘alem (Ar.) (2)** dünya, cihan
a. 14r/05, 41r/05
a.+de 24v/14
a.+i 12v/09, 14r/05, 30r/17, 36r/05
- ālet (Ar.)** alet, bir işte kullanılmak üzere yapılmış nesne
a.+in 6v/14, 21r/14, 21r/16, 22r/11
a.+i 20r/07, 21r/07
- ‘aleykle- (Ar.+T.)** selamlamak
a.-di 33v/13, 44r/16
- alış-** tutuşmak, alev almak
a.-mağ 37v/04
- ‘ālim (Ar.)** bilgin, alim
a.+leri 42v/09
- altalt**, alt taraf
a.+ına 19v/15
a.+ında 2v/13, 19r/17, 19v/03, 20r/11, 27v/03, 28r/07
a.+ındağı 2v/13, 19v/12
a.+ından 20r/02
- altı** 6, altı
a. 5r/16, 7v/11, 20v/01
- altı biğ altı yüz altmış** 6660, altı bin altı yüz altmış
a. 6r/10
- altı kere yüz biğ** 600000, altı yüz bin
a. 4v/17
- altı kez yüz biğ** 600000, altı yüz bin
a. 8r/01
- altı yüz** 600, altı yüz
a. 5r/16, 31r/01, 31r/15, 31v/08
- altı yüzaltmış** 660, altı yüz altmış
a. 9v/01
- altı yüz biğ** 600000, altı yüz bin
a. 6r/09
- altın** altın
a. 22v/16, 23r/11, 23r/17, 23v/10, 23v/11
- altmış biğ** 60000, altmış bin
a. 4v/13
- altunalın**
a. 5r/17, 11r/10, 11r/14, 17v/13, 21r/10, 21r/13, 21v/04, 22v/02, 22v/08, 24r/08, 24r/08, 24r/09, 24v/02
a.+dan 21r/11, 21r/12, 24r/06, 39v/16
- ālūde (Far.)** bulaşmış, bulaşık
a. 9v/04
ālūde ol- ‘bulaşmak’
a.-maduğ 9v/04
- āmān (Ar.)** kurtulmak
a. 2r/02, 8v/05, 27r/08, 27r/09
āmān dile- ‘yardım istemek’
a.-di 8v/05
a.-yeni 2r/02
- ‘amel (Ar.)** amel, iş, din emirlerini yere getirme
a. 36r/16
‘amel kıl- ‘bir iş yapmak’
a.-uram 36r/16
- ‘āmil (Ar.)** amel işleyen, bir işi yapan
a. 35r/16
- ‘amud (Ar.)** direk, sütün

- a. 20r/04
- anaanne**
- a. 38r/06, 40r/06, 41r/10, 45r/05
- a.+sı 8r/09, 38r/07, 39r/03, 39v/08, 39v/10, 39v/11, 39v/13, 40r/05, 40r/07, 40r/09, 40v/17, 41r/06, 41r/12, 41r/14, 41r/17
- a.+sına 39v/09, 41r/06
- a.+sınıu 41r/12
- aña** Bkz. ol
- anca** Bkz. ol
- ancılayın**Bkz. ol
- anda** Bkz. ol
- anı**Bkz. ol
- ağıl**-anılmak, yad edilmek
- a.-maz 37r/11
- a.-ur 23v/03
- ağla**- anlamak, kavramak
- a. 10r/02
- a.-du 34r/08
- a.-gıl 4r/17
- anlar**Bkz. ol
- a.+a 17v/01
- a.+ı 3r/11
- a.+u 8r/06
- ağra**-kükremek, homurdamak
- a.-yu 31v/07
- a.-yup 31r/14
- ağsuz** ansızın
- a.+ın 27r/10, 38v/08
- ağul ağul** yavaş yavaş
- a. 19r/02, 25v/11
- anuğ**Bkz. ol
- ‘ār (Ar.)** utanma
- a. 15v/17, 16v/13, 44v/14
- ‘ār ət-* ‘utanmak’
- a.-di 16v/13
- ‘ār gel-* ‘utanmak’
- a.-di 15v/17
- araara**, iki şey arasındaki mesafe
- a. 32r/12
- a.+da 4v/15, 37r/11, 37v/08
- a.+dan 3v/16, 4v/03, 43r/07
- a.+muzda 18v/17
- a.+sına 30r/03
- a.+sında 29v/16
- a.+sından 44r/14
- a.+ya 3v/16, 26r/04
- ārām (Far.)** durma, eğlenme, dinlenme, yerleşme, istirahat etme; karar kılma
- a. 28r/08
- ārām kııl-*‘dinlenmek’
- a.-up 28r/08
- aram(Far.)** durma, eğlenme, dinlenme; yerleşme, istirahat etme; kara kılma
- a. 30v/04
- aramêt-*‘dinlenmek, istirahat etmek’
- a.-di 30v/04
- arığ** zayıf, cılız, çelimsiz, yağsız
- a. 32v/05
- arış (Far.)** arşın, kolun dirsekten parmaklara kadar olan bölümünü birim alan ölçü
- a. 2v/17, 18r/05, 20r/09, 29r/04, 32v/03
- arıt**-temizlemek
- a.-miş 35v/12
- arķasirt**, arka
- a. 2v/05
- a.+dan 25v/05
- a.+ların 5r/06
- a.+sından 26v/05
- ‘ārlan-** (Ar.+T.) utanmak
- a.-dı 16r/05
- armūd (Far. emrūd)** armut
- a.+lar 21r/11
- aršanaslan**
- a. 17r/17, 25r/12, 25r/14, 27v/01, 28r/10, 28v/01
- a.+ca 31v/17
- a.+lar 28r/15

arslanlayın ‘aslan gibi’

a. 8r/07

‘arş-ı kürsî (Ar.) göğün arş kısmı ile altındaki kürsü

a. 41r/03

artart, arka, sırt

a.+ın 26v/17

a.+ınca 2r/09, 11r/11, 11r/17, 11v/06, 26r/03, 26r/05, 26r/11, 26r/11, 31r/01, 31r/17

a.+ında 17r/13

a.+ından 2v/07, 8v/02, 18v/05, 26r/09, 29v/14, 29v/15, 35v/15

a.+uçca 3v/01

art- artmak, çoğalmak

a.-a 24r/14

arçal (Ar.) benzerlerinden çok daha iri olan

a. 20r/10, 20r/11, 20r/13, 20r/14, 20r/15, 20r/17

artuğ başka, gayrı; fazla, çok

a.+dur 5v/08

arż (Ar.) dünya, toprak, yer

a.+a 5r/17

‘arż (Ar.) bir büyüğe sunma, gösterme, bildirme, önüne koyma

a. 3r/02, 32v/02, 43r/08

‘arż ét- ‘sunmak, takdim etmek’

a.-di 32v/02

a.-elüm 43r/08

‘arż ol- ‘sunulmak, takdim edilmek’

a.-dı 3r/02

ārzū (Far.) istek, heves

a.+sı 35r/04

aş- asmak, idam etmek

a.-dı 41r/13

a.-dılar 10r/08

a.-ılı 20r/10, 20r/11, 20r/12, 20r/14

a.-mışlar 41r/15

‘āşī (Ar.) isyan eden, karşı gelen, asi

a. 10r/09, 10v/14

‘āşī ol- ‘isyan etmek’

a.-ursa 10r/09

a.-mayasın 10v/14

aşıl-asılmak; idam edilmek

a.-miş 20r/15

‘asker (Ar.) er

a. 6r/17

aşl (Ar.) asıl, kök, temel

a.+ıla 37v/14

aşşı fayda, yarar

a. 44v/16

a.+sı 5r/15, 23v/04

aşağa aşağı, aşağıda, aşağıya

a. 4v/04, 19r/17, 19v/04, 19v/08

a.+dan 19v/14

a.+sın 23r/04, 23v/08

aşağı aşağı

a. 20r/05

‘aşığ (Ar.) birine, bir şeye tutkun, imre, emre

a. 1v/06, 34r/14

‘aşığ ol- ‘birine, bir şeye tutkun olmak’

a.-dı 34r/14

a.-dum 1v/06

aşikâr (Far.) belli, açık, meydanda

a. 18v/02

aşikâre (Far.) belli, açık, meydanda

a. 3r/13

āşikâre kıl- ‘belli etmek, ortaya çıkarmak’

a.-madı 3r/13

atat

a. 2r/07, 3v/17, 6v/03, 6v/04, 7r/02, 7v/01, 7v/02, 7v/02, 7v/08, 7v/09, 8r/16, 11r/10, 17v/01, 17v/03, 20v/15, 26v/12, 27r/01

a.+ı 3v/15, 4v/14

a.+ın 6v/14

a.+lar 7v/08

a.+larımıza 8r/08

a.+lu 3r/02

at-atmak, fırlatmak

a.-ar 27v/16, 28r/17

a.-arlar 27v/14
 a.-dı 15v/17, 31v/07, 31v/10
 a.-dılar 18v/11, 26v/08
 a.-duk 18v/06
 a.-uñ 12v/14

atababa

a. 7v/10, 8r/08, 8v/17, 21v/13, 21v/17,
 37r/11, 37r/11, 39v/12, 40r/03, 40r/06, 40v/02,
 40v/10, 41r/09, 41v/01, 41v/04, 41v/09, 41v/12,
 41v/16, 42r/09, 42r/11, 44r/09, 45r/12

a.+dan 7v/10

a.+larından 9v/07

a.+m 20v/10, 25v/14, 26r/03

a.+muz 20v/09

a.+ñ 8r/04, 21v/10, 22v/15, 25v/13,
 26r/05, 26r/10

a.+ñdur 26r/01, 39v/12

a.+sı 21v/11, 26r/10, 39v/09, 39v/10,
 39v/13, 39v/17, 40r/05, 40r/07, 40r/09, 40v/17,
 41r/12, 41r/14, 41r/17, 42r/02, 42r/09, 42r/12,
 42r/17, 43r/02, 44v/10

a.+sın 25v/13, 45r/09

a.+sına 21v/13, 39v/12, 41r/06, 42r/02,
 42r/17, 45r/09

a.+sından 9v/09

a.+sınuñ 25v/12, 26r/11, 37r/07,
 41v/13, 42r/03

a.+sıyla 42v/10

a.+sıyla 22r/10

a.+ya 8r/09

avav

a. 35r/09

āvāz (Far.) ses, seda

a. 40r/11, 40r/16, 41v/14, 41v/16, 43r/12, 43v/04,
 a.+ı 29r/05, 30r/02, 43r/12, 43r/14,
 43v/04, 43v/07, 45r/06, 45r/07

āvāza (Far.) ses, seda

a.+sı 38v/01

āvāze (Far.) yüksek ses

a. 40v/10

avla-avlamak

a.-mağ 30v/12

a.-ruz 32v/16

a.-yup 35r/09

‘avrat (Ar.) eş, zevce, kadın

a. 2v/02, 37r/06, 38r/08, 38r/09, 39r/04,
 39r/06, 39r/13, 40r/16, 42r/04, 42r/07, 42v/02

a.+ı 5v/04, 37r/06, 38r/17

a.+ıla 38v/04, 39r/02, 39r/08, 39r/12, 39v/04,
 41v/15

a.+ın 2r/04, 2r/06, 38r/12, 38r/15, 38r/15

a.+ına 38r/12, 38r/15, 38r/15, 39r/09

a.+lar 38v/02

a.+ların 3r/10, 3r/12

ayay, kamer, dünyanın uydusu

a.+a 38v/06

ayay, yılın on iki bölümünün her biri

a. 38r/12

aylık aylık

a. 30r/04, 38r/06, 39v/08, 39v/10

ayağ ayak

a. 21v/03, 28v/07

ayağ ayak

a. 11r/13, 17v/06, 24r/04, 28r/07,
 32v/05

a.+ı 2v/15, 2v/16

a.+ına 3v/17, 9r/01, 13r/17, 16r/13

a.+ında 7v/09

a.+ından 22v/14

a.+lar 21r/09

a.+larından 20r/02

ayağdaş birlikte iş gören birey; içki arkadaşı, kadeh arkadaşı

a.+ın 32r/13

‘ayal (Ar.) bir kimsenin geçindirmek zorunda olduğu kişiler, çoluk çocuk

a. 38r/06

‘ayān (Ar.) açık, belli

a. 14v/17

‘ayān ol- ‘belli olmak’

a.-mağ 14v/17

‘ayb (Ar.) utanılacak şey, kusur, ayıp, leke

- a.+ın 30v/02
a.+ına 30v/01
- âyet âyet (Ar.)** âyet, Kur'an-ı Kerîm sûrelerini oluşturan cümle veya cümle grupları
a. 15r/01
- âyine (Far.)** ayna
a. 38v/10
- aydımaydınlık, ışıık**
a. 14r/16
- 'ayn (Ar.)** göz, aslı, kendisi; bir şeyin eşi, tıpkısı; kaynak, pınar
a.+ları 38v/13
- ayruık** başka, gayrı
a.+a 24r/12, 24r/13
- ayvaayva**
a.+lar 21r/11, 35v/11
- azaz, çok olmayan**
a. 5r/16, 11v/10, 14v/02, 44r/14
- 'azâ (Ar.)** baş sağlığı ziyareti
a.+ya 13r/05
- 'azâb (Ar.)** eziyet, işkence, azap
a. 17r/04
- azdur-azdırmak, yoldan çıkarmak**
a.-mağ 15r/05
a.-mağda 15r/06
a.-ursın 43r/04
- 'azîm (Ar.)** büyük, yüce, ulu
a. 7v/06
- B**
- bâb (Ar.)** bölüm, kısım, fasıl
b. 36v/14
- bad-pâ (Far.)** ayağına çabuk olan; sür'atli, tez
b. 27r/01
- bâdem (Far.)** badem
b.+ler 21r/12
- bâdye (Ar.)** çöl, kır
b. 11r/13, 21r/08, 21r/08
b.+leri 21v/02
b.+lerüj 21r/09
- bâğçe (Far.)** bahçe
b. 39r/15
b.+de 38r/17, 39r/15, 39v/07
b.+den 39r/12
b.+nüj 39r/07, 39r/12
b.+ye 38r/15
- bağışla**-bağışlamak, mükafat olarak vermek
b.-dı 9v/09
b.-yup 10v/08
- bağlan**-bağlanmak
b.-dı 19r/11
b.-miş 19v/02
- bağlu**kapalı, bağlı, bağlanmış
b.+dur 19v/04
- bahâr (Far.)** bahar, kış ve yaz arasındaki mevsim, ilkyaz
b. 39r/14, 39v/05
bahârlayın 'bahar gibi'
b. 39r/13
- baht (Ar.)** baht, talih
b.+uıj 6r/03
- bağ**-bakmak, gözlerini çevirmek
b.-anlar 35v/08
b.-anuıj 17v/14
b.-dı 6r/09, 13v/04
b.-dum 28r/09, 29r/02
b.-ıcağ 38v/07
b.-ınur 13v/08
- bâkî (Ar.)** daimi, geriye kalan, artan
b. 2r/07, 2r/17, 2v/03, 5r/01, 34v/13, 35r/06
b.+si 5r/13
- bağış**-bakışmak, karşılıklı bakmak
b.-ınca 33v/08
b.-up 22v/17, 37r/14, 43r/14
b.-dılar 40v/17
- bala barmağ**serçe parmak
b. 39r/11
- balaban** çakırdoğan

- b. 11v/01
- balçık** balçık, yapışkan çamur
b.+a 25r/07
- balık** balık
b. 44v/05, 44v/09
- bārī (Far.)** hiç olmazsa, bari; hiç değilse
b. 25v/06
- barış**-barışmak, sulha ermek
b.-urlar 37r/10
- bārigāh** ordugah
b.+a 22r/14
b.+ına 2r/06, 8v/08, 9v/11, 10v/03, 11r/08, 25v/12, 27r/15
b.+larına 5v/02
- barķ (Ar.)** şimşek
b. 26v/06, 26v/07, 38v/06
barķur-‘şimşek çakmak’
b.-dı 31v/06
b.-ur 38v/06
- bārū (Far.)** kale duvarı, hisar burcu
b. 27v/11
- bāṭil (Ar.)** boş, beyhude, yalan
b. 14r/14, 14v/03, 40r/16, 40v/15, 41v/14,
b.+dan 41v/12
b.+dur 40v/16, 41v/10, 43v/11
- bāṭın (Ar.)** iç, iç yüz, iç taraf
b. 12v/11
- baş**-yenmek, bastırmak
b.-a 27r/02, 35r/17
b.-dı 18r/04
b.-duğı 18r/01köpri
b.-ıcaķ 19v/05
b.-ınca 19r/13
- baş** baş; insan başı; başlangıç; yöneten
b. 3r/14, 3v/03, 4v/06, 6v/15, 8v/01, 9r/1a4, 10v/16, 11r/05, 11v/11, 11v/12, 12v/14, 13r/09, 15v/05, 16r/04, 21r/06, 24v/08, 31r/03, 31r/13, 32v/05, 33v/09, 34v/04, 34v/08, 34v/16, 38v/17, 41r/17, 41v/01, 43r/17, 43v/05
- b.+dan 10v/14
b.+ı 2v/12, 18r/08, 18r/10, 19r/17, 19v/02, 19v/04, 20r/09, 20r/16, 21r/04, 30r/02, 31v/10, 31v/17
b.+ıla 4r/04
b.+ın 36v/06
b.+ına 2v/12, 13v/07, 19r/02, 21r/03
b.+ında 19r/12, 19r/16, 20v/02
b.+ındaki 19v/16
b.+ından 15v/17, 22v/14, 28v/16
b.+ını 31v/11
b.+ınuş 19r/14, 19v/12
b.+ıyla 13r/16
b.+lu 5r/17
b.+tan 2v/03
b.+umdan 28r/13
b.+uñ 42r/02
b.+uñı 15v/16
- başınlayın* ‘başın gibi’
b. 19v/07
baş aç-‘korkusuz olmak, cesur olmak’
b.-up 43r/17
baş şal-‘başını eğmek, başını sallamak’
b.-up 3r/14, 9r/1a4
baş ur-‘başını yere koyarak saygı göstermek, saygı ile eğilmek’
b.-up 13r/09, 13v/06, 15v/05, 34v/04, 34v/08
- başla**-başlamak; başa geçmek, öne düşmek
b. 25r/09, 26r/03, 32r/06
- bat**-batmak, boğulmak, gömülmek
b.-dı 18v/07, 18v/10
b.-miş 29v/17
- bayağı** eski, eskisi, önce
b. 41v/12
- bāzırgān (Far.)** bezirgan, tacir, tüccar
b. 37v/17
b.+uñ 42v/04
- beg** bey, ileri gelen ve sözü geçen nüfuzlu kişi

b.+i 2v/16, 2v/16

b.+ler 9v/02

b.+leri 32v/08

b.+lerine 3r/04

b.+üjüz 32v/17

bêş 5, beş

b. 27v/01, 39v/11, 40r/07

bêş kez yüz biñ 500000, beş yüz bin

b. 7v/02, 7v/05

bêşle-beslemek, büyütme

b.-mek 39r/10

beyân (Ar.) anlatma, bildirme, açıkça söyleme

b. 4r/13, 15r/15, 20v/04, 20v/17, 24v/04, 32v/06, 34v/15

b.+ı 24v/16

beyâneyle- 'açıklamak, bildirmek'

b. 15r/15

b.-sün 32v/06

beyânî et- 'açıklamak, bildirmek'

b.-di 4r/13, 24v/16, 34v/15

beyân kııl- 'açıklamak, bildirmek'

b.-dı 20v/04, 20v/17, 24v/04

bebür[bebir, bebr] (Far.) eski kitaplara göre, Hindistan'da ve Afrika'da bulunur, kediye benzer, gayet büyük, üstü yol yol tüylü, saldırdığı zaman derisindeki tüyleri kabarıp korkunç bir manzara arzeden, arslanın bile korktuğu, azgın bir canavarmış. *

b. 8r/07, 25r/12

be-cid (Far+Ar) ciddiyetle, cidden, gerçek

b. 32r/08, 35r/07

beden (Ar.) beden, vücut

b. 34v/11

bed-endişe (Far.) kötülük düşünen

b. 14r/13

bedr (Ar.) dolunay

b. 38v/06

be-dürüstî (Far.) gerçekte, gerçekten, doğrusu

b. 40r/15

begen-beğenmek, hoşlanmak

b.-diler 36v/12

b.-medi 42v/14

b.-mez 43v/01

b.-mezler 15r/14

b.-mezleri 15v/07

b.-mezsin 14v/06, 40v/06, 41r/01, 43r/03

b.-üp 25v/08

behre (Far.) hisse, pay, kısım, nasip

b.+müz 11v/10

bekle-korumak, gözetmek, esirgemek, saklamak; sürdürmek

b.-mekdür 37r/11

b.-sün 9r/06, 27r/09

bêlinsan bedeninde göğüsle karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm

b.+ine 31r/12

belî (Ar.) evet, aksine

b. 13v/11

beliñle-irilmek, korku ile sıçramak

b.-di 31v/06

b.-mekde 26v/04

b.-yüp 26v/04

belki (Far.) belki, ihtimal, umulur, olabilir

b. 27v/05

belür-belirmek, belli olmak, ortaya çıkmak

b.-e 38r/14

b.-ür 39v/02

belürt-belirtmek, ortaya çıkarmak

b.-meyince 11v/09

ben ben, birinci tekil kişi zamiri

b. 1v/03, 1v/07, 1v/12, 4r/06, 4v/05, 5r/02, 6v/04, 12r/10, 12v/08, 13r/17, 13v/16, 15r/08, 16v/03, 19v/10, 20v/07, 20v/10, 20v/12, 20v/15, 23v/09, 24r/13, 24v/06, 27v/09, 28r/04, 28r/08, 28v/10, 28v/14, 29r/02, 29r/12, 29r/13, 29r/14, 29r/17, 29v/05, 34v/06, 41v/09, 41v/17, 43v/10, 44v/02

b.+de 16v/09, 28v/14

b.+den 1v/06, 29r/08, 29v/03

b.+i 12v/06, 12v/14, 15r/15,16r/08,
16r/10, 18r/13, 20v/13, 26r/03, 28r/03, 29r/02,
29r/11, 35r/05, 41v/17

b.+im 12r/07, 15r/11, 16r/14, 16v/14,
17r/05, 23v/16, 28r/04, 45r/12

b.+üm 12v/14, 13v/13, 14r/10, 14v/05,
15r/04, 17r/05, 24v/08, 39v/15, 42v/14

bencebana göre

b. 25r/15

bend (Far.) bağ

b. 20v/16, 32v/02

b.+lerin 10v/11

bend ét- ‘bağlamak’

b.-di 32v/02

b.-eyin 20v/16

bende (Far.) köle, kul

b.+lerüñ 11v/09

b.+nüñ 23v/09, 28v/11

benimsekaşikâr etme, ortaya çıkarma

b. 7r/05

benimsekêt- ‘aşikâr etmek, ortaya çıkarmak’

b.-erler 7r/05

bejze-benzemek

b.-r 2v/13, 2v/14, 2v/14, 6v/10, 12r/03,
14r/16, 15v/11, 25r/06, 27v/01, 31v/16, 38v/06,
40v/10, 42v/17

b.-rdi 28r/12

berkil- sağlamaştırma

b.-ü 19v/01, 24r/02

berkin- sağlamaşmak, pekişmek, pekiştirilmek

b.-miş 20r/02

berkit- sağlamaştırma, pekiştirmek

b.-mişlerdür 17r/11

b.-üp 32r/05

berü buraya, bu yana beriye

b. 19r/12, 19r/14, 19r/16, 29v/08,
40v/02, 41v/08, 42v/11, 44v/15, 45r/04

béslen- beslenmek, büyütmek

b.-ür 36r/11

beşâret (Ar.) müjde

b. 38v/02, 44v/04

b.+ler 17v/05

beşâretkûl- ‘müjdelemek’

b.-urlar 38v/02

beşaretler kıl- ‘müjdelemek’

b.-up 17v/05

beş yüz 500, beş yüz

b. 29r/03

beter (Far.) daha fenâ, çok çirkin

b. 15v/09

beterol- ‘daha fenâ olmak’

b.-dı 15v/09

beyhudeboş yere

b. 23r/02

bezirhâne (Ar+Far.) özellikle klasik osmanlı zamanlarında bir sanayi bitkisi olan zeyrek, aslında ‘yabani keten tohumu’ demektir

b. 31v/10

bezm (Far.) içkili, eğlenceli meclis, dernek

b. 21r/14, 21r/16, 22r/11, 22r/17

b.+inüñ 21r/14

bezmkûr- ‘eğlence tertip etmek’

b.-dılar 22r/17

bî-gümân (Far.) şüphesiz

b. 20v/11

bî-haber (Far.+Ar.) habersiz, bilgisiz; vurdumduymaz

b. 7v/11, 12v/01, 12v/09,13v/01,
14r/02,14r/16,40r/03, 40r/09, 41v/16,42r/01,
42r/14

b.+ler 40v/04, 41v/05,43r/05,43v/15

bî-ibtidâ (Far.+Ar.) düzgün değil, düzensiz

b. 36r/08

bî-ihitiyâf (Far.+Ar.) ihtiyatsız

b. 26r/17

bî-intihâ (Far.+Ar.) nihâyetsiz, sonsuz

b. 36r/08

bî-iştibâh (Far.+Ar.) şüphesiz

b. 30r/09

bī-sīn ü bīdār (Far.+Ar.) mezarsız ve uyanık, uyumayan

b.+sın 23v/04

bī-ṭahāretsiz (Far.+Ar.) taharetsiz olmayan

b. 30v/01

bī-tekellūf (Far.+Ar.) teklifsizce

b. 16r/07

bī-zevāl (Far.+Ar.) zevalsız, sonu olmayan

b. 9r/08

biç-biçmek, ekin biçmek

b.-üp 8v/04

bil-bilmek, anlamak, idrak etmek

b. 5r/13, 17r/03, 37r/02, 38v/11, 38v/11

b.-di 7r/01, 8v/12, 10r/17, 10v/02, 13v/09, 16v/13, 33v/15, 35v/09, 41v/17

b.-diler 3r/10, 16r/12, 24v/17, 29v/13

b.-dim 33v/05

b.-dügin 43r/02

b.-dügüdür 3r/15

b.-dügümüz 2v/06

b.-dügün 36r/17

b.-dük 16v/11, 16v/12, 34r/07

b.-düm 28r/12

b.-dün 7r/05, 29r/14, 33v/04

b.-dürmek 5r/04

b.-eler 16r/08, 45r/13

b.-em 6v/05

b.-emezüz 40v/09

b.-en 14r/15, 23v/01

b.-esin 1v/03, 3v/06, 20v/07, 24v/06

b.-evüz 33r/03

b.-icek 6v/05

b.-in 28r/16

b.-meyüp 45r/10

b.-medin 42r/10

b.-meg 2r/09

b.-megidi 7r/05

b.-memişsin 15v/15

b.-mese 39r/10

b.-mez 9r/17, 14v/10, 25r/05, 25r/06, 27r/08, 27r/09, 39r/05

b.-mezsın 41v/17

b.-mezüz 41v/08

b.-miş 3v/02, 10v/10

b.-mişidi 3r/15

b.-mişüz 34v/09

b.-sevüz 41v/03

b.-sün 14v/10

b.-üp 2v/07, 10v/07, 17v/04, 32v/11, 34r/14

b.-ür 14r/14, 14r/15, 14v/01, 15r/03, 23v/14, 25r/05, 32v/07, 34r/01, 34r/02, 36r/02, 36r/07, 39v/14, 43r/01

b.-ürdün 14v/03

b.-ürem 19v/10, 36r/13, 36r/14, 43r/02

b.-ürken 30r/16

b.-ürsin 4v/07, 41r/01, 41r/09

b.-ürsüz 25v/02, 30r/15, 30r/16, 33r/01

b.-ürüz 12r/05, 16v/02, 16v/08, 16v/11, 40v/06, 44v/17

bildür-bildirmek, haber vermek

b. 12v/15, 40r/10

b.-di 10v/09, 33r/09

b.-diler 19v/01

b.-elim 12v/17

b.-mişdür 12v/10

b.-ün 16r/10

b.-ür 12r/02

b.-ürem 41v/13

bileile; birlikte, beraber

b. 2r/14, 10r/01, 23r/12, 25v/01, 25v/14, 25v/15, 27r/03, 37r/13, 39r/08

bilek bilek

b.+ler 21v/03

bilüsüzlik bilgisizlik

b.-inden 14v/11

biğ1000, bin

b. 23r/05, 23r/07, 23r/15, 25r/05, 25r/10, 26r/01, 28v/10, 29r/04, 32r/08, 37r/13, 44v/02

b.+de 28v/10, 38v/12

bin-binmek

b.-di 11r/08

b.-üp 6v/08, 25v/10

b.-mekden 34r/15

bir1, bir

b. 1v/03, 1v/05, 1v/05, 1v/06, 1v/06, 1v/08, 2r/12, 2v/05, 2v/10, 2v/11, 2v/15, 2v/16, 2v/17, 2v/17, 3v/01, 4r/01, 4r/03, 4r/06, 4r/17, 4v/08, 4v/08, 4v/09, 4v/15, 5r/12, 5v/04, 6r/12, 6v/07, 6v/07, 6v/09, 7r/03, 7r/13, 7r/14, 7r/15, 7r/17, 7v/01, 7v/11, 8v/03, 8v/11, 9r/17, 10r/11, 10r/11, 11r/11, 11v/08, 11v/08, 11v/16, 11v/16, 11v/17, 12r/03, 12r/11, 12r/13, 12v/01, 12v/03, 12v/10, 13r/04, 13r/11, 13r/11, 13v/07, 13v/12, 13v/13, 14r/02, 14r/02, 14r/03, 14r/13, 14r/14, 14r/16, 14v/02, 14v/03, 14v/17, 15r/03, 15r/06, 15r/10, 15r/15, 15r/17, 15v/02, 16r/07, 16v/04, 16v/05, 16v/11, 17r/03, 17r/11, 17r/12, 17r/12, 17r/14, 17r/17, 17r/17, 17v/01, 17v/07, 17v/08, 17v/09, 17v/10, 17v/10, 17v/10, 17v/11, 17v/15, 17v/15, 18r/04, 18r/04, 18r/05, 18r/07, 18r/09, 18r/09, 18r/10, 18r/10, 18r/12, 18r/13, 18r/14, 18r/14, 18r/14, 18v/08, 18v/10, 18v/14, 19r/16, 19r/17, 19v/01, 20r/04, 20r/07, 20r/07, 20r/09, 20r/10, 20r/11, 20r/12, 20r/12, 20r/14, 20r/15, 20r/15, 20v/02, 20v/09, 20v/11, 21r/08, 21v/14, 21v/15, 21v/16, 22r/07, 22v/13, 22v/15, 22v/15, 22v/17, 23r/01, 23r/04, 23r/05, 23r/15, 24r/01, 24r/04, 24r/04, 24r/15, 24v/02, 24v/06, 24v/15, 24v/17, 25r/01, 25r/03, 25r/03, 25r/05, 25r/05, 25r/06, 25r/06, 25r/13, 25v/01, 25v/01, 25v/06, 25v/06, 25v/13, 25v/17, 26r/15, 26v/04, 26v/06, 27r/17, 27v/05, 27v/06, 27v/09, 27v/10, 27v/12, 27v/13, 27v/15, 28r/01, 28r/02, 28r/06, 28r/07, 28r/09, 28r/11, 28r/13, 28v/12, 28v/12, 28v/15, 28v/16, 29r/01, 29r/04, 29r/07, 29r/07, 29r/13, 29r/15, 29v/02, 29v/03, 29v/03, 29v/07, 29v/08, 29v/10, 29v/17, 30r/12, 30r/14, 30r/16, 30v/01, 30v/07, 30v/12, 30v/13, 31r/12, 31r/13, 31v/04, 31v/16, 32r/08, 32r/14, 32r/15, 32v/01, 32v/03, 32v/14, 33r/02, 33r/03, 33r/08, 33r/12, 33r/16, 33v/02, 33v/04, 33v/05, 33v/06, 33v/07, 33v/07, 33v/11, 33v/13, 34r/02, 34v/02, 34v/17, 35r/07, 35r/07, 35r/17, 35v/03, 35v/07, 36r/04, 36r/06, 36r/17, 36v/02, 36v/06, 37r/05, 37r/06, 37r/06, 37r/08, 37r/08, 37r/15, 37r/15, 37v/01, 37v/04, 37v/09, 37v/10, 37v/10, 37v/17, 38r/01, 38r/01, 38r/01, 38r/03, 38r/06, 38r/07, 38r/07, 38r/14, 38r/15, 38v/13, 38v/16, 38v/17, 39v/06, 39v/07, 39v/07, 39v/08, 40r/03, 40r/07, 40r/08, 40r/14, 40r/17, 40v/04, 40v/10, 40v/15, 41r/07, 41r/11, 41v/05, 42r/08, 42r/15, 42v/07, 42v/07, 42v/08, 42v/04, 43r/07, 43r/09, 43r/12, 43r/17, 43v/07,

43v/11, 43v/15, 44r/03, 44r/12, 44r/14, 44v/04, 44v/06, 44v/15, 45r/06, 45r/06, 45r/07, 45r/13

b.+dür 41r/02

b.+i 32r/01

b.+in 3v/03, 3v/04, 28v/10, 32v/01

b.+inci 29r/11, 30r/01

b.+isi 2v/13, 2v/15

b.+le 5r/15, 5v/10, 5v/15, 8r/05, 8v/03, 10r/12, 12r/07, 12v/10, 15v/10, 15v/11, 16v/16, 17r/04, 17r/08, 18r/03, 18r/15, 19v/02, 21v/02, 21v/04, 22v/17, 24r/03, 31v/13, 33r/10, 33r/13, 36r/16, 37r/16, 38r/17, 38v/16, 40r/15, 40r/16, 43r/03, 44v/04, 44v/09

bırak-bırakmak, terketmek

b.-miş 29v/16

birazbiraz, az

b. 14r/06

birerbirer, her biri, bir defa, bir kez, bazen

b. 11r/11, 21r/08, 26v/07, 32r/02, 32r/02

birerbirer birer birer

b. 31r/02

biribiri

b. 9r/11, 9r/12, 23v/06, 26v/04, 38v/12

b.+lerin 33r/15

b.+ñüzi 33r/17

b.+nde 20r/07, 20r/07, 24r/05, 24r/05

b.+ne 21r/01

b.+si 22v/14, 22v/14, 23r/11, 23v/11, 37v/09, 42v/17, 43r/15

birkaç birkaç

b. 2r/09, 10r/13, 12r/09, 13r/13, 13r/14, 13v/03, 21r/04, 24r/04, 24r/07, 25v/04, 31r/13, 32r/15, 33v/07, 35r/01, 35r/09, 36v/14, 37r/07, 38r/17, 42r/03

birleile

b. 2r/10, 24r/08, 24r/09, 24r/09, 25r/06, 26r/09, 27v/12, 28v/01, 28v/17, 29r/08, 30v/07, 30v/08, 34r/16, 37r/05

birlikbirlik, bir olma

b.+ünüz 34r/08

biş-pişmek

b.-miş 44v/04

bit-bitmek, yetişmek, bitki yetişmek, tükenmek

b.-en 22r/03, 35r/09

bıyık bıyık

b.+ların 32v/05, 35v/04

bizbiz, birinci çoğul kişi

b. 1v/14, 2v/06, 4v/02, 4v/03, 4v/09, 4v/09, 10v/12, 11v/09, 11v/14, 14r/11, 21r/16, 21v/17, 24v/01, 34r/12, 44v/13

b.+den 1v/15, 16v/15, 18v/12, 40r/10, 42r/13

b.+e 4r/16, 9r/1a4, 23v/14, 34r/10, 42r/12, 44v/16

b.+i 10v/08, 45r/04

b.+im 10v/08, 15r/12, 17r/03, 33v/01, 34r/01, 34r/02, 36v/02, 41r/08, 41v/07, 43r/03

b.+imdür 21r/16

b.+ler 2v/03, 10v/08, 27r/17, 33r/02, 36v/11

b.+lere 32v/13, 43v/06

b.+leri 35v/02

b.+lerüñ 4r/05

b.+üm 11v/14, 14v/11, 14v/16, 36v/11, 40v/03, 40v/17

b.-ümile 2r/16

boş boş, dolu olmayan

b. 24r/14

boyboyboy, endam, beden

b. 2r/07

boynboyun, gerdan; Krş. Boyun

b.+ın 17r/07, 34r/16

b.+ına 41r/13, 41r/15

boyunboyun, gerdan; Krş. Boyun

b.+uğa 3v/17

boz- bozmak

b.-ar 30r/10

b.-arsın 12v/02

b.-asız 40v/04

b.-dılar 19v/17

b.-up 12r/13, 17r/11, 24v/05

bozul-bozulmak

b.-duğı 19v/17

böyleböyle, bu şekilde

b. 19r/11, 20v/05, 23v/15, 30v/01, 39v/07, 42v/03, 44r/03

bubu

b. 1v/05, 1v/05, 1v/07, 1v/11, 1v/13, 1v/13, 1v/14, 1v/15, 1v/15, 2v/06, 3r/11, 4r/01, 4v/15, 5r/01, 5r/02, 5r/04, 5r/13, 5r/16, 5v/03, 5v/07, 5v/12, 6r/15, 6v/10, 7r/07, 8r/05, 9r/09, 9r/12, 9r/13, 9r/15, 10r/02, 10r/11, 10v/09, 10v/17, 11r/01, 11r/07, 11v/03, 12r/10, 12r/12, 13r/09, 13r/12, 13v/11, 14r/10, 14r/12, 14v/09, 14v/10, 15r/10, 15r/13, 15v/04, 15v/16, 16v/17, 17r/05, 17r/10, 17r/12, 17v/16, 18r/11, 18r/14, 18v/04, 18v/07, 18v/08, 18v/10, 18v/12, 18v/14, 18v/17, 19r/07, 19r/11, 19r/12, 19r/12, 19r/14, 19v/02, 19v/02, 19v/03, 19v/03, 19v/04, 19v/04, 19v/04, 19v/04, 19v/05, 19v/07, 19v/09, 19v/10, 19v/10, 19v/11, 20v/06, 20v/17, 21r/05, 21v/09, 22r/01, 22r/01, 22r/02, 22r/03, 22r/07, 22v/17, 23r/04, 23r/11, 23r/17, 23v/08, 23v/10, 23v/10, 23v/12, 23v/12, 23v/12, 24v/12, 24v/13, 24v/14, 24v/05, 24v/10, 24v/10, 24v/12, 24v/13, 24v/14, 25r/12, 25r/14, 25v/06, 25v/13, 26r/08, 27v/08, 27v/13, 28v/03, 29r/06, 29r/06, 29r/10, 29r/11, 29r/14, 29r/17, 29v/01, 29v/02, 29v/04, 29v/04, 29v/12, 29v/13, 29v/15, 29v/17, 30r/02, 30r/03, 30r/04, 30r/06, 30r/06, 30r/08, 30r/08, 30r/15, 30v/02, 30v/05, 30v/08, 31r/06, 31r/11, 31v/04, 32r/09, 32r/10, 32v/06, 32v/11, 32v/14, 32v/14, 33r/06, 33r/07, 33r/08, 33v/06, 34r/02, 34r/13, 35r/04, 35r/04, 35r/05, 35r/05, 35r/10, 35v/13, 35v/14, 36v/01, 36v/10, 37r/13, 37r/16, 37v/06, 37v/13, 38r/13, 39r/01, 39r/14, 39r/14, 39r/15, 39r/16, 39r/16, 39v/01, 39v/02, 39v/02, 39v/03, 39v/03, 39v/07, 39v/09, 39v/11, 39v/14, 40r/05, 40v/02, 40v/08, 40v/10, 41r/07, 41r/08, 41r/16, 41r/16, 41v/03, 41v/04, 41v/08, 41v/10, 41v/14, 41v/15, 42v/03, 42v/06, 42v/09, 42v/09, 42v/12, 42v/14, 42v/16, 42v/16, 42v/17, 43r/08, 43r/14, 43r/14, 43r/15, 43r/15, 43v/09, 43v/11, 43v/12, 44v/05, 44v/08, 44v/11, 45r/03, 45r/05, 45r/10, 45r/12

b.+dur 3v/01, 3v/12, 4r/06, 10r/02, 10r/09, 15r/12, 23v/04, 23v/09, 23v/14, 25v/03, 36r/13, 38r/04, 41v/09, 43v/14

b.+lar 7v/12, 26r/14, 32v/07

b.+ğa 23v/12, 12r/03, 12r/03, 12r/14, 12r/15, 22v/10, 25r/17, 30v/06, 37v/12, 38r/14, 40v/02, 40v/03, 40v/03, 40v/09, 42v/12

b.+nı 3v/12, 15r/07, 19v/02, 39r/10, 40r/06, 42v/12, 42v/14, 43r/09, 43v/02, 43v/09

b.+nlar 7v/17, 23v/08, 25v/11, 26r/12, 33r/15, 41r/16

b.+nlara 32v/08, 45r/12, 45r/12, 45r/12
 b.+nları 9v/15,20v/01, 23r/09, 37v/06
 b.+laru1 1v/04
 b.+nlaruñ 11r/17, 11v/02,
 11v/06,23r/03, 33r/10
 b.+nuñ 11r/11, 18v/05, 21v/15, 38r/13,
 39r/10, 43r/08
 b.+yıldı 34v/10, 35v/01, 37v/05

bunda 'burada'

b. 1v/02, 1v/02, 12r/12, 13r/03,23v/10, 24r/12,
 24r/14,24v/05, 24v/09, 24v/12, 25v/04, 25v/11,
 26r/14, 33v/01, 33v/04, 33v/04, 34v/09, 36v/06,
 36v/06

bundan 'buradan'

b. 12r/04

buğur şimdi

b. 1v/15, 2r/06, 2r/09, 3v/14, 6v/10,
 10v/14, 11r/03, 11v/04, 13v/11, 15v/11, 16v/16,
 18r/04, 18r/08, 19r/09, 21r/01, 21r/06, 21r/16,
 21v/02, 24v/10, 26r/01, 29r/05, 29v/03, 33v/17,
 38r/16, 38v/04, 40r/12, 41v/01, 42r/08

bugün bugün, içinde bulunulan gün

b. 9v/05

bul-bulmak

b. 45r/05
 b.-an 24v/06
 b.-asın 32r/11
 b.-dılar 45r/07
 b.-dum 1v/07, 1v/08
 b.-madum 1v/07
 b.-sun 25r/16
 b.-up 24v/11, 36v/07, 42r/08
 b.-ur 6r/03, 14r/15
 b.-urlardı 42v/06
 b.-urlarımıñ 42v/04
 b.-uruz 12r/05

buluñ-buluşmak, kavuşmak

b.-alım 5v/17
 b.-alum 4r/09

bulun- bulunmak, var olmak, elde edilmek

b.-madı 29v/05, 29v/06, 45r/06

b.-up 27r/15

buluñ- buluşmak, kavuşmak

b.-dılar 27r/07

b.-up 3r/10, 33r/10

b.-updur 8r/05

buncabu kadar, bu denli, bir çok

b. 5r/12, 5v/16, 10r/13, 14v/03, 22r/08,
 25r/17, 30v/13, 30v/14, 42v/11, 44v/15

buncılayın bunun1 gibi

b. 6r/06, 13v/12, 21v/15, 23r/02,
 24v/15, 25r/01, 27v/04, 27v/05, 28r/05, 28v/04,
 29v/05, 35r/02, 41r/09

burun burun

b.+ı 2v/17, 2v/17

b.+ın 41r/13, 41r/14, 41v/02

b.+ından 29v/09

b.+uñı 15r/13

buyur-buyurmak, emretmek

b.-dı 4v/17, 5v/10, 10v/11, 11r/02,
 13r/05, 13r/07, 13v/09, 19r/15, 19v/12, 23v/17,
 24r/10, 25r/13, 27r/12, 32r/03, 35r/09, 35v/13

b.-ıcak 36r/02

b.-up 10r/07, 17r/07

b.-ursuz 34r/10

bülbül (Ar.) güzel öten mâruf kuş

b. 21v/07

bürü- bürümek, gşydşrmek, kaplamak, sarmak;
 Krş. büri-

b.-miş 32v/04

bürader (Far.) erkek kardeş, kardeş; dost

b. 18v/01

büri-bürümek, giydirmek, kaplamak, sarmak;
 Krş. bürü-

b.-di 7v/10

büyü-büyümek, gelişmek

b.-dükçe 20v/13

b.-miş 13v/08

C

câhil (Ar.) cahil, bilgisiz

c. 30r/17

cān (Far.) can, ruh

c. 1v/15, 4r/04, 4r/14, 9v/16, 14r/17, 14v/12, 20v/05, 20v/13, 22r/02, 23v/04, 26v/10, 39r/16

c.+ı 15v/14, 18v/02, 44r/01

c.+ına 15v/08

c.+ıla 18r/10, 34v/09, 37r/01

c.+ın 14v/14

c.+lar 39v/02

c.+sızdan 43v/12

c.+suz 15r/12, 15r/14

c.+suzdan 40v/07

c.+umuz 20v/14

c.+uñ 14v/12

cān-ubaş (Far.+Ar.+T.) ‘canla başla’

c. 11r/06

cān-u ciger (Far.+Ar.) ‘yürekten, kalpten’

c. 23v/05

can-udil (Far.+Ar.+T.) ‘can ve gönülden’

c. 38v/07

cānavar (Far.) canavar, vahşi hayvan

c. 17r/13, 17r/15, 17r/16, 17r/16, 25r/09, 25r/10, 25r/11, 25v/07, 25v/13, 26r/08, 26r/17, 26v/02, 26v/05, 26v/07, 26v/08, 26v/10, 26v/13, 26v/17, 27r/03, 27r/04, 27r/06, 27r/08, 27r/14, 27v/01, 27v/05, 27v/05, 27v/08, 27v/09, 27v/12, 27v/13, 27v/13, 28r/03, 28r/05, 28r/11, 28r/13, 28r/17, 28v/03, 28v/16, 29r/06, 30v/05, 30v/13, 31r/04, 31r/07, 31r/10, 31r/11, 31r/14, 31v/01, 31v/04, 31v/12, 31v/06

c.+a 25v/02, 26v/08, 30v/08, 30v/11, 32r/03

c.+dan 28r/07, 28v/03, 29r/02

c.+dur 25v/15

c.+ı 25r/14, 25v/01, 25v/04, 25v/16, 26r/13, 27r/16, 30v/12, 30v/14, 31r/08, 31r/17, 31v/08, 31v/11, 31v/16

c.+ından 25v/17

c.+lar 27v/08, 28v/04

c.+lardan 28r/01

c.+uñ 25r/17, 25v/11, 26r/07, 26v/02, 27r/03, 28r/15, 28v/04, 29r/02, 30r/02, 30v/13, 31r/10, 31v/01, 31v/13, 31v/15, 32r/04

cānib (Ar.) yan, taraf, cihet, yön

c.+den 2v/06, 5r/16, 6r/13

cāsūs (Ar.) casus, hafiye

c. 3r/09

c.+ları 2v/07

cāzū (Far.) cadı; sihirbaz, büyücü

c. 43v/10

c.+luğ 15v/13, 43v/16

c.+sın 43v/13

cebe (Moğ.) zırh; silah*

c. 3r/02, 3r/03, 6r/08, 26v/15

c.+lü 6r/14

cebhealın; mec. yüz

c. 11r/16

cedd (Ar.) ata, dede

c.+imiz 36v/02

c.+ümüz 36v/05, 36v/10, 36v/10

c.+ümüzden 36v/08

c.+ümüzü 36v/07

celālet (Ar.) büyüklük, ululuk

c.+üm 28v/04

cellād (Ar.) cellat

c. 9v/02, 10r/07

c.+lar 9v/06

cem‘ (Ar.) toplama, yığma

c. 3r/03, 10v/04, 24r/12, 24v/01, 30r/16, 30v/04, 30v/09, 33r/03, 36v/10, 42v/07, 44v/10

cem‘ ét-‘toplamak, yığmak’

c.-di 30v/09

c.-en 24r/12, 24v/01

cem‘ ol-‘toplanmak’

c.-up 3r/03, 10v/04, 30v/04, 36v/10, 42v/07, 44v/10

c.-uruz 33r/03

cem‘ kıl-‘toplanmak’

c.-ursuz 30r/16

cenk (Far.) savaş, vuruşma

c. 1r/02, 1v/09, 1v/10, 2r/01, 3r/05, 5v/03, 5v/07, 5v/17, 6r/14, 7r/10, 7v/06, 7v/12, 7v/12, 8r/03, 8r/11, 8v/03, 20v/01, 27v/12, 28r/03

- c.+de 7v/17
c.+den 8v/08
c.+e 7v/17, 8r/13
c.+in 8r/15
c.+inde 5v/14
c.+ümüzi 10v/17
- cenkêt-* ‘savaşmak’
c.-düm 1v/10
c.-en 8r/11
c.-eni 2r/01
c.-erken 7v/12, 28r/03
c.-erler 27v/12
c.-meyesin 5v/07
- cenk kıl-* ‘savaşmak’
c.-dılar 7v/06, 8v/03
c.-madın 3r/05
c.-up 1r/02
c.-ur 20v/01
- cenkin êt-* ‘savaşmak’
c.-diler 8r/15
- cennet (Ar.)** cennet
c. 38v/03
c.+den 38v/16
c.+e 38r/17
- cevâb (Ar.)** cevap, yanıt, karşılık
c. 4r/08,4v/10, 5r/12, 14v/07, 15r/07, 15v/08, 29r/10, 29r/16, 33r/11, 33r/13, 36r/03, 40r/12, 40v/09, 40v/13, 40v/07, 41v/05, 41v/08, 41v/09, 43r/08, 43v/03, 43v/05, 43v/11, 43v/13, 43v/14, 43v/15
c.+ın 4r/12, 36v/12
- cevâbvêr-* ‘cevaplamak’
c. 29r/16
c.-di 36r/03
c.-emedün 5r/12
c.-medi 43v/03
c.-meyüp 40v/13
c.-mez 41v/05
c.-sün 14v/07, 43v/11
- c.-ür 15r/07, 40v/09, 41v/09, 43v/15
c.-ürdi 40r/12, 43v/13
- cevâbêt-* ‘cevaplamak’
c.-erdi 41v/08
- cevâbeyle-* ‘cevaplamak’
c.-mez 43v/14
- cevâbınvêr-* ‘cevaplamak’
c.-di 4r/12
- cevâbgel-* ‘cevaplamak’
c.-medi 15v/08
c.-meyicek 43v/05
- cevher (Ar.)** mücevher, cevher
c.+i 31v/06
- cevlân (Ar.)** dolaşma, dolanma, gezinme
c. 20v/01
- cevşen (Far.)** örme zırh, vaktiyle giyilen savaş elbisesi
c. 6r/08, 11r/16
c.+ile 26v/15
c.+lü 6r/14
- cezâ’ (Ar.)** ceza, karşılık, azap
c. 44r/05
c.+sı 10r/09
- ciger (Far.)** ciğer, bağır; avaz; keder; sıkıntı
c. 9r/01, 31r/16
c.+i 8v/12, 22r/04
c.+in 22r/05
c.+inden 31v/05
c.+ler 2r/15
- ciger-dâr (Far.)** ciğerli, yürekli, cesâretli
c. 18v/14
- ciger-güşe (Far.)** evlât; sevgili
c.+leruüme 9v/05
c.+m 9r/05, 21v/13, 21v/17, 22r/06, 39v/11, 39v/15, 40r/01, 40v/01, 42r/09, 44r/08, 45r/10
- cigeri tağ**
c.+lu 8v/16
- cihân (Far.)** Dünyâ, âlem

c. 7v/10, 8v/17, 9v/03, 10r/02, 21r/15, 22r/08, 23r/17, 27v/04, 28v/07, 29v/02, 31r/05, 31r/16

c.+a 22r/02, 31r/01

c.+da 23r/05

c.+dan 23r/06

c.+ı 20v/05

cild (Ar.) deri; kap; kitap; meşin

c. 1r/01

cism (Ar.) beden, gövde; madde

c.+in 21v/15

cüddā (Far.) ayrı, ayrı düşmüş, ayrılmış

c. 9r/06

cümle (Ar.) bütün, hep, birikiş

c. 2r/14, 2v/08, 8r/02, 8r/09, 10r/02, 12v/10, 13r/05, 14v/17, 15r/04, 16v/10, 17v/05, 22r/05, 22v/04, 26v/11, 28r/16, 28v/06, 29r/12, 35v/04, 37v/12, 39r/12, 42v/05, 43r/12, 44r/08

c.+müz 13r/08, 22r/07

c.+müzden 25v/02

c.+müze 41r/04

c.+si 11r/12, 13r/14, 43r/13, 45r/08

c.+sin 12v/09, 30v/07, 36r/06, 36r/14

c.+sinüh 5v/15, 11v/05, 45r/11

cünbiş (Far.) kıvıldaşma, hareket

c.+e 18v/02, 19r/14

c.+üh 16v/10, 16v/10

cüst (Far.) arama, araştırma

c. 18v/14, 18v/17, 35v/05

c.+de 2v/12

cüvān (Far.) genç, tâze delikanlı

c. 19v/11, 22r/14, 22v/04, 31r/15, 34r/04

c.+lara 13r/14

Ç

çābūk çabuk, seri

c. 35v/05

çağır-haykırmak, bağırarak

c.-dı 6v/15, 18r/12, 26v/03, 26v/10, 31v/04, 40v/15

c.-dılar 10r/09

çakır çakır, bir gözü mavi bir gözü siyah

c. 11v/01

çalı çalı

c.+ya 4v/08

çaluca çalı gibi

c. 4v/09

çapıl- ince, iyi, yumuşak çamurla sıvamak

c.-dı 15v/08

çāre (Far.) çare, tedbir, umar

c. 1v/13, 18v/04, 18v/09, 18v/12, 42r/06, 42r/08, 42r/10, 42v/15, 44v/12

çāre êt-‘çare bulmak’

c.-emedük 18v/09

c.-emedüh 18v/04

c.-ememişler 18v/12

çāre eyle-‘çare bulmak’

c. 42r/10

çāre ol-‘çare olmak’

c.-madı 42r/06, 42v/15, 44v/12

c.-mazımış 1v/13

c.-ursa 42r/08

çarhçark, tekerlek; felek, gök; yaka (elbisede); ok yayı

c. 19v/06, 19v/08, 19v/17

c.+a 19v/06

c.+ı 19v/04, 19v/07

c.+ın 19v/05

c.+ları 19v/14, 19v/17

çārmīh (Far. çehār mīh) suluyu haça germek için yapılmış darağacı

c. 19v/06

çat-birbirine tutturmak, bağlamak

c.-mişler 17v/11

çavı şöhret, nam

c. 42v/06

çavı ol-‘ünlü olmak’

c.-dı 42v/06

çavuş bekçi; hizmetkâr; yol açıcı

- c.+lar 16r/11
c.+larının 16r/08
- çeyne**-çiyenmek
c.-r 27v/14
- çek**-çekmek, tartmak, yükseltmek
c.-di 11r/12, 11v/02, 11v/05
c.-ip 19v/11
c.-diler 22v/03
c.-üp 22v/15
- çendân (Far.)** o kadar
c. 35r/02
- çeri** asker
c. 2r/07, 2v/08, 3r/01, 3r/15, 5r/10, 5r/13, 5r/14, 8r/16, 11r/04
c.+den 34v/17
c.+dür 5r/12
c.+nüñ 5r/03, 6v/03, 8r/02
c.+si 3r/02, 3r/03, 5r/10
c.+sin 5r/08, 7v/07, 8r/13
c.+sindendür 33r/17
c.+sini 7v/07
c.+sinüñ 5r/13
c.+siyile 1v/08, 1v/10
c.+yi 7v/16
c.+yile 5r/02
- çerü** asker
c.+ñi 3v/05
- çeşnigir (Far. çâşni gîrân)**[evvelce saraylarda] çeşnigir, yemeklerin lezzetine, tadına bakan kimse, ahçıbaşı, sofracıbaşı
c. 22v/04, 22v/06
- çevre**çevre, etraf, yöre
c. 17r/11, 20r/08, 29r/03, 31v/12, 31v/15, 38r/17, 38v/02
c.+den 18v/09
c.+si 17v/08
c.+sin 19v/12
c.+sinde 21r/09
- çevür**-çevirmek, döndürmek
c.-üp 19r/06, 19v/14, 21r/04
c.-ür 19v/06
- çığır**-çığlık atmak, bağırarak
c.-dı 26v/02, 28r/13
- çık**-çıkılmak, erişmek, sonuçlanmak
c. 3v/16, 4v/03, 28r/06, 28v/13, 32r/10
c.-a 31v/05
c.-alım 2v/04
c.-an 30r/04, 30r/05
c.-ar 17r/13, 29v/09, 30r/03
c.-arsın 10v/15
c.-aruz 32v/15
c.-dı 6r/09, 18r/05, 31v/03
c.-dılar 10r/07
c.-dum 28r/08, 28v/15
c.-ip 26r/13
c.-ma 44r/09
c.-madın 19r/04
c.-mağ 35r/02
c.-maya 25v/07
c.-mayalım 2v/03
c.-sun 44r/07
c.-ub 5r/06
c.-up 10r/16, 10v/03, 16r/06, 17r/15, 18r/07, 18v/11, 18v/15, 19r/05, 24r/06, 24r/10, 25r/08, 27v/01, 27v/12, 39r/12, 44r/12
- çıkâr**- çıkarmak, yükseltmek, dışarı çıkarmak
c.-dı 15r/10
c.-up 9r/03, 24r/11, 27r/05, 31r/12
- çinî (Far.)** çini; sırlı kap
c. 20r/11
- çırâk (Far. çerâğ)** mum, aydınlatma aracı
c. 25r/07
- çigin** omuz, omuz başı
c.+ine 18r/06
- çin** gerçek, doğru
c. 17v/12
- çöbân (Far. çüpân)** çoban, sığırtmaç; Krş çöpân

- c. 21r/02, 30v/09, 30v/15, 31v/04
c.+a 30v/09
c.+ı 31r/10
c.+lar 32r/04
c.+ları 31r/01, 31v/08, 31v/09
c.+uñ 31r/17
- çoğ çok**
c. 5r/15
- çohçoh**
c.+lar 19v/13
- çoķ çok**
c. 1v/04, 2r/15, 3v/02, 4r/11, 9v/11, 13v/02, 17v/02, 18v/05, 35v/13, 41r/11, 43r/16, 45r/03
c.+dur 38v/11
c.+lığına 6v/16
c.+lıđınuñ 5r/14
c.+lu 29r/03
c.+luķ 25v/06, 42r/06, 44r/13
- çöpān (Far. çūpān)** çoban, sıđırtmaç
c. 31v/12
c.+ları 31r/15
- çöz-çözmek, açmak**
c.-diler 6v/01
- çūb (Far.)** ağaç, deđnek, odun, sopa; çöp
c. 31v/13, 31v/13
c.+ı 31v/10
c.+ları 31r/02
- çul (Ar.) çul**
c.+lu 11r/11
- çūn (Far. çūn)** çūnkū, mademki, gibi
c. 3r/06, 4v/06, 9v/17, 10r/05, 14v/05, 15r/05, 16v/14, 17r/06, 20v/06, 20v/06, 21v/16, 22r/07, 25v/16, 26v/16, 30v/12, 37v/03, 37v/04, 39r/15, 39v/02, 40v/17, 42v/16, 43v/03
- çūnki (Far.)** Őundan dolayı ki, Őu sebeple ki, zaten
c. 5v/12, 29r/12, 44v/15
- D**
- dālālet (Ar.)** doğru yoldan sapma
- d. 12v/15
- dadahi, de; Krş. de**
d. 29v/04, 34r/06
- dā'im (Ar.)** devamlı, sürekli
d. 25r/12, 28v/11, 41v/07
- dahı dahi, de, ve, daha**
d. 1v/03, 1v/07, 1v/12, 2r/05, 2r/11, 2v/02, 2v/03, 2v/05, 2v/06, 2v/06, 2v/08, 2v/15, 2v/16, 3v/01, 3v/13, 4r/05, 4r/06, 4r/07, 4r/07, 4r/11, 4v/01, 4v/03, 4v/07, 4v/12, 4v/15, 4v/16, 4v/16, 5r/03, 5r/04, 5r/07, 5r/13, 5r/16, 5v/01, 5v/03, 5v/06, 5v/08, 5v/11, 5v/13, 6r/07, 6r/13, 6v/08, 6v/13, 7r/03, 7r/03, 7r/05, 7r/06, 7r/17, 7v/03, 7v/15, 8r/01, 8r/09, 8r/16, 8v/02, 8v/07, 8v/11, 8v/13, 8v/16, 9r/01, 9r/02, 9r/17, 9v/01, 9v/06, 9v/06, 9v/07, 9v/08, 9v/09, 9v/10, 10r/04, 10r/06, 10r/06, 10r/08, 10r/17, 10r/17, 10v/06, 10v/07, 10v/08, 10v/09, 10v/11, 10v/15, 11r/01, 11r/03, 11r/04, 11r/06, 11r/07, 11r/07, 11r/09, 11v/08, 11v/09, 12r/10, 12r/16, 13r/01, 13r/06, 13r/11, 13r/15, 13v/13, 13v/14, 13v/15, 13v/16, 14r/02, 14r/02, 14r/17, 14v/07, 14v/14, 15r/02, 15r/04, 15r/13, 15r/13, 15v/05, 15v/09, 16r/03, 16r/11, 16r/13, 16r/17, 16v/05, 16v/06, 16v/11, 17r/14, 17r/17, 17v/01, 17v/02, 17v/15, 18r/04, 18r/08, 18r/08, 18r/10, 18r/13, 18r/14, 18r/15, 18v/08, 18v/10, 18v/12, 19r/01, 19r/04, 19r/06, 19r/08, 19r/10, 19r/10, 19r/15, 19v/06, 20r/01, 20r/12, 20r/15, 20v/03, 20v/07, 21r/10, 21r/16, 21v/01, 21v/11, 21v/17, 22r/10, 22r/11, 22v/15, 23r/05, 23r/07, 23v/02, 23v/03, 23v/14, 23v/16, 24r/07, 24v/06, 24v/15, 25r/05, 25r/07, 25r/09, 25r/13, 25v/06, 26r/07, 26r/09, 26r/13, 26r/14, 26r/16, 26r/17, 26v/01, 26v/02, 26v/08, 26v/16, 27r/04, 27r/06, 27r/07, 27v/02, 27v/05, 28r/04, 28r/04, 28r/08, 28v/03, 28v/05, 28v/06, 28v/11, 28v/14, 29r/04, 29r/17, 29v/03, 29v/14, 30r/13, 30r/14, 30r/16, 30v/01, 30v/04, 30v/16, 31r/09, 31r/11, 31r/15, 31r/15, 31v/01, 31v/04, 31v/05, 31v/10, 31v/06, 31v/06, 32r/01, 32r/01, 32r/07, 32r/07, 32r/12, 32r/17, 32v/03, 32v/09, 32v/10, 33r/05, 33r/07, 33r/09, 33r/12, 33r/14, 33v/06, 33v/08, 33v/12, 34r/12, 34r/16, 34r/17, 34v/04, 34v/05, 34v/15, 34v/17, 35r/08, 35r/10, 35r/11, 35r/12, 35r/13, 35r/14, 35r/17, 35v/02, 35v/04, 35v/06, 35v/12, 36r/03, 36r/13, 36v/09, 36v/11, 36v/15, 36v/16, 36v/17, 37r/08, 37v/02, 37v/04, 37v/09, 37v/10, 37v/12, 37v/15, 38r/01, 38r/02, 38r/17, 38v/01, 38v/04, 38v/15, 39r/02, 39r/05, 39r/06, 39v/07, 39v/08, 39v/17, 40r/06, 40r/06, 40r/09, 40r/11, 40r/13, 40r/14, 40v/10, 41r/09, 41r/09, 41r/10, 41r/13, 41r/13, 41r/17, 41v/14, 41v/17, 42r/07, 42r/17, 42v/01, 42v/03, 43r/10, 43r/16, 43v/11, 43v/15, 44r/08, 44r/09,

44r/15, 44v/02, 44v/04, 44v/06, 44v/07, 44v/11,
44v/13(2), 44v/17, 45r/04, 45r/09, 45r/13

dā'ire (Ar.) daire, çember

d.+ler 20r/06

dār (Far.) ağaç; direk; darağacı

d. 10r/06

d.+a 17v/12

dār ét- 'asmak'

d.-dügidür 1r/03

d.-eler 9v/03

dār kıl- 'asmak'

d. 9r/16, 10r/06

da'vet (Ar.) çağırma, çağrı

d. 13r/17, 15r/03, 15r/17, 44r/17,
44v/02

d.+i 15r/16, 15r/17, 15v/02, 16r/06

d.+in 38r/11

da'vetin kıl- 'çağırma'

d.-ısar 38r/11

da'vet kıl- 'çağırma'

d.-dı 13r/17

d.-ur 15r/03

d.-ursın 44r/17

dāmtuzak, ağ

d.+a 25r/15

d.+ın 30v/06, 30v/12

dāmķur- 'tuzak kurmak'

d.-alum 25r/15

daşı- taşımak

d.-dup 1v/11

datludatlutatlı tatlı

d. 39r/11

dāvudī (Ar.) Dâvud peygamberin sesini andıran
kalın ses

d. 20r/10

dê-demek, söylemek

d. 15r/15, 25r/09

d.-di 1v/07, 2r/03, 2v/02, 3r/12, 3v/12,
3v/17, 4r/07, 4r/13, 5r/11, 5r/14, 5r/15, 5r/16,
5v/08, 5v/11, 6r/01, 6r/04, 6r/06, 6v/10,

6v/12, 7r/06, 8r/09, 8v/11, 8v/13, 8v/15, 9r/01,
9r/04, 9r/12, 9r/13, 9v/01, 9v/06, 9v/17, 10r/06,
10v/06, 10v/06, 10v/07, 10v/09, 10v/11, 11r/01,
11r/04, 11r/06, 11v/12, 11v/15, 12r/01, 12r/02,
12r/05, 12r/10, 12r/15, 12v/07, 12v/08, 12v/15,
13r/12, 13v/01, 13v/12, 14r/01, 14r/11, 14v/08,
14v/16, 15r/08, 15r/11, 15r/13, 15v/12, 16r/10,
16r/15, 16v/03, 16v/06, 16v/08, 16v/09, 17r/03,
17r/04, 17r/06, 17r/10, 17v/02, 17v/16, 18v/13,
18v/17, 19r/15, 19v/02, 19v/04, 19v/05, 20v/04,
21v/16, 21v/17, 22r/09, 23r/01, 23r/03, 23v/15,
24r/07, 24v/04, 25r/02, 25r/03, 25r/07, 25r/10,
25r/12, 25r/13, 25r/15, 25r/17, 25v/01, 25v/03,
25v/08, 25v/16, 26r/03, 28v/14, 29r/12, 29r/13,
29r/16, 29r/17, 29v/05, 30r/05, 30v/08, 30v/12,
31r/05, 31r/07, 31r/08, 31r/11, 32r/07, 32r/09,
32r/12, 32v/13, 32v/16, 33r/05, 33r/09, 33r/10,
33r/12, 33r/14, 33v/01, 33v/03, 33v/06, 34r/03,
34r/17, 34v/06, 34v/07, 34v/17, 35r/01, 35r/03,
35v/14, 35v/15, 36r/02, 36r/03, 36r/10, 36r/10,
36r/16, 36v/02, 36v/12, 36v/15, 37v/15, 37v/15,
38r/05, 38r/11, 38r/12, 39r/06, 39v/07, 39v/13,
39v/15, 39v/17, 40r/01, 40r/03, 40r/04, 40r/16,
40v/02, 40v/02, 40v/03, 40v/05, 40v/06, 40v/08,
40v/16, 41v/02, 41v/03, 41v/04, 41v/07, 41v/09,
41v/11, 41v/12, 41v/14, 42r/06, 42r/08, 42r/10,
42r/11, 42r/16, 42v/01, 42v/10, 42v/17, 43r/01,
43r/02, 43r/06, 43v/06, 44r/09, 44v/03, 44v/13,
45r/04, 45r/11

d.-digi 41v/13

d.-dügün 12v/05, 15r/04, 17r/02,
25r/09, 41r/07

d.-dikleri 14r/16

d.-diler 2v/02, 5v/13, 10r/09, 10v/16,
12r/06, 12r/08, 13r/04, 18v/04, 20v/01, 23v/06,
23v/07, 23v/08, 25v/14, 26r/10, 28v/08, 30r/13,
39v/06, 40r/05, 40r/06, 40r/10, 41r/01, 41r/09,
42v/08, 42v/13, 43r/04, 43r/14, 43v/09, 43v/10,
43v/14, 44r/08, 44v/11, 44v/14, 44v/15, 44v/17,
45r/02, 45r/03, 45r/03, 45r/05

d.-dim 13v/16, 29r/10, 29v/02, 29v/06

d.-dügi 15v/16, 17v/03, 23v/08, 33r/06,
43v/06

d.-dügidür 23r/05

d.-dügin 42v/15

d.-dügin 41r/08

d.-dügine 12r/06, 14v/08, 17r/07,
40r/05

d.-dügüne 40r/01

d.-düguñi 18v/17

d.-dügünüz 43v/14

d.-düm 12r/12, 28v/03
d.-meyince 42v/15
d.-medügi 12r/11
d.-mek 23v/02
d.-memiş 24r/13
d.-mez 37r/11
d.-miş 3v/04, 3v/14, 4r/03, 4r/05, 4r/14, 20v/05, 23v/10, 24v/05, 34r/04
d.-mişsin 4v/03
d.-r 12r/04, 13r/01, 13v/15, 13v/16, 16v/15, 27v/08
d.-rdünüz 3r/05
d.-rimiş 42v/04
d.-rlar 1v/03, 11v/17, 16r/15, 20v/08, 32v/13, 32v/14, 33r/03, 40v/03
d.-rlerimiş 36v/03
d.-rse 11v/17, 44v/17
d.-rsen 10r/03
d.-rsej 13v/14
d.-rsin 7r/03, 11v/11, 13v/12, 14r/12, 16v/09, 44r/03, 44r/04
d.-rsiz 17r/06
d.-rsün 15r/12
d.-yecek 13v/16, 17r/04
d.-yen 12v/17, 13r/12, 13v/11, 42v/08
d.-yeyim 36v/16
d.-yicek 6r/07, 7r/01, 10v/15, 11v/12, 12v/02, 12v/13, 14v/05, 14v/15, 22r/04, 22r/09, 23r/01, 23r/10, 23r/16, 23v/16, 24r/17, 25r/02, 25v/17, 26r/02, 27v/06, 32v/09, 33v/01, 34v/15, 35r/03, 36r/16, 37r/14, 39v/13, 39v/17, 40v/17, 41r/06, 42r/11, 42r/17, 42v/13, 42v/17, 43r/03, 43r/05, 43r/06, 44r/06
d.-yince 3v/03, 9v/15
d.-yincek 18v/13, 18v/16, 21v/16, 28v/05, 42r/02, 42r/14
d.-yip 4v/11, 21r/17
d.-yü 1v/15, 6v/13, 12r/12, 12v/04, 12v/06, 15r/14, 19r/08, 23r/12, 24r/16, 26r/16, 29v/13, 35v/13, 36v/05, 37r/12, 37r/16, 40r/10, 41v/07, 42r/05, 42v/05, 43v/01
d.-yüp 3r/07, 3r/16, 4r/04, 4r/10, 5r/02, 6v/06, 10r/16, 10v/01, 11v/10, 12r/14, 13v/03,

15r/09, 15r/16, 15v/07, 16r/02, 16r/08, 16v/16, 18r/13, 19v/12, 21r/05, 23v/17, 24v/01, 26r/05, 26r/11, 30v/06, 30v/15, 31r/17, 32v/12, 35r/05, 37v/12, 38r/15, 39r/10, 39v/04, 39v/14, 41r/16, 43r/09, 43r/11, 43r/16, 43v/02, 43v/09, 44r/11

dededede, büyük baba

d. 37v/08

defn (Ar.) gömme, gömülme

d. 21v/15, 24v/09, 27r/13

defn et- 'gömmek'

d.-erler 21v/15

defn kıl- 'gömmek'

d.-up 24v/09, 27r/13

defter (Ar.) defter, dikilmiş yazılı kağıtlar

d. 23v/03

d.+in 11v/06

d.+ünjü 7r/06

degindegin, kadar

d. 39v/01

degmeher, herhangi bir, rastgele

d. 23r/02, 30v/05, 35r/03, 38v/09

degüldegil

d. 23v/09, 24v/15, 25r/01, 31r/06, 37r/10, 37v/11, 41r/12

d.+di 6r/05

d.+dügüne 44r/17

d.+dür 2r/05, 14r/13, 15v/07, 31r/07, 35r/03, 39v/01, 40r/05

d.+em 16v/04, 43v/10

d.+miş 12v/04

d.+üz 9v/04, 33r/02

d.+ler 37r/08

dehşet (Ar.) korku, dehşet

d.+e 35v/08

dek dek, degin, kadar

d. 12v/07, 22r/10, 25v/09, 29v/17, 31r/07, 37r/11, 37r/12, 40v/06, 42r/12, 42v/06, 43v/12, 44v/17

delimçok, pek çok

d. 8r/12, 13r/04, 32r/14, 33v/11, 34v/08, 34v/13, 36v/07, 38r/06

- delü deli**
d. 15v/14, 42r/05
- dem (Far.) an, vakit, zaman**
d. 16v/11, 18r/01, 19v/17, 22v/04, 28r/05, 28r/09, 29r/14, 38v/01, 41v/13, 42r/03, 42v/02, 43v/07
d.+de 6r/06, 15v/16, 23v/15, 26v/11
d.+i 22r/02
- dem-sāz (Far.) arkadaş, dost; sırdaş**
d. 11v/04
- demürdemir**
d.+den 17v/15, 18r/05, 18r/05, 19r/17, 19v/15, 19v/17, 20r/09, 39v/16
- depele-öldürmek**
d.-diler 17r/08, 31v/13
d.-tdi 10r/10
d.-ye 3v/10
d.-yeler 8v/05, 14v/09
d.-yelim 31r/08, 42v/13
d.-yeyin 30v/14, 31r/04
- depin-** tepinmek; saldırmak, şiddetle hareket etmek
d.-e 28v/17
- depren-** hareket etmek, kimıldanmak
d.-di 18r/01
d.-icek 18r/02, 19r/13, 19v/05
d.-ür 19r/13
- dér-** toplamak
d.-di 26v/13
d.-dim 29r/02, 29r/05
d.-ildi 2v/08
d.-ip 6r/08, 8v/05, 13v/10, 19r/10, 26v/14, 41r/07, 41v/16
d.-miş 24r/13
d.-üp 38v/04, 43v/08
- der-āguş (Far.)** kucaklama, sarma
d. 9r/03, 22r/06, 44r/16
der-āguş kıl- 'kucaklamak'
d.-up 9r/03, 22r/06, 44r/16
- derd (Far.)** dert, gam, keder
d. 45r/12
d.+üme 42v/16
- derece (Far. deriçe)** pencere
d. 26r/01
d.+sinden 14v/02
- derideri,** cilt
d.+sin 32v/05
- déril-** toplanmak
d.-üp 8r/15
- derlik-** ter emen ince giysi
d.-in 31r/16
- dermān (Far.)** ilaç; çare; tâkat, kuvvet, güç
d. 42r/15, 42v/16, 43r/01, 44v/16
dermān ét-
d.-erdi 42r/15
dermān kıl-
d.-duğı 42v/16
- der-sū (Far.)** tümü, hepsi; her tarafta
d. 5r/05, 7v/04, 7v/13, 8r/13, 11r/13, 11r/17, 31v/09, 31v/15, 31v/14, 35r/11, 44v/06
- derün (Far.)** iç, içeri, dâhil
d.+ından 3r/13, 16v/01
- deryā-miṣāl (Far.+Ar.)** denizi andıran, deniz gibi
d. 8r/04
- deste (Far.)** demet, tutam
d. 31r/02, 31v/09, 31v/10, 31v/12
- destūr (Far.)** izin, müsâade, ruhsat
d. 11r/06
destūr vēr- 'müsâade vermek'
d.-di 11r/07
- deşne (Far.)** hançer
d.+ler 11r/17
- devlet (Ar.)** bir hükümet idâresinde teşkilâtlandırılmış olan siyâsî topluluk
d. 3v/16, 4r/10, 4v/02, 5r/15, 5v/14, 14v/04, 25r/01
d.+den 4v/04

d.+e 2r/05, 3v/07, 3v/07, 4r/02, 4r/15,
5r/14, 6v/17, 8v/14, 10r/09, 23r/13, 23v/01,
35v/07

d.+i 5v/07

d.+inde 30v/14

d.+ine 4r/05

d.+ümüze 4r/05

d.+üj 3v/06, 5v/08, 5v/14

d.+üjden 5v/08

d.+üje 8v/17

devr (Ar.) dönme, dolaşma

d. 20v/07

d.+inde 36v/03

delim çok, pek çok

d. 11r/09

der-ḥāl (Far.) hemen, o anda, şimdi

d. 42v/14

derideri, cilt

d.+lerin 32v/16

derimbir tür çadır

d. 20r/11

devlet (Ar.) bir hükümet idâresinde
teşkilâtlandırılmış olan siyâsî topluluk

d.+e 38r/04

d.+ine 34v/14

d.+lü 10v/17

d.+üjde 31r/04

devr (Ar.) dönme, dolaşma

d.+inde 32v/12

dīvān (Ar.) büyük meclis

d. 8v/09, 9v/12, 10r/07, 10r/12, 10r/16,
10v/03, 11r/08, 13v/05, 13v/06, 16r/03, 16r/03,
16r/12, 27v/06, 34v/04

d.+a 16r/10

d.+ı 3r/04, 10v/01, 15v/02

d.+ına 16r/07

d.+ından 16r/06

dīvār (Far.) duvar

d. 18v/09

d.+ında 24v/09

dik-dikmek

d.-ilince 7v/06

d.-ülü 20r/16

d.-üp 5r/06, 10r/08

dil dil, söz

d. 28v/09, 29v/14, 32v/11, 36v/17,
39r/07

d.+ce 13v/14, 32v/07, 34r/02

d.+e 12r/04, 38r/14

d.+i 15v/14, 29v/15

d.+ile 30r/17

d.+imüzce 34r/02

d.+in 29r/10, 32v/12

d.+ince 29r/09, 32v/07, 33r/13, 33r/14,
33v/17, 34v/05, 34v/07, 36r/03, 36v/16

d.+inde 20r/17

d.+inden 13r/16, 16v/03, 33r/12

d.+ümüz 34r/01

d.+üj 44r/08

dil ol- 'dil haline gelmek'

d.-ursa 28v/09

dil şal- 'dilini dışarı sarkıtmak'

d.-miş 29v/14

dil-âver (Far.) yiğit, yürekli

d. 5r/14, 6v/09, 25v/01, 31v/08

d.+ler 3r/04, 6v/10, 8r/12, 9r/12,
14v/09, 35r/01

dilâvarlık (Far.+T.) yiğitlik

d. 31r/16

dilâvarlık kııl- 'yiğitlik etmek'

d.-dı 31r/16

dile- istemek, dilemek

d.-di 9v/09

d.-dügi 37r/06

d.-mez 13v/03

d.-mezse 30r/10

d.-miş 36v/09

d.-r 5r/04, 10r/08, 13v/03

d.-rise 30r/10

- d.-rse 30r/09, 34r/02
d.-rsej 28v/12
d.-se 37r/06, 37r/09
d.-sün 37r/11
d.-yen 37r/06
d.-yü 45r/11
- dilür (Far.)** yürekli, cesur
d. 18v/17, 25v/09
- dīn (Ar.)** Allāha'ya inanma ve bağlanma
d. 33r/04, 38r/11
d.+e 11v/15, 32v/17, 36r/01, 45r/13
d.+i 37v/11
d.+imize 17r/03
- d.+in 36v/05
d.+ine 36v/02
d.+leri 32v/08, 41r/10
d.+ümüz 34r/01
d.+üj 36r/13
- dikle**-dinlemek
d. 22v/03
- d.-di 22v/12
d.-yelim 37v/15
d.-yelüm 28v/08
- din**-susmak
d.-medi 40r/06
- dinār (Ar.)** altın para
d. 38r/02
- dip** dip
d.+inde 7r/07, 8r/11, 10r/08, 29v/11,
38v/17
d.+inden 7v/14, 29v/14
d.+ine 26r/08
d.+inden 7r/02
- dirahtān (Far.)** ağaçlar
d. 33v/06
- diricanlı**, diri
d. 32r/04
d.+leyin 22v/14
- dirīg (Far.)** yazık
d. 24r/16, 24r/16
- diril**-dirilmek, canlanmak
d.-en 22r/03
d.-ip 25r/13
d.-miş 30v/17
d.-sej 34r/12
d.-ür 36r/11
d.-ürsin 18v/04
- dirild**-diriltmek, canlandırmak
d.-ür 13r/08
- dirlik**yaşam, hayat
d.+i 37v/01
d.+üjüz 32v/17, 34r/08
d.+ünj 22r/02
- diş** diş
d.+i 29v/14
d.+inüj 29v/10
d.+leri 31v/17
- dişidişi**, kadın
d.+sin 2r/02
- ditre**- titremek, korkuyla ürpermek
d.-yü 35r/13
- ditreş**-korkuyla titreşmek
d.-üp 26v/12
- dīv (Far.)** dev
d.+den 25v/04
- diyār (Ar.)** memleket, ülke
d.+da 25v/13
d.+dan 36v/05
d.+ı 1v/07, 10v/13
d.+ın 1v/04
d.+ına 2v/04
d.+ında 37v/16, 37v/17
- d.+ından 4v/13
d.+ınuj 2r/08, 11v/06
d.+uma 4r/06
d.+umuz 17r/17

- d.+uñ 39v/05, 42v/07
d.+uña 3v/08
d.+uñı 3v/17
d.+uñuzda 11r/03
- dizdiz**
d.+i 45r/08
d.+imde 24v/08
- dög-** dövdek, eziyet etmek
d.-diler 44r/06
d.-düm 42v/14
d.-eli 44v/10
- dögin-** dövmek
d.-diler 41r/15
- dögül-** demir dövülmek, şekil verilmek
d.-düm 44v/02
d.-meyince 44v/01
- dön-** geri dönmek, geri gelmek
d. 19r/08
d.-di 3r/11, 18r/14, 18r/14, 19r/10, 19r/10
d.-diler 9v/02, 45r/06
d.-dükçe 19v/08
d.-düresin 16v/17
d.-dürüp 7v/07
d.-dürür 19v/08
d.-mediler 41r/10
d.-ücek 19v/06
d.-üp 2v/07, 7r/07, 8r/14, 8v/08, 27r/06, 27r/07, 42v/12
- dört4,** dört
d. 2r/06, 20r/13, 25v/09, 25v/09, 27v/01, 30r/04, 32r/16, 39v/11
- dörtbeş** 4-5, dört beş
d. 31v/17
- dörtbiñ**4000, dört bin
d. 26r/06
- dörtkezyüzbiñ**400000, dört yüz bin
d. 1v/10
- dörtüüz**400, dört yüz
d. 11v/04, 26r/06
- dörtüüzbiñ**400000, dört yüz bin
d. 1v/08, 4v/14
- dörtüüzbiñellibñ**450000, dört yüz elli bin
d. 6r/14
- dörtüüzellibñ**450000, dört yüz elli bin
d. 5r/05, 7v/03, 7v/04, 7v/05
- dörtüüz kırkdört**444, dört yüz kırk dört
d. 11r/12, 11r/17, 11v/02, 15v/03, 22v/01, 22v/01
- döş** göğüs, bağır
d.+ine 6v/07
- döşe-** sunmak; sermek, yaymak, açmak
d.-diler 22v/07
- dokı-** azarlamak, dövmek, vurmak
d.-dılar 8v/06
- dokın-** dokunmak, temas etmek
d.-up 8r/11
- dolāb (Ar.)** içine eşyâ ve sâire konulan raflı veya rafsız göz
d.+da 19v/04
d.+lar 19v/15
d.+lara 19v/16
- dostluğ (Far.+T.)** dostluk, arkadaşlık
d. 12v/16
dostluğkil- ‘dost olmak’
d.-alım 12v/16
- doy-** doymak
d.-a 23r/14
d.-maz 38v/09
d.-sun 38v/08
- dögünük** döküntü
d.+ince 20r/11
- dübah (Far.)** zar
d. 28v/01
- düngece**
d. 1v/11, 14v/16, 15v/15, 26r/07, 42v/12
d.+ki 30v/05

dün ü gün (Ar.+T.) ‘gece gündüz’

d. 24v/13

dündār (Far.) asker

d. 6v/06

d.+ın 8r/16

d.+ların 7v/14

dünyā (Ar.) içinde yaşadığımız âlem, yer yuvarlağı

d. 15v/06, 22r/01, 22r/02, 23r/14, 23v/01, 30r/16, 34v/11

d.+ya38r/16, 39v/06

dünyāyagel-‘doğmak’

d.-di 38r/16

dürlü türlü, çeşitli

d. 9r/06, 12v/10, 13v/14, 17v/07, 22v/09

dürlü dürlü ‘türlü türlü, çeşit çeşit’

d. 9r/15, 16v/10, 20r/06

dür- bükme, katlamak, tomar yapmak

d. 12v/11

d.-erler 7r/06

d.-ür 30r/09

d.-ürler 6r/11

dürüş- çalışmak, çabalamak

d.-dük 18v/05

dürüst (Far.) doğru, geçerli

d. 21r/03, 37v/11

dürüstol-‘iyi olmak’

d.-di 21r/03

dürüt- peyda etmek, türetmek

d.-di 14r/05

düş düş, rüya

d.+i 38r/08, 38r/10

düş- yıkılmak, denk gelmek, konmak, inmek

d.-di 16r/13, 18v/07, 27r/14, 31v/12, 40v/09, 40v/13, 41v/14, 44v/08

d.-diler 27r/15, 43v/04

d.-dügün 26v/05

d.-düm 24v/13

d.-e 38r/14

d.-en 2r/16, 43r/16

d.-er 23r/09, 32r/03, 43v/09, 43v/14

d.-erdi 18v/16

d.-erler 35v/08

d.-iser 38r/04

d.-miş 28r/16, 28v/16, 29v/17

d.-mişem 28r/14

d.-se 14v/02

d.-sün 25r/15

d.-ti 15v/08, 20r/01, 42v/03

d.-üp 13v/04, 26r/15, 38v/03, 40r/16, 40v/07, 43r/12, 43v/07

düşmān (Far.) düşman, yağı

d. 2r/01, 2v/05, 3r/06, 3r/07, 5r/03, 6v/08, 8r/04, 8r/13, 8r/16, 8v/10, 9r/05, 12v/16, 15r/05

d.+a 2v/02, 2v/03, 3r/07, 5r/02, 5r/17, 5v/01, 6r/12, 7r/10, 7r/11, 8r/11, 27r/10

d.+ı 6r/06, 8r/13, 8v/07, 44r/09

d.+ıla 3r/05, 5v/17

d.+ım 3v/14

d.+uñ 3v/11, 16r/01

d.+uñdur 12v/05

düşür- düşürmek, vurup yere sermek

d.-di 26v/05, 40r/14, 40v/15, 43r/15

d.-ürsin 43v/10

dütünduman

d. 30r/04, 30r/05

d.+e 28v/17

d.+idür 30r/05

düz- düzenlemek, yapmak

d.-dügüme 40r/01

d.-dügüñ 12v/05, 16v/12

d.-dügünje 14r/12, 44r/04

d.-düm 24v/10

d.-dürmek 30v/06

d.-e 12r/14

d.-eler 30v/12, 39v/16

- d.-elüm 33r/11
d.-en 18r/17, 21r/05, 23v/10
d.-er 30r/10
d.-ersin 12v/01
d.-esiz 40v/04
d.-ilen 14r/03
d.-ince 24v/12
d.-iser 23v/02
d.-me 21r/12, 40r/03, 43v/01
d.-mek 12r/13
d.-miş 18v/02, 21r/05, 24v/15, 24v/17
d.-mişler 17v/12, 17v/13, 19v/16,
20r/06
d.-sünler 30v/07
d.-ülmüş 15r/09
d.-üp 12r/03, 18v/08, 21v/15, 23r/12,
32r/04
d.-över 13v/16
düzet-düzeltmek, düzenlemek
d.-ince 19v/10
d.-miş 17v/15
d.-mişler 17v/14
d.-üp 23v/01
düzmedüzen, hile
d. 13v/12, 15r/06, 15r/07, 42r/15,
44r/01
düzül-kurulmak, yapılmak
d.-miş 18r/05, 21r/11
düş (Far.) omuz
d. 8r/13
du‘ā (Ar.) dua, niyaz, Allâh’a yalvarma
d. 11v/07, 11v/13, 13r/05, 13r/09, 21r/01,
34v/04, 42v/04, 45r/13
d.+lar 9r/04, 22r/14
d.+sı 22v/11
d.+yı 9r/09
du‘ā kııl-‘dua etmek’
d.-am 45r/13
d.-dı 11v/07, 11v/13, 13r/09
d.-dılar 13r/05, 21r/01
d.-ıcağ 42v/04
d.-up 34v/04
du‘ālar et-‘dua etmek’
d.-diler 22r/14
du‘āyı kııl-‘dua etmek’
d.-dı 9r/09
dur-ayağa kalkmak
d. 13v/02, 19r/13, 31r/07
d.-a 23r/07
d.-dı 4r/02, 12v/03
d.-dılar 41r/10
d.-du 22v/04
d.-dular 6v/01
d.-mazıdı 38r/01
d.-up 19v/13
d.-ur 19v/09, 19v/11, 24r/06, 32v/07
dut-tutmak
d. 4r/17, 11v/10
d.-ar 15v/13, 27v/14, 28v/01, 36r/15,
43v/16
d.-arlar 35v/15
d.-arsa 3v/15
d.-arsın 36v/05
d.-dı 32v/02, 38r/13, 38r/16, 42v/02
d.-dılar 8r/12, 35v/13, 35v/14
d.-duğın 39v/05
d.-duk 36v/12
d.-ıp 8v/01
d.-ma 19r/01
d.-madı 42v/15
d.-masun 45r/01
d.-maz 42r/03, 42r/10, 42v/14, 44v/06,
44v/06, 44v/07, 44v/08, 44v/09, 44v/11, 45r/11
d.-mazsa 3v/16
d.-miş 9v/14, 18r/06, 36v/06
d.-mişidum 1v/04
d.-mişlar 36v/11
d.-sun 9r/08, 45r/01

d.-tum 28v/02
 d.-up 8v/06, 9v/17, 21v/03, 22v/14,
 26v/15, 33r/16, 33r/17, 33v/09, 36v/10, 39v/09,
 41v/04, 45r/07

E

édin-edinmek, elde etmek

e.-ürüz 39v/17

egin sırt, arka

e.+i 9r/14

em-süt emmek

d.-di 39r/11

élil, memleket, halk

e.+üñe 34r/05

élçielçi

e. 34r/10

e.+si 3r/09, 3v/03

e.+sin 3v/10

énen, genişlik

e.+i 17v/09

ér erkek, adam

e. 2r/07, 2v/09, 3r/03, 4v/14, 5r/17,
 5v/05, 6r/10, 6v/03, 7v/02, 7v/08, 7v/09, 8r/01,
 8r/05, 9v/12, 20v/01, 23r/07, 23r/12, 25r/10,
 25v/05, 38r/14, 41r/11

e.+den 4v/17

e.+e 18v/16

e.+i 22v/07, 27v/16, 35r/06, 37r/12

e.+ile 2r/12, 4v/13, 4v/14, 5r/02, 5r/05,
 6r/14, 6v/06, 7r/09, 7r/11, 7v/03, 7v/04, 7v/05,
 7v/05, 7v/12, 7v/16, 8r/10, 25v/06, 32r/08

e.+ince 19r/06

e.+ine 38r/08

e.+ise 4r/09

e.+lik 11v/09 *** ??????????????

e.+likden 11v/10

e.+likle 9v/04

ér-yetişmek, ulaşmak, olgunlaşmak, erişmek

e.-di 4r/11, 5r/07, 5r/16, 6r/16, 8r/01,
 19r/06, 24v/08, 26r/12, 26r/17, 26v/14, 27r/01,
 28v/03, 28v/12, 31r/02, 34v/11, 40r/07

e.-dik 34v/10

e.-diler 8r/11 8v/03, 13r/11, 19r/16,
 24r/01, 24r/05, 25r/11, 26r/08, 26r/09, 26v/02,
 27r/03, 31v/01, 31v/12, 32r/08, 32r/14, 34v/03,
 35r/08

e.-dügin 19r/07, 19r/09

e.-dügümüzü 27r/17

e.-enler 7v/09, 27r/03

e.-erler 35v/15

e.-esin 20v/06

e.-icek 8r/14, 32r/16, 32v/15, 35r/12,
 41r/11

e.-ince 22r/09, 36v/11

e.-ip 2r/12, 2v/07, 35v/02

e.-iser 3v/06, 38r/04

e.-medi 18v/07

e.-mediler 32v/01

e.-meye 15v/13

e.-mez 12r/13

e.+sün 27r/11

e.-üp 5v/04, 18r/11, 20r/02, 21v/11,
 31v/09

e.-ür 39v/03

e.-ürdünüz 12r/15

ériş-erişmek, olgunlaşmak

e.-di 27r/15

érkekerkek, adam

e. 11r/10

érliğ mertlik, adamlık, yiğitlik

e.+e 4v/05

ervāḥ (Ar.) ruhlar

e. 36r/11

éşit- iştirmek

e.-dügi 14r/09

e.-e 38r/14

e.-ecek 5v/09

e.-en 30r/07

e.-enler 31r/08

e.-icek 3v/09, 4r/01, 4v/10, 9v/07

e.-in 30r/12

e.-ip 7r/06, 8r/03, 14r/08, 17v/02,
29r/17, 31v/02, 33v/10, 35v/16

e.-mez 42r/01

e.-mişler 42v/09

e.-üp 3r/01, 9v/17, 24v/16, 33r/16,
34r/06

et

e.+i 34v/01

e.+in 32v/16

êt-etmek, yapmak, işlemek

e.-di 41v/05

e.-digümüz 10v/01

e.-diler 39v/07

e.-dim 3v/06

e.-dügi 10v/02

e.-dügünj 10v/12

e.-e 31r/08

e.-er 45r/08

e.-ipdur 45r/04

e.-meyelim 10v/13

e.-miş 41v/03

eteketek

e.+inde 33r/08

e.+ine 27v/09, 32v/15

ëyey, hey

e. 1v/02, 1v/03, 1v/15, 2r/01, 2r/03,
2r/16, 3r/04, 3r/14, 3r/16, 3v/04, 3v/11, 3v/14,
4r/04, 4r/08, 4r/14, 4r/16, 4v/03, 4v/09, 4v/10,
5r/10, 5r/11, 5r/14, 6r/03, 6v/03, 6v/10, 7r/02,
7r/04, 8r/04, 8r/07, 8v/10, 8v/14, 8v/17, 9r/05,
9r/12, 9r/16, 9v/15, 10r/02, 10r/02, 10r/03,
10r/15, 10v/05, 10v/12, 10v/16, 11r/05, 11v/11,
11v/14, 11v/16, 12r/01, 12r/02, 12r/07, 12r/09,
12r/10, 12r/11, 12r/12, 12r/16, 12v/01, 12v/03,
12v/05, 12v/08, 12v/09, 12v/14, 12v/15, 13r/07,
13r/12, 13v/01, 13v/10, 13v/11, 13v/13, 13v/17,
14r/02, 14r/10, 14r/12, 14r/13, 14r/15, 14v/01,
14v/05, 14v/09, 14v/11, 14v/15, 14v/16, 15r/04,
15r/08, 15r/10, 15r/12, 15r/14, 15v/06, 15v/10,
15v/11, 15v/12, 15v/14, 16r/01, 16r/13, 16v/02,
16v/10, 16v/14, 16v/17, 17r/02, 17r/05, 17r/09,
17r/10, 17v/02, 17v/16, 18v/01, 18v/03, 18v/17,
19r/11, 19v/02, 19v/10, 19v/10, 19v/11, 20v/05,
20v/05, 20v/07, 20v/08, 20v/13, 21r/05, 21r/15,
21v/13, 21v/13, 21v/17, 21v/17, 22r/02, 22r/06,
22v/10, 22v/17, 23r/03, 23r/17, 23v/01, 23v/04,

23v/07, 23v/09, 23v/10, 23v/14, 23v/15, 23v/16,
24v/01, 24v/05, 24v/05, 24v/12, 24v/15, 25r/01,
25r/09, 25r/14, 25v/03, 25v/15, 26r/04, 27r/09,
27r/10, 27v/04, 28r/04, 29r/13, 30r/06, 30v/05,
30v/06, 30v/10, 30v/12, 31r/03, 31r/05, 31r/11,
31r/16, 32r/06, 32r/10, 32v/06, 32v/13, 32v/16,
33r/01, 33r/06, 33r/09, 33r/11, 33v/04, 33v/17,
34r/01, 34r/04, 34r/05, 34r/05, 34r/07, 34r/12,
34r/14, 34v/05, 34v/07, 34v/16, 34v/17, 35r/04,
35r/17, 35v/14, 35v/15, 36r/04, 36v/17, 37r/01,
37r/13, 37v/06, 37v/08, 38r/03, 38r/10, 38v/09,
38v/12, 39r/01, 39r/09, 39r/13, 39r/16, 39v/11,
39v/12, 39v/15, 40r/01, 40r/02, 40r/03, 40r/09,
40v/01, 40v/02, 40v/03, 40v/04, 40v/05, 40v/06,
40v/10, 40v/17, 41r/07, 41r/16, 41v/01, 41v/02,
41v/04, 41v/05, 41v/07, 41v/09, 41v/12, 41v/16,
42r/01, 42r/05, 42r/07, 42r/09, 42r/09, 42r/10,
42r/12, 42r/14, 42v/09, 42v/11, 43r/05, 43v/01,
43v/06, 43v/12, 43v/15, 44r/04, 44r/07, 44r/08,
44r/09, 44r/17, 44v/10, 45r/10, 45r/12

eyerlü eyerli, eyer vurulmuş

e. 11r/10

ebed (Ar.) sonu olmayan gelecek zaman

e. 42r/16

ebedü'l-ebed (Ar.+Far.) hiçbir zaman, aslâ;
sonsuz dünyâ

e. 17r/03

ecel (Ar.) ecel, belirli olan süre

e. 22r/02, 22r/09, 24v/08

edeb (Ar.) terbiye, edep

e.+de 33v/15

e.+ile 33v/14

e.+in 37r/09

efgende (Far.) yıkılmış, yıkık, düşürülmüş,
yere atılmış; düşkün, biçâre

e. 32r/14

efzal (Ar.) en üstün, daha faziletli

e. 36v/01

efzal ol- 'üstün olmak'

e.-dı 36v/01

eger (Far.) eğer, şayet

e. 3v/16, 31r/16

eglen-oyalanmak, beklemek

e.-e 10r/03

ehl (Ar.) eş, sahip

- e.+i 21r/13, 22v/05
e.+in 2r/04, 37r/15
e.+ünjü 3v/06
ehl-ibeyt ‘ev halkı’
e.+ünjü 3v/12
ehl-i hikmet ‘filozoflar’
e. 15v/03
ehl-i saz
e. 11v/04
ejderhā (Far.) ejderha, büyük yılan
e. 29v/02, 29v/07, 29v/10, 29v/11, 29v/13, 29v/14, 30v/06, 30v/11
e.+dan 30r/13
e.+ları 25v/03
e.+nuş 29v/08, 29v/10, 29v/13, 29v/15
e.+sı 8v/12, 25r/17
e.+sın 9r/10
e.+ya 29v/13
e.+yı 29v/15, 30r/01
ejderhālayın ‘ejderha gibi’
e. 31r/13
ek-ekin ekmek
e.-erüz 32v/15
ekinekin, buğday, tahıl
e. 32v/15
eksüknoksan, eksik
e.+ligine 10v/10
elel
e. 2r/14, 3r/13, 5v/05, 8v/05, 9r/01, 9v/17, 12v/03, 12v/14, 15v/17, 21r/01, 22r/05, 23r/12, 26v/14, 44v/07
e.+e 4v/04, 4v/06, 6r/02, 6v/06, 10r/10, 20v/15, 21v/03, 21v/06, 22v/05, 26v/17, 32v/03, 38r/10, 44v/17
e.+i 5v/04, 8v/10, 8v/16, 9r/10, 24r/14
e.+ile 12v/05, 14r/03, 16v/12
e.+imden 45r/12
e.+inde 11r/13, 11r/15, 11r/16, 11v/01
e.+inden 20v/16, 38v/03, 38v/15, 42r/14
e.+ine 10r/11, 22v/15, 25r/06, 38r/02, 38r/07, 38v/01, 38v/17, 39r/03, 39v/09, 42r/06
e.+inünjü 38v/17
e.+leri 42r/03, 42v/02, 44v/06
e.+lerümüzi 45r/02
e.+üm 42v/15
e.+üme 24v/08
e.+ümle 40r/01
e.+ünje 15r/06, 42r/08, 42r/11
e.+ünjile 12v/01, 39r/05
e.+ünjle 3v/08
e.+ünjüzle 40v/04
elur- ‘el sürmek, dokunmak, el atmak’
e.-ınca 26v/14
e.-up 15v/17, 21r/01
elçielçi
e.+sin 3v/13
elem (Ar.) elem, acı, sizi
e. 38r/14
elmas (Yun.) bilinen kıymetli taş
e. 9v/01, 11r/15
em-süt emmek
e.-er 39r/03
e.-medi 39r/04
e.-mez 39r/05
emîn (Ar.) güvenli, kendisine güvenilen
e. 39r/01
emir (Ar.) buyruk, emir; Krş. emr
e. 29r/14, 29v/04(2), 30r/01, 38r/16
emireyle- ‘buyurmak, emir vermek’
e.-di 29v/04
emirkül- ‘emir vermek, emretmek’
e.-dı 29r/14, 30r/01, 38r/16
emr (Ar.) buyruk, emir; Krş. emr
e. 27v/09, 29r/12
e.+i 5v/07, 29v/10, 39r/01
e.+ile 12v/11, 28r/08, 28v/14
e.+in 29v/03

- e.+iyile 29r/13, 40r/14, 40v/14
e.+iyile 27v/17
emr kıl-‘emir vermek, emretmek’
e.-dı 27v/09
emr-i Hakk (Ar.) Allah’ın insana verdiği ömrün dolması, ölüm
e. 36v/13
e.+iyile 22r/07
emîr ü sipâh (Ar.) komutanlar ve askerler
e.+ı 13v/05
êrgür- eriştirmek, götürmek, ulaştırmak
e.-mek 29r/12
enâr (Far.) nar
e.+lar 21r/12, 35v/10
enârlayın ‘nar gibi’
e. 35v/11
endîşe (Far.) düşünce, korku, deşin düşünce
e. 3v/07, 5v/10, 14v/01
e.+lü 38r/09
e.+sin 10v/07
e.+ye 6r/06
e.+yi 6r/08
endîşe kıl-‘endişelenmek’
e.-asun 3v/07
endîşelü ol-‘endişelenmek’
e.-up 38r/09
endîşesin kıl-‘endişelenmek’
e.-up 10v/07
envâ‘-ı ecnâs (Ar.) türlü cinsler
e. 11v/05
êrmeklik ulaşmak
e.+e 34r/09
eşbâh (Ar.) nazirler, misiller, benzeyenler, eşler
e. 36r/11
es-rüzgar esmek
e.-er 29v/09
eşer (Ar.) eser, etki
e.+in 11v/09
e.+inden 11v/08
esîr (Ar.) tutsak, esir, savaşta başkasının eline düşen kimse
e. 2r/02, 20v/12
esîrkıl-‘esir etmek’
e.-up 2r/02
eskieski
e. 12r/14
e.+dür 12r/13
e.+ye 12v/01, 40v/04
eski-eskimek
e.-di 40v/10
evev, hane, bina
e. 20r/11, 30v/07
e.+de 41r/12
e.+den 44r/09
e.+inde 14r/17
e.+ine 38r/12, 42v/05, 44r/08, 44v/10
e.+lerine 39v/04, 40r/07, 40r/13, 41r/12, 41r/17, 42r/07, 42r/08
evvel (Ar.) en başta, önce, ilk
e. 3v/01, 5r/10, 12v/11, 17v/09, 17v/17, 18r/02, 19v/12, 20v/09, 36r/08, 36r/08, 37r/03, 42v/14
e.+dür 36r/07
eyle-yapmak, etmek, eylemek
e. 15v/07
e.-diler 43r/07
e.-mezsın 16r/02
e.-r 40v/12
e.-rüz 33r/04
eyü iyi
e. 44v/13, 44v/14
ezel (Ar.) başlangıcı olmayan geçmiş zaman
e.+dür 42r/16
F
fariğ (Ar.) bitmiş, bitirilmiş, çekilmiş tamamlanmış, boş kalmış
f. 18v/12, 31r/04
fâriğ ol-‘boş kalmak’

- f.-duk 18v/12
f.-uñ 31r/04
fānī (Ar.) geçici, ölümlü
f. 30r/16
farḳ (Ar.) farklılık, fark
f. 14r/14, 14v/01, 28r/12, 41v/13
farḳ ét- ‘farketmek’
f.-er 14r/14
f.-erem 41v/13
farḳkıl- ‘ayırt etmek’
f.-a 28r/12
f.-ur 14v/01
farz u ‘ayn (Ar.) Allah’ın, teker teker her Müslümanın yerine getirmesi lâzımgelen emri
f. 36v/14
farz u kifāye (Ar.) Allah’ın, bir kısım Müslümanların yerine getirmesiyle, diğerlerinde sâkit olan emirleri
f. 36v/14
faşih (Ar.) açık ve sarih konuşan, güzel konuşan
f. 29r/08, 40r/15
faşıl (Ar.) mevsim
f. 39v/05
felek (Ar.) gökyüzü, sema; gökyüzü tabakası
f. 26v/10, 29r/11
fenā (Ar.) yokluk, yok olma, geçip gitme
f. 30r/03
ferah (Ar.) sevinme, gönül açıklığı, sevinç
f. 30r/15
ferahol- ‘sevinmek’
f.-ursız 30r/15
ferş (Ar.) döşeme, yayma
f.+den 19v/04
f.+e 19v/01, 19v/02
f.+i 19v/14, 19v/14, 20r/05
f.+üñ 19v/03, 19v/12, 19v/15
fertüt (Far.) pek ihtiyar, pîr, kocamış, bunak
f. 34r/15
fertütol- ‘kocamak’
f.-mışam 34r/15
feryād (Far.) feryat, yardım isteme, bağışma, sızlanma
f. 41r/15
feryād kıl- ‘bağırıp çağırarak’
f.-dilar 41r/15
fetā (Ar.) genç, delikanlı, yiğit; mert
f. 37r/01
feth (Ar.) açma, açılma
f.+i 19r/12
f.+ine 18v/04, 18v/05, 18v/12
feyz ü kemal (Ar.) anlayış ve olgunluk
f. 12v/11
fikir (Ar.) düşünce, idrak, fikir; Krş. fikr
f.+e 4r/01
fikr (Ar.) düşünce, fikir; Krş. fikir
f. 38r/13
f.+e 14r/08, 33r/16
fikrét- ‘düşünmek’
f.-di 38r/13
fikrevar-
f.-ıp 33r/16
firāset (Ar.) anlayış, kavrama yeteneği, çabuk sezme
f.+ümde 23v/09
f.+ünđe 23r/03
firişte (Far.) melek
f. 40r/14, 40v/15
f.+ler 44r/13
f.+lere 29r/12
f.+lerile 15r/01, 44v/04
f.+lerine 30r/01
f.+lerün 44r/14
fitildüz uzun parça
f. 35v/05
fitil fitil ‘fitil fitil, parça parça’
f. 35v/03
fitil fitilol- ‘fitil fitil olmak’

- f.-up 35v/03
- fülân (Ar.)** filan, biri, herhangi birisi
f. 42v/03
- furşat (Ar.)** uygun zaman, fırsat, elverişli durum
f. 4r/16, 8r/09, 11v/09, 11v/10
f.+ıyla 4r/15
- G**
- gâfil (Ar.)** gâfil, habersiz
g. 2v/01, 3v/02(2), 4v/11, 23r/09, 36r/10
g.+ler 40v/07
g.+ün 23r/09
gâfilol- 'gaflete düşmek, habersiz olmak'
g.-mamağ 3v/03, 4v/11
g.-maz 23r/09
gâfil kıl- 'gaflete düşmek, habersiz olmak'
g.-mağ 3v/02
- gâh** edat
g. 21v/06 (2)
- gâlib (Ar.)** üstün gelen, yenen
g. 5v/17, 6r/02
g.+dir 5v/08
g.+ise 5v/14
gâlib ol- 'yenmek'
g.-a 5v/17
- gâret (Ar.)** çapul, yağma; akın
g.+e 25r/04
- gayb (Ar.)** gizli olan, bilinmeyen, göze görünmeyen
g. 5v/09, 16v/13
gaybol- 'gizlenmek, görünmemek'
g.-dı 5v/09
g.-up 16v/13
- gâyet (Ar.)** son, nihayet, sonuç, son derece
g. 11r/02, 15v/17, 16r/05, 16v/01, 17v/08, 20r/04, 27r/14, 29r/09, 34r/15, 35v/13, 36v/03, 36v/04, 36v/07, 36v/08, 36v/12, 37v/13, 38r/03, 39v/01, 43v/08, 44r/06
- gaflet (Ar.)** dalgınlık, bilmezlik, boş bulunmak'
g.+ile 23r/06
g.+ünden 15r/07
- galebe (Ar.)** üstün gelme, yenme
g.+sin 31v/02
- gam (Ar.)** keder, gam, üzüntü
g. 31r/12, 37r/12
g.+dan 31r/12
- gam-nâk (Ar.+Far.)** gamlı, tasalı, kaygılı
g. 13r/07
gam-nâk ol- 'kaygılanmak'
g.-mağ¹ 13r/07
- ganî (Ar.)** zengin, muhtaçlığı olmayan
g. 9r/05
- garâ'ib (Ar.)** görülmemiş şeyler, tuhaf şeyler, acayiplikler
g.+lerden 28v/08
- garra (Ar.)** ak, parlak, güzel, gösterişli
g. 4r/15, 6v/16, 23v/03
garra ol- 'kibirleşmek'
g.-an 23v/03
g.-ma 4r/15
g.-masun 6v/16
- gaybet (Ar.)** kaybolma; aleyhinde bulunma, arkasından söyleme, çekiştirme, dedikodu yapma
g.+ine 36r/09
- gayret (Ar.)** çalışma, çabalama, kıskanma
g. 3r/07, 3v/16, 10v/1717r/01
g.+e 4r/03, 4r/06
g.+i 3v/07
g.+ün 16r/02, 19r/01
gayretêt- 'gayret etmek, kıskanmak'
g.-dük 10v/17
gayret kıl- 'kıskanmak'
g. 17r/02
g.-up 3v/16
gayretün kıl- 'kıskanmak'
g.-up 19r/01
gayret ü hamîyyet (Ar.) onur ve haysiyet

g. 3r/07, 8r/14
ğayret ü hamīyyet kılın- ‘onur ve haysiyeti kendine mâl etmek’
 g.-up 3r/07
ğayrı (Ar.+T.) başka, başkaca, başkası
 g. 12v/08, 40r/02
ğazab (Ar.) öfke, hiddet, kızma, kızgınlık
 g. 15v/11, 16v/01
 g.+a 10r/11, 13v/01, 16v/01, 16v/06, 26r/05, 31r/09
 g.+ın 3v/13
ğazabagel- ‘öfkelenmek, kızmak’
 g.-di 16v/01
 g.-üp 13v/01, 16v/07, 31r/09
 g.-ürsin 26r/05
ğıriv (Ar.) feryat, şamata, çığiltı
 g. 8r/11, 19r/08, 26v/16, 27v/12, 31v/09
 g.+dur 8r/05
ğıriv êt- ‘feryat etmek’
 g.-erler 27v/12
ğıriv kıl- ‘feryat etmek’
 g.-dılar 19r/08
 g.-up 8r/11, 26v/16, 31v/09
ğulām (Ar.) kul, köle
 g. 26r/06
ğuşşa (Ar.) dert, kaygı, keder, üzüntü
 g. 37r/12
 g.+dan 37r/03
ğāh (Far.) kimi zaman, bazen, arasıra
 g. 15v/09, 15v/09
ğār (Ar.) mağara, in
 g. 31v/04
 g.+a 31r/14, 27r/03
 g.+da 31r/11, 33r/08, 44v/05
 g.+dan 23v/16
 g.+ı 31r/10
ğālib (Ar.) üstün gelen, yenen
 g.+dür 6r/03

ğark (Ar.) boğulma, batma
 g. 29r/01, 43v/17, 44r/15
ğarkol- ‘boğulmak, batmak’
 g.-miş 29r/01, 44r/15
 g.-mısz 43v/17
ğeçegece
 g. 2r/12, 4v/16, 5v/03, 9v/12, 10v/02, 22r/15, 25r/08, 28r/08, 30v/04, 32r/05, 34v/02, 35r/07, 38r/07, 45r/06
 g.+ye 8r/13, 11r/04, 22r/10, 25v/08, 32v/02
ğerü artık, başka, tekrar, yeniden, bir daha, başka
 g. 7v/17, 11v/14, 15v/02, 27r/06, 27r/06
 g.+sine 2v/15
ğit-gitmek, ortadan kaybolmak, yok olmak, ölmek, varmak, ulaşmak
 g.-dügin 2r/09
ğey-giyemek
 g.-di 21r/02
 g.-er 35v/04
 g.-erler 13r/14
 g.-erüz 32v/16
 g.-miş 33v/12
 g.-üp 6r/08, 31r/09
 g.-ür 32v/05
ğeyür-giydirmek
 g.-diler 10v/12
ğeç-geçmek, uğramak, ilerlemek, bitmek, zikredilmek, tükenmek
 g.-di 13r/03, 20r/01, 21v/12, 28r/05, 32r/05
 g.-en 12v/07, 17v/17
 g.-er 23r/15
 g.-erdi 28v/11
 g.-evüz 34r/12
 g.-eydi 18v/15
 g.-miş 12v/07
 g.-üp 18v/09
ğeçür-vazgeçirmek, saplamak, akıtmak

g.-mişdi 14r/09

gel-gelmek, geçmek, hikâye edilmek

g. 3v/09, 5r/02, 12r/04, 42v/08, 45r/04

g.-di 3r/06, 4r/03, 4v/05, 4v/14, 5v/12, 6r/15, 7r/07, 8r/01, 10r/12, 11r/09, 12r/12, 15v/02, 16r/03, 18r/09, 18r/10, 18r/11, 19r/02, 25v/12, 27v/06, 28r/06, 29r/05, 29r/09, 29r/16, 32v/02, 34r/05, 36r/14, 36v/01, 38r/15, 38v/01, 40r/13, 40v/03, 40v/10, 40v/14, 41r/12, 41r/17, 41v/14, 42v/09, 43v/07, 44r/08

g.-diler 17v/07, 19v/01, 20r/01, 21r/07, 22v/02, 25r/08, 27r/08, 32r/05, 35v/12, 39r/03, 41r/14, 42v/10, 43r/09, 45r/07, 45r/11

g.-dügi 19r/02

g.-dügin 17v/04, 30v/16

g.-düginden 40r/09

g.-dük 9v/04

g.-düm 1v/05, 6v/12, 29r/17, 34r/06, 40v/16

g.-dünj 12v/16, 22r/08

g.-dünjüz 12r/15

g.-e 22r/02, 34v/12

g.-ecegin 33v/04, 34v/09

g.-elüm 34r/10

g.-en 1v/02, 3v/04, 3v/14, 5r/13, 6r/05, 6v/10, 7v/16, 11v/08, 11v/13, 16v/16, 22r/03, 23v/10, 24v/05, 33v/13, 33v/17, 34v/05, 36r/14, 43r/14, 44v/09

g.-enler 18v/12

g.-enleri 26r/15

g.-enlerünj 36v/01

g.-esin 3v/07, 32r/11

g.-icek 42v/09, 43r/12

g.-ince 12r/15, 17r/01, 22r/16, 29v/12

g.-incek 40r/17

g.-ip 2v/07, 4r/11, 5r/03, 10r/01

g.-ir 6v/09

g.-iser 36r/14

g.-medi 42r/07

g.-mez 15v/05

g.-mezdi 3v/01

g.-miş 10r/11, 28v/09, 28v/11, 29v/13, 31r/01, 36v/06

g.-mişem 20v/12

g.-se 4r/06, 22r/02, 33v/01, 42r/14

g.-seje 40v/02

g.-sün 3v/15, 9r/01, 13v/01

g.-üben 4v/06

g.-üp 3v/03, 5r/16, 5v/02, 6v/13, 7r/04, 8v/08, 8v/16, 9r/03, 9v/12, 9v/15, 10r/17, 10v/03, 10v/06, 11r/08, 13r/03, 14r/01, 16r/09, 16r/13, 17r/04, 17v/17, 19r/02, 19r/15, 20r/08, 21v/11, 24r/02, 27r/07, 27r/14, 28r/14, 29r/07, 29v/12, 29v/12, 31r/02, 31r/03, 31v/01, 31v/15, 32v/10, 33r/15, 33r/17, 33v/14, 34r/09, 34v/03, 34v/05, 35r/07, 36v/07, 37r/15, 37v/14, 38r/05, 38r/12, 38r/17, 38v/14, 39r/17, 39v/04, 39v/06, 40r/12, 40r/13, 40r/14, 40v/15, 41r/15, 42v/05, 43v/03, 44v/10

g.-üpdür 39v/07

g.-ür 12r/07, 13v/14, 14r/06, 15r/05, 15r/17, 15v/14, 19r/14, 19v/05, 19v/07, 23r/15, 26r/15, 28r/10, 28r/11, 29v/09, 30r/02, 31v/09, 38r/01, 38r/07, 40v/11, 40v/11, 43v/12, 43v/15, 44v/03, 45r/12

g.-ürken 8r/03, 30v/09, 45r/06

g.-ürler 35v/06

g.-ürse 22r/01, 27v/16, 33r/11, 43r/08

gęgeniş, enli

g. 5v/17

genc (Far.) hazine, define

g. 4r/10, 8r/07

g.+e 37v/07

g.+ile 24r/15

g.+ünji 3v/05

ger (Far.) eğer, şayet

g. 10r/14, 10v/05, 13v/02, 34r/11, 34r/15, 36r/12, 36r/12, 41r/05, 41r/05

gerçi (Far.) her ne kadar; ise de

g. 12v/16

gerden (Far.) gerdan; boyun

g.+ine 8v/06

gerek gerek, gerekli, lazım

g. 4r/04, 4r/07, 5r/15, 5r/16, 13r/08, 14v/12, 22r/01, 22r/01, 22r/02, 22r/03, 22r/07, 37r/12, 39r/16, 41r/02, 41v/07, 43r/16

g.+dür 3v/03, 4v/11, 12r/14, 23r/06, 26r/11, 30v/06, 33v/01, 33v/03, 33v/03, 35r/03, 39r/10

g.+i 25v/03, 35v/01, 38r/04

g.+idi 6r/04

g.+in 10v/05

g.+ince 44r/06

g.+inleyin 3r/05, 19v/13

g.+ise 26r/02

g.+se 13v/13, 14r/11, 24v/11, 28r/02, 30v/01, 43r/04, 43v/15, 45r/01, 45r/01

gériartık, başka, tekrar, yeniden, bir daha, başka; Krş. gèrü

g. 2v/09

g.+dür 5r/14

g.+sine 8r/12

gèrü artık, başka, tekrar, yeniden, bir daha, başka; Krş. gèri

g. 15v/02, 18r/14, 19r/10, 44v/03

g.+den 19r/14

g.+sine 18r/14

getür-getirmek, dünyaya getirmek, tercüme ya da hikâye etmek, mahsul biçmek, dile getirmek

g. 30v/07

g.-di 2r/06, 3v/12, 8v/09, 9v/14, 13v/06, 13v/10, 22v/01, 41r/12

g.-diler 2v/12, 5v/11, 8v/07, 13r/06, 34v/01, 35v/10, 35v/11, 35v/11, 35v/12, 42r/09, 43r/11

g.-dügi 32v/09

g.-dügin 32v/03

g.-duükleri 34v/01, 38v/16

g.-düñ 34v/06, 35r/16

g.-e 1v/02, 12r/14, 37r/15

g.-eler 13r/03, 35r/10

g.-em 6v/06

g.-eyin 14v/06

g.-sünler 12v/17

g.-üñ 14v/07

g.-üp 1v/09, 9r/10, 9v/11, 11v/06, 13r/06, 15v/01

g.-ür 17r/17, 17r/17, 37r/09

g.-ürdi 3r/10

gevher (Far.) elmas, cevher; değerli taş; bir şeyin aslı, esâsı; Krş. güher

g. 38v/10

geyçok, pek çok, iyi, uygun, büyük

g. 39r/09, 39v/01

geyik geyik

g. 32v/01, 34v/01, 35v/13, 35v/14, 35v/16

gez-dolaşmak, gezmek

g.-diler 32r/14

gibigibi, benzer

g. 3r/14, 5r/09, 8r/07, 9v/02, 13v/15, 18v/15, 19r/05, 21v/15, 23r/06, 23r/15, 26v/06, 27v/08, 27v/14, 28r/13, 31r/14, 32r/01, 32r/17, 32v/01, 32v/04

g.+dür 10r/02

gider-yok etmek, uzaklaştırmak, def etmek

g.-diler 19v/15

g.-üp 3v/13, 39r/04

gineyine

g. 13v/17, 16r/08, 31v/12

gir-içeri girmek, huzura ya da makama çıkmak, dâhil olmak

g. 17r/03

g.-di 10v/01, 13r/13, 13v/06, 16r/12, 17v/06, 21v/11, 27r/03, 27r/07, 27r/17, 34r/07, 35r/12, 40r/07, 44r/12

g.-diler 20r/03, 24r/04, 24r/05, 24r/08, 26r/04, 45r/08

g.-e 16r/05, 16r/08, 40v/14, 43v/03

g.-ecek 3v/16, 16r/08

g.-eler 45r/13

g.-elüm 16r/10

g.-emedi 16r/06, 43v/03

g.-emez 17r/12

g.-en 8r/07

g.-er 10r/10

g.-medügine 27r/14

g.-mege 40r/13

g.-memiş 14v/04

g.-meye 24v/11
 g.-mez 17r/05
 g.-mezse 25v/05
 g.-mezsın 36v/02
 g.-se 22r/01
 g.-üp 5v/12, 8v/09, 10r/12, 16r/10, 19r/11, 21r/09, 23r/12, 27v/06, 29v/10, 34v/04, 40r/12, 40r/13
 g.-ür 13v/13, 15r/06, 40v/11, 43v/15
 g.-ürse 25v/05
 g.-ürüz 21v/17
giriftâr (Far.) yakalanmış, uğramış, tutulmuş
 g. 9r/13, 12r/08
giriftârol- 'derde ya da belaya tutulmak'
 g.-mişlar 9r/13
girizân (Far.) kaçıcı, kaçan
 g. 8r/17, 8v/07
girizânol- 'kaçmak'
 g.-up 8r/17
girye (Far.) ağlama, ağlayış; gözyaşı
 g. 7v/16
 girye kıl- 'ağlamak, gözyaşı dökmek'
 g.-up 7v/16
git- gitmek, ortadan kaybolmak, yok olmak, ölmek, varmak, ulaşmak
 g.-di 3r/11, 4v/12, 4v/16, 5r/02, 6r/04, 6r/07, 6v/08, 7v/03, 7v/13, 9v/12, 10r/17, 11r/04, 11r/07, 12r/14, 15v/04, 16r/06, 17r/02, 17r/03, 18r/15, 19r/05, 25v/14, 26r/06, 26r/10, 26v/15, 30v/03, 30v/08, 30v/09, 32r/14, 33r/15, 35r/07, 35r/09, 36v/05, 39r/17, 40r/14, 40v/14, 40v/16, 41r/13, 42r/03, 44v/04
 g.-diler 2r/08, 2r/11, 2r/12, 2v/06, 2v/10, 8r/17, 8v/01, 13r/02, 13v/04, 17v/04, 21v/06, 22r/14, 25v/09, 25v/11, 27r/06, 27r/13, 30v/15, 31r/10, 32r/08, 39r/02, 39v/04, 45r/05
 g.-dügin 2v/07, 33r/16, 37v/14
 g.-dügine 10r/03
 g.-eler 9v/02, 39r/12
 g.-elim 2v/04, 13v/02, 26r/03, 26r/05
 g.-elüm 2v/02
 g.-en 6r/16, 10r/17, 24r/12, 33r/17

g.-enleri 35v/12
 g.-er 2v/05
 g.-erken 3r/09
 g.-erler 35v/06
 g.-ermen 13v/03, 44r/10
 g.-ersin 23v/05
 g.-erüz 1v/14
 g.-evüz 33r/02
 g.-icek 17r/15, 41r/14
 g.-ip 26r/09
 g.-ipdür 45r/04
 g.-medi 25v/14, 25v/16
 g.-mege 16v/13
 g.-mesün 9r/07
 g.-meye 23r/06
 g.-miş 21r/14, 21v/10, 24r/14, 24r/16
 g.-sün 44r/07
 g.-üp 20v/15, 22r/03
gizlen- gizlenmek, saklanmak
 g.-di 29v/05, 29v/06
 g.-en 29v/12
 g.-miş 29v/11
göbek göbek, mide, bağırsak
 g.+in 38v/16
 g.+inde 20r/13
 g.+lü 20r/13
göç- göçmek, göç etmek, ölmek
 g.-e 2r/11
gökgök, gökyüzü, sema
 g. 2v/14, 7v/11, 30r/01, 36r/12, 43v/17
gönül gönül, yürek
 g.+de 14r/17
 g.+den 10v/05, 30r/17
 g.+i 14r/17
 g.+inden 6r/08
 g.+üm 29v/01
 g.+ümden 28r/05, 28v/11
 g.+ümi 12v/15

- g.+ünj 14v/02
g.+üne 14v/04
- gönder**-uğurlamak, göndermek, yollamak
g.-di 3r/09, 3r/16, 6v/12, 34v/03
g.-digin 3r/12
g.-diler 42v/08
g.-dügi 3v/01
g.-dük 34r/10
g.-düm 3v/06
g.-elüm 33r/11
g.-ür 15r/02
- göndür**-sürmek; göndermek, yollamak
g.-di 4r/10
g.-diler 33r/14
- gör**-görmek, bilmek, anlamak, kabul etmek
g. 2r/04, 5r/12, 9r/12, 18v/01, 18v/02, 32v/08, 36r/01, 38r/02, 39r/17
g.-di 2v/12, 3r/03, 3r/09, 4r/02, 5r/07, 5v/13, 6r/09, 6v/08, 6v/14, 8v/11, 10r/11, 12r/16, 13r/13, 13v/07, 14r/08, 15v/02, 16r/03, 16v/13, 20v/02, 20v/14, 22v/13, 26r/12, 30v/10, 30v/16, 31v/03, 31v/04, 32v/03, 33v/06, 33v/11, 33v/13, 33v/16, 35v/07, 38v/02, 40r/07, 41r/09, 41r/11, 41r/12, 41r/17, 42r/09, 44r/13, 44r/13, 44v/04
g.-diler 8v/15, 9r/09, 9v/13, 16r/12, 17v/07, 18r/02, 19r/16, 19r/17, 19v/01, 19v/15, 20r/01, 20r/03, 20r/08, 21r/01, 21r/07, 22r/17, 24r/05, 24r/08, 24v/03, 26v/06, 27r/08, 27v/06, 31v/16, 32r/15, 35v/03, 38v/05, 39r/03, 39r/12, 40r/17, 41r/14, 45r/07
g.-dügi 5r/08, 38r/08, 38r/10
g.-dügüm 28v/10
g.-dügümüz 16v/11, 27v/05
g.-dügün 24r/06
g.-dügünj 27v/08, 28v/07
g.-dük 1v/14
g.-düm 1v/06, 27v/11, 28r/09, 28r/09, 28v/15, 29r/01, 29r/02, 29r/05, 29r/07, 30r/14
g.-dümki 28r/14
g.-dünj 8v/14, 10v/17, 17r/02, 21r/15, 27r/16, 30r/13, 41v/16, 42r/05, 42v/11
g.-e 23r/07, 28r/07, 40r/04
- g.-eyin 6v/05
g.-ecek 17r/10
g.-edur 22r/08
g.-eler 17r/12, 17r/16, 38r/14, 38r/14, 38v/09
g.-elim 2v/05, 12v/17, 17v/03, 32r/07, 34v/17, 42v/08
g.-elüm 4r/10, 4v/02, 14v/07, 17v/16, 25r/10, 33r/11, 33r/13, 35r/01, 36v/14
g.-em 28v/12
g.-emez 38v/10
g.-en 23r/09
g.-enler 30r/07, 33v/13
g.-enleri 5r/10
g.-enlerünj 27v/13, 32r/03, 38v/08
g.-esin 11r/01, 20v/06, 28v/14
g.-evüz 18v/06, 25v/05, 32r/11, 34v/09, 34v/13
g.-icek 7r/10, 7v/16, 9r/02, 16r/05, 19r/08, 19r/09, 19v/16, 27r/04, 27v/17, 28r/03, 28r/03, 29r/04, 31v/09, 32v/17, 33v/12, 33v/15, 34r/17, 38v/03, 38v/13, 39v/06, 40r/08, 40v/14, 41v/15, 42r/04, 42v/03, 45r/09
g.-inen 41r/08
g.-inmez 41r/08
g.-ip 21v/11
g.-isersiz 44r/05
g.-medin 25v/11, 26v/01
g.-mege 14v/11, 21v/10, 26r/10, 29r/16, 34r/14, 35r/07, 38v/09
g.-mek 23r/06, 28v/12
g.-memiş 13v/08
g.-memişidi 13r/16
g.-mez 14v/12, 14v/12, 14v/14
g.-mezsiz 30v/02
g.-mişem 28v/09
g.-sünler 5v/16
g.-ücek 5r/08, 5r/09, 6v/05, 8v/01, 8v/07, 9v/08, 13r/15, 15v/04, 16r/13, 17v/15, 20v/01, 21r/15, 22v/16, 24r/09, 26v/16, 27r/12, 28v/02, 32r/15, 32v/06, 35v/09, 43v/08
g.-ünj 26r/16

g.-üp 2r/14, 3r/02, 5r/04, 5v/05, 6r/02, 7r/04, 7r/04, 8r/04, 9r/11, 9v/03, 9v/14, 18r/17, 18v/08, 20v/02, 21v/13, 23v/10, 24r/06, 25v/06, 25v/16, 26r/09, 26v/02, 26v/05, 27r/17, 31r/16, 31r/17, 31v/14, 32r/17, 33r/15, 33v/08, 35r/13, 37v/04, 39r/08, 39r/17, 43r/13

g.-ür 12v/07, 14v/01, 14v/12, 36r/07, 37r/09, 38r/01, 38r/07, 44r/02

g.-ürdi 26r/14

g.-ürdün 14v/02

g.-ürseñ 14v/13

g.-ürseñüz 16v/06

g.-ürsevüz 16v/08

g.-ürsin 14v/13, 14v/14, 16v/02, 16v/09

g.-ürüz 17r/13

göregöre 'görüp görüp'

g. 16v/10

göregöre, nazaran

g. 2v/05, 25v/06, 25v/07, 26r/11, 33r/12, 37r/15

görin-görünmek, ortaya çıkmak; Krş. görün-

g.-en 23v/14

g.-üp 31r/14

görmeklik görme

g.+e 34r/09

görün- görünmek, ortaya çıkmak; Krş. görün-

g.-di 23v/12

g.-medi 18v/10

g.-mez 17r/13, 17r/14, 17v/01

g.-ün 5r/02

görüş-görüştirmek

g.-diler 35r/13

g.-üp 3r/10

göster-göstermek, bildirmek, tanıtmak, tarif etmek

g. 17v/16

g.-di 22v/16, 31r/11, 33v/15, 34r/16, 38v/04

g.-diler 6v/14, 11r/02, 13v/09, 34v/04

g.-dügi 12r/01

g.-dügin 33r/04

g.-düğümüzi 11v/10

g.-miş 3v/02

g.-ür 37r/07

götür-kaldırmak, yükseltmek, ortadan kaldırmak, taşımak

g.-di 32v/02, 39r/12

g.-diler 43r/17

g.-düben 23r/04

g.-e 26v/06

g.-en 23r/17, 23v/08, 24v/09

g.-eyin 34r/16

g.-mişler 22v/14

g.-üldi 19r/03

g.-ülen 22v/16

g.-ülmiş 23r/08

g.-üp 6r/15, 10v/11, 20v/01, 23r/11, 23v/11, 24r/01, 38v/15

g.-ürler 23r/05

götürül-yukarı kaldırılmak, toplanmak, ortadan kaldırılmak,

g.-üp 8r/02

gövdevücut, gövde

g.+mdeki 28v/09

gözü, görme organı

g. 7r/09, 14v/12, 25v/11, 26r/12, 26r/13, 26v/01, 38v/07

g.+de 38v/10, 38v/11

g.+i 2v/13, 2v/13, 9v/08, 14v/12, 14v/12, 26r/12, 27v/04

g.+ile 14r/17, 14v/13, 14v/13, 14v/17

g.+in 17v/14, 19v/10

g.+leri 2v/14

g.+lerinde 44r/16

g.+lerinden 10r/04

g.+lerine 38v/07

g.+lerinün 16r/15

g.+üm 28r/14

g.+ümüz 27v/04

g.+ümüze 27v/04

gözdut-'umutla beklemek, gözlemek'

- g.-up 7r/09
- gözet**-kollamak, gözetmek, beklemek
g.-üben 22v/07
- gözle**- gözü yolda beklemek, gözlemek
g.-rken 7v/13, 26r/13
g.-rler 17r/14
g.-yelüm 39v/03
g.-yü 2r/11
g.-yüben 22v/05
g.-yüp 3r/08, 6v/08, 19r/09, 26r/08
- güç** güç, kuvvet, kudret, zorlama, zorla alma
g. 4v/11, 32v/17, 39r/07
- g.+e 41v/01
g.+ile 31r/07, 39r/06
g.+ine 23r/14
- güç* *ét-* 'güçlük çıkarmak, zorlamak, zülmetmek'
g.-evüz 33r/02
- güç gör-* 'zülmedilmek'
g.-icek 39r/07
- güç kıl-* 'zorlamak, zülmetmek'
g.-ip 4v/11
- güft (Far.)** söz, lâkırdı
g. 20r/11
- güher**emas, cevher; değerli taş; bir şeyin aslı, esâsı; Krş. gevher
g. 25r/07, 25r/07
- gül**-gülmek
g.-di 39v/17, 42r/14
g.-erem 40r/01
g.-ersin 40r/01
- güldür**-güldürmek
g. 12v/15
- gülüş**-gülüşmek; Krş. gülüş-
g.-ürsin 14r/01
- gülünc** gülünç
g. 12r/17
- gülüş**-gülüşmek; Krş. gülüş-
g.-di 15v/09
- g.-diler 12r/06, 12r/15, 13v/17
g.-ürler 12r/16
g.-ürsüz 12r/17
g.-ürüz 12r/17
- gümiş** gümüş
g. 11r/10, 17v/13, 21r/13, 21v/03, 21v/04, 22v/02, 24r/08, 24r/08
g.+den 21r/12, 24r/05, 39v/16, 40r/08
- gümrâh (Far.)** doğru yoldan sapmış, yolunu şaşırılmış
g. 14r/10, 15r/09, 40v/12
- gümre**-homurdamak
g.-di 3r/14, 8r/07
- gümren**-homurdamak
g.-di 21r/04
g.-ü 9v/02, 31v/01
- gümreş**- birlikte homurdamak
g.-di 14v/09
- güngün**, zaman, gündüz, 24 saatlik zaman dilimi
g. 1v/05, 1v/10, 2r/12, 2v/08, 2v/08, 2v/10, 4v/16, 9v/11, 10r/10, 10v/01, 12r/11, 13r/03, 14v/03, 15v/15, 17v/11, 23r/07, 27v/08, 28v/04, 28v/12, 29v/03, 30v/04, 32r/05, 32r/08, 32v/04, 34v/02, 35r/07, 37r/07, 38r/01, 39v/08, 40r/07, 41r/11, 42r/07, 42r/07, 42v/07, 44v/09, 45r/06
g.+i 15v/07, 39r/14
- günlük** bir gün süren, bir gün süresince
g. 1v/11
- günâh (Far.)** günah, dinî suç
g. 3v/17, 42r/10
- günâh kıl-* 'dince günah sayılan şeyler yapmak, dinin yasaklarına uymamak'
g.-dum 42r/10
- güneş** güneş
g. 7v/06, 17v/09, 33r/08
g.+i 14v/04
- gürbüz (Far.)** zeki; bahadı; sağlıklı; önemli
g. 31r/01, 31v/08
- gürle**-gök gürlmek
g.-r 29v/09

- g.-yüp 6r/15
- gürüldi** gürültü
g. 28r/09
- gürz (Far.)** silâh olarak kullanılan uzun saplı, büyük demir topuz
g. 24r/02
g.+ile 18r/13
g.+in 18r/08, 21r/03
- güvâh (Far.)** şahit, delil
g. 36r/12
- güven**-itimat etmek
g.-ür 8r/08
- güyegü** güvey, damat
g.+nüñ 37r/08
- güzide (Far.)** seçkin, beğenilen
g. 5r/02, 6r/10, 7r/07, 8r/15, 25r/10, 25v/09
g.+leri 21r/15
g.+sin 5r/01
- güşe-nişin (Far.)** köşeye çekilen, insanlardan uzaklaşan
g.+ler 13v/02
- güyende (Far.)** söyleyen, söyleyici
g. 11v/04
g.+ler 21v/07
- gülâm (Ar.)** köle, esir, kölemen
ğ. 11r/11
gülâm ét- 'köle yapmak'
ğ.-er 11r/11
- H**
- hâl (Ar.)** hal, durum, tarz
h.+i 43r/13
h.+in 32v/06
h.+ine 15v/09
- hâlık (Ar.)** yaratıcı, yaratan, halk eden; Allâh
h.+a 8v/07, 24r/10, 28r/08, 33r/01, 33r/05
h.+ı 15v/15
h.+ıma 16v/14
- h.+ın 14r/15, 15r/03
h.+ına 10v/02, 22r/16
h.+ımı 14r/15
h.+um 36r/13
h.+uñuz 14v/15
- hâme (Far.)** kalem
h.+cik 15r/10
- hâmüş (Far.)** susmuş, sessiz
h. 37v/13
hâmüş ol- 'susmak'
h.-dı 37v/13
- haber (Ar.)** son ve yeni havâdis, bilgi; ağızdan ağıza dolaşan söz
h. 2r/11, 2v/04, 2v/08, 3r/01, 4v/16, 12v/09, 14r/02, 14r/16, 15v/04, 15v/05, 29v/12, 29v/13, 30v/16, 32v/03, 33r/16, 33v/05, 33v/10, 35r/08, 36v/16, 38r/08, 40r/03, 40r/09, 41v/16, 42r/01, 42r/14, 42v/09
h.+den 38r/09
h.+dür 23v/08
h.+i 3v/09, 4r/01, 8r/07, 9v/17, 34r/13, 38r/05, 42r/01
h.+in 3r/01, 5v/11, 33r/11, 33v/10, 34v/06
h.+inüñ 22r/04
h.+ler 40v/04, 41v/05, 43r/05, 43v/16
- haber ét-* 'haber vermek'
h.-di 15v/04
- habergönder-** 'haber vermek'
h.-elim 2v/04
- haber kı-* 'haber vermek, söylemek'
h.-dı 4v/16, 35r/08
h.-miş 29v/12, 29v/13
- habervêr-* 'haber vermek, bildirmek, söylemek, iletmek'
h.-di 33v/10, 36v/16
h.-diler 2v/08, 3r/01, 33r/16
h.-ür 38r/08, 38r/10
- haberleş-(Ar.+T.)** haberleşmek
h.-evüz 32r/11
h.-eydük 33r/10

- ḥacil (Ar.)** utanmış, yüzü kızarmış
h. 8v/15, 15r/15, 15v/07, 16r/01, 17r/03
ḥacīl ol- ‘utanmak’
h.-up 8v/15
- ḥalk (Ar.)** halk, insanlar; yaratma, yaratılma
h. 14r/04
h.+ı 14r/04, 15r/02, 15r/06, 43r/01
h.+ını 8v/17, 21r/15
h.+un 44r/09
- ḥalvet (Ar.)** yalnızlık, tenhaya çekilme, yalnız kalma
h. 26r/10, 38r/15
- ḥamecük (Far.+T.)** kalemci
h.+i 15v/01, 15v/02
- ḥamīde (Far.)** eğrilmiş, bükülmüş
h. 5v/06, 6v/15, 33v/12
ḥamīde kıl- ‘bükme’
h.-up 5v/06, 6v/15, 33v/12
- ḥamīdelen-**eğrilmek, bükülmek
h.-miş 33v/11
- ḥan (Far.)** hükümdar, hâkân
h. 2r/16, 3v/08, 4r/03, 4r/06, 20v/13, 20v/11, 22v/10
h.+ımış 20v/09
h.+lar 2r/04
h.+ların 1r/03
h.+umuz 20v/14
- ḥandaḳ *** ????????????????????**
h. 17v/08, 17v/15, 18v/08 (2), 19r/12
h.+dan 17v/17
- ḥendekhendek *** ??????**
h. 20r/01
- h.+e 19v/17**
- ḥāne (Far.)** ev
h. 31r/02
- ḥareket (Ar.)** kımıldanma, hareket, sarsıntı
h.+e 19v/07
- ḥāş (Ar. ḥāşş)** özel, seçkin
h. 2r/09, 11r/12, 13r/07, 14r/10, 16v/04, 19r/11, 19v/02, 22v/02, 29r/15, 34v/07, 36r/04
ḥāş kıl- ‘seçkin kılmak’
h.-mışam 29r/15
- ḥasta (Far.)** hasta, hastalıklı, rahatsız
h. 43r/01
ḥasta kıl- ‘hastalandırmak’
h.-ur 43r/01
- ḥaṭarlu (Ar.+T.)** zararlı, tehlikeli
h. 35r/02, 35r/03
- ḥāṭır (Ar.)** düşünce, akıl, zihin, gönül
h. 30v/03
ḥāṭır kıl- ‘hatırlamak, yad etmek’
h.-up 30v/03
- ḥaṭṭ (Ar.)** yazı, sınır, çizgi
h.+ı 20v/03, 20v/05, 27v/03
- ḥātūn (T., Ar., Far.)** kadın, hanım, eş
h.+larum 3r/16
h.+laru 3v/01
- ḥayḳır-**haykırmak, bağırarak, nârâ atmak
h.-masına 31r/06
- ḥaylī (Ar.)** epeyce, oldukça, çok
h. 2r/12
- ḥayme (Ar.)** çadır
h. 2r/13
- ḥayr (Ar.)** hayır, iyilik, yarar, fayda
h. 14v/01
- ḥazān (Far.)** sonbahar, güz
h. 28r/03
- ḥazīne (Ar.)** hazine
h. 2r/13, 3r/01
h.+lerin 4r/07
- ḥisāb (Ar.)** hesap, sayma, hesaplama
h. 30r/15
ḥisābvēr- ‘hesap vermek’
h.-en 30r/15
- hey’et (Ar.)** şekil, suret, görünüş, kıyafet; hâl, durum

- h.+ine 41r/11
- hikmet (Ar.)** bilgi, hikmet, felsefe, bilgelik
h.+dür 30r/06, 30r/08
- hil'at (Ar.)** kaftan, süslü ve değerli elbise
h. 13r/07
h.+lar 10v/11
- hil'atla-* 'süslemek'
h.-dı 3v/13
h.-yasın 3v/12
- hilkat (Ar.)** yaradılış, yaratılma
h.+ine 28v/09, 28v/11
- hışm-nāk (Far.)** öfkeli, kızgın
h. 25r/10, 25v/07, 26v/07, 27v/05, 28r/05, 28r/07, 28r/13, 28v/03
- hışm (Far.)** kızgınlık, öfke
h. 10r/14, 10r/15, 10r/15, 10r/15
h.+ıla 27r/17, 27v/15, 28r/03, 31v/08, 31v/12
h.+ına 10r/14
- hışm ét-* 'kızmak, öfkelenmek'
h.-ip 10r/14
- h.-me 10r/15 (2)
h.-meye 10r/15
- hiṭāb (Ar.)** seslenme, söyleme
h. 28r/05, 28v/03
- hizmet (Ar.)** hizmet, görev, çalışma, iş, iş görme
h. 11r/06, 37r/07
h.+ine 13v/01
h.+üñde 5v/15
h.+üñüze 34r/09
- hizmet kııl-* 'hizmet etmek, çalışmak'
h.-ayın 11r/06
h.-ur 37r/07
- hizmet-i māl *** ????????????????**
h.+ına 37r/08
- hōd (Far.)** kendi, bizzat, kendisi
h. 6r/04, 31v/17, 43r/16
- hōn (Far. hān)** sofra
- h. 22v/11
- hōr (Far.)** hor, hakir, aşağılık
h. 16v/03, 17r/03
- hōş (Far.)** iyi, güzel, hoş, beğenilecek nitelikte
h. 4r/05, 4v/11, 11r/02, 11r/12, 15r/15, 16r/07, 17v/09, 20r/04, 20v/03, 21r/16, 22r/08, 25r/03, 27r/11, 28r/01, 31r/16, 32v/17, 33r/12, 33v/07, 34r/12, 35v/10, 36r/17, 38r/08, 38v/11, 39v/01, 42r/02, 45r/02
- hōş ét-* 'iyi yapmak'
h.-icek 45r/02
- hōşluk (Far.+T.)** hoşluğu iyilik
h.+ını 24r/15
- hūb (Far.)** hoş, güzel, iyi
h. 11r/12, 20v/02, 24v/03, 38v/02, 38v/10, 38v/11
- hurd (Far.)** küçük, ufak
h. 31v/11
- hurd kııl-* 'küçültmek'
h.-dı 31v/11
- hācet (Ar.)** ihtiyaç, gereksinim, gerek duyma; tuvalete gitme ihtiyacı
h. 36v/09
h.+i 13r/17
h.+üñ 12r/04
- hācib (Ar.)** kapıcı, perdecisi
h.+ler 16r/11
h.+lere 16r/10
- hāṣā (Ar.)** asla, hiçbir zaman, katiyenle, Allāh göstermesin, uzak olsun
h. 17r/05
- hāşıl (Ar.)** olan, ortaya çıkan, peyda olan, türeyen, üreyen
h. 12r/04
h.+ı 31r/07
- hāşılol-* 'ortaya çıkmak'
h.-ur 12r/04
- haddād (Ar.)** demirci, demir işleri yapan, çilingir; kapıcı
h. 30v/07
- hāk (Ar. hāḳḳ)** doğru, gerçek, karşılık, bedel; Krş. hāḳḳ

h. 15r/03, 36r/14, 36v/14, 40r/15, 40v/16, 41v/10, 41v/14, 41v/17, 42r/01, 43r/12, 43v/07, 43v/10, 43v/11, 44r/17, 45r/13

h.+dan 41v/10

h.+ıla 34r/08

hak ol- 'doğru olmak, gerçekleşmek, hak etmek'

h.-miş 36v/13

hak (Ar.) doğru, gerçek, karşılık, bedel; Krş. hak

h.+a 28v/02

h.+ı 28v/04, 41v/12

h.+ında 24r/17

hākī (Ar.) hikaye eden, anlatan

h. 39v/03, 44r/04

hāl (Ar.) hal, durum, tarz

h. 10r/11, 12r/10, 37r/16, 40v/09, 44v/11

h.+a 9r/13, 42r/05, 44v/05

h.+da 5v/12, 16r/17, 29r/06, 42r/04

h.+dayiken 41r/16

h.+dur 37v/12, 39r/14, 43r/14, 43v/09

h.+ı 2r/14, 9v/03, 12r/10, 12r/12, 26v/16, 39r/08, 39v/03, 41v/06, 41v/15

h.+ım 12r/07

h.+ın 43r/08

h.+umuzu 12r/15, 40v/09

hāl-i hayāt 'hayat durumunda'

h.+ındayiken 37r/17

hālīm (Ar.) yumuşak huylu, yaradılışı yavaş

h.+dür 12v/12

hālvet (Ar.) yalnızlık, tenhaya çekilme, yalnız kalma

h.+inden 6r/09, 10v/03

h.+ine 5v/12, 10v/01

hāml (Ar.) ana karnındaki çocuk

h.+ın 38r/07

hāmle (Ar.) saldırma, saldırı, ileri atılma

h. 27r/05, 27v/01

hāmle ét- 'saldırmak, saldırı, ileri atılma'

h.-di 27r/05

hāmle kıl- 'saldırmak, saldırı, ileri atılma'

h.-dı 27v/01

hārām (Ar.) dince yasaklanmış, haram

h. 37v/02, 37v/02

h.+a 37v/03

hārbe (Ar.) süngü

h. 10r/11

h.+sin 10r/12

h.+yile 27v/17

hāreket (Ar.) kıyımdanma, hareket, sarsıntı

h.+e 15v/01, 15v/02, 19v/05

hārem (Ar.) herkesin girmesine izin verilmeyen kutsal yer

h.+ine 37r/15

hārīf (Ar.) meslekdaş; san'at arkadaşı; herif, âdf ve bayağıadam; teklifsiz dost

h. 5v/11, 12v/05

hārīr (Ar.) ipek

h. 11r/11, 11v/01, 22v/05, 22v/07

h.+den 12r/03, 13v/15, 15r/09

hāret (Ar.) hasret, özlem, aşırı özlem

h.+ile 23v/05, 24r/14

hāretlū (Ar.+T.) hasretli

h.45r/04

hāyāt (Ar.) yaşam, hayat, canlılık, dirilik

h. 10r/02

hāyātlan- (Ar.+T.) canlanmak, dirilmek

h.-dı 39r/15

hāyf (Ar.) haksızlık, zulüm; yazık, vah

h. 3r/05, 3r/06, 12v/07

hāyf ét- 'yanıp yakılmak'

h.-dügünüz 3r/06

h.-erdünüz 3r/05

hāyqır-haykırmak, bağırarak, nârâ atmak

h.-dı 26v/08, 26v/10, 26v/13, 31v/03, 31v/05

h.-ıp 31v/07

h.-ışı 28r/15

h.-madan 31v/05

- h.-masından 26v/03, 27r/06
- ḥayrān (Ar.)** şaşmış, şaşırmış, şaşkalmış
h. 5r/08, 5r/09, 30r/07, 30r/12, 38v/07, 38v/14, 41r/07
- ḥayrānol-* ‘şaşmak, şaşkın kalmak’
h.-dı 5r/08, 5r/09
h.-up 30r/12, 38v/14, 41r/07
h.-ur 38v/07
- ḥayrān kal-* ‘şaşırmak’
h.-ur 30r/07
- ḥayrān tur- ‘şaşırmak’
h.-dum 29r/04
- ḥayvān (Ar.)** hayvan
h. 17v/01
- ḥayvan-miṣal (Ar.)** hayvana benzer
h. 13v/08
- ḥazret (Ar.)** huzur, kat, yan; hazret, sayın, değerli
a.+üñ 25r/03
h.+üñe 23v/13, 35v/01
h.+üñi 6r/06
- ḥazer (Ar.)** sakinme, çekinme, kendini koruma
h. 37v/17
- ḥekīm (Ar.)** hükmeden, hakim olan
h. 10r/01, 12r/11, 12v/08, 12v/13, 14r/11, 15v/10, 23r/10, 23v/07, 23v/15, 23v/16, 24r/11, 24v/01, 32v/06, 32v/10, 33r/06, 33r/10, 35r/03, 35r/04
h.+e 20v/03, 36r/01
h.+lere 5v/11
- ḥelāl (Ar.)** helâl, haram olmayan, yapılmasında dince bir sakınca olmayan; eş
h. 37v/03, 39r/09, 39r/13, 42r/05
- ḥelālîḥ (Ar.+T.)** helâllik
h.+a 1v/06
- ḥelālîḥga dile-* ‘kız istemek’
h.-düm 1v/06
- ḥicāb (Ar.)** utanma, sıkılma; perde
h. 36r/09
- ḥile (Ar.)** hile, oyun, aldatma
h. 2r/17, 3v/02, 4r/09, 15r/01
- ḥile kııl-* ‘aldatmak, hile etmek’
h.-duñ 2r/17
h.-miş 3v/02
h.-up 4r/09
- ḥükḡ (Ar.)** hüküm, buyruk, emir; Krş. hüküm
h. 32v/08, 33r/04, 37v/06
h.+i 36v/01
h.+ile 13r/03, 15r/02
h.+in 36r/15
h.+indedür 13r/08
h.+ine 15v/14
h.+üñ 35r/02
- ḥükḡ ét-* ‘buyurmak’
h.-er 32v/08
h.-erse 33r/04
h.-mişidi 37v/06
- ḥüküm (Ar.)** hüküm, buyruk, emir; Krş. hüküm
h. 9v/01
h.+lerden 36v/14
ḥükḡ ét- ‘buyurmak’
h.-icek 9v/01
- ḥürmet (Ar.)** saygı değer, saygı gösterme
h.+e 2r/04
- ḥürî (Ar.)** huri, cennet kıızı
h. 38r/17, 38v/09, 38v/13
h.+ler 38v/15
h.+lere 38v/04, 38v/15
h.+lerle 39r/02
h.+lerin 38v/03
- ḥürîyye (Ar.)** coşkunluk hallerinde hurilerle buluştuklarına inanan bir tarikat
h. 38v/08
- ḥüsn (Ar.)** güzel, iyi; güzellik, iyilik
h.+in 38v/09
- ḥuzūr (Ar.)** kat, yan; rahat
h. 36r/09
h.+ıla 45r/07

h.+undayıdı 19r/08
hāy (Far.) vay!, eyvah!
 h. 19v/11, 24v/12
ḥadd (Ar.) sınır, derece
 h.+en 10r/10, 10r/14
 ḥaddenāş- ‘sınırı aşmak’
 h.-dı 10r/10
 h.-ma 10r/14
ḥamā’il (Ar.) muska, tılsım
 h. 21r/03
har (Far.) eşek
 h. 19v/13
havā (Ar.) hava, gök
 h. 7v/10
 h.+ya 7v/11, 27v/15
 h.+yıla 28v/17, 30r/03
heybet (Ar.) gösteriş, ihtişam, korkuyla karışık saygı duyma
 h.+inden 28r/16, 29v/01
heft-i kişver (Far.+Ar.) Batlamyos’un ayırdığı dünyanın yedi bölgesi
 h. 33v/02
helāk (Ar.) yok olma, ölme, mahvolma, harcanma
 h. 16v/15, 16v/16, 17r/16, 18r/13, 19v/09, 25r/16, 27v/10, 28r/01, 41v/04
helāk kıl- ‘yok etmek, öldürmek’
 h.-am 27v/10
 h.-dılar 16v/16
 h.-dum 28r/01
 h.-sun 16v/15
 h.-ur 17r/16, 18r/13, 19v/09
 h.-urdu 41v/04
helāköl- ‘yok olmak, ölmek, mahvolmak’
 h.-sun 25r/16
hele (Far.) madem, mademki
 h. 4v/02
hem (Far.) hem, ayrıca, bir de, hem de
 h. 9v/04, 12v/11, 12v/12, 12v/12, 12v/12, 12v/12, 12v/12, 13v/14, 13v/15, 14r/03,

14r/05, 14r/14, 14r/15, 18v/14, 22v/10, 24r/15, 24r/16, 32v/06, 33v/03, 33v/03, 36r/07, 36r/07, 36r/15, 37r/15, 42r/16, 42r/16, 42r/16, 43r/01
hemān (Far.) sadece, o anda, çabucak, hemen, derhāl
 h. 35r/10, 43v/17
hemān (Far.) sadece, o anda, çabucak, hemen, derhāl
 h. 20v/16, 23v/04, 28r/05, 36v/11, 37v/05, 41v/12
hemîşe (Far.) daima, her zaman, sürekli
 h. 8v/10, 9r/01
henüz (Far.) şimdiye dek, şu ana kadar, daha, yeni, hâlâ, ancak
 h. 22r/08, 36v/05, 39r/05, 41v/17
hepbütün, hep
 h. 4v/07, 22v/07, 37r/02, 43r/01
her (Far.) her, bütün, hep
 h. 8v/17, 10r/09, 12r/04, 12v/06, 12v/10, 13v/13, 14r/07, 14r/07, 14r/15, 14r/16, 14r/17, 14v/01, 14v/06, 14v/07, 14v/13, 16v/06, 18r/10, 21r/08, 22r/01, 22r/02, 22v/07, 22v/09, 23r/07, 23r/13, 23r/14, 23v/06, 23v/07, 25v/01, 26r/02, 26v/04, 27r/09, 27v/08, 27v/16, 28v/04, 29r/16, 30r/09, 32r/01, 32r/02, 33r/04, 34r/08, 35r/17, 36r/06, 36r/07, 36r/10, 36r/10, 36r/12, 37v/08, 37v/11, 37v/14, 41r/05, 44v/07
hergiz (Far.) asla, katiyyen, hiçbir zaman, hiçbir şekilde
 h. 27r/11, 37r/11
heves (Ar.) arzu, istek; gelip geçici istek
 h. 35r/04
hey’et (Ar.) şekil, suret, görünüş, kıyafet; hâl, durum
 h. 31v/16
hezîmet (Ar.) yenilme, bozgun, savaşta bozguna uğrama
 h. 15v/04, 40r/13, 40v/14
hezîmetöl- ‘yenilmek’
 h.-up 15v/04, 40r/13, 40v/14
hiç (Far.) hiç, yok olan, hiçbir, asla, katiyyen
 h. 9r/07, 12r/07, 12v/07, 14r/09, 17r/05, 21r/01, 22r/12, 24v/13, 28r/11, 37v/01, 38r/02, 42r/13, 44v/01
hicâ’ (Ar.) hicvetme, yerme

- h.+sı 23r/08
- hikâyet (Ar.)** hikâye, öykü, roman, anlatma
h. 20v/10
hikâyet kıl- ‘anlatmak’
h.-mışam 20v/10
- hila‘at (Ar.)** kaftan, süslü ve değerli elbise
h. 11r/13
- hüner (Far.)** mârifet, bilme; ustalık
h. 18v/01
- hüş (Far.)** akıl, fikir; şuur; ölüm; zehir
h.+a 28r/14
hüşa gel-
h.-üp28r/14
- I**
- ‘ıyş-a nüş (Ar.)** yeme içme
a.+a 21v/08
- ‘ıyş (Ar.)** yaşam
a.+a 22r/10
‘ıyş sür- ‘yaşamak’
a.-miş 21r/16
- ‘ışk (Ar.)** aşk
a. 37r/12, 38v/10
‘ışk vêr- ‘sevgi göstermek’
a.-emez 38v/10
- İ**
- İ**
- ‘ibâdet (Ar.)** Allâh’ın emirlerini yerine getirme, tapma, kulluk etme
a. 5r/01, 5v/04, 10v/02, 16v/14, 28r/08, 22r/16, 33r/01, 33r/05, 44v/09
‘ibadet êt- ‘ibadet etmek’
a.-d 5v/04
‘ibâdet kıl- ‘ibadet etmek’
a.-di 5r/01, 10v/02, 22r/16, 44v/09
a.-m 16v/14
a.-up 28r/08
a.-ursız 33r/01
a.-uruz 33r/05
- ‘ibret (Ar.)** yaşanan kötü bir olaydan ders çıkarma, ders alma
a. 28v/16, 30r/12
‘ibret al- ‘bir olaydan ders alma’
a.-up 30r/12
- ‘ilâc (Ar.)** ilaç, çare, derde dev olan şey
a. 42r/06, 42r/11, 42v/15
‘ilac kıl- ‘ilaç yapmak’
a.-a 42r/11
a.-dım 42v/15
a.-durdı 42r/06
- ‘ilm (Ar.)** bilim, bilme, okuyarak öğrenme
a. 12v/10
a.+ile 18v/01
a.+inde 36v/04
‘ilm-i ledun ‘sırlar bilimi’
a. 29r/15
‘ilm-i tılsımat ‘tılsımlar bilimi’
a. 24v/06
‘ilm ü hikmet ‘felsefe’
a. 41r/11
- ‘inayet (Ar.)** iyilik, yardım, ihsan, lütuf
a. 31r/08
‘inâyet kıl- ‘yardım etmek’
a.-ursa 31r/08
- i‘zâm (Ar.)** yollama, gönderme; lüzûmundan fazla ehemmiyet verme
a. 34v/08
i‘zam kıl- ‘
a.-ur 34v/08
- ‘izzet (Ar.)** şan, şöhret, ün; ululuk, yücelik
a. 5v/05, 13r/06, 22v/05\ 28v/06, 33v/15, 34r/17, 34r/17
a.+e 33v/15, 35v/07
a.+ile 33v/12, 33v/14, 34v/16, 35v/02, 38v/15, 44r/16
a.+üm 28v/04
‘izzet eyt- ‘*** ????????’
a.-di 13r/06

'izzet kııl- 'aziz ve değerli hâle getirmek'

a.-dı 33v/15

a.-ınca 5v/05

a.-up 28v/06, 34r/17

'izz ü celal (Ar.) yücelik, değer verme VE ululuk, büyüklük

a. 30r/08

îmān (Ar.) inanç, inanma, İslam dinini kabul etme

i. 17r/09, 42v/01, 42v/02, 42v/05, 42v/12, 44v/12, 44v/14, 45r/05

i.+a 42r/17, 42v/03

îmāngetür- 'inanmak'

i.-di 42v/01

i.-düğü 42v/02

i.-düm 44v/12

i.-elüm 44v/14, 45r/05

i.-üp 42v/05

i.-ürsin 42v/12

îmān kııl- 'inanmak'

i.-dılar 17r/09

îmāna gel- 'inanmak'

i.-di 42v/03

î'lām (Ar.) bildirme, bildirilme, anlatma

i. 16r/11

î'lām kııl- 'bildirmek'

i.-dılar 16r/11

î'tibār (Ar.) değer verme, saygı gösterme, öyle sayma

i. 16r/17, 37v/07

î'tibār kııl- 'değer vermek'

i.-madılar 16r/17

î'timād (Ar.) güvenme, emniyet

i. 43r/17

î'timād êt- 'güvenmek'

i.-icek 43r/17

î'tiṣām (Ar.) el ile tutma, tutunma; günahattan sakınma; temiz olma

i. 7r/12, 26r/17, 36r/03

î'zāz (Ar.) aziz kılma, saygı gösterme

i.+ı 9r/02

îç iç, iç taraf; yürek

i.+erü 14v/02, 20r/03, 24r/04

i.+i 5v/09

i.+in17v/05, 20r/04

i.+inde 10r/11, 13r/15, 14v/03, 17r/12, 17v/11, 18v/06, 20v/07, 21r/11, 22r/01, 22v/09, 24r/04, 26r/07, 29v/04, 33v/06, 37v/05, 44r/11

i.+indeler 32r/05

i.+inden 10r/07, 10r/16, 18r/04, 19r/05, 19v/06, 29v/08

i.+ine 8v/09, 10r/12, 13v/06, 15r/06, 16r/05, 16r/12, 18v/07, 21r/08, 21v/15, 23r/12, 24r/05, 27v/06, 32r/04, 34v/04, 40r/12, 40v/11, 40v/14, 42v/03, 43v/15, 44v/07

i.+ini 20r/03

i.+ünle 15v/15

îç-içmek

i.-di 11r/08

i.-diler 22r/11

i.-e 2r/10

i.-sevüz 22r/07

i.-üp 34v/02

îçreîçinde, arasında

i. 12v/15, 14r/05, 14r/13, 14v/10, 14v/13, 22v/04, 23v/03, 24v/06, 37r/13, 37v/01

îçüniçin

i. 2r/09, 2r/15, 2r/15, 3r/06, 3v/02, 6r/07, 8r/08, 8v/01, 10r/13, 12r/17, 14v/17, 15v/12, 21r/11, 23r/01, 29r/12, 34r/10, 37r/16, 42r/01, 44v/06

icāzet (Ar.) izin, ruhsat

i. 16r/11, 34r/10, 34r/11

i.+ile 16r/10

i.+ünle 11r/05

icāzetvêr- 'izin vermek'

i.-di 16r/11

iclās (Ar.) oturtma, oturtulma

i. 13v/08

ictimā' (Ar.) toplanma, bir araya gelme; toplantı

i. 13v/08

idrāk (Ar.) anlayış, akıl erdirmе; yetişme, erişme; olgunlaşma

i. 15v/13

iğvā (Ar.) azdırma, baştan çıkarma

i. 6r/07, 15v/14

i.+sun 10v/14

ihtiyār (Ar.) seğme, seğilme

i. 24v/06, 34r/05

ihsān (Ar.) iyilik etme; bağış, bağışlama; verilen, bağışlanan şey

i.+lar 38r/06

ihsānlar kıl- ‘bağışlamak; iyilik etmek’

i.-dı 38r/06

ihtiřām (Ar.) husumet, dūřmanlık etme

i. 24v/04

ihtiyāt (Ar.) ilerisini dūřünerek davranma, tedbir alma, sakınma

i. 26r/17

iki2, iki

i. 2v/13, 3v/03, 5r/07, 6r/16, 8r/06, 8v/16, 9r/10, 9v/09, 17v/12, 20r/06, 22v/13, 23r/04, 23v/11, 24r/05, 26v/12, 32r/02, 32r/15, 33r/07, 37r/12

i.+nci 17r/12, 21r/07

i.+ncisini 3v/02

i.+si 2v/13, 2v/16, 26v/08

i.+sin 33r/14

i.+sinden 14r/06

iki kez yüz biņ200000, iki yüz bin

i. 4v/17, 9v/12

ikindiikindi

i. 5r/02

ikiyüz200, iki yüz

i. 20r/10

iki yüz kırk dōrt244, iki yüz kırk dōrt

i. 20r/13

ilāh (Ar.) tanrı, tapınılan

i. 4r/16, 10r/15

‘ilāc (Ar.) çare, ilaç, derde deva olan şey

i. 44v/11, 44v/12

‘ilāc kıl- ‘ilaç yapmak’

i.-alum 44v/11

i.-dum 44v/12

ilaç dut- ‘ilacın etki verip vermemesi’

d.-a 42r/06

ileile, birlikte

i. 1v/09, 2r/06, 4v/12, 8v/08, 14v/15, 23r/12, 26r/01

ilerü önce, önceki; ileriye doğru

i. 7r/02, 10r/01, 18r/04, 18r/08, 18r/09, 18r/09, 18r/13, 19r/15, 24r/02, 33v/10, 38v/14, 41v/01

ilet-eriştirmek, ulaştırmak, götürmek

i.-düklerin 33v/09

i.-eler 30r/02

i.-elüm 43r/08

i.-üp 20v/14

i.-ürdük 41v/04

illā (Ar.) -den başka, meğer, aksi hālde

i. 1v/07, 14v/03, 24r/15, 34v/11, 35v/01, 36r/09 (2), 39r/09, 42r/05

iltür-götürmek

i.-em 30v/11

imdişimdi, şu anda

i. 3r/06

in-inmek, akmak

i.-di 31r/12, 35r/12

i.-diler 24r/04

i.-dim 1v/08

i.-dük 29r/13

i.-ecek 26r/08

i.-er 25r/12

i.-erüz 32v/15

i.-miş 32v/04

i.-sünler 19r/15

i.-üp 21r/07, 25r/16, 26v/01, 27r/13, 31r/03, 32r/17

inan-inanmak, iman etmek

i.-alar 43r/06

i.-dum 42v/16

- i.-ma 23r/13, 23v/01
i.-maduñ 16v/14
i.-maduñuz 13v/17
i.-maz 16r/14
i.-mazın 15r/09
i.-mazlar 15r/15
i.-mazsın 14v/06, 43r/04
i.-uram 36r/15
i.-ursız 40v/13
- ‘ināyet (Ar.)** iyilik, yardım, ihsan, lütuf
i.+i 44v/01
- incit-** incitmek, zahmet vermek
i.-mişler 36v/04, 36v/08
i.-ürmiş 27v/10
- incü** inci
i. 24r/09
- indişimdi**, hemen, derhal, artık
i. 15r/15
- indür-**indirmek, göndermek, azaltmak
i.-diler 24r/01
- insān (Ar.)** insan, adam
i. 15r/10, 16r/07, 29r/11
i.+a 27v/01
- insānī (Ar.)** insana ait, insanla ilgili, insanca
i. 37v/05
- intizār (Ar.)** bekleme, beklenilme; gözleme, gözlenilme
i. 34v/09
- intizar ol- ‘beklemek, gözlemek’
i.-mişuz 34v/09
- iril-** erişilmek, ulaşılmak, kavuşulmak
i.-mez 17r/14
- iriş-**erişmek, gelmek
i.-ür 23r/14
- iş** iş, amel
i. 2v/02, 10r/02, 10v/17, 25v/06, 29r/06, 29r/13, 35r/04, 42r/14
i.+e 1v/13, 10v/01, 24v/13, 30r/09
i.+i 10r/02, 23r/09, 41r/16, 41v/04
- i.+ler 41r/02, 43r/16, 43r/16
i.+lerin 10v/02
iş kıl- ‘kötülük yapmak’
i.-a 2v/02
i.-avuz 25v/06
işi kıl- ‘kötülük yapmak’
i.-dı 41r/16
- işāret (Ar.)** alamet, delil, işaret, gösterme
i. 9v/01, 10r/06, 17v/12, 26r/15, 34r/16, 34v/16, 35v/10
i.+ile 34r/14
i.+in 6v/15, 34r/17
işāret ét- ‘göstermek’
i.-di 10r/06
i.-er 17v/12
işāretin ét- ‘göstermek’
i.-di 6v/15
işāret kıl- ‘göstermek’
i.-dı 9v/01, 26r/15, 35v/10
i.-up 34v/16
- işbuişte** bu
i. 24r/12, 34r/06, 41r/05
- işit-** işitmek, duymak
i.-di 21v/10
i.-üp 13r/09
- işle-**yerine getirmek, çalışmak, yapmak
i.-mişler 20r/07
i.-rüz 32v/15
- iştiyāķ (Ar.)** özlem, aşırı istek
i. 33r/11, 34r/09, 34v/08
iştiyāķ ét- ‘aşırı şekilde istemek’
i.-dük 34r/09
- iste-** istemek, dilemek
i.-di 1v/06, 42r/08
i.-diler 29v/05, 45r/06
i.-se 14r/15
i.-yen 29v/12
i.-yü 34r/06, 44v/03, 45r/05

istiğfâr (Ar.) tövbe etme, af dileme, bağışlanmayı isteme

i. 10r/05, 10v/01

istiğfâr kııl- ‘tövbe etmek’

i.-alım 10v/01

istiğfâr eyle- ‘tövbe etmek’

i.-di 10r/05

istikbâl (Ar.) yönelme

i.+e 3v/15

itköpek

i. 35v/14

i’tibar (Ar.) değer verme, saygı gösterme, öyle sayma

a. 37v/05, 37v/07

i’tişâm (Ar.) el ile tutma, tutunma; günahattan sakınma; temiz olma

a. 31v/13

ittifâk (Ar.) uyuşma, söz birliğine varma

i. 28v/07, 43r/03

i.+ıla 4r/09, 45r/03

ittifâk kııl- ‘uyuşmak, anlaşmaya varmak’

i.-up 28v/07

iziz

i.+i 39v/03

i.+in 27r/02

i.+inde 30r/13

izn (Ar.) izin, izin verme

i. 37v/04

izle-izlemek, takip etmek

i.-yelüm 39v/03

‘izzet (Ar.) şan, şöhrat, ün; ululuk, yücelik

i. 45r/09

‘izzet kııl- ‘aziz ve değerli hâle getirmek’

i.-up 45r/09

K

ķabile (Ar.) kabile, boy

k. 2r/13

kābin (Far.) güveğinin geline verdiği ağırlık, para, eşyâ, kalın

a. 37r/10, 37r/13

ķabûl (Ar.) razı olma, rıza göstermek kabul etme

k. 41r/08

ķabûl kııl- ‘kabul etmek, razı olmak’

k.-maz 41r/08

ķādir (Ar.) gücü ve kuvveti yeten, güç ve kuvvet sahibi, Allâh

k. 4r/16, 30r/09

k.+dür 41r/02

ķālīb (Ar.) kalıp, örnek

k. 18r/05, 18r/08, 18r/10, 18r/14, 18v/16, 19r/05, 19r/07, 19r/09, 19r/10, 19r/14

k.+ı 18v/11, 18v/15, 19r/02, 19r/03, 19r/10

k.+ın 19r/06

k.+uı 20r/02

ķānūn (Ar.) devletin teşrî kuvveti tarafından herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü nizam, kaide, kural

k.+dur 11v/08

ķābil (Ar.) kabul eden, kabul edici

k.+inden 28v/12

ķabûl (Ar.) razı olma, rıza gösterme, kabul etme

k. 10v/08, 14r/10, 14r/12, 22r/13, 37v/10

ķabûl êt- ‘razı olmak’

k.-icek 10v/08

ķabûl kııl- ‘kabul etmek, razı olmak’

k.-madı 22r/13

k.-maz 14r/10, 14r/12

k.-up 37v/10

ķabza (Ar.) tutacak, tutamak yeri, sap

k.+sında 20r/14

ķabz-u baştın (Ar.) kapanıp açılma, daralıp genişleme

k. 24v/07

ķaç-kaçmak, uzaklaşmak

k.-a 3v/15, 4r/03, 4r/06, 4v/09, 8r/14, 8v/02, 29v/14

k.-an 28r/12, 28r/15, 29v/15

k.-anları 28r/11, 33r/15

k.-ar 4v/08, 28r/13

k.-arlar 17v/02, 32r/11

k.-dı 29v/04

k.-dılar 2r/12, 32v/01

k.-duğ 3r/05

k.-miş 28r/10

kaçanne zaman, ne zaman ki, o zaman

k. 1v/02, 44r/03

kadarkadar, az, biraz

k. 10r/03, 18v/11, 28r/10, 30v/07, 42v/15

kadıllu (Ar.+T.) boylu

k.+lardur 29r/06

kadı (Ar.) boy

k.+ı 18r/05, 29r/04, 32v/03, 33v/11

k.+ın 5v/06, 6v/15, 33v/12

kadem (Ar.) adım, ayak, adım atmak

k. 17v/17, 18r/04, 18r/07, 18r/12, 18r/13, 18r/14, 19r/13, 34v/12

k.+i 35r/17

k.+inden 40r/13

k.+ünle 35r/16

kadım (Ar.) eski, eski zaman

k.+den 33v/05

kafā (Ar.) kafa baş

k.+larında 40r/17

k.+sınca 7r/08

k.+sında 8v/05

kahhār (Ar.) çok kahredici, helak eden; Allāh

k.+dur 14v/17

kahr (Ar.) zorlama, ezme, çok üzüntü duyma

k. 36v/09

k.+ına 17r/01, 44r/11

kahr kıl-‘kahretmek’

k.-miş 36v/09

kağ-vurmak, tepmek, çakmak

k.-ıdı 3v/10

k.-up 7r/11, 19r/03, 26v/17

kağı-öfkelenmek, sinirlenmek, kızmak

k.-dı 9r/16, 9r/1a4, 13v/17, 25v/17, 30v/12, 31r/07, 42r/02

k.-dılar 40r/05

k.-mağ 10r/12

k.-yup 17r/07, 43r/07

kal-

k.-acağın 2v/03

k.-an 2v/03, 7v/17, 22r/11

k.-dı 2v/03, 4v/15, 24v/02, 34v/11

k.-ıcağ 25r/03

k.-ınca 35r/10

k.-mayasın 28r/07

k.-miş 12v/15, 21r/14, 24r/14, 24r/16, 33v/05

k.-mışam 20v/10, 34r/15

k.-mışlar 36v/10

k.-sa 37v/09

k.-sun 1v/15

k.-up 7v/11

k.-updur 14v/10

k.-ur 1v/14

k.-ursan 20v/15, 23v/05

k.-ursın 17r/04, 44r/11

kal’a (Ar.) kale, hisar

k. 1v/05, 1v/06, 1v/06, 1v/07, 1v/09

k.+yı 1v/11

kalıbaşlık parası, mehir, nikah bedeli

k. 37r/16, 37v/04, 37v/07

k.+a 1v/06

kalkankalkan

k. 6v/07, 11r/15, 20r/12, 20r/13

kamaş-kamaşmak

k.-dı 27v/04

k.-ur 38v/07

kamaşdur-kamaştırmak

k.-ur 17v/14

kamer (Ar.) ay, dünyanın uydusu

- k. 21v/04
- ķamu (Soğd.)** btn, hep, herkes
k. 30r/08, 30r/08, 36r/12, 41r/02, 44r/02
k.+ları 41r/04
k.+sınıuğ 36r/06
k.+ya 12v/11
- ķankan**, suĉ, cinyet, diyet
k. 7v/09, 10r/10, 10r/13, 26v/12
- ķađlı**kağrı arabası
k.+yıla 25v/03
- ķanat**kanat, kuşların uĉma organı
k. 17v/12
k.+ın 29r/08
- ķanatlı** kuş ve kapı iĉin kanatlı
k.23r/15, 29r/07
- ķandaner**ede
k. 2v/07, 14v/10, 23r/14, 29v/06, 35r/17
k.+dur 12v/17, 31r/04, 33r/06
k.+sın 16r/13
- ķanihani**, nerede
k. 3v/17, 10r/05, 16r/02, 24r/12, 31r/04, 45r/03
- ķanķı** hangi
k. 2v/05, 11v/15, 14r/17, 26r/13, 36r/02
k.+sı 14v/07
- ķap-** kapmak; kaplamak, rtmek, istila etmek
k.-a 29v/15
k.-ar 27v/16, 28r/17
- ķapa-** kapatmak
k.-mamış 29v/15
- ķaplankaplan**
k. 13r/14, 17r/17, 25r/12, 25r/14, 28r/10, 32v/05, 33v/11, 35v/04
k.+lar 28r/15
- ķapukapı**
k. 17v/09, 17v/12, 19r/11, 19v/06
k.+dan 18v/11, 24r/04
- k.+ların 27v/11
k.+nuğ 17v/16, 18r/02, 18r/04
k.+sı 18r/02, 18r/15, 18v/15, 19r/04, 19r/13, 20r/01
k.+sın 17r/11, 17r/15
k.+sına 18v/09, 18v/09, 31v/02
k.+sında 33v/07
k.+sından 17v/11, 19r/03, 19r/11, 20r/03, 31v/04, 31v/07
k.+sınıuğ 18r/07
k.+ya 17v/13, 17v/15, 17v/17, 24r/01, 24r/02
k.+yıla 24r/02
- ķarr (Ar.)** durma, ikmet etme, devamlılık, sreklilik
k. 14r/06
- ķarakara**, siyah
k. 18r/05, 22r/03, 27v/03, 27v/03, 28v/17, 32v/05
- ķarađuh** ķkaranlık
k. 14r/16
- ķarar-**kararmak
k.-a 29v/17, 30r/04
- ķaravul**gzc, nbetĉi, karakol
k. 5v/02
k.+ı 5r/03
- ķarıl-**karışmak, karıştırılmak
k.-up 28r/10
- ķarın**kadın rahmi, mide
k. 38r/08
k.+ın 38r/07
k.+ına 38r/08
k.+ında 38r/06
- ķarınca**karınca
k. 4r/17
k.+ya 4v/01
k.+yuz 4v/02
- ķarıř-**birbirine karışmak
k.-up 7v/16
- ķarřukarřı**, -e doğru

k. 3r/09, 5r/02, 5v/01, 5v/02, 6r/12, 6r/15, 6v/10, 6v/11, 8v/09, 8v/16, 10r/12, 11r/04, 11v/11, 13r/14, 13v/06, 17v/09, 18r/09, 18r/10, 19r/05, 25r/13, 26r/16, 27r/04, 27r/04, 27v/07, 29v/01, 31v/07, 32v/02, 34v/10, 35r/11, 35r/13, 35r/15, 35v/01, 35v/02, 39v/09, 41r/16

k.+dan 3r/09, 6v/13, 8r/03, 17v/14, 18v/15, 19r/08, 26r/14, 27v/03, 30v/16, 31v/11

k.+na 8v/11, 29v/17

k.+sına 15r/10, 19r/09, 24r/11, 33v/15, 43r/09, 44r/13

k.+sından 18v/11, 19r/06

k.+ya 9r/17

karşu gel- ‘karşılama’

k.-di 35r/11

k.-eydük 34v/10

k.-üp 35r/13

karşula-karşılama, karşı çıkma

k.-yu 3r/11, 20r/07

k.-yup 7v/16

karşu tur-karşı gelmek, karşısında durmak

k.-dılar 41r/16

k.-miş 13r/14

k.-up 31r/03, 35v/01

kaşan- işemek

k.-dı 26v/12

kaşd (Ar.) niyet, amaç, bir işe bilerek isteyerek girişme, öldürmeye kalkışma

k. 3v/10, 8v/05, 14v/09, 16r/05, 16r/07, 29v/14, 40r/13, 43v/02

kaşd kıl- ‘niyet etmek, girişmek, teşebbüs etmek’

k.-dı 3v/10, 16r/05, 16r/07, 43v/02

k.-dılar 8v/05, 14v/09

k.-ıca 40r/13

k.-miş 29v/14

katyan, huzur, ön

k. 7v/10, 7v/11, 7v/11, 22r/04, 26v/12, 27v/03, 29r/11, 30r/01

k.+ı 7v/11, 44r/06

k.+ina 13r/06, 15r/17, 16r/08, 20r/08, 20v/14, 21v/11, 21v/11, 30v/04, 34v/05, 35r/12, 36v/10, 37r/07, 37r/09, 42v/10

k.+ında 2r/07, 20r/16, 33v/17, 34r/01

k.+ından 44v/03

k.+larında 41r/10

k.+umuza 33v/01

k.+uğa 3v/15

k.+uğdan 9r/07

k.+unda 20r/09

kaşarsıra

k. 11v/04

kaşre-i ‘umman

k. 30r/10

kaş- katmak, eklemek

k.-ar 14r/06, 27v/16

kaşkatı, sert, çok

k. 44r/06

kaş gel- ağır gelmek

k.-di 44r/06

kaşıl-iltihak etmek

k.-up 28r/10

kaşırkatır; kısarak ve erkek eşeğin çiftleşmesinden doğan yavru

k.+lar 32r/05

kaşl (Ar.) söz, kelam

k.+ mca3r/07, 3v/09, 4v/10, 5r/09, 5v/09, 6r/07, 6v/17, 8r/06, 8v/06, 9r/09, 9r/15, 10r/04, 10r/09, 10r/16, 10v/15, 11r/01, 11r/10, 11v/12, 12r/06, 12v/02, 12v/12, 13r/09, 14r/08, 14v/04, 14v/14, 15r/16, 15v/16, 16v/12, 17r/07, 17v/04, 18r/02, 18r/09, 18v/03, 19r/04, 19v/11, 20v/04, 20v/17, 21r/14, 21v/09, 22r/04, 22v/11, 23r/10, 23r/16, 23v/06, 24r/17, 24v/04, 24v/16, 26r/17, 26v/13, 27r/12, 28v/05, 30r/11, 30v/02, 31v/13, 32r/03, 32v/09, 34r/13, 34v/14, 35r/05, 35v/05, 36r/03, 37r/05, 37v/12, 37v/15, 39v/04, 39v/08, 40r/16, 41r/06, 42r/02, 42r/17, 42v/01, 43r/02, 43r/06, 43r/11

kaşm (Ar.) halk, insan topluluğu

k. 2r/13, 15v/11, 17v/01, 30r/14, 32r/09, 32r/15, 32r/17, 32v/07, 33r/02, 33r/17, 33v/01, 35v/05, 36v/08, 36v/09, 37v/05, 42v/10, 42v/13, 42v/14, 43r/03, 43r/05, 43r/07, 43r/07, 43r/13, 44v/10, 45r/04, 45r/10

k.+a 32r/17, 33r/17, 44r/06, 44v/06

k.+dan 32r/11

k.+ı 27v/10, 27v/11, 27v/13, 32r/07,
35v/04, 36v/07, 39v/05, 43r/04

k.+ıla 34v/02, 45r/05

k.+ın 27v/10

k.+ına 35v/09

k.+ından 35r/09

k.+uñ 16v/17, 35v/14, 35v/16, 37v/03,
42v/10, 42v/17

k.+uz 32v/14

ķaya kaya, büyük taş kütleli

k.+da 33v/07

k.+lar 28r/16

k.+ya 32v/02

ķayd (Ar.) bağ, bağlama, endişe

k.+ların 10v/11

ķayd u bend (Ar.) bağlama

k. 8r/12

k.+e 9v/14

k.+ile 9r/14

ķayd u bend ét- 'bağlamak'

k.-diler 8r/12

ķaynaķpençe, tırnak

k.+ı 32r/02

ķayukaygı, endişe

k.+sına 18v/05

ķazā (Ar.) yerine getirme, ödeme, olacağı
ezelden bilinen olayların yerine gelmesi

k.+yı 9r/07

ķaz-kazmak

k.-an 23r/17

k.-anuñ 23v/08

k.-ar 22v/16, 23v/11

k.-asın 23v/10

k.-dılar 24r/01

k.-duğı 23r/11

k.-ıbdur 23v/02

k.-ılmış 24v/03

k.-ılı 20r/12, 20v/03, 23r/06, 23r/08

k.-ıp 19r/14, 23r/12

k.-ısar 23v/02

k.-up 19v/13

ķazdur- kazdırmak

k.-duğı 23r/05

ķazıyye (Ar.) iş, mesele, dava

k.+yi 34v/01

ķıgır-çağırmaq, seslenmek, davet etmek

k.-dılar 33v/10

ķalkıl, tüy

k.+ı 2v/15

k.+lar 28v/09

ķıl-yapmak, işlemek, yerine getirmek

k.-alım 5v/17

k.-alum 44v/11

k.-avuz 25v/05, 33r/04, 43r/09

k.-aydum 35v/01

k.-dı 26v/15

k.-dılar 21v/02

k.-dum 28v/15

k.-ıp 2v/06

k.-ısar 44r/01

k.-maya 9v/01

k.-mışlardur 19v/02

k.-sun 34v/14

k.-up 7r/09, 7v/04, 7v/13, 16r/07,
22r/05, 23v/16, 29r/08, 32r/05, 32r/12, 32r/16

k.-ur 27v/14, 36r/02, 43v/16

k.-uram 13v/16

k.-uruz 11v/17, 44v/17

ķılıç kılıç, savaş aleti

k. 4r/04, 4r/06, 7r/09, 7v/04, 7v/13,
8v/14, 10v/16, 11r/15, 20r/14, 20v/15, 26r/03,
32r/16

k.+a 26v/14

k.+ı 37v/17

k.+ın 21r/03

ķılıç çek- 'kılıcını birine doğrultmak'

k.-di 26r/03

ķılıç şal- 'kılıçla vurmak, kılıçlamak'

- k.-mağ 8v/14
kılıçur- ‘kılıçla vurmak, kılıçlamak’
 k.-mağ 4r/04
 k.-ursam 4r/06
kınlu işkence edici
 k. 11r/15, 20r/14
kir- öldürmek, yok etmek, imha etmek
 k.-dılar 2r/02, 8r/12, 8r/13
 k.-ıldı 7v/09
 k.-ılmadın 3r/05
 k.-miş 32v/04
kırk40, kırk
 k. 2r/05, 9v/11, 17v/09, 18r/05, 19r/14, 19r/15, 22v/08, 22v/09, 23v/06, 27v/08, 30v/10, 42r/07, 42r/07, 44v/08
 k.+ın 28v/04
kırk biş40000, kırk bin
 k. 6v/06, 7r/11
kırk biş yedi yüz407000, kırk bin yedi yüz
 k. 5v/02
kırk dört44, kırk dört
 k. 20r/03, 31r/01, 31r/14, 31v/08
kırk dört biş44000, kırk dört bin
 k. 7r/08, 7v/12
kırk yedi47, kırk yedi
 k. 20r/09
kışkış mevsimi
 k. 32v/15, 39r/13, 39r/14, 39v/05
 k.+ın 33r/08
kışlakış geçirilen yer
 k.+sında 33r/09
kışla-kışı geçirmek
 k.-ruz 32v/15
kısıl-daralmak, darlaşmak; kenetlenmek
 k.-miş 28r/17
kışsa (Ar.) öykü, macera, anlatı, olay
 k. 17v/06
kıy-kıymak, gönlü elvermek, esirgemek, acımak
 k.-ma 9v/05
kıyās (Ar.) kıyaslama, karşılaştırma, örnekseme, bir şeyin bir başka şeyle benzerliğini düşünerek hüküm verme
 k. 19r/16, 30r/07
 k.+da 19v/03, 23r/02, 33r/08
kıyās kıl- ‘kıyaslamak’
 k.-up 19r/16
 kıyās et- ‘karşılaştırmak’
 k. 30r/07
kıymet (Ar.) değer, bedel, eder, paha
 k. 25r/05, 25r/06, 37v/08
 k.+i 22v/09
 k.+in 25r/04
kıymet ver- ‘kıymet vermek’
 k.-eydi 37v/08
kızkız, kız evlat
 k. 2r/15, 23r/14, 37r/06, 37r/06, 37v/04
 k.+ı 1v/12, 37r/06, 37r/09, 37v/17
 k.+ım 38r/02
 k.+ın 37r/09
 k.+ların 37r/08
 k.+un 2v/02
kızı al- ‘evlenmek’
 k.-dum 1v/12
kızılkızıl, koyu kırmızı
 k. 2v/13, 17v/10, 22v/08, 24r/06, 24r/08
ko-bırakmak, salıvermek, terk etmek
 k.-dı 9v/11, 15r/10, 24v/08, 33v/14
 k.-dılar 2r/07, 22v/08, 22v/10, 27r/01, 32v/01, 35v/12, 38v/17
 k.-dum 1v/11, 24v/09
 k.-madı 3v/10
 k.-maz 25v/08
 k.-miş 32v/05, 35v/04
 k.-mişlar 21r/08, 40r/08
 k.-rlar 21v/15, 21v/16
 k.-ya 14r/14
koym- koymak, bırakmak, serbest bırakmak, terk etmek

k.-up 6v/06, 7r/08, 8r/17, 11v/07

kollel, kol

k. 6v/15, 13v/07, 15r/09, 22r/06,
26v/15, 34v/16, 35r/13, 35v/01

k.+a 21r/03

k.+dan 7r/10, 7r/12, 7r/14, 7r/17

k.+ın 31r/12

k.+ına 6v/07, 21r/03

k.+ında 18r/05

k.+ları 44v/06, 44v/07, 44v/08, 44v/09,
45r/11

k.+ların 41r/13, 41r/14, 41v/02

k.+larum 42r/10, 42v/14, 44v/12,
45r/01

k.+larumuz 44v/10, 44v/14

k.+un 9r/03, 42r/15

kolayuygun, elverişli; fırsat; uygunluk; zor
olmayan, kolay

k.+ınca 15r/09

k.+uçca 43r/04

k.+uçuzca 40v/12

kol kavşur-el pençe divan durmak

k.-am 35v/01

k.-up 13v/07

koltuğkolun gövdeyle birleşme yeri

k.+ına 28r/17

kon-yerleşmek, yolcu konaklamak

k.-a 2r/11

k.-dı 2r/12, 32r/09

k.-dılar 2v/10, 25r/13

k.-ucağ 10r/03

k.-up 5v/01

konuğmisafir, konuk

k. 10r/02, 10r/03, 10r/03

kop-ortaya çıkmak, ayağa kalkmak

k.-a 14v/01

k.-an 36v/11

k.-dı 18r/16, 28r/09, 43r/07

k.-dum 20v/13

k.-ısar 39v/01

k.-ıсарdur 39r/10

k.-miş 27v/10, 33v/02, 37v/16, 42v/04

k.-usar 38r/03

k.-usardur 39r/16

kopar-ortaya çıkarmak, kopartmak, yerinden
çıkarmak

k.-up 19v/15

korğ-korkmak, korkuya düşmek; Krş. korğ

k.-up 3r/15

koru- korumak, gözetmek

k.-sun 44r/04

korhunç korkunç; Krş. korhunç

k. 18r/04

korhulu korkunç, korkulan

k. 28r/02

korhut- korkutmak; Krş. korhut-

k.-miş 16v/06

korğ-korkmak, korkuya düşmek; Krş. korğ-

k.-am 25v/17

k.-ar 9v/04, 28r/03

k.-dı 20v/14, 40r/06, 42v/13

k.-ma 44v/01

k.-maduğ 28r/01

k.-mayasın 25v/16

k.-mazı 32r/13

k.-mazsa 31r/17

k.-sa 3r/17

k.-up 44r/10

korğ korku

k.+sına 22r/04

k.+sından 13v/04, 26v/12, 43r/02

korğakkorkak

k. 25v/17

korhunç korkunç; Krş. korhunç

k. 13v/08, 31v/04, 32r/02

korhut- korkutmak; Krş. korhut-

k.-mişsin 3r/17

koş- eklemek, birbirine katmak

k.-dı 13r/01

k.-up 34v/03

koşınsaf, sıra, asker dizisi; alay, ordu, büyük birlik

k.+lar 6r/17

kov-kovmak, kovalamak, takip etmek

k.-arlar 35v/15

k.-miş 28r/11

k.-up 35v/16

kovakova

k. 27r/17

koy- koymak, bırakmak, serbest bırakmak, terk etmek

k.-alum 2v/02

k.-an 24r/12

k.-asın 3v/07

k.-avuz 25v/04, 41r/08, 44v/15

k.-dı 39r/06

k.-mayasın 10v/14

k.-up 5v/02, 6v/06, 7r/08, 8r/17, 11v/07, 32r/04, 34v/16, 35r/07, 38r/08, 38v/03

k.-updur 35v/02

koyiver-başıboş bırakmak, salmak

k.-diler 2r/02

koynu koyun

k.+undan 15r/09

kubbe (Ar.) kubbe, tepe

k. 17r/11, 17v/03, 17v/08, 18r/07, 18r/15, 18v/07, 18v/09, 18v/15, 19r/03, 19r/04, 19r/11, 19r/13, 19v/06, 20r/01, 20r/03, 20r/03, 20r/04, 20r/04, 20r/06, 22v/13, 24v/09, 24v/10, 24v/17

k.+de 24r/10

k.+den 25r/07

k.+nün 17v/08, 17v/09

k.+sinde 22r/15

k.+sine 17v/07

k.+ye 18v/12

kubbe-i felek (Ar.) gökyüzü

k.+e 7v/06

kudret (Ar.) kudret, güç, kuvvet

k.+dür 30r/06, 30r/08

k.+i 30v/13

k.+üm 28v/12

kufl (Ar.) kilit, sürgü

k.+ün 11v/06

kulkul, esir, köle, Allâh'a göre insan

k. 2r/04, 2r/05, 3v/08, 10v/09, 11r/17

k.+ına 27v/09, 29r/14

k.+ıyam 16v/04

k.+lar 11r/12

k.+luğ 10v/09, 10v/11, 11r/01, 11r/16, 35v/01

k.+uğ 9v/16

k.+uğa 23v/12

kulaçkulaç

k. 20r/17

kulağuz kılavuz, rehber, yol gösterici

k. 33v/08, 35r/08

kulaçkulaç kulak, işitme organı

k. 15v/07, 16r/02, 40r/11, 43v/02

k.+ın 41r/13, 41r/14, 41v/02, 42r/15

k.+ların 32v/04

k.+lu 2v/13

k.+uma 17r/05, 29r/05

k.+uğ 42r/01

k.+uğa 10v/14

k.+uğu 15r/13

kulaç ol- 'dinlemek'

k.-dı 15v/07

k.-dılar 40r/11

kulaç ur- 'dikkâtle dinlemek'

k.-dı 43v/02

k.-up 16r/02

kulavuz kılavuz, rehber, yol gösterici

k. 2v/09, 13r/12, 13r/13, 26r/06, 32r/07

kulavuz kıl- 'yol göstermek, rehberlik yapmak'

- k.-up 2v/09, 26r/06
- kulle (Ar.)** dağ tepesi, doruk; kule
k.+sinde 33r/07
k.+sine 28r/06, 28r/08, 28v/13, 28v/15, 32v/14
- kulluk** kulluk, ibadet, ibadet etme
k. 10v/09, 10v/11
kulluk kıl- ‘ibadet etmek’
k.-a 10v/11
k.-uruz 10v/09
- kumkayaların** çeşitli nedenlerle parçalanmasından oluşan ufak tanecikler, kum
k. 27v/14
- kumrî (Ar.)** kumru
k. 21v/07
- kur-** düzenlemek, hazırlamak
k.-miş 13v/05, 21r/16
- kurul-** kurulmak, inşa edilmek
k.-u 20r/07
- kurbân (Ar.)** Allâh rızası için kullanılan her şey, kesilen hayvan, bir amaç uğruna feda olma
k. 7r/11, 9v/16
kurbân ol- ‘kurban edilmek’
k.-muşlar 9v/16
- kurtar-** kurtarmak
k. 12v/14
k.-am 27v/11
k.-mağ 8v/01
- kurtıl-** kurtulmak, rahata ermek; Krş. kurtul-
k.-ursın 37r/03
- kurtul-** kurtulmak, rahata ermek; Krş. kurtıl
k. 17r/03
k.-mazımış 1v/13
k.-ur 15r/03
k.-urduş 14v/03
- kurukara,** deniz ya da su olmayan alan, toprak
k. 3v/07, 3v/16
- kuş** kuş, kanatlı, yumurtlayan uçucu hayvanların tümü
k. 2v/11, 4v/08, 29r/07, 29r/09, 29r/11, 35v/14
k.+a 7r/05
k.+dur 23r/15
k.+larda 2v/11
k.+ları 39r/07
k.+sın 29r/10
k.+uş 2v/14, 2v/15, 2v/16
- kuşür (Ar.)** eksiklik, ayıp, kusur
k.+ından 10v/02
- kuvvet (Ar.)** güç, kudret, tâkât, sıhhat, sağlamlık
k.+den 34v/11, 35v/02
k.+i 12r/13
k.+ile 18v/07
- kuyruk** kuyruk
k.+ı 2v/14, 27v/03, 30r/03, 30r/05, 32r/01
k.+ın 27v/03
k.+ından 28v/17
- kâbin (Far.)** güveğinin geline verdiği ağırlık, para eşyâ, kalın
k.+leri 37r/10
- kâlib (Ar.)** kalıp, örnek
k.+ınuş 20r/01
- kâmil (Ar.)** tam, eksiği olmayan, kusursuz, olgun
k. 4v/11, 35r/16, 37v/13
- kâr (Far.)** iş, güç, kazanç
k. 43v/16
- kâşif (Ar.)** keşfeden, bulan, meydana çıkaran
k. 2r/09
- kadarkadar,** az, biraz
k. 18v/06, 27v/12, 44v/12
- qavm (Ar.)** halk, insan topluluğu
k. 43v/04, 43v/07, 43v/10, 44v/13
k.+dan 43r/15
k.+uş 44v/06
- karşukarşı,** -e doğru
k. 45r/09

kefen (Ar.) kefen, ölümlerin gömülme sırasında sarıldıkları bez

k.+ile 22r/01

kelām (Ar.) söz, lakırdı

k.+ı 14r/08

kelimāt (Ar.) kelimeler, sözler

k. 9r/17

kelime (Ar.) söz, sözcük, kelime

k.+lerin 15r/05

kemer (Far.) kemer, bel bağı

k. 17v/10, 17v/11

k.+ler 19v/13

kenār (Far.) kenar, uç, kıyı

k.+a 13v/10

k.+ına 9r/03, 9r/03

k.+ınca 2r/10

kendü kendi

k. 2r/06, 2r/09, 2r/16, 4r/05, 4r/11, 4v/14, 6v/09, 10v/10, 13v/07, 14v/14, 15r/06, 19r/08, 21r/16, 23r/12, 24r/14, 25r/06, 28v/01, 30v/02, 32r/12, 35r/14, 36v/04, 37r/09, 37r/15, 38r/15, 40r/12, 41r/10, 42r/15

k.+deki 11v/09

k.+den 37r/06, 37r/09, 41r/10

k.+dür 7r/01

k.+ler 33v/16

k.+lere 16v/16

k.+leri 38v/04, 43v/08

k.+lerini 41v/15, 41v/16

k.+nüç 9v/08, 23v/01, 42r/14

k.+ye 3v/04, 3v/14, 6r/11, 15r/02, 41v/06, 42r/15

k.+yi 3r/15, 6r/08, 8v/05, 13v/09, 13v/10, 14v/10, 16r/07, 16v/13, 19r/10, 26v/13, 26v/14, 27v/15, 31v/09, 33v/09, 38v/02, 41v/05, 42r/04

k.+yile 22r/12, 28v/01

k.+zin 3r/15, 14v/10, 31v/07

kendü kendü ‘kendi kendine, yalnız başına’

k.+ye 3r/16

kenz (Ar.) hazîne, defîne, yeraltında saklı değerli eşya

k. 23v/13

kergeden (Far.) zergerdan denilen hayvan ki su sığırı kadardır. Alnında bir boynuzu vardır

k. 6v/09, 20r/16

k.+e 6v/07

kes- kesmek, ortadan kaldırmak, gidermek

k.-di 41r/13

k.-diler 38v/16

k.-eyin 15r/13

k.-icek 42r/15

k.-mişler 41r/14, 41v/02

keyd-i şah (Ar.) şah hilesi

k. 25v/14

kezdefa, kere, kez

k. 1v/07, 7v/06, 23r/02, 28r/13

ki (Far.) ki

k. 1v/09, 4v/03, 4v/08, 5r/07, 17r/05, 19v/09, 19v/10, 20v/05, 22r/02, 22v/06, 23r/12, 23r/12, 23r/17, 23v/09, 24v/15, 25v/17, 26v/11, 27r/11, 28r/09, 28r/12, 28v/04, 28v/09, 28v/15, 29r/02, 29r/07, 29r/09, 29r/09, 30v/11, 33r/05, 34r/05, 36r/10, 36r/10, 36v/17, 37r/01, 37v/06, 38r/07, 38v/05, 38v/09, 39r/17, 39v/02, 41r/01, 41r/02, 42r/03, 43v/17, 44v/02

kîn (Far.) gizli düşmanlık, garaz

k.+ile 30v/01

kibr (Ar.) böbürlenme, büyükleme

k. 16v/05

k.+ile 42r/02

kibr ét- ‘kibirlemek, büyükleme’

k.-ersiz 16v/05

kiçiküçük, ufak

k.+yiken 20v/12

kiçücük ufacık, küçücük

k. 20v/10

kim kim, hangi kişi

k. 1v/02, 2v/17, 3r/05, 3r/09, 3r/15, 3v/01, 3v/04, 3v/10, 3v/12, 3v/14, 4r/06, 4r/17, 4v/01, 4v/04, 4v/05, 4v/09, 4v/15, 5r/06, 5r/08, 5r/10, 5r/11, 5r/12, 5r/13, 5v/04, 5v/07, 5v/07, 5v/16, 6r/05, 6r/09, 6v/05, 6v/08, 6v/16, 6v/16, 7r/01, 7v/08, 8r/08, 8v/03, 8v/05, 8v/11, 8v/12, 8v/15, 8v/17, 9r/09, 9r/09, 9r/13, 9r/16, 9v/02,

9v/13, 9v/13, 10r/01, 10r/04, 10r/09, 10r/10, 10r/10, 10r/11, 10r/17, 10v/02, 10v/07, 10v/10, 10v/13, 10v/16, 11v/08, 12r/07, 12r/09, 12r/14, 12r/16, 12v/01, 12v/05, 12v/06, 12v/07, 12v/09, 12v/16, 13r/02, 13r/08, 13r/15, 13r/17, 13v/05, 13v/05, 13v/09, 14r/04, 14r/05, 14r/07, 14r/07, 14r/08, 14r/09, 14r/13, 14v/01, 14v/05, 14v/09, 14v/13, 15r/12, 15v/02, 15v/11, 15v/13, 15v/15, 16r/03, 16r/05, 16r/07, 16r/12, 16r/15, 16v/05, 16v/06, 16v/07, 16v/12, 16v/13, 16v/14, 17r/05, 17r/08, 17r/14, 17r/15, 17r/16, 17v/10, 17v/11, 17v/14, 18r/01köpri, 18r/03, 18r/11, 18r/12, 18r/14, 18r/15, 18r/16, 18v/06, 18v/06, 18v/08, 18v/10, 18v/11, 18v/11, 19r/06, 19r/10, 19r/17, 19v/03, 19v/15, 20v/01, 20v/06, 20v/10, 20v/13, 20v/17, 21r/07, 21r/08, 21v/10, 21v/14, 22r/01, 22r/05, 22r/07, 22r/12, 22r/17, 22v/08, 22v/11, 22v/17, 23r/02, 23r/05, 23r/06, 23r/07, 23v/01, 23v/07, 23v/10, 23v/13, 23v/17, 24v/05, 24v/06, 24v/07, 24v/11, 24v/14, 24v/14, 24v/16, 24v/17, 25r/01, 25r/04, 25r/06, 25r/14, 25v/02, 25v/03, 25v/05, 25v/06, 26r/10, 26r/11, 26r/13, 26v/02, 26v/06, 26v/06, 26v/07, 26v/09, 26v/13, 26v/15, 27r/08, 27r/08, 27v/02, 27v/06, 27v/08, 27v/09, 27v/13, 27v/14, 28r/02, 28r/04, 28r/05, 28r/06, 28r/06, 28r/09, 28r/11, 28r/12, 28r/13, 28v/03, 28v/11, 28v/12, 28v/13, 29r/03, 29r/06, 29r/10, 29r/10, 29r/14, 29v/01, 29v/06, 29v/14, 29v/15, 29v/16, 30r/01, 30r/02, 30r/03, 30r/04, 30r/06, 30r/07, 30r/15, 30r/15, 30v/05, 30v/05, 30v/07, 30v/13, 31r/06, 31r/08, 31v/01, 31v/03, 31v/04, 31v/05, 31v/11, 31v/06, 32r/03, 32r/11, 32v/08, 32v/08, 33r/02, 33r/04, 33r/08, 33v/13, 33v/13, 33v/15, 34v/08, 34v/09, 34v/10, 34v/12, 34v/12, 35r/09, 35r/16, 35r/17, 35v/01, 35v/05, 35v/08, 36r/04, 36r/13, 36r/14, 36r/14, 36v/04, 36v/09, 36v/16, 37r/05, 37r/14, 37v/01, 37v/05, 37v/08, 37v/14, 37v/17, 38r/04, 38r/13, 38r/16, 38v/02, 39r/10, 39r/10, 39r/12, 39r/12, 39r/14, 39r/17, 39v/10, 39v/14, 39v/16, 40r/03, 40r/04, 40r/07, 40r/07, 40r/11, 40r/15, 40v/02, 40v/04, 40v/04, 40v/08, 40v/09, 40v/10, 40v/11, 40v/13, 40v/14, 40v/15, 40v/17, 41r/04, 41r/08, 41r/09, 41r/14, 41r/16, 41v/01, 41v/03, 41v/05, 41v/05, 41v/07, 41v/09, 41v/14, 41v/15, 42r/01, 42r/06, 42r/09, 42r/11, 42r/16, 42v/01, 42v/03, 42v/06, 42v/08, 42v/11, 42v/15, 42v/15, 42v/17, 43r/05, 43r/12, 43v/02, 43v/07, 43v/08, 43v/12, 43v/14, 44r/02, 44r/05, 44r/13, 44r/17, 44v/01, 44v/03, 44v/04, 44v/07, 44v/07, 44v/08, 44v/11, 44v/12, 44v/14, 44v/15, 45r/12, 45r/12

k.+deyise 2r/04

k.+dügin 34r/14

k.+dür 32v/17, 33v/02, 39v/12, 40r/10

k.+e 4v/02, 12v/08, 27v/16, 32v/17

k.+i 9v/13, 10v/04, 10v/04, 11v/03, 11v/03, 11v/03, 11v/04, 11v/04, 11v/04, 11v/04, 13r/08, 13r/08, 16v/06, 25r/15, 25r/16, 25r/17, 28r/16, 28r/16, 28r/16, 28r/16, 29r/03, 29r/03, 33v/07, 33v/08, 41r/01, 44v/14, 44v/17, 45r/02

k.+in 27v/16, 27v/16, 28v/01, 28v/01

k.+ine 4r/10

k.+inüñ 11r/13, 11r/13, 11r/14, 11r/14, 11r/14, 11r/14, 11r/15, 11r/15, 11r/15, 11r/15, 11r/16, 11r/16, 11r/16, 11r/16, 11v/01, 11v/01, 11v/02, 11v/02, 21r/11, 21r/12, 21r/12, 21r/12

k.+ler 32v/13

k.+seye 3r/13

k.+üñ 30v/01

kimsekimse, herhangi bir kişi, hiç kimse

k. 1v/13, 2r/04, 7r/05, 10v/14, 14r/03, 15v/14, 17r/11, 24v/15, 27r/04, 34r/01, 36r/05, 37r/06, 37v/07, 39r/09, 39r/10, 39r/15, 39r/16, 39v/01, 40v/07

k.+den 36r/05, 37v/07, 44v/01

k.+ler 29r/03, 35v/05, 36v/07

k.+lerdür 29r/03

k.+nüñ 37r/09

k.+ye 9v/04, 17v/01, 40v/05, 45r/01

kimsenekimse

k. 13r/16

kişiinsan, adam, kişi, kimse

k. 7r/11, 9r/17, 9v/04, 11v/09, 12v/17, 13r/12, 13v/11, 13v/11, 14v/09, 14v/10, 14v/14, 17r/02, 18v/14, 18v/17, 21r/08, 23r/04, 23r/09, 23r/13, 24v/01, 25r/06, 25r/07, 28r/01, 28r/02, 32v/05, 32v/13, 35r/09, 37r/06, 37r/09, 37r/15, 37v/01, 39v/12, 42v/08

k.+de 11v/08

k.+den 28r/02

k.+di 10v/07

k.+dür 13r/17, 33v/15, 39v/09

k.+leri 43r/17

k.+nüñ 14r/17, 25r/06, 37r/15, 37v/02, 37v/10, 37v/11

k.+sin 13v/11, 34v/03

k.+ye 8v/14, 14r/02, 14r/02, 23r/04, 23r/04, 23r/05, 41v/13

k.+yi 14r/13, 32v/02, 32v/10

k.+yidi 3v/09, 4r/02, 5r/14

k.+yimiş 3v/02, 36v/04

kitâb (Ar.) kitap, yazılmış eser

k. 15r/02

k.+ımızda 16v/03

k.+lar 15r/02

k.+lara 36r/15

köprüköprü; Krş. köprü

k. 17v/15, 18r/01köpri, 18r/02, 18r/03, 18r/15, 19r/02, 19r/13, 19r/13, 19v/02, 19v/04, 19v/04, 19v/06, 19v/08, 19v/12, 19v/16, 19v/17

köprüköprü; Krş. köpri

k. 19v/07

k.+den 18r/09, 18v/14, 19r/10

k.+nüñ 18r/11, 19r/06, 19r/14, 19r/16, 19r/17

k.+sinüñ 19r/12

k.+ye 17v/17, 18r/08, 18r/10, 19r/05

köy (Far. küy) köy

k.+leri 32v/08

k.+ümüz 32v/14

küb (Ar.) küp, pişmiş topraktan yapılmış, alt kısmı geniş ve ağız kısmı dar büyükçe kap

k. 24r/05

k.+ler 24r/06, 24r/08, 24r/09

k.+leri 24r/08

kūfī (Ar.) 'Kufe' şehrine mensup, bu şehirle ilgili olan

k. 30v/06

kūfr (Ar.) inkâr, Allâh'a ortak koşma, nankörlük

k. 12v/14, 15r/05, 15v/15

k.+den 15r/03

k.+e 43v/17

k.+i 14r/09, 17r/04

k.+ile 42r/01

küh (Far.) dağ

k.+a 25r/11, 32r/14

k.+lara 35r/02

külâh (Far.) külâh, eskiden giyilen, ucu sivri veya yüksek başlık, başa giyilen şey

k.+ın 15v/17

küllî (Ar.) bütün, tamam; Krş. külli

k. 6r/08

k.+n 43v/11

küllî (Ar.) bütün, hep, tamamen; Krş. külli

k. 44r/02

külüng (Far.) taşçı kazması

k. 22v/15

kündelü (Far.+T.) kütüklü

k. 11v/01

küs-gücenmek, darılmak

k.-dün 15v/06, 43v/06

k.-mek 15v/07

k.-mişidi 12r/09

k.-tügünü 12r/11

kühî (Far.) dağa âit, dağ ile ilgili; dağ gibi; dağlı

k. 30v/12, 31r/04

küh-ı cānavar (Far.) dağ hayvanı

k. 31r/06

L

lâ havle ve lâ kuvvet (Ar.) kuvvet ve kudret

l.+in 15v/03

lâyık (Ar.) yaraşır, uygun

l. 2r/05, 3v/12, 4r/02, 4r/05, 4r/05, 4v/05, 12v/02, 14v/12, 33v/15, 34v/14

lâyık ol- 'uygun olmak'

l.-ur 12v/02

lâ'î (Ar.) kırmızı, al

l. 21v/02, 24r/09

l.+i 11r/13

lâ'îm (Ar.) kırmızı renkli

l. 21r/09

lâçîn (Moğ.) şahin

l. 11v/01, 11v/02

lâjverdî (Far.) lacivertle ilgili

l. 21r/10

laṭīf (Ar.) yumuşak, nazik, hoş, güzel

l. 35v/10

leşker (Far.) asker, komuta edilen, idâre edilen

l. 5r/01, 5r/07, 8r/04, 8r/05, 8r/10, 22r/14, 30v/07

l.+den 2v/03

l.+e 5v/17, 25r/08, 30v/08, 32r/05

l.+i 6v/16, 7v/17, 25v/04

l.+ile 5r/12, 5v/07

l.+inden 6v/09

l.+ine 3r/01

l.+ler 6r/11

l.+ün 10r/08

l.+üjile 16v/15

levḥ (Ar.) levha, üzerine yazı yazılan ya da resim çizilen düz ve yassı zemin

l. 20v/02, 24v/02

l.+den 20v/17, 24v/16

l.+e 24v/03, 24v/05

l.+i 20v/03, 24v/04

lezzet (Ar.) tat, lezzet, çeşni, hoşça gitme

l.+iyle 21r/16

lîk (Far.) lâkin, fakat, amma, ancak

l. 19v/10, 24v/12, 25v/04

lîkin (Far.) lâkin

l. 24r/13

libās (Ar.) elbise, giysi, giyecek

l. 33v/12, 35v/04

l.+ı 32v/05

lisān (Ar.) dil; konuşulan dil

l. 40r/15

luṭf (Ar.) iyilik, hoşluk, güzellik, iyilik etme

l.+ıla 10v/12

l.+ına 34v/13

M

ma‘būd (Ar.) kendisine tapılan ve ibâdet edilen, Allâh

m. 12r/09, 12r/12, 12r/13, 12r/14, 12v/04 (2), 12v/06, 12v/08, 14r/03, 15v/13, 15v/13, 15v/14, 39v/17, 40r/02, 40r/03,

40r/04, 40v/05, 40v/06, 40v/07, 43r/06, 43v/16, 44r/01

m.+a 43v/16

m.+dan 12v/08

m.+ı 12r/14, 14v/06, 14v/07, 15r/08

m.+ından 15v/05

m.+ları 44v/15

m.+liğa 12v/02

m.+lığı 41v/06

m.+lığın 40r/10

m.+um 15r/11, 15r/14, 15v/06, 15v/12, 16r/01

m.+uma 16r/14

m.+umı 42v/14

m.+umuz 40r/09, 41r/16, 41v/07, 41v/08, 42r/12, 43v/01, 43v/06

m.+umuza 40v/08

m.+umuzdan 14r/11

m.+umuzdur 40v/03

m.+umuzı 41r/08

m.+umuzun 41v/02

m.+un 12r/10, 12r/12, 15v/10, 41r/01

m.+uğa 42r/11

m.+uğda 42v/11

m.+uğdan 16v/17

m.+uğun 17r/01

m.+uğun 42r/14

m.+uğuza 41v/03

māl (Ar.) mal, varlık, servet, eşya

m. 23v/10, 24r/12, 24v/06, 37r/10, 37r/16, 42r/06

m.+a 37v/05, 37v/07

m.+ı 24v/01, 24v/01, 37v/09, 37v/10

m.+ın 24v/09, 24v/11

m.+lu 37v/11

m.+suz 37v/11

m.+uğu 3v/05

māl-u mülk (Ar.) mal, varlık, servet, eşya

m. 23v/04

- m.+e 23v/03
- māide (Ar.)** üzerinde yemek bulunan sofa
m. 44v/09
- ma‘mūr (Ar.)** bayındır, imar edilmiş
m. 1v/08, 24v/14
- ma‘mūr ėyle-* ‘bayındır hale getirmek’
m.-düm 24v/14
- ma‘şüm (Ar.)** suçsuz, kabahatsız; küçük çocuk
m. 39r/08, 39v/01, 40r/06
m.+dur 39r/05
- ma‘zūr (Ar.)** özrü olan, özürlü
m. 11v/10
- ma‘lüm (Ar.)** belli, açık, ortada, bilinen
m.+dur 6r/05
- ma‘şūķ (Ar.)** bir kadın tarafından sevilen erkek
m. 1v/09
- maġāra (Ar.)** mağara, in
m. 17r/15, 31v/07, 33v/07, 45r/07
m.+da 13r/12, 42r/08, 44v/09
m.+dan 17r/12, 17r/15
m.+larda 32v/15
m.+nuķ 31v/02
m.+ya 13r/11, 13r/13, 17r/16, 25r/12, 27r/04, 27r/17, 44r/12, 45r/08
- maġrib (Ar.)** batı, batı taraf
m. 28v/13
- maġlūķāt (Ar.)** yaratılmışlar, varlıklar
m. 12v/10, 36r/06
m.+a 12v/10, 14v/17
m.+dan 28v/09
m.+ında 27v/07
- maķām (Ar.)** durulan yer, mevki, mahāl
m. 35r/17
m.+ına 35r/12
m.+umı 35r/16
- maķbūl (Ar.)** kabul edilmiş, geçerliliġi olan, beġenilmiş
m. 37r/08
maķbūl dūş- ‘beġenilmek’
- m.-er 37r/08
- maķşūd (Ar.)** amaç, istek
m. 7r/04, 14r/15, 14v/15, 40v/05, 40v/08
m.+ı 14r/03
m.+in 40r/04
m.+um 15v/06
m.+umuz 34v/12
- mancnīķ (Ar.)** mancınık, ağır taş gülleleri fırlatmaya yarayan eski bir savaş aracı
m. 18v/06
- manşıb (Ar.)** makam, mevki, memuriyet
m.+dan 38r/04
- maġla‘ (Ar.)** güneşin doġma yeri
m.+ına 17v/09
- meydān-misāl (Ar.)** alana, geniş ve açık yere benzer
m. 17v/07
- meclis (Ar.)** topluluk, toplantı yeri
m. 20r/07, 21r/07
- medġ-ü řenā (Ar.)** övme, övgü
m.+lar 9r/04
medġ-ü řenālar kııl- ‘övmek’
m.-dı 9r/04
- mekān (Ar.)** yer, mekān, oturlan mahāl
m. 33v/06, 36v/06
m.+dan 1v/14
m.+ı 33r/07
m.+ında 36v/07
- mekr (Ar.)** hile, aldatma, düzen; vazgeçirme
m. 15v/13
m.+ine 15r/07
- melek (Ar.)** melek, Allāh’ın nurdan yarattıġı varlık
m. 29r/14, 29r/14, 29v/01, 29v/02, 29v/05, 29v/06
m.+den 29r/17
m.+lerdür 30r/02
m.+lerindenem 29r/11
m.+sin 29r/12

meleküt (Ar.) hükümdarlık, saltanat, azamet; ruhların ve meleklerin âlemi

m. 39r/02

melik (Ar.) padişah, hakan

m. 29v/04

m.+idür 29v/02

m.+leridür 9r/11

m.+lerin 9v/10

m.+lerine 11r/03

melül (Ar.) usanmış, bezgin, bıkkın

m. 44r/17

melül ol- ‘bezemek, usanmak, bıkmak’

m.-ma 44r/17

men (Far.) ben

m.17r/01, 25v/17, 29r/05, 36r/15, 40v/16, 44r/10, 44v/14, 45r/13

m.+i 4r/17, 6v/17, 7r/04 (2), 20v/14, 25v/14, 29r/05, 39r/05, 40v/14, 41r/03, 44r/09, 45r/13

men‘ (Ar.) yasaklama, yapmaktan alıkoyma

m. 37r/13

men‘ ét- ‘yasaklamak’

m.-emez 37r/13

menzil (Ar.) konak yeri, ev, oturulan yer, yol

m. 2r/12, 4v/15

merātib (Ar.) rütbelere, dereceler

m.+ile 22r/17

mercān (Ar.) mercan

m.+dan 17v/10

merdüd (Ar.) kovulmuş, reddedilmiş

m. 16v/02

merkez (Ar.) yuvarlak bir çizginin (çemberin) her noktasından aynı uzaklıkta bulunan nokta; bir şeyin en işlek yeri, orta yeri, işler yer

m.+inden 41r/05

mermer (Ar., Far. < Yun.) mermer

m.+den 17v/07, 19v/01

mertebe (Ar.) rütbe, derece, paye

m.+siyle 22v/07

meşgûl (Ar.) bir işle uğraşma hâlinde olan

m. 7v/14, 13r/10, 21v/08, 22r/10, 22v/12, 35v/17

meşgûl ol- ‘bir işle uğraşmak’

m.-dılar 13r/10, 22v/12, 35v/17

m.-up 21v/08, 22r/10

meşhûr (Ar.) ünlü, şöhretli

m. 24v/14

meşhûr êyle- ‘ünlendirmek’

m.-düm 24v/14

meşveret (Ar.) danışma

m. 2r/16

meşveret ét- ‘danışmak’

m.-medin 2r/16

mesned (Ar.) isnâdedilen, dayanılan şey

m.+in 35r/14

m.+ine 22r/16

mest (Ar.) sarhoş

m. 31r/13

mevlâ (Ar.) Tanrı, efendi, sahip

m.+yı 28v/02

mezheb (Ar.) bir dinin kollarından her biri, tutulacak ya da izlenecek yol

m. 33r/04, 37r/14

m.+leri 32v/08

m.+ümüz 37r/13

mı mı; (soru edatı); Krş. mi

m. 11r/01, 12r/07, 12v/02, 14r/01, 14r/03, 15v/07, 15v/13, 21v/17, 25v/01, 28v/03, 30v/13, 38r/02, 40r/02, 40v/05 (2), 40v/07 (2), 40v/08, 40v/11, 43v/10, 43v/16

m.+dur 4v/05, 12v/08, 13v/11, 14v/01, 23v/17, 32v/08, 32v/08

m.+sın 42v/10

mimı; (soru edatı); Krş. mı

m. 2v/02, 4r/16, 8v/14, 12r/08, 15r/12, 15r/13, 15v/13, 15v/14, 17r/02, 18v/04, 23r/01, 25r/01, 25v/01, 25v/17, 27r/16, 28v/03, 34r/01, 34r/10, 41v/01, 41v/16, 42r/05, 42v/13, 43v/06, 43v/12, 43v/16

m.+dür 14v/01, 23r/01

m.+düş 14r/13

mîh-i mîsmar (Far.+Ar.) çivi, mîh

- m. 17v/13
mîr (Far.) âmir, baş; kumandan; bey, vâli
 m. 35r/06
mîrâs-hôr (Ar.+Far.) mirasyedi, miras yiyen
 m.+ları 37v/09
mîr-ü sipâhî (Far.) âmir, kumandan
 m.+ye 4r/07, 11v/13
mi'mâr (Ar.) mimar, binaların inşaat planları yapmakla görevli kimse
 m.+lar 19v/12
mihrümâh (Far.) güneş ile ay
 m. 36r/12
miḳdâr (Ar.) parça, kısım, ölçü, değer, kıymet
 m.+ın 9r/17
 m.+ınca 11r/05, 24v/02
milk (Ar.) mülk, birinin tasarrufu altında olan şey ya da yer
 m.+i 20v/16
millet (Ar.) din, mezhep, sınıf, topluluk
 m.+üñ 6r/06
minḳârlu (Ar.+T.) (yırtıcı kuş) gagalı
 m. 2v/16
mişâl (Ar.) örnek, benzer
 m. 21v/07
miyân (Far.) orta; meyan, ara, aralık
 m.+a 22v/15
 m.+ın 31r/12
mübârek (Ar.) kutsal, bereketli, kutlu
 m. 35r/16
mücerred (Ar.) yalnız, biricik, tek
 m. 11v/17
müdârâ (Far.) yüze gelme, dost gibi görünme
 m. 26r/01
müdebbir (Ar.) tedbir alan; tedbirli; düşünceli
 m. 25r/03
müflis (Ar.) parasız, züğürt, iflas etmiş
 m.+em 37r/12
muḳkem (Ar.) sağlam, güçlü, sıkı
 m. 17v/08, 31r/12
muḳkem ḳıl- 'sağlamlaştırmak'
 m.-dı 31r/12
muḫteşem (Ar.) ihtişamlı, tantanalı, debdebeli, görkemli
 m. 16r/07
müheyya (Far.) hazır, hazırlanmış
 m. 21r/13, 21r/15
mülk (Ar.) ev, arazi, mal
 m.+e 20v/06
 m.+i 30r/16
 m.+inde 30v/16
 m.+ine 22r/01, 23r/17
mülk-i mal (Ar.) mal, varlık, servet, eşya
 m. 1v/14
münâcât (Ar.) Allâh'a yalvarma, dua etme
 m. 28v/02
münâcât èyle- 'Allâh'a yalvarmak, dua etmek'
 m.-dim 28v/02
münâsib (Ar.) yerinde; yakışık, yaraşık
 m. 1v/07
münâfıḳ (Ar.) iki yüzlü, nifak sokan, kafir olduğu hâlde imanlı görünen
 m. 36v/04
müneccim (Ar.) yıldız falcısı
 m. 38r/01, 38r/02, 38r/10, 38r/12
 m.+den 38r/05
 m.+e 38r/09
münezzeh (Ar.) temiz, arı, saf
 m. 36r/13
münezzel (Ar.) inzal olunmuş, aşağı indirilmiş, gökten indirilmiş; Krş. münzel
 m. 15r/02
münezzel ol- 'inzal olmak, gökten indirilmek'
 m.-an 15r/02
müntehâ (Ar.) nihayet bulmuş; bir şeyin varabildiği en uzak yer, son derece
 m. 38v/05
münzel (Ar.) inzal olunmuş, aşağı indirilmiş, gökten indirilmiş; Krş. münezzel
 m. 36r/16

münzel ol- ‘inzal olmak, gökten indirilmek’

m.-an 36r/16

mürd (Far.) ölmüş; gebermiş

m.+in 16r/04

mürîd (Ar.) irâde eden, emreden, buyuran

m. 16v/17, 36v/07, 34r/01, 36v/09

mürrekep (Ar.) yazı yazmak için kullanılan karışım

m. 41r/05

mürşid (Ar.) irşâdeden, doğru yolu gösteren, kılavuz

m. 33v/17, 34r/01

mürsel (Ar.) gönderilmiş, peygamber

m. 36r/17, 45r/13

m.+ümüz 37r/13, 37v/06

mürüvvet (Ar.) iyilikseverlik, mertlik, yiğitlik

m. 3v/01, 3v/06

müşerref (Ar.) şerefli, şereflendirilmiş

m. 12v/10, 35r/16, 35r/17

müşerref kıl- ‘şerefli hâle getirmek’

m.-duş 35r/16

m.-mişdur 12v/10

müşerref ol- ‘şerefli hâle gelmek’

m.-ur 35r/17

müşkil (Ar.) güç, çetin, zorluk

m. 23r/09

m.+lerümüz 12r/05, 34v/13

m.+üm 12r/09

m.+ümüz 40v/09

müşrif (Ar.) yükselen, çıkan; ölüme pek yakın bulunan; etrafa bakan, etrafı gören

m.+ler 22v/02

müşrik (Ar.) Allâh’a ortak koşan

m.+ler 36v/04

müstağrağ (Ar.) dalmış, batmış

m. 35v/08

müstağrağ ol- ‘dalmak, batmak’

m.-miş 35v/08

müste‘ân (Ar.) kendisinden yardım beklenen, yardım istenen

m. 27r/11

müstaḥaqq (Ar.) layık olmuş, hak kazanmış

m.+ına 37v/10

müteḥayyir (Ar.) şaşırmsı, şaşkın

m. 29r/01

müteḥayyir kal- ‘hayretle içinde kalmak’

m.-dum 29r/01

müvekkel (Ar.) vekil olarak atanmış, görevlendirilmiş

m. 9v/11

müzeyyen (Ar.) bezenmiş, süslenmiş, ziynetlendirilmiş

m. 21r/14

müzehheb (Ar.) tezhibolunmuş, altın suyuna batırılmış

m. 11r/14

müzerkes (Ar.+Far.) altın sırmalı, altın sırma ile işlenmiş

m. 11v/01

mu‘allâ (Ar.) yüce, yüksek; makamı, rütbesi yüksek

m. 20r/04

mu‘cizât (Ar.) mucizeler, olağanüstü olaylar

m.+ı 16v/16

mu‘teber (Ar.) itibarlı, hatırı sayılır, saygın

m. 13r/11, 17v/08, 17v/10, 19r/17, 20r/04, 20r/07, 20r/09, 33v/07, 36v/06

mu‘terif (Ar.) îtiraf eden, kendi kusur ve kabahatini gizlemeyerek söyleyen, anlatan

m. 10v/10

mu‘terif ol- ‘îtiraf etmek’

m.-miş 10v/10

müberka‘ (Ar.) yüzü peçeyle örtülü, peçeli

m. 21v/07

müberka‘ èt- ‘yüzünü peçeyle örtmek’

m.-diler 21v/07

muḥîṭ (Ar.) ihâta eden, etrafını çeviren, kuşatan

m. 41r/05

muḥkem (Ar.) sağlam, güçlü, sıkı

- m.+ine 28r/06
- muhıbb (Ar.)** seven, sevgi besleyen, dost
m. 36v/10
- mukābil (Ar.)** karşılık, karşı karşıya gelen
m. 18r/12
- mukāddem (Ar.)** takdīm edilen, sunulan; önde olan, önden giden
m. 11v/08, 16v/15
- mukarreb (Ar.)** yakın, yaklaşmış
m. 15r/01, 25v/09, 35r/05
- m.+ler 6r/01
m.+leri 5v/13
- mukāyyed (Ar.)** bağlı, bağlanmış, önem verme
m. 24v/13, 37r/08
- mukāyyed ol- ‘önem vermek’
m.-madum 24v/13
- münaqqāş (Ar.)** nakşedilmiş, nakışlı, resimli, işlemeli
m. 20r/05
- münaqqāş kıl-* ‘nakşetmek’
m.-mişlar 20r/05
- muntazır (Ar.)** beklemekte olan, gözleyen
m. 6r/11
- murād (Ar.)** arzu, dilek, istek
m. 14v/15, 34v/12
- m.+a 34v/10
- murād-u maqqşūd (Ar.)** arzu, dilek, istek; amaç
m. 12r/05
- muraşşa‘ (Ar.)** kıymetli, taşlarla bezeli
m. 11r/14, 11r/15, 20r/05, 20r/14, 21r/10
m.+da 21v/16
- murtażā (Ar.)** irtızâ edilmiş, takdir ve intihap olunmuş, pesen-dīde
m. 37r/01
- musahhhar (Ar.)** ele geçirilmiş, boyun eğme
m. 33v/02
- musahhhar kıl-* ‘ele geçirmek’
m.-sa 33v/03
- muqlak (Ar.)** kesin, süphesiz, tek
m. 2v/12
- muṭrib (Ar.)** itrab eden, tarab veren
m.+ler 21v/05
- mutma‘ın (Ar.)** itminan üzere olan, rabt-ı kalb ile sükun hasıl eden, ârâmīde
m. 29v/01
- mutma‘ın ol- ‘rabt-ı kalb ile sükun hasıl etmek’
m.-di 29v/01
- N**
- nā-ḩār (Far.)** çaresiz, ister istemez
n. 45r/06
- nā-ḩār ol-* ‘çaresiz kalmak’
n.-up 45r/06
- nā-ḩāh (Far.)** ansızın, birdenbire
n. 25v/16
- nāme (Far.)** mektup; destan, hikāye tarzında yazılan veya suret-i mahsusada bir bahse dair olan kitap ve risale
n. 3v/03, 33r/11, 33r/12
n.+sin 4r/12, 33v/13, 33v/16, 34r/03
n.+sinde 4r/14, 34r/04
n.+sinden 4r/01, 4v/10, 34r/13
n.+sine 4r/08
n.+yi 3v/04, 3v/14, 4r/12, 34r/02
- nāşır (Ar.)** yardımda bulunan, yardımcı
n. 9r/05
- nāşır ét-* ‘yardımda bulunmak’
n.-sün 9r/05
- na‘im (Ar.)** uyur, hâbide
n. 37r/02
- na‘ra (Ar.)** haykırma
n. 31v06
- na‘ra ur-* ‘nara atmak, haykırmak, bağırmak’
n.-dı 31v06
- naḩır (Ar.)** hurma çekirdeğinin arkasındaki beyaz çukur; pek küçük ehemmiyetsiz şey
n.+ler 8r/02
- naḩış (Ar.)** resim, süsleme, işleme; Krş. naḩş

- n.+la 20r/06
- naqş (Ar.)** resim, süsleme, işleme; Krş. nakış
n.+ın 22v/13
- nā-mahrem (Far.+Ar.)** mahrem olmayan; nikâh düşmeyen; yabancı erkek
n. 37r/14
- naşihat (Ar.)** öğüt
n. 10r/17
n.+ıla 3v/15, 10v/05
- naşihat et-* 'öğüt vermek'
n.-üp 10r/17
- naḥḥ (Ar.)** süsme, boynuzla vurma
n. 21r/17
- naẓar (Ar.)** bakma, göz atma
n. 8v/11, 13v/07, 19v/15, 20r/08, 30v/02, 31v/15, 33v/16, 35v/07, 37v/03, 38r/03, 38r/10, 38v/01, 38v/04
n.+da 5r/10, 13r/15
n.+ı 37v/03
- n.+ına 2v/12
- naẓar kıl-* 'bakmak, göz atmak'
n. 28v/13
- n.-dı 13v/07, 33v/16, 35v/07, 38v/01
n.-dılar 19v/15, 20r/08
- n.-dum 28v/15
- n.-mazlar 37v/03
n.-up 8v/11, 38r/10
n.-ur 38r/03
n.-ursız 30v/02
- naẓar ur-* 'bakmak'
n.-dılar 31v/15, 38v/04
- naẓîr (Ar.)** eş, benzer
n.+i 36r/05
- naẓm (Ar.)** ölçülü ve uyaklı söz
n. 1v/12, 4r/13, 9r/04, 10r/14, 14r/04, 18r/17, 19v/09, 20v/04, 22v/03, 23r/06, 23r/12, 23v/02, 23v/11, 24r/12, 24v/11, 26v/09, 27r/08, 30r/05, 32v/07, 34r/03, 36r/07, 36v/16, 37v/05, 38v/05, 39r/15, 41r/02, 43v/16, 45r/13
- nene**, nasıl, hangi
- n. 2r/09, 2r/13, 2r/13, 2r/13, 2r/13, 2r/13, 3v/11, 4r/13, 4v/09, 5r/10, 9r/04, 9r/13, 10r/03, 10r/08, 10r/14, 10v/05, 10v/07, 11v/15, 11v/17, 12r/02, 12r/04, 12r/11, 12v/04, 12v/06, 12v/17, 13r/17, 13v/02, 13v/11, 13v/13, 13v/13, 14r/10, 14r/14, 14r/15, 14v/01, 14v/06, 14v/13, 14v/16, 16v/07, 16v/08, 16v/09, 16v/09, 17r/02, 17r/10, 17r/12, 18v/02, 18v/04, 18v/06, 18v/06, 18v/11, 19r/16, 19v/02, 19v/11, 20v/04, 21r/15, 21r/16, 22v/03, 23r/03, 23v/07, 23v/14, 24r/16, 24r/16, 24v/12, 26r/02, 26r/11, 27r/01, 27r/01, 27r/01, 28r/01, 29r/10, 29r/16, 30r/06, 30r/06, 30r/07, 30r/08, 30r/08, 30r/09, 30r/13, 30r/14, 30v/07, 32v/02, 32v/07, 32v/07, 32v/11, 32v/15, 32v/15, 32v/17, 33r/01, 33r/04, 33r/11, 33r/13, 33v/09, 34r/02, 34r/03, 34r/10, 34r/15, 34v/14, 35v/09, 36r/01, 36r/02, 36r/03, 36r/04, 36r/04, 36r/04, 36r/05, 36r/05, 36v/15, 36v/16, 37r/14, 37v/08, 37v/14, 37v/15, 39r/10, 39r/14, 39v/09, 39v/14, 39v/14, 40r/01, 40r/03, 40r/11, 40v/01, 40v/05, 41r/05, 41r/09, 41v/06, 41v/08, 41v/08, 41v/08, 41v/09, 41v/12, 41v/16, 42r/05, 42v/11, 42v/15, 43r/01, 43r/02, 43r/04, 43r/08, 43r/14, 43r/16, 43v/09, 43v/09, 43v/11, 43v/13, 43v/15, 44v/11, 44v/12, 44v/17
- n.+dür 13v/02, 14r/14, 14v/03, 14v/03, 17v/16, 21v/13, 21v/14, 23v/09, 29v/01, 39v/15, 40v/02, 40v/04, 43r/05, 43r/14
- n.+ye 3v/06, 39v/03, 39v/12, 40r/02, 41r/01
- neden* 'nasıl, niçin'
n. 29r/14
- neçünniçin**, neden dolayı
n. 15v/06, 21r/05
- nefes (Ar.)** soluk, nefes alma
n. 27v/14, 36r/07
n.+de 34r/08
n.+inden 30r/03
- nefir (Ar.)** cemaat, topluluk
n.+leri 6v/01
- nefs (Ar.)** bedensel istek ve arzu, hayat,kendi
n.+e 10v/13
n.+i 10v/02, 14r/15
n.+üjüz 30v/02
- nerdübān (Far.)** merdiven
n. 24r/04
- neşh (Ar.)** ortadan kaldırma, hükümsüz bırakma

- n. 36v/01
nes̄h ʔt- ‘ortadan kaldırmak’
 n.-di 36v/01
nesl (Ar.) nesil, soy
 n.+inden 36v/10
nesnenesne, şey
 n. 13v/14, 14r/03, 14r/13, 15r/06, 15r/12, 15v/14, 21v/15, 29v/06, 30r/06, 40r/03, 40v/04, 41v/05, 44r/01, 44v/17
 n.+müz 37v/12
 n.+sin 22r/12
 n.+ye 13v/12, 16v/12, 42r/15, 44r/03
 n.+yi 12v/01, 23r/02
 n.+yiçün 35r/03
 n.+yile 30v/05
nevbet (Ar.) sıra, nöbet
 n. 21r/16
 n.+çe 21r/16
nġk (Far.) iyi, hoş, güzel, beğenilen
 n. 10r/03, 11r/12, 11v/03 (2)
ni‘met (Ar.) iyilik, ihsan, lütuf
 n. 34v/01, 35v/10
 n.+i 22v/09
 n.+ile 36r/11
 n.+im 20v/08
 n.+üm 1v/04
niçenasıl, ne kadar, çok
 n. 3r/17, 5v/15, 9r/1a4, 13v/02, 15v/14, 18v/01, 19v/02, 25v/02, 33r/01, 36r/17, 37v/14, 38v/08, 44r/01
 n.+ler 1v/04, 20v/08, 38r/03, 38r/04
 n.+lerüñ 23v/01
 n.+si 44r/01
niçünniçin, neden dolayı
 n. 12r/17, 15v/11, 16r/01, 16v/01, 16v/07, 19r/12, 22r/07, 25v/14, 26r/04, 32r/11, 36v/02, 40v/06, 40v/09, 42r/09, 43r/03, 43v/06
nicenasıl, ne kadar, çok
 n. 5r/12, 12r/02, 14r/06, 14v/14, 14v/15, 19r/13, 30r/15, 33r/10, 35v/13, 35v/14, 36r/01, 42v/08
 n.+dür 17r/14
nihān (Far.) saklı, gizli, mahfi
 n. 39r/10
nġme (Far.) yarı
 n. 24r/04
nişān (Ar.) belirti, iz, maç, işaret koyma
 n. 1v/15, 17v/11, 19r/02, 27v/02, 28r/07
 n.+dan 39v/02
 n.+lar 39v/02
nişān vēr- ‘işaret vermek’
 n.-ür 17v/11
nisbet (Ar.) oran, kıyaslama
 n. 19r/04, 22v/10, 37v/12
nite nasıl
 n. 8r/01, 11r/10, 12v/01, 17v/09, 20r/03, 22v/01, 23v/11, 30v/09, 30v/16, 31v/16, 33v/06, 35r/08, 35v/10, 37v/16, 38v/05, 39v/08, 40r/12, 40r/17, 40v/13, 44r/13
nitekimnasıl ki, nitekim
 n. 14r/16, 16v/15, 23v/11
nübüvvet (Ar.) nebġlik, peygamberlik
 n.+i 33v/03
nükte (Ar.) ibarenin asıl mantığından başka olan nazik ve lâtif mana, ta‘bġr-i āhirle fehim ve idraki zerafete menut olan kimse
 n.+ler 9r/15
nuşret (Ar.) yardım, Allāh’ın yardımı
 n. 4r/16, 4v/01, 8v/07
 n.+e 4r/15
nūr (Ar.) ışık, aydınlık, kutsal ışık
 n.+a 44r/15
nuhās (Ar.) bakır denilen maden; dumansız alev
 n.+dan 39v/16
O
o o, 3. tekil kişġ zamiri
 o. 22v/04, 23v/15, 26v/11
 o.+dur 23r/07
odateş
 o. 28v/16, 28v/17, 30r/03

o.+a 44r/07

odin odun

o.+ı 29v/09

oğlan oğlan, evlat, çocuk

o. 38r/11, 38r/13, 38r/13, 38r/16, 39r/01, 39r/14, 39r/16, 39v/14, 42v/12, 42v/14, 42v/16, 43r/02, 43r/03, 43r/15, 43v/01, 43v/12, 44v/15

o.+ı 38v/15, 39r/16, 43r/08, 43r/16

o.+ları 7v/12, 9v/06, 31r/01, 31r/15, 31v/08, 31v/12, 39v/10

o.+larıla 8v/01, 10v/16, 30v/15

o.+ların 2v/01, 6v/06, 10r/07

o.+larına 15r/05, 17r/08, 39v/05

o.+larından 26r/05, 29r/15

o.+laruma 9v/05

o.+umuz 39v/13

o.+uğ 42v/17

oğlan layın ‘oğlan, evlat gibi’

o. 39r/08

oğul erkek evlat, çocuk

o. 7v/10, 40v/03, 40v/05, 41v/02, 42r/12

o.+a 8r/08

o.+dan 7v/10

o.+ı 2r/10, 2r/15, 8r/02, 9v/07, 13r/04, 25v/12, 26r/04, 37v/17, 39r/02, 42v/04

o.+ıla 30v/10

o.+ın 9v/10, 9v/13, 10r/06, 18v/01, 21v/11, 22r/06, 38v/01, 38v/03, 38v/14, 39r/03, 39r/12, 44v/08

o.+ına 9r/04, 9r/09, 25v/14, 42v/09

o.+ından 9r/02

o.+ını 21v/12, 38v/13, 42r/04

o.+ınıuğ 9r/03

o.+um 20v/16, 38r/02, 39r/04, 40r/02, 42v/15

o.+uma 44v/12

o.+umuz 39r/09, 40r/10

o.+umuzsın 41v/12

o.+un 45r/03

o.+uğ 38r/03

o.+uğa 44r/07

o.+uğdan 42r/08

o.+uğı 42r/05, 42v/08

o.+unu 44v/10, 45r/05

o.+usun 26r/02

oğok, silah

o.+ıla 26v/07

oğı-çağırmak, davet etmek, söylemek; Krş. oğı-

o.-yıcak 15r/17

oğı-çağırmak, davet etmek, söylemek; Krş. oğı-

o.-dı 3v/14, 9r/04, 15r/16, 34r/03

o.-du 3v/04

o.-mığ 42v/07

o.-r 15v/03

o.-yıcak 15v/02

o.-yup 5v/04, 20v/03, 24v/04

olo, 3. tekil kişi zamiri

o. 1v/10, 2r/11, 2r/14, 2r/17, 2v/03, 2v/11, 2v/14, 2v/15, 2v/16, 3r/06, 3r/15, 3v/01, 3v/09, 4r/06, 4r/12, 4r/14, 4v/05, 4v/10, 4v/12, 4v/16, 4v/16, 4v/17, 5r/03, 5v/01, 5v/03, 5v/05, 5v/08, 5v/09, 6r/05, 6r/13, 6r/15, 7v/03, 7v/17, 8r/05, 8r/06, 8v/03, 8v/09, 9r/02, 9r/05, 9r/10, 9v/03, 9v/07, 9v/07, 9v/10, 9v/11, 9v/11, 9v/12, 9v/17, 9v/17, 10r/05, 10r/08, 10r/10, 10r/16, 10v/01, 10v/02, 11r/09, 11v/09, 11v/17, 12r/01, 12r/01, 12r/03, 12r/07, 12r/09, 12r/14, 12r/14, 12v/02, 12v/05, 12v/17, 13r/02, 13r/03, 13r/06, 13r/11, 13r/12, 13r/15, 13r/15, 13v/01, 13v/14, 13v/15, 14r/08, 14r/08, 14r/09, 14r/10, 14r/14, 14r/17, 15r/01, 15r/02, 15r/07, 15r/09, 15r/16, 15v/01, 15v/01, 15v/08, 16r/02, 16r/17, 16v/05, 17r/15, 17r/16, 17v/03, 17v/07, 17v/12, 17v/15, 18r/03, 18r/08, 18r/11, 18r/14, 18r/16, 18v/03, 19r/17, 19v/11, 19v/12, 19v/14, 19v/16, 19v/17, 20r/17, 20v/05, 20v/11, 20v/12, 21r/06, 21r/06, 21r/09, 21r/17, 21v/02, 22r/13, 22r/15, 22v/15, 24r/02, 24r/04, 24r/08, 24r/10, 24r/17, 24v/01, 24v/03, 24v/16, 24v/17, 25r/03, 25r/07, 25r/07, 25r/07, 25r/08, 25r/09, 25r/10, 25r/11, 25r/14, 25v/02, 25v/04, 25v/05, 25v/11, 25v/15, 25v/15, 25v/16, 26r/06, 26r/07, 26r/07, 26r/10, 26r/14, 26r/17, 26r/17, 26v/02, 26v/03, 26v/04, 26v/05, 26v/07, 26v/10, 26v/13, 26v/14, 26v/14, 26v/16, 26v/16, 27r/03, 27r/06, 27r/08, 27r/08, 27r/10, 27r/12, 27r/13, 27r/16, 27v/10, 27v/11, 27v/12, 27v/13, 27v/14, 27v/15, 27v/17, 28r/01, 28r/02,

28r/03, 28r/09, 28r/11, 28r/13, 28r/15, 28r/15,
28r/17, 28v/09, 28v/14, 29r/02, 29r/02, 29r/06,
29r/06, 29r/07, 29r/08, 29v/02, 29v/06, 29v/08,
29v/10, 29v/10, 29v/11, 29v/13, 29v/14, 29v/15,
30r/01, 30r/02, 30r/05, 30r/09, 30r/11, 30r/13,
30v/04, 30v/04, 30v/11, 30v/12, 30v/17, 30v/14,
31r/04, 31r/08, 31r/10, 31r/11, 31r/14, 31r/16,
31r/16, 31v/03, 31v/05, 31v/10, 31v/11, 31v/13,
31v/15, 31v/16, 31v/06, 32r/04, 32r/05, 32r/05,
32r/06, 32r/09, 32r/11, 32r/14, 32r/15, 32r/17,
32r/17, 32v/02, 32v/10, 32v/12, 32v/13, 33r/04,
33r/05, 33r/06, 33r/15, 33r/17, 33v/01, 33v/15,
34r/01, 34r/02, 34r/04, 34r/17, 34v/02, 34v/02,
34v/02, 34v/05, 34v/10, 34v/12, 34v/15, 35r/17,
35v/05, 35v/08, 35v/16, 35v/17, 36v/05, 36v/06,
36v/08, 36v/09, 36v/09, 37r/06, 37v/03, 37v/05,
37v/16, 38r/05, 38r/09, 38r/09, 38r/11, 38r/17,
38v/03, 38v/13, 39r/07, 39r/08, 39v/02, 39v/05,
39v/07, 39v/10, 40r/03, 40r/16, 40v/04, 41r/02,
41r/06, 42r/04, 42v/03, 42v/03, 42v/05, 42v/07,
42v/07, 42v/08, 42v/10, 42v/10, 42v/13, 42v/17,
43r/03, 43r/05, 43r/06, 43r/09, 43r/13, 43r/13,
43r/15, 43r/17, 43v/02, 43v/04, 43v/04, 43v/06,
43v/07, 43v/07, 44r/06, 44r/14, 44v/03, 44v/05,
44v/05, 44v/06, 44v/07, 44v/09, 44v/09, 44v/13,
45r/04, 45r/05

andan 'ondan'

a. 1r/02, 2r/03, 2r/08, 2v/01, 2v/17, 3r/04, 3r/08,
3r/14, 3r/16, 3v/02, 4r/08, 4v/11, 5r/09, 5r/11,
5v/13, 6r/04, 6r/12, 6v/03, 6v/09, 6v/15, 6v/15,
7r/01, 8r/07, 8r/12, 8r/15, 8v/01, 8v/09, 8v/10,
8v/13, 10r/01, 10r/05, 10r/12, 10r/17, 10v/04,
10v/12, 10v/15, 11v/11, 11v/13, 11v/14, 11v/15,
12r/12, 12v/07, 12v/09, 12v/11, 12v/15, 13r/01,
13r/05, 13r/07, 13r/12, 13r/16, 13v/09, 13v/10,
13v/12, 14r/01, 14r/09, 14r/11, 14v/05, 14v/11,
15r/08, 15r/10, 15r/11, 15v/10, 16r/16, 16v/01,
16v/09, 16v/13, 17r/02, 17r/08, 17r/09, 17r/10,
17v/08, 17v/09, 17v/11, 17v/12, 17v/12, 17v/16,
18r/03, 18r/07, 18r/12, 18v/04, 19r/03, 19v/01,
19v/02, 19v/13, 19v/13, 19v/15, 19v/17, 20r/03,
20r/04, 20r/06, 20r/09, 20r/10, 21r/02, 21r/04,
21r/09, 21r/13, 21v/01, 21v/05, 21v/07, 21v/12,
21v/16, 22r/05, 22v/02, 22v/13, 22v/17, 23r/10,
23r/16, 23r/16, 24r/03, 24r/11, 24r/17, 24v/03,
24v/17, 25r/11, 25v/01, 25v/03, 25v/09, 25v/14,
26r/04, 26v/03, 26v/15, 27r/07, 27r/15, 28r/01,
28r/17, 28v/05, 28v/08, 29r/09, 29r/10, 29v/06,
29v/08, 29v/09, 29v/13, 30r/01, 30r/13, 31r/05,
31r/10, 31v/08, 31v/06, 32r/06, 32r/07, 32r/08,
32r/09, 32r/12, 32v/10, 32v/13, 33r/01, 33r/06,
33r/09, 33r/13, 33r/14, 33v/01, 33v/03, 33v/05,
33v/13, 33v/16, 34r/01, 34r/02, 34r/07, 34r/14,
34v/05, 34v/07, 34v/15, 34v/15, 34v/17, 35r/01,
35r/04, 35r/13, 35r/15, 35v/06, 35v/09, 35v/15,
35v/17, 35v/17, 36r/05, 36r/10, 36r/10, 36v/05,
36v/12, 37r/17, 37v/13, 38r/06, 38r/08, 38v/14,

39r/01, 39r/03, 39r/09, 39r/11, 39r/13, 39r/14,
39v/05, 39v/11, 39v/12, 39v/17, 40r/02, 40r/14,
40r/17, 40v/01, 40v/02, 40v/05, 40v/08, 40v/10,
40v/14, 40v/15, 40v/17, 41r/01, 41r/06, 41r/07,
41v/02, 41v/09, 41v/11, 42r/04, 42r/06, 42r/07,
42r/10, 42v/05, 42v/10, 42v/11, 42v/13, 42v/17,
43r/03, 43r/05, 43r/10, 43r/14, 43r/14, 43v/04,
43v/10, 43v/12, 44r/07, 44r/13, 44r/16, 44v/09,
44v/13, 44v/13, 45r/04, 45r/08, 45r/10, 45r/11

o.+dur 2v/17, 12v/06, 12v/09, 12v/11, 12v/11,
12v/12, 14r/05, 15v/13, 21v/14, 23r/12, 25r/04,
29v/17, 34v/12, 36r/08, 36r/08, 39v/16, 40r/04,
40v/13, 41r/03, 41r/03, 42r/16, 44r/02

oña 'ona'

a. 2v/05, 4v/05, 10v/08, 12r/10, 14r/04,
14r/04, 14r/04, 14v/08, 15v/13, 15v/13, 17r/06,
25r/06, 25v/06, 26v/06, 33r/11, 36r/16, 39v/15,
39v/17, 40r/10, 40v/04, 41v/03, 41v/07, 42r/16,
43r/05, 43r/06

anca 'onun gibi'

a. 5r/06, 7v/08, 18r/11, 18r/14, 19r/10,
30r/04, 31v/01, 38r/16, 40r/07

anda 'onda'

a. 23v/10, 25r/08, 28r/07, 30v/04,
33v/05, 43v/03, 45r/07

ancılayın 'onun gibi'

a. 5r/08, 25v/07

anı 'onu'

a. 4v/04, 4v/07, 4v/08, 5v/05, 5v/17,
6v/05, 6v/05, 7r/06, 7r/10, 8r/17, 8v/15, 9r/09,
9v/13, 10r/11, 11v/10, 11v/17, 12r/13, 15r/07,
15v/04, 17r/16, 17v/15, 19v/09, 19v/16, 22r/02,
22r/17, 22v/16, 24r/06, 24r/09, 24v/02, 25r/15,
25v/06, 25v/13, 27v/06, 27v/10, 28r/09, 28v/02,
29r/01, 29r/04, 29r/07, 29r/15, 29v/11, 31r/04,
31v/04, 31v/12, 31v/14, 32v/06, 33r/04, 33r/05,
33r/16, 33v/12, 34v/14, 35v/16, 36v/04, 38v/03,
38v/11, 40r/08, 40v/12, 41v/04, 42v/02, 43r/06

a.+lar5v/11

a.+ları 3r/11, 9v/10, 9v/14, 15r/15, 26v/02,
37r/13

a.+lara 36r/14, 39r/17, 40r/12

a.+larıñ 44v/07

a.+ñ 25v/16

anıñ 'onun'

a. 3v/16, 4r/03, 8r/08, 12r/17, 12v/11,
13r/17, 15v/01, 15v/12, 15v/14, 17r/06, 20r/07,
21v/15, 26r/02, 27v/10, 33r/03, 34v/13, 36r/11,

36r/11, 36r/12, 36r/15, 36v/05, 38r/03, 39v/02, 41v/06

a.+ıla 29r/16

a.+la 12r/07, 30v/08

ol-olmak, bulunmak, yaratılmak

o.-a 2v/12, 2v/17, 5v/16, 14r/01, 15v/07, 17r/06, 17v/09, 18r/05, 23r/01, 23r/03, 23r/03, 23r/11, 23v/02, 25v/05, 28r/05, 28v/15, 29r/04, 31v/17, 32r/02, 32r/11, 33r/09, 39v/07, 40r/03, 43v/10

o.-acağın 30r/16

o.-acağın 12r/08

o.-alım 16v/07

o.-an 2r/17, 25r/10, 32r/07, 38r/01, 41v/06, 43v/11, 44r/03

o.-anı 14r/07, 15v/13, 16v/16, 43v/16

o.-avuz 4v/09

o.-dı 2r/17, 4r/11, 7v/11, 22r/16, 26v/12, 39r/09, 41v/08, 42r/13, 44v/08, 44v/13

o.-dılar 41r/10

o.-duğı 43v/03

o.-duğın 8v/13, 35v/09, 39r/10

o.-duğına 43r/04

o.-duğum 29r/13, 41v/17

o.-duğın 16v/11

o.-duğ 11v/15

o.-dum 25v/17

o.-ıcağ 14r/14, 27v/04, 38r/06, 38r/12, 39v/08 (2), 42v/03

o.-ısa 14r/12

o.-ısar 38r/03, 38r/11, 39r/15, 44r/01

o.-malı 37v/10

o.-masun 16v/17

o.-mayam 44v/14

o.-mayasın 10v/14

o.-mayınca 38v/10

o.-maz 11v/09, 33r/04, 44v/01

o.-mazidi 38r/01

o.-mazsa 12r/04

o.-mış 39r/13

o.-mışam 20v/12

o.-mışlar 36v/07

o.-sa 18v/14, 28r/02, 33v/03, 37r/06, 37v/11, 41v/06

o.-savuz 13r/08

o.-sun 10v/13, 25r/17, 30v/13, 40r/04, 44v/14

o.-ucağ 32v/14

o.-unca 3v/17

o.-uncağ 19r/11

o.-up 2v/09, 4v/14, 6r/11, 6v/07, 19r/01, 19v/06, 32r/07

o.-updurur 14v/12

o.-ur 10v/17, 13r/12, 14r/03, 14r/17, 15r/03, 23r/11, 25r/12, 25r/15, 30r/07, 31r/11, 33r/07, 33r/08, 37r/02, 38r/02, 40v/05, 40v/07, 42r/08

o.-ursa 4r/07, 11v/08, 15r/11, 15r/13, 23r/05, 25v/07, 38r/13

o.-ursan 3v/17

o.-ursın 17r/01

o.-uruz 32v/14

oldur-oluşmasını sağlamak, yaratmak; kusursuz hale getirmek

o.-ur 14r/07, 14r/07, 41r/04, 41r/04

on10, on

o. 27v/03

ondört14, on dört

o. 7v/06, 25v/09

o.+üncü 1r/01

oniki12, on iki

o. 2v/10, 7v/02, 42v/06

onikikezyüzbiç12000, on iki bin

o.2v/09, 13v/05

onsekizbiç 18000, on sekiz bin

o. 12v/09, 36r/05

onyédibiç 17000, on yedi bin

o. 5r/17

onyédidört14, ön dört

o. 35r/06

ordu başkent; hakan karargâhı; ordu; çadırılı göçebe halkı

o.+larına 5r/06
 o.+sın 26r/09
 o.+sına 27r/14
 o.+ya 27r/13

ortaara

o.+sı 28v/17
 o.+sına 19r/06
 o.+sında 16r/03, 17v/07, 18r/11
 o.+ya 41r/12

otur-oturmak, sakinleşmek, yerleşmek

o.-dı 8v/08, 9r/03, 10v/03, 11r/03,
 13v/10, 15v/10, 21r/09, 21r/17, 21v/12, 32v/10,
 33v/16, 34v/05, 35v/02, 44v/05, 45r/10

o.-dılar 22r/17, 28v/06

o.-duğum 28r/09

o.-ma 2v/01

o.-miş 13r/14, 13v/05, 15v/03, 33v/08,
 45r/08

o.-up 9v/13, 10v/04, 21v/01, 24r/10,
 30v/05, 35r/14, 44v/09

o.-ur 33v/12

o.-urken 39v/09

otuz 30, otuz

o. 20v/02, 27v/08

otuzsekiz 38, otuz sekiz

o. 24v/03

oynoyun, eğlence; Krş. oyun

o.+lar 1v/04

oyna-oyunmak, eğlenmek

o.-r 28v/01, 28v/01

o.-yup 1v/05, 9v/16

o.-yupdur 30r/03

oyunoyun, eğlence; Krş. oyun

o. 28v/01

o.+unda 2r/17

Ö**öcintikam**

o.+inden 38r/04, 44r/08

o.+ünğden 9r/13, 42r/13

ögütögüt

o.+ünğ 3v/15

‘ömür (Ar.) ömür, hayat, yaşayış; Krş. ‘ömür

a. 14v/03, 22r/08, 22r/09

‘ömr (Ar.) ömür, hayat, yaşayış; Krş. ‘ömür

a. 23r/14, 23r/14, 25r/05, 25r/05,
 33v/11, 34v/11

a.+e 23r/13, 23v/01

a.+i 14r/09

a.+ine 23r/12

a.+inünğ 13r/15

a.+ümüz 10v/08

a.+ünğe 12v/07

a.+ünği 9r/08

a.+ünğüze 27r/11

‘ömr sür-‘yaşamak’

a.-mek 25r/05

a.-mekden 25r/05

a.-miş 33v/11

öl-ölmek

o.-di 36v/05

o.-dük 9v/05, 9v/05

o.-em 24r/13

o.-icek 21v/14

o.-imez 23r/07

o.-ince 37r/10

o.-medi 31v/14, 39r/09

o.-mesin 7v/09

o.-meyecek 10v/17

o.-miş 20v/10

o.-se 22r/01, 37v/09

o.-ünce 10v/10

o.-üp 1v/14, 21v/17, 22r/03, 27r/14

o.-ürsem 44v/17

öldür-öldürmek

o.-ür 13r/08, 14r/07, 41r/04

ölüm ölüm

o. 22r/04, 22r/07, 22r/07, 30r/15

o.+den 1v/13, 9v/04

o.+dür 22r/02

o.+e 9v/03

ölümsüz ölümsüz

o.+ini 10r/04

öğ önce, evvel, ileri, makbul, ön taraf

o. 3r/12, 36v/01

o.+din 35r/08

o.+dün 18v/12, 30v/15

o.+e 25v/10

o.+ince 35r/11

o.+inde 11v/07, 33v/14, 41r/17,
43v/05, 44v/04

o.+ine 12v/13, 13v/04, 22v/03, 22v/06,
22v/08, 22v/11, 26r/15, 31r/03, 35r/07, 35v/11,
41r/15, 43r/11, 43r/12, 43v/01

o.+lerince 24r/07, 45r/08

o.+lerine 40r/08

o.+üñde 22r/08

o.+üñüzde 15r/08, 40v/02

o.+ünce 8r/02, 8r/10, 28r/12, 28r/12,
31r/01

o.+ünde 15r/14, 16r/01, 16r/04, 18r/07,
21r/05

o.+ünden 18v/05

o.+üne 7r/08

o.+ünce 9v/06

öp-öpmek

o.-di 44r/16

o.-üp 33v/14

ördekördek, perde ayaklılardan, evcil ve yabani türleri bulunan su kuşu, badi, badik

o. 2v/16

öt- ötmek, kuş türünden hayvan ses çıkarmak

o.-diler 21v/07

özkendi, kendisi, zat

o. 3v/08, 15r/09, 43r/04

o.+lerin 41r/07

P

pā (Far.) ayak; kök, dip

p.+lar 21v/03

pāk (Far.) temiz, günâhsız, her şeyden münezzeh

p. 11v/03, 17v/05

p.+dur 36r/10, 36r/10

pāyende (Far.) baki, daim

p. 9r/08

pādişāh (Far.) padişah, hükümdar, Tanrı

p. 30r/09

pākize (Far.) temiz, lekesiz

p. 17v/05

pākize ét- ‘temizlemek’

p.-ip 17v/05

parala-parçalamak, yırtmak

p.-dı 26v/15

p.-duğı 27r/08

p.-miş 27r/08

p.-r 27v/16

pāre (Far.) parça

p. 20v/01

peyk (Far.) haber götürüp getiren

p.+lere 10r/07

p.+lerinüñ 32r/12

pehlevān (Far.) iri, bahadır adam; güreşçi

p. 20v/13

p.+sın 31r/05

peleng (Far.) pars, panter, leopar

p. 17r/17, 28r/10

penah (Far.) sığınma; sığınacak yer

p. 4v/09

pençe (Far.) pençe, yırtıcı hayvanların ön ayaklarıyla tırnakları

p.+lü 2v/16

p.+sine 28r/17

p.+sinüñ 32r/01

perişān (Far.) perişan; dağınık; kederli, kaygılı

p. 5v/11, 5v/13, 30v/03, 44v/03

perişān düş- ‘kederlenmek, kaygılanmak’

p.-diler 5v/12
perîşân ol - 'kederlenmek, kaygılanmak'
 p.-ma 44v/03
perver (Far.) besleyici, mürebbi
 p. 27r/10
pes (Far.) sonra, öylece, şimdi
 p. 1v/10, 1v/15, 22v/08
pes ét - 'alçaltmak'
 p.-miş 1v/10
pîş-gîr (Far.) peşkir, havlu
 p.+leri 22v/07
peşimân (Far.) pişman
 p. 42r/04
peşimân ol - 'pişman olmak'
 p.-di 42r/04
peygâmbar (Far.) peygamber
 p. 11v/15, 12r/03, 12r/05, 12v/05, 15r/02, 16r/14, 16v/16, 17r/08, 28v/05, 36r/02, 36r/14, 36v/02, 38r/11, 38r/13, 39v/06, 41v/09, 41v/17, 42r/02, 42r/14, 42v/12, 43r/06, 43v/11, 44r/12, 44v/16
 p.+a 15r/01
 p.+am 12v/17, 13r/01, 13v/11, 13v/12, 13v/15, 40v/16, 41v/10, 42v/04, 42v/08, 43v/10, 44v/02
 p.+dan 36v/04
 p.+dı 10r/17
 p.+dur 42v/08
 p.+ın 13r/12
 p.+ıyam 16r/10
 p.+lığ m 41v/12
 p.+lığuñ 41v/11
 p.+um 11v/16, 12r/11, 13v/13, 14v/05, 15r/04, 16r/13, 17r/02, 17r/05
 p.+uñ 12r/01, 12r/07, 12r/11
pîl (Far.) fil
 p. 28r/10, 28r/12
 p.+ler 28r/12, 28r/15
 p.+leri 27v/15, 28r/17
 p.+leyin 27v/12
pîr (Far.) yaşlı, ihtiyar

p. 13v/07, 15v/12, 22r/14, 31r/15, 31r/16, 33v/11, 33v/12, 35r/13, 35v/02, 35v/03, 35v/06, 35v/14, 36r/03, 38r/07
 p.+e 36r/01
 p.+lerle 13r/13
 p.+üñ 16r/09
pîrlîk (Far.+T.) yaşlılık, ihtiyarlık
 p. 35v/01
pîş-keş (Far.) peşkeş, armağan, hediye
 p.+ler 11r/09
 p.+leri 11v/13
piyâde (Far.) yaya, ayağıyla yürüyerek giden
 p. 35r/11
piyâde ol - 'ayağıyla yürüyerek gitmek'
 p.-up 35r/11
polad (Far.) çelik
 p. 6v/07, 11r/15, 20r/12, 24r/02
 p.+dan 17v/12, 18r/02, 20r/09, 20r/11, 20r/15, 24r/02, 30v/07
pöst (Far.) deri, cilt
 p.+ı 27v/02
 p.+ın 13r/14, 32r/04
 p.+ından 33v/11, 35v/04
 p.+lar 27v/03
pür (Far.) dolu, memlu
 p. 21v/02
pür-seyyâre (Far.+Ar.) çok kervan
 p.+leyin 21v/04
püt (Far.) put, sanem
 p. 13v/16, 39v/15, 39v/16, 40r/08, 40r/12, 40r/17, 40v/03, 40v/04, 40v/11, 40v/12, 40v/14, 40v/16, 41r/15, 41v/10, 41v/11, 43r/05, 43r/12, 43v/05, 43v/07, 43v/11
 p.+a 40r/02, 40r/08, 40r/09, 40r/13, 41v/04, 43r/08, 43v/02, 43v/02, 43v/03, 43v/04, 44r/10, 45r/02
 p.+dan 40r/02, 40r/11, 40v/11, 42v/16, 43r/08, 43v/03, 43v/05, 44v/13, 44v/16, 45r/01, 45r/02, 45r/12
 p.+ı 40r/14, 40v/06, 40v/06, 41r/13, 44v/16
 p.+ın 41r/12
 p.+ından 41v/13

p.+ınuş 15v/17
 p.+lar 43v/11
 p.+lardan 44v/12, 44v/15
 p.+ları 40r/16, 43r/17
 p.+ların 43v/07
 p.+larından 40r/11
 p.+larının 41r/14, 41r/17, 43r/11,
 43v/01
 p.+larımız 43r/15
 p.+larımızı 43v/13
 p.+ları 43r/12
 p.+ları 41v/10
 p.+ları 40v/15
 p.+umdur 39v/15
 p.+umuzu 43r/03
 p.+umuz 43v/09, 43v/10, 43v/12,
 43v/14
 p.+umuza 43r/10
 p.+umuzu 41r/01
 p.+u 16r/04, 41v/17, 43r/09
 p.+u 41v/16
 p.+u 16r/14
 p.+u 40v/11, 43v/15

pūt-hāne (Far.) puthane, putlar evi

p.+ye 43r/09

R

rāvī (Ar.) hadis rivāyet eden, hadisleri söyleyen

r. 2r/15, 3r/07, 3v/09, 4v/10, 5r/09,
 6r/07, 6v/17, 8r/06, 8v/06, 9r/09, 10r/04, 10r/09,
 10r/16, 10v/15, 11r/01, 11v/12, 12r/05, 12v/02,
 12v/12, 13r/08, 14r/08, 14v/04, 14v/14, 15v/16,
 16v/12, 17r/07, 17v/04, 18r/02, 18v/03, 19v/11,
 20v/04, 20v/17, 21r/14, 22r/04, 22v/11, 23r/10,
 23r/16, 23v/06, 24r/17, 24v/16, 26v/13, 27r/12,
 28v/05, 30r/11, 30v/02, 32r/03, 32v/09, 34r/13,
 35r/05, 37r/05, 41r/06, 42r/02, 42r/17, 42v/01,
 43r/02, 43r/06, 43r/11

rāzī (Ar.) rızası olan, hoşnut, kabul eden

r. 15r/13, 37r/01, 37r/02, 37r/02

rāzī ol- 'rıza göstermek, kabul etmek'

r.-a 37r/01

r.-dī 15r/13

r.-uncak 37r/02

rāzīk (Ar.) rızık veren, Allāh

r.+ı 15v/15

ra'd (Ar.) gök gürlemesi

r. 26v/03, 26v/06

r.+ı 26v/10

ra'd-u felek (Ar.) gök gürlemesi ve gökyüzü

r. 31v/03

ra'ıyyet (Ar.) sürü, otlatılan hayvan sürüsü; bir hükümdar idaresi altında bulunan ve vergi veren halk

r. 3v/17

rahş (Far.) gösterişli, yürük ve güzel

r. 6r/16, 6v/11, 7r/09, 7v/04, 7v/05,
 8r/11, 26r/16, 26v/07

r.+a 6r/12, 30v/17

r.+ı 26v/04, 26v/17

r.+ıla 17r/13

r.+ıları 26v/09, 27r/05

r.+ılarıyla 27r/01

r.+ılarından 27r/13

r.+ından 8v/04, 17v/17, 26v/05, 31r/03,
 31r/12, 35r/12

r.+lara 25v/10

r.+ları 26v/04

rāhat (Ar.) üzüntüsüz, tasasız, kedersiz, gönülu rahat

r.+a 24r/15

rāhata ér- 'ferahlanmak, dinlenmek'

r.-memiş 24r/15

rahīm (Ar.) merhametli, esirgeyen, acıyan, Allāh

r. 12v/12

rahmet (Ar.) esirgeme, acıma, merhamet etme

r.+ile 36r/11

rāst-ķāmet (Far.+Ar.) doğru, uygun boy; doğru, uygun kadd

r. 11r/13

rāst (Ar.) doğru, uygun

r. 3r/17, 7r/02, 11v/11, 12r/01, 12r/08,
 21r/02, 21r/02, 26r/07, 31r/05, 32v/12, 35r/04

- r.+ına 19r/15
rāstgel- ‘uygun düşmek’
 r.-di 21r/02
 r.-medi 21r/02
rāy (Ar.) oy, düşünce
 r.+larınca 40r/12
recīm (Ar.) taşlanmış, lanetlenmiş, mel’un (şeytan hakkında)
 r. 16r/04, 16r/17, 16v/08, 16v/10, 16v/16, 17r/02
 r.+i 16r/12
redd (Ar.) kabul etmeme, geri çevirme
 r. 4v/07
redd ét- ‘geri çevirmek, kabul etmemek’
 r.-mek 4v/07
reh-nümā (Far.) yol gösteren, kılavuz
 r. 33v/04
remz (Ar.) işaret, işaretle anlatma, gizli
 r. 23r/01, 24v/10
 r.+i 23r/02, 23r/03, 23r/11, 23r/17, 23v/08
remz kıl- ‘işaret etmek’
 r.-dum 24v/10
renc (Far.) hastalık, illet, zahmet
 r.+ile 24r/13
rence (Far.) sıkıntılı, incinmiş; rahatsız, hasta, dertli
 r. 34v/12
 rence kıl- ‘incitmek, rahatsız etmek’
 r.-up 34v/12
resm (Ar.) eser, iz, alemet, düzen, şekil, taslak
 r.+e 22r/01, 22v/03, 23v/12, 30r/06, 35r/04, 35r/05, 36r/02, 36v/15, 36v/16, 42v/06
resūl (Ar.) elçi, peygamber
 r.+ümüz 37v/12
revān (Far.) akıp giden, akıcı
 r. 6r/01, 16r/13, 16r/06, 18v/16, 19r/04, 21v/02, 21v/10, 22v/04, 23v/17, 30v/03, 31r/03, 31r/11, 31v/02, 41r/12, 44r/15
revān ol- ‘yolu koyulmak, ortaya çıkmak’
 r.-di 30v/03
rīş (Far.) yara
 r. 35v/04
rīze rīze (Far.) ufak ufak, parça parça
 r. 27r/08, 27r/12
riḳḳat (Ar.) incelik, merhamet, acıma
 r. 9v/07, 9v/08, 27r/12
riḳḳat ét- ‘merhamet etmek’
 r.-diler 9v/07
riḳḳat kıl- ‘merhamet etmek’
 r.-up 27r/12
 r.-ur 9v/08
rişte (Far.) iplik, tire
 r.+lëyin 8v/04
rızā (Ar.) razılık, hoşnutluk, memnuniyet
 r. 9v/03, 10v/10, 37r/16
 r.+ılla 13v/02
 r.+sı 10r/13, 25r/06
rızā vër- ‘razılık göstermek’
 r.-di 37r/16
 r.-ip 9v/03
 r.-medi 26r/03
 r.-mişdi 10v/10
rızḳ (Ar.) azık, yiyecek
 r. 12v/06, 15v/15, 36r/06, 41r/04
 r.+ın 44r/02
 r.+uḡ 44r/04
rızḳ vër- ‘nimet vermek, yiyecek vermek’
 r.-en 15v/15, 41r/04
rū-be-rū (Far.) yüzyüze
 r. 6v/12, 28v/06
rūşen (Far.) aydınlık, parlak
 r. 14r/16, 24v/03
rūhī (Ar.) ruha ait, ruhla ilgili, ruhça
 r.+lerile 21v/04
rūh (Ar.) ruh, can, nefes
 r.+ına 36v/17

rumûz (Ar.) remizler, işaretler, mânâsı gizli olan sözler

r. 23v/12

r.+ile 23v/13

rûz (Far.) gün; gündüz

r. 2r/15

S

şaf (Ar. şaff) dizi, sıra

s. 8r/01

s.+ıla 21r/10, 21v/01, 43r/10

s.+ında 11r/03

şaf şaf dizi diz, sıra sıra'

s. 44r/13

şa'b (Ar.) güç, zor, çetin

s. 17r/17

şabâh (Ar.) sabah vakti, günün ilk vakitleri

s. 2v/11, 4v/17, 5v/04, 9v/12, 10v/02, 11r/08, 22r/15, 25r/08, 26r/08, 26r/12, 28r/08

s.+dan 5v/03

saç saç

s.+ı 32v/04, 35v/03

şaçılayın saç gibi

s. 2v/15

şaç- saçmak, savurmak, yaymak; Krş. şaç-

s.-up 43v/05

şaç-şaçmak, savurmak, yaymak; Krş. şaç-

s.-dılar 8v/04

şadır (Ar.) çıkan

s.+ına 21r/17

şağ (1) sağ, sağ taraf

s. 6r/11, 7r/10, 13v/07, 13v/08, 19v/14, 21v/01, 21v/04, 26r/13, 31r/14, 31v/17, 38v/17

s.+ın 6v/04

s.+ında 5v/04

şağ (2) sağlıklı, hastaliksız

s. 2v/01

şağ ol- 'iyileşmek, şifa bulmak'

s.-sun 2v/01

şağrağkadeh, bardak

s. 11r/14

s.+lar 21r/10

s.+ları 21v/04

şahn-ı cümle (Ar.) bütün avlu, meydan

s. 22v/09

şağla- korumak, esirgemek; Krş. şağla-

s.-sun 9r/08

s.-yumaya 41v/06

şağla- korumak, esirgemek; Krş. şağla-

s.-r 4v/08

şal- göndermek, terk etmek, salıvermek

s.-a 22v/11, 25r/07

s.-ar 5r/11, 18v/02, 27v/03

s.-asın 4v/04

s.-dı 18r/10, 21r/04, 31r/12

s.-dılar 2r/07, 2r/09

s.-duğumuz 18v/09

s.-duğ 18v/08

s.-ınca 18v/15

s.-ınmış 2v/15

s.-mak 6r/07

s.-miş 28r/16

s.-up 6v/07, 7r/08, 18r/08, 19v/14, 19v/17, 21r/04, 25v/10, 31r/02, 31r/13, 31v/11, 35r/07

şalavât (Ar.) namazlar, Hz. Muhammed'e ve onun soyundan gelenlere okunan dua

s. 37r/01, 37r/04, 37r/04, 37r/04

şaldır- bıraktırmak, terkettirmek

s.-up 21r/17

şalın- salınmk, uzanmak

s.-miş 35v/03

şanlı ünlü, meşhur; sanlı

s. 20v/07

şan- zannetmek, düşünmek

s.-asın 30v/17

s.-maz 16r/14

şan- zannetmek, düşünmek, tasavvur etmek

s.-alar 43r/06

- s.-arsa 9r/01
s.-asın 18v/02, 21r/13, 26v/02, 26v/10, 31v/03, 38v/06
s.-duğuş 18v/10
s.-duğ 18v/07
s.-masun 2r/04, 6v/17
s.-up 12r/08
s.-ursın 15r/07, 42r/15, 42v/13
s.-ursız 16v/06, 40v/11, 40v/12, 41v/11
şan'at-ı tılısmāt (Ar.) hüner, marifet, ustalık tılısmlar
s.+ı 18r/16
şar- örtmek, çevrelemek
s.-ip 6v/07
s.-up 31v/14, 38v/17
şarp çetin, zor, berk, yalçın
s. 2v/05
şaru sarışın
s. 27v/02
şavur-savurmak, dağıtmak
s.-ur 27v/15
şayd (Ar.) avlama
s. 25v/01
şayd kıl- 'avlamak'
s.-mayalar 25v/01
şı-kırmak, parçalamak
s.-dı 29v/03, 41r/13
s.-dılar 24r/03
s.-dım 3v/05
s.-yup 7v/07, 8r/12, 8r/14, 8r/16, 41r/15
şidk (Ar.) doğruluk, iç temizliği
s.+ıla 25r/02
şifat (Ar.) nitelik, suret, vasıf
s.+da 16v/07
s.+ıla 12r/02
s.+ları 14v/17
s.+sın 16v/04
şığ-sığmak
s.-ar 38r/08
s.-maz 28r/11
s.-mayınca 31v/14
şığa-sıvazlamak
s.-yup 21v/03
şığınyabancı sığır, geyik
s.+ını 4v/07
s.-ır 4v/08
şığın-sığınmak; Krş. şığun-
s.-dı 4v/06, 19r/01
s.-mağa 4r/03
şığun-sığınmak; Krş. şığın-
s.-dı 4v/05
şındur- kırmak, parçalamak; bozmak
s.-dı 24v/03
şuffe (Ar.) sofa
s.+ler 33v/07
s.+nüñ 21r/17
şofra-şiken (Ar.+Far.) sofrâ kıran, kırıcı
s. 25r/08
şük (Ar.) çarşı, pazar, alım satım yeri
s.+dan 21r/06
şolsol taraf
s. 6r/11, 6r/11, 7r/12, 13v/07, 13v/08, 19v/14, 21v/01, 21v/04, 26r/13, 31r/14, 32r/01
s.+un 6v/04
şonson, nihayet, netice
s. 22r/02
s.+ın 25r/01, 25r/02, 25r/04
s.+ına 25r/03
s.+un 2r/01, 39v/03
şonrasonra, sonrasında
s. 3r/14, 10r/15, 12v/03, 23r/09, 24r/16, 29r/02, 29v/11, 36r/17, 36v/04, 41v/16
şor-soru sormak, cevap istemek
s. 32v/06, 32v/08, 33r/06
s.+alum 43v/09
s.-ar 38r/09, 39v/14, 40r/10
s.-arlarsa 14v/06

- s.-arsa 29r/16
s.-arsalar 40r/11
s.-arsavuz 41v/08, 43v/13
s.-avuz 34v/13
s.-dı 5v/13, 8v/12, 9r/11, 21v/13, 25v/13, 26r/10, 30v/10, 33r/07, 35v/13, 36r/03, 37v/15
s.-dılar 6v/11, 16r/09, 37r/17
s.-duķ 34r/07, 41v/05
s.-saņa 41v/04
- şoruş-** birbirine sormak
s.-up 3r/10
- şoy-** açmak, açığa çıkarmak, engeli
s.-dılar 2r/02
s.-up 41v/02
- su** su; Krş. şu
s.+lar 25r/12
s.+yı 20r/01
s.+yına 18v/10
s.+yun 18v/08
- şusu;** Krş. su
s. 1v/05, 2v/11
s.+ya 2r/12, 2v/10, 18v/07
s.+yına 18v/08
s.+yınıñ 2r/10
- şüret (Ar.)** biçim, görüntü, kılık, resim
s. 6v/04, 7r/04, 11r/12, 29r/11, 29v/03, 29v/07, 35v/07
s.+de 16v/08, 16v/10
s.+e 13v/13, 31v/16
s.+i 17r/14
s.+inden 35v/09
s.+ler 22v/17, 23r/11, 38v/05
- s.+ün 15r/13
- şüretlü (Ar.+T.)** görünüşü olan
s. 11v/03, 38v/02
- şür-nâ (Far.)** zurna
s. 6v/01, 8r/02
- suç** suç, günah, zarar; Krş. suç
s.+umuz 10v/08
- şuçsuç,** günah, zarar; Krş. suç
s.+a 3v/11
- şuĥf (Ar.)** sayfalar, Allâh'ın dört kitap dışında gönderdiği emirler; Krş. şuĥuf
s. 36r/15
- şuĥuf (Ar.)** sayfalar, Allâh'ın dört kitap dışında gönderdiği emirler; Krş. şuĥf
s. 15r/02, 36r/16
s.+ı 36v/01
- şun-** el uzatmak, bir şeyi uzatmak, hücum etmek
s.-dı 3v/03, 4r/12, 20v/03
s.-dılar 20v/02, 21v/05
s.-up 15r/09, 31r/14, 35r/13
- şundur-** bir şeyi uzattırmak, hücum ettirmek
s.-maķ 2r/05
- şüvâr (Far.)** ata binmiş, binici
s. 26r/15
- sâķî (Ar.)** su veya içki dağıtan
s. 11v/04, 22r/17
- sâkin (Ar.)** durma, bekleme, ikâmet eden, oturan
s. 28v/05
- sâkin ol-* 'ikâmet etmek, yerleşmek'
s.-ur 28v/05
- sa'âdet (Ar.)** mutluluk
s.+e 2r/05, 4r/02, 35v/07
s.+i 4r/10
- s.+ine 34v/13
s.+lü 25r/04, 34v/09, 34v/10, 34v/12
s.+üm 21v/13
- s.+üñe 8v/17
- sa'âdetlü (Ar.+T.)** mutlu
s. 25r/04, 34v/09, 34v/10, 34v/12
- şâbit (Ar.)** hareketsiz, kımıldamayan, yerinde duran
s. 41r/05
- saĥt (Ar.)** kızma, gazap
s. 9r/15, 12r/16, 15v/05

saht ol-‘kızmak, öfkelenmek’

s.-dı 15v/05

s.-up 12r/16

sağalsakal

s. 44r/14

s.+in 32v/04, 35v/04

s.+ina 3r/13, 12v/03

sākī (Ar.) su veren, su dağıtan; kadeh, içki sunan

s. 42v/05

s.+ler 21v/02

saķim (Ar.) rivāyeti doğru, sağlam olmayan(hadis); hasta, hastalıklı; yanlış

s.+ler 42v/04

saķın-esirgemek; uzak durmak, kaçınmak

s. 10v/13, 44r/10

s.-maķ 39r/16

s.-ur 26r/02

saļtanat (Ar.) sultanlık, padişahlık, bolluk, zenginlik

s.+a 30r/17

saļaBkz. Sen

s. 3v/05, 3v/08, 4r/16, 10r/15, 12r/02, 12r/08, 12r/11, 12r/13, 12r/13, 12v/05, 12v/16, 12v/16, 12v/17, 13v/10, 13v/15, 15r/05, 15r/06, 15v/15, 38r/04, 41r/16, 41v/17, 42r/01, 44r/04

sanā‘at (Ar.) meslek, iş, ustalık

s.+lar 20r/10

sancaķalay bayrağı

s. 2r/11, 5r/06, 5r/17, 6r/17, 7r/02, 7r/07, 8r/01, 8r/11

s.+ı 7v/14

s.+ın 6v/08, 7v/14

s.+ına 6v/05, 6v/09, 6v/13, 7r/07, 7r/09, 7v/07, 7v/08, 7v/13, 7v/14, 7v/15, 8r/15

sarāy (Far.) saray, sultan evi

s.+ına 9v/04, 22r/08

s.+ında 27v/04, 28v/07

saŗır (Ar.) yazı sırası

s. 20v/02, 24v/03

sat- satmak, satış yapmak

s.-uļ 12v/14

sāz (Far.) saz, çalgı

s. 6r/08, 13v/05, 21v/06, 32r/12

sāz ét- ‘yapmak’

s.-diler 21v/06

seleb (Ar.) birinden kapılıp alınan şey; soyularak birinden alınan şey; savaş aleti

s. 6r/08, 31r/09, 32r/12

sebeb (Ar.) neden, vesile, bahane, ilgi

s. 36r/09

s.+den 37v/06, 42v/16

s.+i 37v/04

sebīl (Ar.) yol, büyük cadde; su dağıtılan yer

s. 3r/13, 12v/03

sebūk (Far.) hafif, yeğni; çabuk; ağırlığı, ağırbaşlılığı olmayan

s. 4v/14, 19r/01

sebūk-bār (Far.) yükü hafif, eşyası az olan

s. 32r/12

seç-seçmek, ayırmak

s.-diler 5r/01, 7v/08

s.-ūļ 35r/01

seçil-seçilmek, ayrılmak

s.-ūp 25v/10

secde (Ar.) secdeye kapanma, namazda alını, el ayaklarını, dizleri ve ayak parmaklarını dayayarak yapılan ibadet

s. 12r/03, 15r/11, 15r/14, 40r/08, 40r/09, 40v/02, 40v/08, 41r/15, 43r/10, 43r/10, 43r/11, 43v/01, 43v/02, 43v/04, 43v/05

secde ét- ‘secde etmek, önünde yere kapanmak’

s.-erdük 40v/08

secde kıl-‘secde etmek’

s. 12r/03, 43r/10

s.-amısın 15r/11

s.-an 43v/04

s.-dılar 43r/10

s.-durdılar 43r/11

s.-maz 43v/02

s.-up 15r/14, 40r/09, 41r/15, 43v/01, 43v/05

s.-urlar 40r/08
s.-ursuz 40v/02
sedd (Ar.) kapama, tıkama, engel olma; set, tümsek
s.+i 6r/17
sefer (Ar.) yolculuk
s. 1v/12, 1v/14
s.+inde 38r/01
sefer ét- ‘yolculuk etmek’
s.-erüz 1v/14
sefer kııl- ‘yolculuk etmek’
s.-dum 1v/12
sahâvet (Ar.) cömertlik, elaçıklığı
s.+in 22r/13
sekiz8, sekiz
s. 7v/11
s.+inci 2v/08
selâm (Ar.) selam, övgü, iyilik dileme
s. 5v/06, 6v/15, 13r/16, 16r/09, 16r/16, 16v/03, 27v/06, 29r/08, 29r/09, 33v/12, 34v/08, 44r/15, 45r/08
s.+ın 16r/17, 16v/02, 16v/05
selâm al- ‘selam almak’
s.-mağ 16v/03
selâm ét- ‘selam vermek, iyi dileklerde bulunmak’
s.-di 5v/06, 29r/08
selâmın al- ‘selam almak’
s.-madılar 16r/17
s.-mağa 16v/05
s.-mazsın 16v/02
selâm kııl- ‘selam vermek, iyi dileklerde bulunmak’
s.-up 13r/16
selâm vër- ‘selam vermek, selamlamak’
s.-di 16r/09, 16r/16, 44r/15
s.-üp 27v/06, 45r/08
selâmet (Ar.) kurtulma, kaygıdan uzak olma, salimlik
s. 34r/12

selâfîn (Ar.) sultanlar

s. 2r/06, 5v/15, 6r/12, 7r/10, 8r/03, 10r/01, 11r/06, 13r/05, 13r/10, 14v/08, 17v/03, 18r/16, 18v/03, 21r/15, 21v/01, 21v/05, 21v/08, 22r/15, 22r/17, 24r/07, 24v/01, 26v/09, 27r/15, 27r/15, 28v/06, 30r/12, 31r/09, 31r/16, 31r/17

s.+ler 8v/08, 10v/04, 11r/02, 11v/13, 13v/17, 18r/01, 20v/17, 22r/13, 22v/12, 25r/01, 25r/13, 25v/08, 30v/04, 31v/14, 35v/11, 35v/15

s.+lerile 35r/14

s.+lerün 22r/05

selsebîl (Ar.) tatlı ve hafif su

s. 37r/02

sem‘ (Ar.) işitme, işitiş; dinleme, kulak verme

s.+ine 38v/01

sensen, ikinci kişi zamiri

s. 3v/06, 3v/08, 3v/16, 4v/02, 4v/07, 5r/01, 5v/17, 6v/03, 10r/14, 10r/15, 10v/12, 11v/14, 13v/02, 13v/11, 13v/15, 14r/10, 14v/02, 14v/13, 15r/04, 15r/07, 16v/08, 16v/11, 18v/17, 20v/15, 23v/04, 34r/12, 35r/04, 36v/05, 36v/17, 37r/01, 37r/04, 39r/05, 40r/10, 41r/07, 41r/09, 41v/08, 41v/17, 42r/12, 43r/03, 43r/10, 43v/13, 44r/10, 44v/01, 44v/02

s.+de 26r/01

s.+den 3r/17, 9r/06, 18v/17, 20v/14, 37r/01, 37r/02, 45r/11

s.+i 1v/02, 2r/17, 3v/06, 3v/08, 4r/17, 7r/05, 9r/05, 9r/08, 12v/06, 12v/16, 15r/05, 15r/06, 15r/14, 15v/07, 15v/15, 16r/14, 16v/10, 16v/15, 20v/16, 23r/05, 25v/15, 26r/02, 29v/13, 34r/16, 41r/03, 42r/10, 42v/09, 42v/13, 44v/03, 44v/03, 45r/10

s.+ün 3v/11, 3v/12, 5v/07, 5v/08, 5v/14, 6r/03, 9r/13, 10v/13, 11v/15, 12v/05, 12v/07, 14r/12, 23r/03, 23v/02, 27r/09, 27r/10, 37r/02, 39v/12, 39v/12, 40r/05, 40r/10, 41r/08, 42r/01, 42r/13

s.+ünle 10v/17, 12v/16, 29r/17, 44v/01

seng (Far.) taş

s. 20r/12

ser (Far.) baş, kafa, kelle

s. 6v/02, 10r/08, 32r/14

s.+ler 35v/05

serâsime (Far.) sersem

s. 28r/14, 28r/16

- serāsime ol- ‘sersem olmak’
s.-up 28r/14, 28r/16
- ser-dih (Far.)** reis, baş olan
s. 11v/04
- ser-encām (Far.)** bir işin sonu; başma gelen; vak’a
s. 3v/06
- serheng (Far.)** çavuş; kavas; yasakçı
s. 6r/11
- serīr (Ar.)** taht; yatacak yer
s. 35r/06
s.+de 8v/08
s.+ine 10v/03, 32v/10
s.+ler 25v/09
- ser-keş (Far.)** itaatsiz, dikbaşlı
s.+lerine 2r/01
- ser-tā-ser (Far.)** baştan başa, hep, bütün
s. 1v/04, 20v/09
- server (Far.)** baş, önder, başkan, reis, ulu
s. 1v/03, 2r/03, 4v/11, 5r/17, 5v/02, 7r/02, 9v/10, 10r/05, 11v/11, 11v/13, 11v/14, 12r/10, 13r/04, 18v/13, 20v/07, 21v/14, 25r/14, 26v/16, 28r/04, 31r/01, 33r/02, 34r/15
s.+dür 6r/10
s.+e 11r/06
s.+i 8v/16, 13v/12, 26v/14, 27r/08, 27r/12, 27r/13
s.+ile 26v/01
s.+imüz 34v/07
s.+ler 3r/17, 4v/10, 5v/15, 6v/12, 10r/01, 13r/01, 13r/12, 13r/13, 18r/16, 19v/14, 21r/01, 21r/06, 21v/01, 22r/15, 22r/17, 23v/17, 24r/02, 25v/03, 26r/12, 26v/11, 26v/16, 27r/07, 27r/12, 27v/04, 28v/06, 30v/05, 32v/01, 35r/11
s.+lerden 6v/10, 7r/05, 9v/15, 11v/08, 26r/16, 27r/16, 32r/13
s.+lere 21r/15, 21v/05, 24v/02, 26r/15, 27r/07, 35r/14
s.+leri 2r/16, 7r/08, 8r/15, 9r/11, 9v/17, 13r/05, 14v/08, 21v/08, 30r/12, 30v/13
s.+lerle 2r/06, 2r/10, 6r/12, 6v/04, 8r/03, 13r/10, 13r/11, 24r/07, 25v/04, 26r/07, 27r/15, 31r/09, 31r/17
- s.+lerinden 3r/08
s.+lerine 3r/04
s.+lerün 26v/09
s.+ün 26r/15, 26v/03
- ser-zeniş (Far.)** başa kakma, takaza
s. 5r/11, 9r/12, 9r/1a4, 12r/06, 15v/10, 42r/05
s.+i 9r/13
ser-zeniş êt- ‘başa kakmak’
s.-erdün 5r/11
ser-zeniş kıl- ‘başa kakmak’
s.-dılar 12r/06
s.-up 9r/12, 42r/05
- sev-** sevmek, sevgi duymak
s.-dügüm 1v/12
- seyf (Ar.)** kılıç
s. 37v/17
- seyir (Ar.)** yolculuk, hareket, yürüme
s. 21v/04, 44r/13
s.+ile 20v/06, 21v/06
s.+ine 1v/05
s.+inde 38r/07, 44r/15
seyir êt- ‘hareket etmek, yolculuk etmek’
s.-ip 21v/04
- seyl-âb (Far.)** sel, sel suyu
s. 7v/09
s.+ın 10r/05, 22r/06
- seyyid (Ar.)** efendi, sahip, ileri gelen
s.+i 28v/02
- sīb (Far.)** elma
s. 21r/12
- sīlī (Far.)** şamar, tokat; belā, musıybet, felâket
s. 4v/01
- sīm (Far.)** gümüş; gümüş para
s. 20r/11, 21r/07, 21r/10, 21v/02
s.+den 21r/12
- sinmezar**
s.+in 23v/02

- sīne (Far.)** göğüs; yürek
s.+sinde 20r/10
s.+sine 44r/14
- sīret (Ar.)** yaradılış, ahlak
s. 11r/12
s.+de 16v/07
- sihr (Ar.)** sihir, büyü; Krş. sihir
s.+ile 39v/07, 43r/15, 43v/10
- sih̄ir(Ar.)** sihir, büyü; Krş. sihr
s. 43v/16
- sil-silmek, yok etmek**
s.-di 5v/04
s.-üp 10r/05, 22r/06
- silāh (Ar.)** silah, savaş aleti; Krş. silih
s.+ 21r/06
s.+ları 21r/05
- silih (Ar.)** silah, savaş aleti; Krş. silāh
s.+i 20v/01
s.+ine 21r/01
- sincāb (Far.)** sincap, teyin, çökelez
s. 11r/11, 11v/05
- sinī (Far.)** sini, büyük tepsi
s. 22v/08, 22v/10, 23r/08, 23r/12
s.+ler 21r/10, 22v/02
s.+nüj 22v/09
- sınur** sınır
s.+ında 17r/17
- sırr (Ar.)** sır, giz, kimseye söylenmemesi gereken bilgi
s.+ından 14v/02
- siyāh (Far.)** kara
s. 19r/17, 19v/12, 20r/16, 27v/02, 27v/13
- siyāset (Ar.)** ülke yönetimi
s.+e 8v/10, 8v/11, 8v/12, 9r/10, 9v/06, 9v/14
- sizsiz, ikinci çoğul kişi zamiri**
s. 11r/03, 25v/02, 30r/17, 40v/12, 41v/11, 43r/02, 44r/05
- s.+e 34r/10, 40v/11, 40v/13, 43v/02, 43v/11, 44r/05, 44r/05
s.+i 34r/06, 34r/07, 34r/09
s.+ler 12r/15, 12v/08, 13r/04, 14v/07, 17r/06, 45r/03
s.+lere 16v/15, 32v/13, 40v/11, 41v/11, 43v/15
s.+leri 16v/05, 30r/14, 40v/12, 43v/01
s.+üj 40v/12, 43v/17
- sızla-sızlamak**
s.-dı 42r/07
- söyle-dile getirmek, söylemek, konuşmak**
s. 15r/15, 28v/08, 34v/06, 36v/17
s.-dem 15r/12
s.-di 10r/04, 14v/11, 37v/15, 39v/08, 39v/14
s.-digne 9r/16
s.-diler 25v/01
s.-dügi 33r/05
s.-dügin 32v/11, 39v/10
s.-dügün 14r/10, 40r/05
s.-dügünje 15r/14
s.-düm 23v/13, 23v/13
s.-dün 12v/04, 14v/07, 17r/05, 23v/17, 40v/06
s.-me 13v/02, 40r/06, 41r/09
s.-medügi 41v/09
s.-mege 12r/13
s.-mese 6r/04
s.-meyicek 15r/13
s.-meyincek 37v/02
s.-mez 12r/12, 15v/11, 15v/12, 32v/12, 43v/14
s.-mezdi 12r/09
s.-mezlerimiş 37v/01
s.-mezsen 15r/12
s.-mezsin 15v/06, 16r/01, 43v/06
s.-nen 32v/12
s.-r 13v/14, 15r/07, 32v/12, 34r/02, 36v/16, 37v/14, 40v/11, 40v/12, 40v/12, 41v/08, 41v/11, 41v/11, 43v/14

- s.-rdi 15v/01, 39v/11, 43v/13
s.-rdük 40v/09
s.-ridi 41v/07
s.-risem 38v/11
s.-rse 14v/08, 37v/14
s.-rsin 9r/15, 12r/17, 29r/10, 43r/04
s.-sün 14v/06, 32v/07, 36v/14, 37v/14
s.-ye 16r/05, 40v/14, 43v/03
s.-yicek 15r/11
s.-yümeye 41v/06
s.-yüp 30v/03
söylet- dedirtmek, söyletmek
s.-di 32v/11
s.-meyince 15r/08
s.-ür 16r/15
söylen-söylenmek, denmek
s.-di 3r/16
söyleş-sohbet etmek, konuşmak
s.-dügin 33v/09
s.-dügün'den 7r/04
s.-ür 38r/07
s.-ürsüz 14v/15
sözsöz, laf
s. 4r/02, 4r/11, 6r/04, 9r/16, 9v/11, 10v/17, 12r/17, 15v/14, 17v/02, 25v/01, 33v/09, 37v/01, 37v/04, 38v/11, 39v/14, 40r/05, 40v/05, 41r/09, 41r/11, 43v/12, 44r/03, 45r/03
s.+den 19r/01
s.+e 41r/06
s.+i 5v/09, 9v/07, 11r/02, 13r/09, 14r/08, 14r/10, 14r/12, 17r/05, 29r/17, 30v/02, 33r/05, 34v/15, 37r/13, 41r/08
s.+ile 3v/13, 14r/11, 39r/06, 45r/05
s.+in 6r/01, 25v/08, 36v/15, 38r/12
s.+inden 7r/01, 40r/06
s.+ine 14v/05, 16v/17, 42v/12, 42v/16, 44v/15
s.+ler 4r/05
s.+leri 14v/10
s.+üme 12r/16, 13v/17
s.+ün 40r/05
s.+üne 12r/16
şoĥbet (Ar.) söyleşi, söyleşme, arkadaşça konuşma
s.+ine 41r/10
sü ordu, askeri birlik, asker, savaşçı, kuvvet, güç
s. 6r/10
su'āl (Ar.) soru sorma, sorma
s. 29r/09, 36r/01
su'āl êt- 'soru sormak'
s.-düm 29r/09
su'āl êt- 'soru sormak'
s. 36r/01
sükkeri (Ar.) şekerle ilgili; şekerden yapılan tatlı
s. 20r/06
sülâle (Ar.) soy sop, döl dös, ocak
s.+si 37v/02
sünjüsüngü, mızrak
s. 6v/07, 20r/16
s.+me 20v/15
s.+sin 21r/04
sünük kemik
s.+in 31v/14
sünnet (Ar.) sünnet etme
s. 38v/16
sünnet kıı- 'sünnet etmek'
s.-up 38v/16
sür- kovmak, çıkarmak, tarla toprağı sürmek
s.-di 26v/07, 26v/14
s.-diler 7v/07, 7v/08, 8r/12, 8r/14, 21v/02, 26v/17, 32r/08, 32r/17, 44r/10, 45r/11
s.-e 7r/07, 27v/17, 27v/15, 31v/02
s.-eyin 6v/04
s.-enler 44v/03
s.-erüz 17r/14
s.-me 20r/16
s.-memiş 24r/15

s.-sün 10v/05
s.-üp 2v/10, 3r/01, 6r/08, 6v/09, 29v/12
sürül-kovulmak, dışarı atılmak
s.-dügüne 44v/02
s.-düm 44v/02
süvār (Far.) ata binmiş, binici
s. 5r/05, 6r/10, 6r/12, 6r/14, 17v/03, 21v/10, 25r/08, 25r/10, 25v/10, 30v/17, 31r/09, 32r/08, 37r/13
süvār ol- ‘ata binmek’
s.-miş 30v/17
s.-up 5r/05, 6r/12, 6r/14, 17v/03, 21v/10, 25r/10, 25v/10, 31r/09, 32r/08
sultān (Ar.) padişah, hükümdar
s. 4r/09, 6v/12, 21v/17
s.+a 41v/04
s.+lar 38r/14
s.+mış 20v/09
suṭurlāb (Far.) usturlab
s. 6r/01, 38r/10
sütünlayın (Far.+T.) direk gibi
s. 31r/02
sütünunlayın (Far.+T.) ‘direk gibi’
s. 31v/10
sutūr (Ar.) satırlar, yazı dizileri
s. 2v/12
Ş
şād (Far.) mutlu, mesut, sevinçli
s. 15r/15, 35r/15
s.+ı 35r/15
şād gel- ‘hoş gelmek’
s.-dün 35r/15
şād kıl- ‘mutlu etmek’
s. 15r/15
şāhīn (Far.) doğan (kuş)
s. 11v/02
şāh-zāde (Far.) şah oğlu, hükümdar, pâdişāh oğlu; Krş. şeh-zāde
s. 25v/15, 26r/04

s.+ler 8r/08, 22r/14, 26r/04
s.+lere 22r/12
s.+lerle 8r/03, 8r/09, 8v/16
şāh (Far.) padişah, hükümdar; Krş. şeh
s. 2r/06, 2v/08, 2v/11, 2v/11, 3v/10, 4r/16, 4v/09, 5r/11, 5v/05, 5v/09, 5v/10, 5v/11, 5v/12, 5v/17, 6r/03, 6r/07, 6r/12, 6v/08, 6v/09, 7r/01, 7r/07, 7v/05, 7v/14, 7v/15, 8r/12, 8v/11, 8v/13, 8v/13, 8v/16, 8v/17, 8v/17, 9r/02, 9r/02, 9r/05, 9r/10, 9r/13, 9v/01, 9v/07, 9v/09, 9v/14, 9v/17, 10r/04, 10r/04, 10r/05, 10r/11, 10r/15, 10r/17, 10r/17, 10v/04, 10v/08, 10v/11, 11r/06, 11r/08, 11v/07, 12r/01, 12r/02, 12v/15, 13r/03, 13r/03, 13r/05, 13r/06, 13r/07, 13v/04, 13v/06, 13v/08, 13v/10, 13v/11, 13v/13, 13v/17, 14v/09, 16r/07, 16v/02, 16v/06, 16v/10, 16v/13, 16v/13, 17r/07, 17r/09, 17v/02, 17v/03, 17v/04, 18v/03, 18v/17, 19r/12, 19r/15, 19v/01, 19v/16, 20v/03, 21r/05, 21r/06, 21v/04, 21v/11, 21v/13, 21v/13, 21v/14, 21v/16, 21v/17, 22r/04, 22r/06, 22r/09, 22r/11, 22v/02, 22v/06, 22v/11, 22v/17, 23r/01, 23r/03, 23v/09, 23v/09, 23v/16, 24r/07, 24r/09, 24r/11, 24v/01, 24v/02, 24v/04, 24v/05, 25r/02, 25r/08, 25r/13, 25r/14, 25v/03, 25v/08, 25v/12, 25v/15, 26r/09, 26r/14, 26r/15, 26r/16, 27r/12, 27r/16, 27r/17, 27v/06, 28r/01, 28v/05, 30r/14, 30v/03, 30v/04, 30v/11, 31r/03, 31r/05, 31r/09, 32r/09, 32v/03, 32v/06, 32v/09, 32v/10, 33r/06, 33r/09, 33r/12, 33v/16, 34r/03, 34v/04, 34v/15, 35r/04, 35r/05, 35r/11, 35r/12, 35r/14, 35v/13, 36r/02, 36v/12, 36v/15, 37v/13
s.+a 5v/06, 6v/13, 6v/14, 6v/15, 8v/07, 8v/09, 8v/16, 10r/12, 11r/02, 11r/09, 13r/09, 13v/04, 16r/11, 19v/01, 20v/02, 20v/04, 22v/16, 24r/07, 27v/07, 30v/09, 30v/15, 32v/02, 32v/11, 33r/09, 33r/11, 33v/09, 34r/16, 34r/16, 34v/03, 34v/04, 34v/06, 35v/02
s.+dan 5v/16, 13r/09, 16r/16, 34v/12
s.+dur 8v/12
s.+ı 8v/09, 8v/17, 11r/07, 11v/14, 13r/06, 17v/06, 21v/09, 26r/10, 35r/13
s.+ıla 5v/11, 5v/12, 6r/01, 6r/02, 12r/06, 12r/15, 13v/17, 15v/09, 16r/05, 16r/12, 16r/17, 18r/01köpri, 18r/16, 19r/07, 19v/01, 20r/08, 20r/17, 20v/17, 21r/06, 21v/08, 22r/13, 22r/15, 22v/12, 24v/16, 25r/07, 25r/13, 26r/12, 26v/09, 26v/11, 26v/16, 27r/03, 27r/05, 27r/05, 27r/07, 30r/11, 30v/13, 31v/14, 33v/09, 35v/02, 35v/11, 35v/15, 36v/12, 37r/14
s.+ından 20r/16
s.+lar 7r/03, 35r/03

s.+laruñ 35r/17
 s.+uñ 6r/02, 8v/03, 8v/15, 21v/09, 22v/02, 23v/06, 25r/01, 25r/02, 25r/03, 25r/03, 25v/12, 26r/09, 34v/09

şahş (Ar.) kişi, kimse, şahıs
 s. 5v/06, 5v/08, 27v/06, 28r/01, 28r/02, 32v/13
 s.+a 32v/06, 32v/13

şakī (Ar.) şikâyet eden, şikâyetçi
 s. 44r/04

şakı-şimşek ve yıldırım gibi çakmak ve parlamak
 s.-di 3v/10

şarâb (Ar.) şarap, içki
 s.+dur 22r/07
 s.+ı 22r/07

şerh (Ar.) açıklama, açıklık getirme
 s. 33r/05

şerheyle- 'açıklamak'
 s.-di 33r/05

şaş-hayret etmek; kaybetmek
 s.-ar 38v/08
 s.-dı 13v/09
 s.-dılar 43v/04
 s.-miş 28r/16
 s.-mışam 28r/14

şeb (Far.) gece
 s. 25r/07

şeb-hûn (Far.) gece baskını
 s. 4r/09

şeb-hûn kıl- 'gece baskını yapmak'
 s.-masun 4r/09

şecâ'at (Ar.) yüreklilik, yiğitlik
 s. 31v/05

şeh (Far.) padişah, hükümdar; Krş. şâh
 s. 25v/16, 26r/15

şeh-bâz (Far.) bir cins iri ve beyaz doğan; yiğit, şanlı, gösterişli
 s. 24v/05

şehir (Far.) şehir, büyük belde, büyük kent, il; Krş. şehir
 s. 1v/08, 27v/10, 27v/11, 27v/11, 27v/13, 33v/05, 36v/06, 42v/03, 44v/07
 s.+den 25r/08, 44r/07, 44r/10, 44r/11, 44v/02, 45r/04, 45r/10
 s.+leri 32v/08
 s.+lerinde 36v/09

şehr (Far.) şehir, büyük belde, büyük kent, il; Krş. şehir
 s.+e 8v/02, 17v/04, 17v/06, 21v/10 (2), 27v/11, 34r/06, 38r/01, 45r/06
 s.+i 1v/09, 1v/10, 17v/04
 s.+ine 11r/07, 38r/05
 s.+üme 11r/05
 s.+ümüz 32v/14
 s.+ümüzde 17r/10
 s.+ün 1v/10, 17v/05, 27v/15, 42v/05, 42v/07, 42v/09

şehr-yâr (Far.) pâdişah, hükümdar
 s. 4v/03, 19v/10, 22v/06, 24v/12, 24v/15, 26v/11, 27r/09, 34r/05, 38v/09

şeh-süvâr (Far.) ata iyi binen
 s. 23v/14, 35r/06

şeh-zâde (Far.) hükümdar oğlu, prens; Krş. şah-zâde
 s.+lere 21v/05
 s.+lerile 21v/10

şekil (Ar.) biçim, görünüş, resim; Krş. şekl
 s. 2v/11, 5v/05, 5v/11, 5v/13, 13r/16, 13v/08, 16r/07, 17r/13, 18r/04, 23v/11, 32v/03
 s.+in
 s.+leri 23v/10
 s.+lerile 24v/10
 s.+leruñ 23r/17

şekl (Ar.) biçim, görünüş, resim; Krş. şekl
 s.+i 15r/10, 22v/13, 27v/01, 31v/16
 s.+in 12r/03, 22v/15
 s.+inde 5v/09, 6r/05

şekl-ü şüret (Ar.) biçim, görünüş, resim
 s.+in 6v/14

şekür (Ar.) çok şükreden, çok şükürlü	s.+dur 16r/12
s. 12v/12	s.+ı 16r/13
şem‘ (Ar.) mum	s.+sın 16v/02
ş.+e 14r/16	s.+uğuz 40v/11, 40v/13
ş.+i 14r/17	şeytân-ı la ‘in‘lanetlenmiş şeytan’
ş.+ine 33r/03	ş. 6r/06, 16v/05
ş.+inüj 14v/01, 14v/04	şeytân-ı recīm
şem‘-dân (Ar.+Far.) şamdan	s. 16r/02, 16v/12
s.+lar 21r/13	ş.+dür 15r/04
şem‘-i şu‘le (Ar.) mum alevi	s.+e 15v/04
s.+si 14r/16,	şir (Far.) arslan
şems (Ar.) güneş	s. 32r/14
s. 38v/06	s.+e 31v/16
şer (Ar.) kötülük, fenalık, bela; Krş. şerr	şifa (Ar.) hastalıktan kurtulma, iyileşme, deva
s. 14v/01	s. 42v/02, 42v/06, 42v/04, 44v/17,
şerh (Ar.) açıklama, açıklık getirme	45r/11, 45r/12, 45r/13
s. 15r/15, 28v/10, 30r/11, 34v/07	şifā bul- ‘hastalığa çare bulmak’
şerh ét- ‘açıklamak’	s.-alar 45r/13
s.-emeye 28v/10	s.-alum 44v/17
s.-eyim 34v/07	şifā ol- ‘derman olmak, hastalığa çare olmak’
s.-icek 30r/11	s. 45r/12
şerī‘at (Ar.) dinin emrettiği kurallar, doğru yol	şifā vēr- ‘hastalıktan kurtulmasını sağlamak’
s.+ı 36r/15, 36v/01, 36v/15	s.-di 42v/02
s.+ın 36v/11	şikār (Far.) av
s.+ınca 17r/09, 37r/05	s. 2v/11, 17r/16, 25r/12, 25r/14, 25r/15,
s.+ından 36v/13	25r/16, 25v/03, 25v/05, 25v/11, 26r/17, 27v/08,
şerīk (Ar.) ortak, arkadaş	28v/04, 30v/06, 30v/10, 30v/13, 31r/07, 34r/07
s.+i 36r/04	s.+a 17r/15, 25v/15, 26r/08, 35r/09,
şerr (Ar.) kötülük, fenalık, bela; Krş. şer	35r/10, 35v/12
s.+inden 27v/10	s.+ı 35v/12
şevk (Ar.) keyif, neşe	s.+ın 26v/01
a.+e 22r/10	s.+ları 35v/17
şeytân (Ar.) şeytan	şikār ét- ‘avlamak’
s. 15r/07, 15r/16, 15r/17, 15v/02,	s.-dügi 25v/11
15v/03, 16r/09, 16r/14, 16r/16, 16v/03 (2),	s.-e 25r/14
16v/04, 16v/04, 16v/06, 16v/08, 16v/09, 16v/11,	s.-evüz 25r/15
17r/06, 17r/06, 29v/11, 29v/12, 40r/12, 40r/12,	şikār kııl- ‘avlamak’
40r/13, 41v/10, 43v/02, 43v/15	s.-acak 31r/07
s.+a 15r/16, 40v/12	s.-avuz 25v/05

- s.-duğı 25r/16
s.-ip 2v/11
s.-madılar 30v13
s.-ur 25r/12, 27v/08, 28v/04
s.-urken 30v/10
s.-ursın 25v/03
şikār ol- ‘avlanmak’
s.-maz 30v/06
şikārla- (Ar.+T.) avlamak
s.-yu 25v/13
şikāyet (Ar.) sızlanma, yakınma
s.+e 32v/17, 33r/02
şikest (Far.) kırılmış, kırık
s.+ligi 41v/03
şimden gèrū şu andan itibaren, bundan sonra, artık
s. 11v/14
şimdişimdi, şu anda
s. 4v/05, 12v/04, 14v/13, 16r/08, 20v/16, 26r/01, 33r/06, 33r/09, 40v/09, 40v/13, 42v/13, 44v/14
s.+ye 12v/07, 40v/06, 42r/12, 43v/12
şöyleöyle, onun gibi, o şekilde
s. 2v/01, 3r/07, 4r/14, 4v/03, 4v/08, 4v/15, 5r/13, 5v/05, 6r/04, 6r/07, 7r/01, 8v/03, 10r/01, 10r/10, 10r/16, 10v/15, 11v/12, 12r/06, 12v/02, 12v/13, 13v/16, 13v/16, 14r/13, 14v/05, 14v/08, 14v/15, 15v/07, 15v/16, 16r/04, 16r/08, 16r/15, 16v/06, 17r/04, 17r/06, 17v/01, 17v/02, 17v/10, 17v/11, 17v/14, 18r/01köpri, 18r/02, 18r/07, 18r/15, 18v/10, 18v/13, 18v/16, 19v/09, 19v/12, 20v/13, 21r/08, 21r/14, 21r/14, 21v/16, 21v/17, 22r/04, 22r/05, 22r/09, 22r/12, 22v/06, 23r/01, 23r/10, 23r/11, 23r/16, 23v/16, 24r/17, 24v/07, 24v/14, 24v/15, 25r/02, 25r/02, 25v/16, 25v/17, 26r/02, 26v/02, 26v/08, 26v/10, 26v/11, 26v/15, 27r/08, 27v/02, 27v/06, 27v/13, 27v/17, 28r/04, 28r/13, 28v/05, 29r/01, 29r/03, 29r/04, 29v/08, 29v/16, 31r/06, 31r/08, 31v/03, 31v/05, 31v/11, 31v/06, 32r/02, 32v/09, 33r/02, 33v/01, 34r/04, 34v/14, 35r/03, 35r/05, 35v/05, 35v/08, 36r/04, 36r/13, 36r/16, 36v/17, 37r/14, 37v/06, 38v/09, 38v/11, 39v/04, 39v/13, 39v/17, 40r/04, 40v/16, 40v/07, 41r/06, 41v/15, 42r/02, 42r/11, 42r/14, 42r/17, 42v/06, 42v/13, 42v/17, 43r/02, 43r/05, 43r/06, 43r/09, 43v/06, 43v/08, 43v/08, 44r/06, 44v/07
s.+dür 5v/07, 19v/03, 20v/10, 23r/02, 23r/17, 23v/13, 33r/08, 37r/05, 39r/01, 41v/12
s.-yimişler 37v/01
s.+yüz 16v/07
şolşu, o
s. 4v/01, 21v/13, 28r/11, 36v/16
şükr (Ar.) hamdetme, şükretme
s. 8v/08, 34v/10, 44v/05
s.+ler 24r/10
şükr kııl- ‘şükretmek’
s.-up 8v/08, 44v/05
şükürlerkıl- ‘şükretmek’
s.-dı 24r/10
şükrāne (Ar.) iyilik bilme alameti, şükran nişanesi
s.+si 11r/06
şu‘ā (Ar.) ışın, güneş ışığı
s.+ı 14v/04
şu‘le (Ar.) alev, ateş, parıldama
s. 24r/03, 38v/06
s.+si 14v/01, 17v/14, 30r/03
s.+sile 14r/16
s.+sine 28v/16
şukka (Ar.) parça; kumaş veya kâğıt parçası
s.+ların 6v/01
şu bu, şu, o
s.+ndan 16v/11
s.+ña 25r/06, 28r/12
T
tā‘at (Ar.) ibadet etme, itaat
t.+ı 36r/02
tāli‘ (Ar.) tâlih, kısmet, kader, baht
t.+ümde 38r/02
tāmū (Soğd. tamuğ) cehennem
t. 29v/03, 30r/11, 30r/13, 43v/17
t.+dan 29v/16
t.+sına 30r/02
t.+sinuğ 29v/02, 29v/04, 29v/07, 29v/09

tabak (Ar.) tabak, yemek kabı

t.+lar 21r/11

tabanca (Far.) tokat

t. 3v/05, 3v/08

tabanca ur- ‘tokat atmak’

t.-ma 3v/08

t.-up 3v/05

tabīb (Ar.) hekim, doktor

t.+lere 42r/06

tağdağ

t. 25v/17, 26r/08, 32r/10, 33r/07

t.+a 25r/13, 32r/08

t.+da 11v/16, 13r/11, 17r/12, 17v/01,
32r/07, 32v/07, 32v/14, 36v/10

t.+dadur 32r/09

t.+muş 27v/09

t.+ları 18r/06

t.+lu 8v/12, 9r/01

t.+uş 32v/14, 33r/08

tağıl-dağılmak

t.-dı 3r/15

t.-miş 32r/01

tağıt-dağıtmak

t.-dı 10v/01

t.-dılar 7v/14, 8r/16

tağla- dağlamak, yakmak, yaralamak

t.-dılar 2r/15

t.-yu 23v/05

taḥāret (Ar.) temizlik, temizlenme

t. 30r/17

t.+siz 30v/01

taḥāret kıl- ‘temizlik yapmak’

t.-ursuz 30v/01

tan- tanımak, görmek, şaşmak

t.-madum 12r/10

tanış- birbirine danışmak, fikir alışverişinde bulunmak

t.-dılar 25r/14

t.-duş 12r/07

t.-ip 2r/07

t.-up 6v/13

tapu hizmet, vazife

t.+uça 9r/07

t.+ya 17v/06

tap- Tanrı olarak tapmak, ibadet etmek

t.-acağ 40r/03

t.-alum 14v/08

t.-alar 43r/06

t.-ar 14r/13, 36r/01

t.-aram 39v/15, 40r/01

t.-arlar 40r/02

t.-arsın 11v/15, 14r/04, 14r/04, 39v/13, 41r/01

t.-arsız 12v/08, 33r/01, 40v/04, 41v/07

t.-aruz 39v/17, 40v/03

t.-avuz 41r/09, 45r/03

t.-duğum 12r/09, 12v/04, 12v/08, 14v/06,
36r/13, 44v/15

t.-duğuş 13v/15, 42v/11

t.-duğuşuz 14v/07

t.-sunlar 13v/16

t.-ma 44r/10

t.-madın 40r/02

t.-sam 41r/02

tarab (Ar.) sevinçlilik, şenlik

t.+a 20r/13

taraf (Ar.) yön, yan, etraf, çevre, memleket

t.+a 2r/09, 2v/05, 26r/13

t.+dan 3r/11, 4v/12, 5r/03, 5v/03,
7r/13, 7v/01, 7v/02, 7v/17, 11r/07, 15v/04,
21v/09, 26r/14, 28r/09, 29r/07, 33v/06

t.+ın 3r/08

t.+ına 28v/14, 28v/15, 45r/07

t.+ından 28v/13, 30r/02, 30r/04,
33r/08, 40r/17

taş (1) taş, taş parçası

t. 1v/07, 17v/10, 17v/14, 18v/06,
18v/07, 27v/14

t.+a 1v/15, 17r/04

t.+da 33v/05

t.+ı 17v/10
 t.+ın 1v/09, 1v/11,
 t.+ında 23r/08
 t.+ları 19v/17

taş (2) dış

t. 30r/17
 t.+ı 5v/10,
 t.+ın 17v/05
 t.+ıyı 15v/15

taşra dışarı

t. 25r/08, 29v/16, 31v/07, 44r/09
 t.+dan 40r/07

taşantavşan

t. 28r/12, 32v/01, 34v/01, 35v/14
 t.+ı 35v/16

tävüs (Ar.) tavus kuşu

t.+ı 39r/02

taşalıkdadılık

t.39r/17

taşalık ét-'dadılık yapmak'

t.-di 39r/17

taşan- güvenmek, yaslanmak

t.-ip 10r/12
 t.-masun 23r/13

taşr-ı mübarek (Ar.) mübarek kuşu

t. 29r/09

tıfil (Ar.) küçük çocuk

t. 42r/13

tılsım (Ar.) tılsım, esrarlı bir kuvvet taşıdığına inanılan şey, kimse; Krş. tılsım

t. 17v/03, 17v/07, 18r/08, 18r/14,
 18r/15, 18v/10, 18v/15, 19r/02, 19r/03, 19r/05,
 19r/09, 19r/10, 19v/05, 19v/11, 20r/01, 21v/11,
 22r/15, 24v/05, 24v/12, 24v/14

t.+ı 17r/11, 17v/16, 18v/03, 19v/10,
 24v/10

t.+ıla 17r/11, 18r/11, 18v/16, 19v/08

t.+ın 24v/17

t.+ını 19v/03

t.+u 19r/12, 19v/05, 19v/10

tılsım (Ar.) tılsım, esrarlı bir kuvvet taşıdığına inanılan şey, kimse; Krş. tılsım

t. 18v/07

t.+u 18v/04

tıraka (Ar.) gürültü

t.+a 18r/03, 18r/15

t.+dan 18r/03

tırnak tırnak

t.+ı 32r/01

toğ-doğmak, dünyaya gelmek

t.-aldan 41v/08

t.-alı 41v/09

t.-an 2v/15, 38r/13, 38v/13, 42v/12

t.-anlar 11v/01

t.-dı 36r/05

t.-di 39r/15

t.-du 42r/13

t.-isar 36r/05

t.-mamış 14v/04

t.-updur 39v/07

t.-usı 33r/08

toğsan⁹⁰, doksan

t. 20r/11

toğuz⁹, dokuz

t. 38r/12

toğuzyüz toğsan toğuz⁹⁹⁹, dokuz yüz doksan dokuz

t. 20r/15

tol- dolmak

t.-dı 5v/10, 7v/10, 42v/07

t.-mı 28v/17, 29v/02, 42r/01

t.-sa 22r/03

t.-up 9v/08

toğaş-dolaşmak, sarılmak, çevrelemek

t.-dum 1v/07

toğdur- doldurmak

t.-dı 36r/06

toğyuvartılıp top hâline getirilmiş nesne

t.+ıla 18v/11

top̄t̄oludopdolu, çok dolu

t.+şu 17v/08

toyun-doymak

t.-mağa 2r/08

tozat-sapıtmak

t.-ınca 19v/11

tulū‘ (Ar.) doğma, ortaya çıkma

t. 24r/09 (2)

tur-durmak, ayağa kalkma

t. 2v/04, 5v/17, 28r/06, 28r/06, 40v/01

t.-a 17v/15

t.-alum 3r/06

t.-an 21v/13, 39v/09, 39v/11, 40v/02

t.-anlara 27r/05

t.-anlaruḡ 27r/05

t.-dı 3r/14, 8v/15, 8v/16, 10r/12, 10v/03, 10v/04, 11v/11, 13r/13, 13v/07, 15v/09, 16r/02, 16r/03, 17r/07, 18r/07, 19r/02, 19r/09, 21r/04, 21r/06, 21v/01, 21v/16, 22r/16, 27r/04, 30v/05, 32v/10, 33v/14, 35r/15, 40r/09, 42r/03, 43v/02

t.-dılar 3r/08, 5r/06, 5v/01, 6r/17, 6v/03, 7v/17, 9v/13, 17v/06, 18r/12, 20r/08, 22v/17, 26r/08, 28v/07, 30r/12, 31v/15, 38v/14, 40r/11, 40r/17, 41r/07, 43r/10, 43r/13, 43v/08, 45r/09

t.-duḡtın 27r/04

t.-dular 4v/14

t.-madı 3r/15

t.-miş 13v/05, 15v/03, 29r/03, 33v/08

t.-mişidi 26v/01

t.-sa 25r/06

t.-sun 8v/11

t.-tuḡı 24r/01

t.-uḡ 6v/04, 17v/02

t.-unca 7r/07, 31v/12

t.-up 3r/04, 4r/03, 4r/04, 4r/06, 5v/05, 7v/12, 9r/02, 9v/09, 10r/08, 10v/16, 12v/13, 13v/04, 14r/01, 18v/06, 21v/03, 21v/11, 27v/07, 28v/06, 30v/03, 31v/02, 32v/09, 35r/13, 38v/02, 40r/09, 41r/15, 44r/06, 44r/15, 45r/09

t.-ur 5v/05, 8v/12, 16r/04, 18r/06, 18v/16, 20r/08, 20r/16, 21r/10, 23r/06, 29v/08, 44v/05

t.-urken 29r/06, 39v/09

t.-urlar 17r/15, 29r/06, 41r/17, 44r/13

t.-urlardı 38v/01

t.-ursın 40v/01

t.-ursuz 41v/01

turḡur-durdurmak

t.-dı 9r/10

t.-dılar 9v/14

turuḡ-durmak, sakinleşmek

t.-sa 17r/01

turuş ayakta dikiliş

t.-ından 8v/12

tutaş tesadüf, karşılaşma

t. 44v/16

tutaş ol- ‘karşılaşmak’

t.-duk 44v/16

tüḡı (Far.) dudu, papağan cinsinden taklit yapan bir kuş

t. 21v/07

tut- izlemek, tutmak, eline almak, bir işi sürekli olarak yapmak, yerine getirmek, yol tutmak, yapmak, kapamak, alıştırmak, oruç tutmak, kavramak

t.-dı 9v/12, 11r/08

t.-dukların 35v/16

t.-up 2r/14

tuy-duymak, işitmek, hissetmek

t.-dı 20v/13, 29v/04

t.-mamış 29v/11

t.-masun 7r/05

t.-miş 29v/14

t.-up 29v/11

tā (Far.) kadar, dek, değin

t. 1v/09, 6v/05, 8r/13, 9r/16, 10r/15, 10v/02, 10v/10, 13r/02, 18v/06, 22r/10, 22v/08, 23r/06, 23r/12, 24v/14, 27r/01, 28v/13, 34v/09, 34v/12, 35r/09, 36v/11, 37r/01, 37r/10, 41r/05, 42v/06, 42v/15

tābūt (Ar.) ölü taşınan sandık, İsrâilîoğulları için Hz. Mûsâya gelen mukaddes emirlerin konulduğu sandık

t. 22r/01, 20r/08 (2), 20r/09, 20r/16, 21v/14, 21v/14, 22v/13, 22v/14, 22v/17, 23r/04, 23r/17, 23v/08, 23v/11, 24r/01, 24v/09

t.+a 21v/17

t.+dur 21v/14

t.+ı 23r/05, 23r/08, 23r/17, 23v/10, 24v/10

t.+ın 21v/12, 23r/12, 23v/01, 23v/17, 24v/09

t.+uğ 20r/09, 22v/16

tāc (Ar.) hükümdarların başlarına giydikleri cevahirli başlık

t. 10v/03, 22r/16

tārīḡ (Ar.) tarih

t. 33v/05

t.+i 1v/15

ta'accüb (Ar.) hayret içinde kalma, şaşma, şaşırma

t. 6r/03

ta'lim (Ar.) öğrenme, öğretme, öğretim, öğretilme; okutma, ders verme

t. 13v/14, 15r/05, 15r/16, 15r/17

ta'lim ét- 'öğretmek, öğrenmek'

t.-dügi 15r/16

t.-mişidi 15r/17

ta'lim éyle- 'öğretmek, öğrenmek'

t.-ler 13v/14

ta'lim kııl- 'öğretmek, öğrenmek'

t.-ur 15r/05

tāb (Far.) güç, kuvvet, tâkat

t. 15v/08

taḥsîn (Ar.) güzel bulup takdîr etme, beğenip alkışlama; güzelleştirme, güzel kılma

t. 18r/17, 19v/16, 31r/08

taḥsîn ét- 'takdir etmek, alkışlamak, beğenmek'

t.-diler 18r/17

taḥsîn kııl- 'takdir etmek, alkışlamak, beğenmek'

t.-dı 19v/16

taḥsînle- (Ar.+T.) takdir etmek, alkışlamak

t.-di 31v/15

t.-diler 6r/01

taḥt (Far.) hükümdar koltuğu, yönetim

t.+ın 20r/06

t.+ına 9r/03, 13v/06

t.+ından 9r/02

t.+inuğ 11v/07

t.+uğ 9r/01, 9r/02

taḥtasımlayın (Far.+T.) tahta gibi

t. 20r/14

tamām (Ar.) tam eksiksiz, eksiksiz olma

t. 38r/12

t.+ı 22r/03

Tağrı Tanrı, Allâh, ilah

t. 12r/03, 12v/09, 39v/14, 41v/07, 42r/15, 42r/16, 43r/04, 44r/02, 44r/03, 44r/04, 45r/13

t.+m 39v/15

t.+ḡ 39v/12

t.+ḡuz 40r/10, 41v/09

t.+sın 41v/13

t.+ya 41r/01, 41r/08

tartuğ armağan, hediye

t.+ların 11r/09

taşnîf (Ar.) sınıf sınıf, takım takım ayırma, sınıflama, bölümlendirme

t. 18v/01

taşnîf ét- 'sınıflandırmak, bölümlendirmek'

t.-er 18v/01

taşvîr (Ar.) şekillendirme, biçimlendirme

t. 22v/13, 23r/04

t.+ler 20r/05

taşvîr ét- 'şekillendirmek, biçimlendirmek'

t.-en 23r/04

taşvîr kııl- 'şekillendirmek, biçimlendirmek'

t.-mişler 22v/13

taşvîrlerét- 'şekillendirmek, biçimlendirmek'

t.-mişler 20r/05

tebessüm (Ar.) gülme, gülümseme

- t. 16r/16
tebessüm ét- ‘gülmek, gülümsemek’
 t.-üp 16r/16
tedbîr (Ar.) bir şeyi önleme yolu, çâre
 t. 26r/11, 33r/12
tedbîr ét- ‘bir şeyi önlemek, çare bulmak’
 t.-evüz 33r/12
tefahhüş (Ar.) inceden inceye araştırma; Krş.
 t. 29r/05, 45r/07
 tefahhüş kııl- ‘inceden inceye araştırma yapmak’
 t.-dılar 45r/07
 t.-dum 29r/05
teferrüc (Ar.) açılma, ferahlama, gezinti
 t. 22v/13
 t.+in 5v/17
 teferrüc kııl- ‘açılmak, ferahlamak’
 t.-urken 22v/13
teferrücin kııl- ‘açılmak, ferahlamak’
 t. 6r/01
tehlîl (Ar.) ‘Allâh’tan başka ilah yoktur’ anlamın gelen lâilâhe illâ’l-lâh sözünü tekrarlama
 t. 29r/05
tekyalnızca, sadece, biri
 t. 44v/14
tekbîr (Ar.) ‘Allâh büyüktür’ anlamına gelen Allâhü ekber sözünü söyleyerek Allâh’ı ululamak
 t. 7r/09
tekbîrgetür- ‘Allâhü ekber demek’
 t.-üp 7r/09
teklîf (Ar.) öneri, birinden bir işin yapılmasını isteme
 t. 35r/14
teklîf kııl- ‘teklif etmek’
 t.-dı 35r/14
tekye (Ar.) güvenme, dayanma, dayanak
 t. 4r/15, 6v/17, 23r/13, 30r/17
 tekye kııl- ‘güvenmek, dayanmak’
 t.-ma 4r/15
 t.-masun 6v/17
 t.-up 23r/13
 t.-ursuz 30r/17
tekyelen- (Ar.+T.) dayanmak, sırtını dayamak
 t.-meye 23r/12
telkîn (Ar.) aşılama, bir şeyi birinin kulağına sokma
 t. 42r/17
telkîn kııl- ‘aşılmak’
 t.-di 42r/17
ten (Far.) beden, vücut
 t. 14v/12, 14v/13, 14v/13
 t.+de 10r/02
tercümân (Ar.) tercüman
 t. 37r/05, 37r/16
terk (Ar.) bırakma, salıverme, vazgeçme
 t. 44v/16
terk ét- ‘bırakmak, salıvermek, vazgeçmek’
 t.-evüz 44v/16
terfîb (Ar.) dizme, sıralama, hazırlama
 t.+i 19v/10
teşne (Far.) susamış; çok istekli
 t. 32r/01
teşvîş (Ar.) kuruntu, karıştırma
 t.+den 31r/04
tesbîh (Ar.) ‘Allâh’ı her türlü kusurdan tenzih ederim’ anlamındaki sübhâna’l-lâhi baresini söylemek
 t. 29r/05 (2), 30r/02, 38v/01
tesbîh ét- ‘sübhâna’l-lâh demek’
 t.-enler 29r/06
tesellâ (Ar.) avutma, avundurma
 t. 22r/10
 tesellâ ol- ‘avutmak, avundurmak’
 t.-up 22r/10
tezyîn (Ar.) süsleme
 t. 17v/05
tezyîn ét- ‘süslemek’
 t.-diler 17v/05

tīmār (Far.) hayvan bakımı	u.-a 29r/07
t. 39v/05	u.-alu 4v/08
<i>tīmār ét-</i> 'hayvanlara bakmak'	u.-ar 23r/15
t.-diler 39v/05	u.-up 29r/11
tīrū keman (Far.) yay ile yay	uğra- derde, belaya uğramak, bulaşmak, sataşmak
t. 26v/17	u.-dı 3r/09, 30v/09
tīz (Far.) çabuk, keskin	u.-duş 42r/05
t. 37r/07	u.-duşuz 41v/01
tīrāş (Far.) tıraş; üstten ve düz olarak yontma	uğraş- karşılaşmak, rastlamak; çaba göstermek
t. 35v/04, 35v/05	u.-miş 8r/06
<i>tīrāş kıl-</i> 'üstten ve düz olarak yontmak'	'uqāblayın (Ar.+T.) toz, duman gibi
t.-miş 35v/04	a. 19r/03
ṭonelbise, giysi	ulaş- yaklaşmak, birleşmek, uzanıp yetinmek, kavuşmak
t.+unun 16r/05	u.-durdı 11v/14
ṭopraq toprak	ulubüyük, yüce, önemli
t.+a 21v/15	u. 7r/03, 8r/12, 8v/14, 18r/06, 20v/09, 20v/11, 24v/06, 29r/06, 29r/07, 29v/03, 29v/05, 33r/04, 33v/07, 34v/02, 37r/06, 37r/13, 43r/08, 43r/09, 43r/17
toz toz, iz	u.+laram 40v/16
t. 7v/11	u.+ları 33r/10, 39v/06, 43r/07
t.+in 5r/03	u.+larına 33v/09, 39v/06
ṭurnaca turna gibi	u.+muz 33r/03, 33r/06
t. 2v/12	u.+muzun 33r/07
tüccār (Ar.) tâcirler, satıcılar	u.+şuz 34v/06
t.+lar 19r/15	u.+sı 35v/06
TürkTürk	ululuk büyüklük, yücelik
t.+ine 20v/09, 20v/11	u.+da 27v/01, 31v/17
t.+ün 26v/04, 27r/08	ulushalk, kavim, millet, göçebe boyu
turğur- durdurmak, ayakta tutmak, vücud getirmek	u.+da 20v/13
t.-dilar 8v/10	u.+una 2r/08
U	unut- unutmak, anımsamamak
u (Far.) ve	u.-dular 7v/09, 7v/09
u. 6r/08, 8r/02	u.-up 38v/13
u (Far.) ve	ur- vurmak, dövmek; nara atmak; etkilemek; yere
u. 37r/10, 37r/13	u.-an 44v/05
uç sonuç, kenar, sınır	
u.+ı 20r/02	
u.+ında 32r/02	
uç- uçmak	

u.-dı 6v/14, 17r/07, 21r/03, 30r/04,
31v/11, 31v/06, 40v/15, 42r/03

u.-dılar 6v/02, 24r/02, 31v/13, 31v/14,
35v/03

u.-dışa 44v/07

u.-duğna 42r/04

u.-dum 27v/17, 42r/10

u.-duş 42r/05

u.-madılar 18v/11

u.-miş 29v/16

u.-up 3r/13, 6v/15, 12v/03, 22r/05,
31v/09

u.-ur 17r/16, 18r/13, 19v/09, 27v/15

u.-ursa 18r/06

urul- dövülmek, temel atılmak

u.-miş 21r/08

urun- yapıştırmak; giyinmek; dövünmek

u.-up 22r/16

uş işte, şimdi

u. 3r/06, 4v/05, 11v/16, 12r/15, 20v/10,
24r/14, 29r/15, 29r/17, 29v/16, 33v/04, 39v/01

u.+da 23v/12, 25r/11, 32r/09, 36r/13,
43r/02, 43r/02

ut- kumarda kazanmak

u.-dı 2r/17

u.-mişdum 1v/05

uy- uymak, birinin ardından gitmek, tabi olmak

u.-ana 13v/15

u.-anlar 15r/03

u.-avuz 44v/15

u.-mayasın 10v/13

u.-up 16v/17, 42v/12

uyan- uykudan uyanmak

u.-dı 12v/13, 44v/04

uyu- uyumak

u.-rdı 12v/13

uzun (1) uzun

u. 13r/15, 14r/09, 23r/12, 23r/13,
23r/14

uzun (2) uzunluk, yükseklik

u.+ı 20r/09, 20r/16, 29v/07

Ü

üç 3, üç

u. 2r/12, 2r/12, 2v/13, 2v/15

üç yüzaltmış bin 360000, üç yüz altmış bin

u. 3r/03

üküş çok

u. 11v/10, 14v/02

üleşdür- paylaşmak, bölüşmek

u.-di 22r/12, 24v/02

ümmet (Ar.) bir peygambere inanan cemaat, bir dili konuşan insanların tümü

u. 15r/03

u.+i 37v/01

u.+idür 36r/02

u.+ine 37r/16

u.+inüñ 37v/09

u.+isin 11v/15

u.+iyam 36r/15

ünses, seda, nida

u. 28v/12

ür- üflemek, üfürmek

u.-üp 8r/02

üre- üremek, çoğalmak

u.-mişler 36v/08

ürk- ürkemek

u.-üp 27r/06

üş- üşüşmek, birikmek, toplanmak

u.-düm 1v/09

üstüst, üst taraf

u.+ine 24v/09, 41r/02

u.+üñe 14v/03

üstād (Far.) öğretmen, usta, sanatçı, ehil

u. 19r/04, 19v/10, 19r/15, 34v/14,
39v/04

u.+lar 23r/02, 24r/01, 30v/11

u.+lara 18r/17

u.+ları 30v/09

üz- koparmak, kesmek

- u.-e 6v/15
- üzer** üst, üzeri
- u.+lerine 9v/11
- üzere**üzereine, üzerinde, değin
- u. 1v/05, 2v/11, 4v/12, 5v/08, 5v/14, 6r/03, 9r/05, 14r/09, 17v/06, 18r/01köpri, 18r/03, 18r/08, 18r/10, 19r/07, 19v/07, 19v/08, 20r/04, 20r/13, 21r/04, 21r/07, 21r/08, 21v/03, 24v/10, 25r/12, 25v/07, 25v/08, 28v/07, 29r/06, 29r/13, 31r/13, 31v/11, 32r/05, 34v/16, 35r/02, 37r/10, 39r/03, 40r/14, 41v/14, 42v/04, 43r/07, 44r/17, 44v/02, 45r/08
- üzeri**üstü, üzeri
- u.+nde 8v/04, 27v/02, 29r/03, 32r/12
- u.+nden 18r/15, 27v/14
- u.+ne 1v/09, 19v/01, 19v/13, 20r/01, 26v/02, 27r/08, 27v/12, 31v/10, 31v/13, 31v/15, 43r/12
- V
- vâcib (Ar.)** gerekme, gerekli olma, dinen gerekli
- v. 34v/10
- vâki' (Ar.)** olan, gerçekleşen
- v. 44v/11
- vâki' ol-** 'olmak, gerçekleşmek'
- v.-dı 44v/11
- va'd (Ar.)** süre, yapılacağına dair söz verme
- v. 6v/01
- vaḥy (Ar.)** Allâh tarafından peygamberlere bildirilen emir ya da bilgi
- v. 44v/03
- v.+üm 41v/10
- vaḫt (Ar.)** zaman, vakit
- v. 21r/16
- v.+i 27r/11
- v.+in 36v/16
- v.+ümüzle 34r/12
- varvar**, mevcut olan, varlık, hepsi, tamamı, mal, mülk
- v. 2r/13, 2r/13, 2r/13, 2r/13, 2v/12, 2v/13, 2v/14, 2v/15, 2v/17, 4v/03, 4v/08, 6v/01, 6v/02, 10v/05, 12v/06, 12v/08, 16v/10, 18v/02, 18v/06, 19v/09, 22v/06, 22v/09, 23r/01, 23v/13, 23v/14, 24v/15, 26v/11, 27v/03, 29r/16, 32r/02, 32v/08, 32v/08, 33r/07, 33v/07, 36r/04, 36r/05, 36r/12, 36v/17, 37v/06, 38v/09, 41r/03
- v.+dur 5v/15, 11v/10, 11v/16, 13v/13, 15r/04, 17r/10, 17r/11, 17r/12, 17v/01, 19v/04, 22r/08, 23r/02, 23v/11, 25r/17, 27v/08, 29v/07, 30r/15, 30v/07, 33r/03, 33v/05, 34r/01, 34r/02, 34v/13, 36r/05, 40r/03, 41v/10
- v.+ıcağ 13v/02
- v.+idi 6r/15, 13r/04, 23v/06, 37v/17
- v.+ımış 25v/13, 32v/17, 36v/03, 36v/06
- v.+ın 22r/08
- v.+ınca 10v/08
- v.+ısa 3v/06, 12r/04, 13v/01
- v.+lıgnadur 36r/12
- v.+sa 41r/05
- var ét-** 'yaratmak, halk etmek, mevcut hâle getirmek'
- v.-en 41r/03
- var eyle-** 'yaratmak, halk etmek, mevcut hâle getirmek'
- v.-di 12v/06
- var kııl-** 'yaratmak, halk etmek, mevcut hâle getirmek'
- v.-dı 36r/05
- var-gitmek**, ulaşmak, yürümek, yok olmak
- v. 30r/07, 33r/13
- v.-a 18v/09, 19r/07, 19v/09, 31r/06
- v.-alar 13r/05, 25v/11
- v.-alım 25r/09, 30v/08, 34v/16
- v.-alum 17v/02, 32r/06, 34r/11, 35r/01, 35r/02, 42v/10, 45r/02
- v.-am 13r/17, 27v/09, 27v/10
- v.-an 18v/10, 22r/12
- v.-anı 25v/06
- v.-anları 31v/03, 32r/17
- v.-anlaruḡ 31v/02
- v.-ayın 6v/05, 11r/05, 16v/14, 30v/14, 31r/04
- v.-dı 3v/15, 4v/15, 5v/10, 11r/08, 12v/14, 14r/08, 18r/11, 26r/14, 30v/16, 33v/06, 33v/08, 35r/10, 42v/06, 43r/17
- v.-dılar 6v/11, 8v/05

- v.-dım 3v/17
v.-duğı 30v/11
v.-duğıdur 1r/03
v.-duķ 27r/17
v.-duķça 18r/09
v.-dum 27v/11, 27v/17
v.-inca 26r/12, 26r/16, 27r/01, 33r/15
v.-ıp 2r/05, 4r/02, 4v/16, 5r/02, 5r/03,
7r/02
v.-madı 26v/07
v.-mağa 25v/08, 25v/08
v.-maķ 35r/02
v.-maķlığı 25v/02
v.-malu 25v/07
v.-mamaķ 35r/03
v.-sam 18r/13
v.-uņ 6v/10, 11r/03
v.-up 1r/02, 3r/12, 15v/04, 16r/16,
19r/05, 20r/02, 29v/01, 29v/10, 31v/14, 32r/16,
33v/10, 35r/08, 41v/01
v.-ur 12v/11, 13v/02, 25r/13, 27v/15,
37r/07, 38r/09, 42v/10
v.-urdum 34r/16
v.-urlar 17r/15
v.-ursavuz 25v/06
v.-ursuz 32v/17
v.-uruz 12r/04, 25v/04
varaķ (Ar.) yaprak; kâğıt veyâ kitap yaprağı
v.+lar 21r/10
vaşf (Ar.) nitelik, vasıf, sıfat, tarif etme
v. 28v/10, 38v/12
v.+a 28r/11
v.+ı 17r/14
v.+ın 30r/11
v.+ııuzdan 34r/08
v.+ııuzı 34r/06
v.+ını 30r/07
vaşf kıl- ‘tarif etmek’
v.-ursa 28v/10
vaşfol- ‘tarif edilmek’
v.-maz 38v/12
vaşıyyet (Ar.) bir kimsenin ölümünden sonra yapılmasını istedikleri
v. 24v/08
vaşıyyet kıl- ‘vasiyet etmek’
v.-dı 24v/08
vaşan (Ar.) yurt, vatan, yerleşilen yer
v. 36v/10
vāyeyvah, yazıklar olsun
v. 15v/15, 42r/01, 43v/17, 44r/05,
44r/05, 44r/05
vāz (Far.) bırakma, terk
v. 42v/16, 44v/12, 44v/13, 45r/13
vāz gel- ‘vazgeçmek’
v.-düm 42v/16, 44v/12
v.-elüm 44v/13
v.-üp 45r/13
vaz‘ (Ar.) koyma, konulma, yerleştirme
v. 32r/03, 36v/15
v.+ında 32r/04
vaz‘ olun- ‘yerleştirilmek’
v.-updur 36v/15
ve (Ar.) ve, dahi, hem
v. 1v/02, 1v/02, 1v/07, 2v/14, 2v/15,
2v/16, 3v/01, 3v/04, 4r/10, 5r/12, 6r/08, 7r/03,
9v/04, 10r/14, 10v/05, 11v/03, 11v/05, 13r/14,
13v/02, 13v/14, 13v/15, 14r/03, 15r/01, 15r/03,
15v/06, 16v/05, 16v/11, 17r/14, 17r/17, 17v/15,
18v/10, 18v/12, 18v/13, 20r/12, 20r/15, 21r/10,
22r/09, 22r/17, 22v/15, 24r/13, 25r/05, 25v/06,
28r/11, 28v/02, 29r/05, 29v/02, 29v/04, 30r/02,
30r/16, 30v/01, 30v/14, 31r/06, 32r/10, 32v/01,
34r/15, 34v/11, 35r/17, 36r/13, 37r/08, 37r/15,
37v/04, 37v/09, 37v/10, 40r/15, 40r/15, 41v/17,
43v/15, 44r/05, 44v/06
vēr-vermek, göndermek
v. 37r/01, 37r/04, 37r/04, 39r/06
v.-dı 4r/08, 13v/15, 21r/06, 22r/12,
24v/04, 29r/09, 29r/10, 32v/03, 38r/06, 38v/15,
39r/04, 42r/06, 45r/12
v.-diler 21v/09, 39r/11
v.-düklerinüñ 37v/04

- v.-düm 3v/17
v.-e 40r/04
v.-edür 22r/09
v.-eler 25r/07
v.-elim 2v/05
v.-en 4r/16, 8v/07, 12v/10, 24r/09
v.-eni 44r/04
v.-esin 39r/02
v.-ib 3v/05
v.-icek 9r/13
v.-ince 30v/16
v.-ip 3r/02
v.-irleridi 37v/10
v.-meye 4r/16
v.-meyen 37v/11
v.-mese 37v/11
v.-meye 15v/14
v.-meyeler 37r/16
v.-mez 25r/04
v.-mezem 37r/11
v.-mişem 29r/15
v.-mişidi 37v/04
v.-üp 5r/06, 6r/07, 30v/15, 38r/02,
38v/17
v.-üpdür 12r/03
v.-ür 4v/01, 12v/06, 14r/02, 14r/04,
15r/01, 15r/06, 27v/02, 33r/13, 36r/06, 38v/06,
40v/05, 43r/01, 44r/02, 45r/12
v.-ürler 37r/08
v.-ürsej 34r/11
vèril-verilmek, gönderilmek
v.-ür 14r/03
vech (Ar.) tarz, yön, yüz, üslup, vesile
v.+de 35v/09
v.+i 36r/13
v.+ile 12v/17, 14v/16, 33r/01, 44v/08
vedüd (Ar.) çok muhabbetli, çok şefkatli
v.+dur 12v/12
vefât (Ar.) ölüm, ölme
v. 13r/04
vefât kıl- 'ölmek'
v.-dı 13r/04
v'eger (Ar. **ve** + **Far. eger**) eğer, şayet
v. 41r/09, 43r/16, 44r/07, 44r/10
vehm (Ar.) kuruntu, yersiz korku, şüphe,
tereddüt
v. 13r/15, 39v/02, 43r/13
v.+e 5r/11, 13v/09, 18r/03, 18r/16,
26v/11, 29r/01, 33v/13, 38v/03, 39r/08, 39v/13,
40r/17, 40v/17, 41v/15, 43v/08
vehmal- 'şüphelenmek'
v.-up 43r/13
v.-ur 39v/02
vehm èyle- 'şüphelenmek'
v.-di 13r/15
vehmedüş- 'şüphelenmek'
v.-di 13v/09, 18r/03, 26v/11
v.-diler 39r/08, 41v/15
v.-düm 29r/01
v.-er 33v/13
v.-üp 39v/13, 40r/17, 43v/08
vehmevar- 'şüphelenmek'
v.-dılar 18r/16
velâyet (Ar.) velîlik, ermişlik
v.+i 33v/03
velî (Ar.) sahip, efendi, dost
v. 2v/01, 2v/12, 2v/14, 3r/13, 3r/15,
3r/17, 4r/03, 4r/05, 7r/03, 9v/05, 10v/13,
11v/15, 12v/16, 12v/17, 14v/17, 16v/04, 17r/16,
18r/15, 22v/12, 23v/08, 25r/04, 26v/04, 27r/02,
27r/13, 27v/01, 28r/06, 28v/06, 29r/03, 29r/08,
29v/15, 30v/03, 31r/06, 31v/16, 32v/01, 32v/04,
32v/12, 32v/17, 35v/13, 36r/15, 36r/17, 38r/04,
44r/10, 44r/14, 44v/01, 45r/12
vezîr (Ar.) vali, vekil, baş yardımcı
v. 12r/06, 14r/10, 15r/10, 17r/05,
19v/02, 25r/01, 25r/03, 25r/04, 34r/02, 34v/07,
35r/05, 35v/15, 36v/02
v.+düm 24v/06
v.+i 23v/06, 24v/17, 36r/04
v.+ler 2r/06, 5v/15, 12r/09, 12r/15,
12r/16, 14v/05, 14v/15, 15r/08, 15v/09, 16r/11,

16r/12, 16r/17, 17v/02, 18r/01köpri, 18v/03, 19r/07, 19v/01, 20r/08, 20r/17, 21v/01, 22v/17, 23v/07, 24v/16, 25v/09, 35v/02, 36v/12, 37r/14

v.+lerdiñ 34v/17

v.+lere 16r/11

v.+lerle 16r/14, 22v/16, 24r/07

v.+lerüñ 16r/06

vezîrlik (Ar.+T.) valilik, vekillik

v. 24v/07

vezîrlik kıl- 'valilik yapmak'

v.-dim 24v/07

vezin (1) (Ar.) şiiirde ölçü

v. 20r/12,20r/13, 20r/14

vezin (2) (Ar.) ağırlık; tartma, tartılma, tartı; Krş. vezin

v. 19r/09, 31v/10

vezn ét- 'tartmak, tartılmak'

v.-di 31v/10

vezn (Ar.) ağırlık; tartma, tartılma, tartı; Krş. vezin

v.+e 6v/14, 19r/03, 35v/03

v.+i 20r/10, 20r/17

v.+ile 19v/07, 19v/08

virâne (Ar.) yıkıntı, harabe

v. 33v/05

vü (Far.) ve

v. 6v/01

vücüd (Ar.) gövde, bulunma, varlık, var olma

v. 14r/14, 14r/17, 35v/09, 37v/13, 38r/03

v.+a 14r/03, 15r/01, 29r/15

v.+da 14r/14

v.+dur 11v/17

v.+ın 34v/10

Y

yâ (Far.) ya da, veya

y. 4r/15, 4v/03, 5r/01, 5v/06, 5v/14, 6r/05, 6v/16, 9r/14, 9v/01, 9v/03, 10r/06, 10r/13, 11v/07, 13r/03, 15v/13, 16v/01, 16v/03, 16v/09, 17r/16, 17r/17 (2),18r/12, 18v/05, 18v/14, 19v/03, 19v/09, 21v/15, 21v/15, 23r/04, 23r/10, 23r/16, 23v/09, 23v/12, 24r/12, 25r/02,

25r/04, 25r/05, 25r/11, 25v/02, 25v/05, 27r/16, 27v/07, 27v/08, 27v/17, 28r/01, 28r/02, 28r/03, 28r/06, 28r/07, 28r/13, 28v/01, 28v/03, 28v/08, 28v/10, 28v/12, 29r/01, 29r/08, 29r/09, 29r/11, 29r/14, 29v/01, 29v/02, 29v/05, 29v/06, 30r/14, 31r/07, 32r/09, 32v/11, 33r/17, 35r/01, 35r/15, 36r/01, 36r/13, 36v/02, 36v/13, 37r/05, 37r/06, 37r/15, 37r/17, 37v/09, 37v/12, 37v/13, 37v/16, 38r/05, 38v/13, 39r/11, 39v/01, 39v/16 (3), 40r/02, 40v/08, 41r/01, 41r/11, 41v/11, 41v/14, 42v/14, 42v/17, 43r/01, 43r/05, 43r/07, 43v/09, 43v/10, 44r/12

yâd-dâr (Far.) hatırda tutan

y.+i 11v/01

yâ-hû (Ar.) hey, bana bak, baksan a!, a canım; adam!

y. 39v/01

yâhûd (Far.) veya, ya da

y. 23r/15, 31r/06

yâkût (Ar.) çeşitli renklerde türleri olan değerli bir taş

y.+a 2v/13

yâr (Far.) sevgili, sevilen, dost

y. 24v/12, 27r/09, 30r/06, 34r/07, 36v/17, 37v/06

yağ yağ

y.+idur 2v/01

yağma (Far.) çapul, zorla mal kapma

y. 2r/03, 3v/05, 4r/10

yağma ét- 'zorla mal kapmak'

y.-diler 2r/03

yağma kıl- 'zorla mal kapmak'

y.-dum 3v/05

yağ-yakmak

y.-dı 30r/04

y.-aruz 44r/07

yağayaka, elbise yakası

y. 16r/04, 41v/01

y.+sın 15v/17

y.+sından 20r/10

yağîn (Ar.) kesin olarak bilme, sağlam bilgi

y. 5r/07, 6r/16, 7r/02, 11v/16, 16v/11, 17r/09, 18r/11, 19v/10, 23v/07, 23v/17, 29v/01,

30r/15, 32r/16, 32v/10, 33v/04, 34r/05, 36v/06,
41r/03, 41r/03

y.+ümüzde 15r/12

yaqınyakın

y.+dan 17r/13, 25v/05

yākūt (Ar.) çeşitli renklerde türleri olan değerli
bir taş

y. 21v/02, 24r/09

y.+a 2v/14

yalanyalan

y. 6r/04, 37v/01, 37v/01

yamankötü, fena

y. 9r/01

yanyan taraf, civar, etraf, kat, huzur

y.+ın 32r/16

y.+ına 14r/01, 21v/12, 34v/01, 37r/15,
45r/10

y.+ında 29r/03, 32v/04

y.+ındağı 2v/14, 33r/16

y.+uma 29r/07

yaña tarafa, yana

y. 9r/02, 16r/16, 26v/04, 28v/13,
29r/02, 29r/08, 33r/08, 40r/11

y.+sı 28v/17

yağıl- yanılmak, yanlış yapmak

y.-ur 23v/03

yan- yanmak

y.-a 14r/17

yandur- yakmak

y.-ur 29v/09

yap- yapmak, örtmek

y. 1v/06

y.-am 1v/09

y.-anı 37r/10

y.-dum 1v/11

y.-ıldı 18r/15

y.-mişlar 17v/08

y.-up 24v/10

yapraqlılayın yaprak gibi

yalınçıplak

y. 32v/05

yalıñ alev, şule

y.+ı 28v/17

y.+uz 28r/01

yalıncağ çıplak, çirliçiplak

y. 32r/16

yalvar- yalvarmak

y. 42r/11

y.-ınca 42r/11

y.-mazam 45r/01

y. 28r/04

yar- oymak, delmek

y.-ar 38r/07

yarayara; hile

y. 42v/06

yara- yaramak, yarar sağlamak

y.-rsa 37r/10

yaradıl- yaratılmak, vücuda getirilmek

y.-aldan 29v/08

y.-madı 27v/05, 28r/05

yaradılmış yaratık, levazım

y.+a 36r/06

y.+ı 14r/07

yarağ hazırlık, levazım

y. 3r/01, 11r/04, 11r/05, 11r/07, 11r/16,
30v/14, 35r/08, 38r/15, 45r/05

y.+da 4v/16

y.+ıla 5v/12

y.+ında 4r/11, 5v/03

y.+ları 30v/07

yarağ ét- 'hazırlık yapmak'

y.-di 11r/07, 35r/08

yarağ kıl- 'hazırlık yapmak'

y.-ayın 11r/05

y.-uñ 11r/04

y.-up 38r/15, 45r/05

y.-urlar 30v/14

yarat- yaratmak, vücuda getirmek

- y.-an 14r/07, 41r/03
y.-anı 12v/16
y.-dı 14r/05
y.-duş 28v/03
y.-mışam 28v/04
y.-mışdur 12v/09, 29r/11
y.-ur 30r/09
- yardım** yardım
y. 4r/10, 4v/02, 4v/06, 8r/08, 12r/13, 42r/12, 42r/13, 44r/01
y.+a 4v/12
- yardım ét-* ‘yardım etmek’
y.-erdi 42r/12
y.-meyem 4v/06
- yardım eyle-* ‘yardım etmek’
y.-mege 12r/13
- yardım kıl-* ‘yardım etmek’
y.-a 4v/02
y.-alum 8r/08
y.-maz 42r/13
y.-ur 4r/10
- yarıl-** yarılmak, çatlamak, aralanmak
y.-dı 31v/05
y.-mış 29v/17
- yarın**yarın, bu günden sonraki gün
y. 9v/05, 44r/05
- yarındası** ertesi, ertesi gün
y.13r/03, 30v/04, 32r/06, 34v/02
- yaruyarı**, yarım
y.+sına 29v/17
- yaş** yaş, ömrün her bir yılı
y. 13r/04, 43v/05
y.+ı 16r/15
y.+ıla 9v/08
y.+ın 42v/06
y.+ına 40r/07, 41r/11
y.+ında 11v/17, 39v/11
- yaşa**-yaşamak
y.-rısı 23r/07
y.-yacak 23r/05
- yaşar-** bitki yeşermek, filizlenmek
y.-mış 39r/13
- yaşılı**yeşil, taze
y. 17v/10, 29r/07, 38v/16
- yaşavul**muhafız
y.+lar 6r/16
- yat**-yatmak, uzanmak, uyumak
y.-an 29v/01, 29v/02, 29v/17, 30r/02, 40v/07
y.-dı 11r/08, 42r/07, 44r/12
y.-dılar 2v/10, 22r/15, 34v/02
y.-up 25r/08
y.-ur 23r/12, 28v/16, 42r/09
y.-urken 31v/02
y.-ursın 42r/09
- yatağ** hayvan ini
y.+ı 25r/12, 25r/15, 25v/07 (2), 26r/08, 27r/03, 31r/10, 31r/14
y.+ına 26v/15, 27r/01, 27r/03, 27r/04, 27r/06, 27r/17, 31r/10, 31v/01
y.+ından 25v/07, 26r/13, 26v/01, 27r/05, 27r/17, 31v/01
- yavı kıl-** yitirmek, kaybetmek
y.-ıpdur 14v/10
- yaz**ilkbahar, bahar mevsimi
y. 24v/13, 32v/14
- yazın** baharın, ilkbahar mevsiminde
y. 33r/07
- yaz**-yazı yazmak, nakşetmek
y.-alum 33r/11
y.-an 20v/05, 24v/05
y.-dı 33r/12, 34r/02
y.-duğ 1v/15
y.-ılı 20r/10, 20r/12, 20r/13, 20r/14, 20r/15, 20r/17, 20v/02, 23r/08, 24v/03
y.-mazlar 23r/02
y.-mışlar 20r/06, 22v/15, 23r/01
y.-up 4r/08

yazıl-yazı yazılmak; kader taktir olunmak

y.-miş 22v/13, 33v/17

y.-mişdur 33v/05

y.-uban 20v/06

yê- yemek

y.-di 32r/08

y.-diler 22r/11, 32r/05, 35v/12

y.-dürmiş 24r/16

y.-mediyise 24v/01

y.-mege 35v/17

y.-memiş 24r/13

y.-meyen 37v/02

y.-meyüp 24r/12

y.-mez 37r/12, 37v/02

y.-miş 24r/16

y.-rler 20v/08

y.-rleridi 1v/04

y.-rüz 32v/16

y.-sün 25r/16

y.-ye 2r/10

y.-yelüm 24v/01

y.-yüp 25r/09, 34v/02

yêdi7, yedi

y. 1v/07, 2v/08, 5r/17, 9v/13, 10r/06, 10r/07, 11r/07, 17v/07, 18v/16, 24v/13, 25r/10, 26r/11, 26r/15, 26v/01, 26v/03, 29v/16, 32r/08, 32r/13, 38r/06, 39v/08, 39v/10, 41r/11

y.+nci 28v/123, 28v/15

y.+şer 32r/01

y.+sin 10r/08

yêdibiñ 7000, yedi bin

y. 35r/06

yêgüstün, daha iyi

y. 7v/08, 7v/09

y.+dür 25r/05

y.+trek 25v/02

yêgrekdaha iyi, üstün

y.+in 23v/14

yêlyel, rüzgâr

y. 17r/13, 18v/14, 19r/05, 26v/17, 29v/08

yêmiş meyve

y. 32r/15

y.+ile 35r/09

yêñiyeni, taze, genç

y. 12r/13, 12r/14, 12v/01

yêñice yeni gibi

y. 6v/17

yêñ-yiyecek yemek

y.-di 22v/11

yêryer, yeryüzü, memleket

y. 1v/07, 7v/11, 11r/02, 13v/09, 17v/07, 19r/17, 20r/02, 28r/10, 28v/01, 29v/17, 33v/15, 34v/04, 36r/12, 43v/17

y.+de 11v/16, 12v/07, 25r/05, 25r/05, 25r/06, 25r/16, 28v/16, 29r/12, 30r/15, 32r/12, 33v/04, 34v/17, 36v/06, 43v/11

y.+den 5v/17, 38v/14

y.+e 2v/05, 16r/15, 19r/04, 20r/01, 25r/13, 25v/11, 29v/17, 32r/14, 35r/03, 42v/07

y.+i 19r/02, 19r/16, 24r/01, 30r/04, 30r/05

y.+in 19r/09, 19r/16

y.+inde 2v/13, 8r/17, 33v/14, 44r/15

y.+inden 5v/05, 9r/02, 9v/08, 10v/16, 12v/13, 14r/01, 18v/16, 19v/15, 21v/11, 22v/04, 23v/17, 26v/06, 28v/06, 31v/02, 32v/09, 35r/13, 45r/09

y.+ine 13r/06, 17v/13, 19r/02, 19v/08, 26r/17, 32v/05

y.+ler 31v/05

y.+lerde 35r/09

y.+lere 35r/02

y.+leri 22v/05, 26r/08

y.+üñ 7v/11, 22r/03, 28r/06

yêryüzü yeryüzü, arz, dünya

y.+ndeki 27v/07

yêt-ulaşmak, yetişmek; yeterli olmak

y.-di 3r/12, 5r/03, 11r/07, 30v/08, 44r/12

y.-diler 2v/10, 13v/04, 17v/04, 30v/15, 31r/10

y.-er 15v/13
 y.-miş 9v/14
 y.-üp 22r/03
yétmiş 70, yetmiş
 y. 29v/05, 29v/06, 29v/07, 29v/11
yétmiş biş 70000, yetmiş bin
 y. 3r/02, 8r/10
yétmiş iki 72, yetmiş iki
 y. 6r/05
yétür-yetiştirmek, kâfi getirmek
 y.-eyin 34r/17
yedekpeş
 y. 12v/04
yeliyele
 y.+si 27v/03
yeniyeni, taze, genç
 y. 28v/16
yığ-yığmak, toplamak, biriktirmek
 y.-dılar 24r/11
 y.-miş 24r/15
yigirmi 20, yirmi
 y. 1v/11
yigirmibiş 20000, yirmi bin
 y. 4v/14
yigirmidört 24, yirmi dört
 y. 20r/17, 21r/07, 24r/05, 24r/06,
 32v/03, 35r/06
yigirmidörtbiş 24000, yirmi dört bin
 y. 7v/16
yıh-yıkmaq, bozmaq, parçalamak
 y.-up 8r/16, 18v/06
yık-yıkmaq, bozmaq, parçalamak
 y.-ıp 8v/05
 y.-up 7v/14
yılıl, sene
 y. 14v/03, 23r/15, 23r/15, 24v/07,
 24v/13, 25r/05, 25r/05, 29v/05, 29v/06, 37v/11
 y.+da 28v/10
 y.+dan 29v/11, 44v/15

y.+lar 33v/11
yıllık yıllık, bir yıl süren
 y. 28v/15, 29v/07, 29v/17, 34v/17
yıldırımlayınyıldırım gibi
 y. 3v/10
yine yine, tekrar
 y. 2v/08, 2v/14, 3v/05, 3v/08, 5v/02,
 5v/09, 6r/05, 7v/07, 8r/14, 8v/03, 9v/12, 10r/16,
 10v/02, 10v/13, 10v/13, 11r/03, 11r/08, 11v/12,
 11v/14, 12r/01, 12r/15, 12v/01, 14v/05, 14v/11,
 14v/15, 15v/01, 15v/05, 15v/08, 15v/09, 16r/02,
 16r/03, 16r/08, 16v/13, 17r/01, 17r/04, 17r/16,
 17v/03, 18r/05, 18r/15, 20r/13, 20r/16, 22r/17,
 22v/08, 22v/12, 22v/15, 24r/10, 25r/07, 25r/12,
 26v/08, 26v/13, 26v/13, 27r/13, 28r/17, 29r/04,
 29r/04, 29v/12, 30r/01, 30r/02, 30r/10, 30r/16,
 30v/03, 31v/13, 32v/12, 32v/16, 33r/14, 33v/14,
 34v/03, 35v/11, 36v/08, 36v/12, 37r/17, 38r/05,
 38r/08, 38r/09, 38r/10, 38r/12, 39r/01, 39r/11,
 39v/13, 40r/02, 40r/12, 40v/04, 40v/06, 40v/08,
 40v/10, 40v/13, 41r/13, 41v/05, 41v/10, 41v/13,
 41v/14, 41v/16, 43r/17, 43v/02, 43v/05, 43v/07,
 43v/07, 43v/08, 43v/14, 44r/10, 44v/17, 45r/02,
 45r/06
yırt-yırtmaq, parçalamak
 y.-dı 15v/17
 y.-uq 16r/04
yırtuq yırtık, yırtılmış
 y. 41v/01
yigirmi dört biş 24000, yirmi dört bin
 y. 36r/14
yitür- ulaştırmak, yetiştirmek
 y.-di 13v/09
 y.-diler 41v/15
 y.-mek 43r/16
yöri-yürümek; Krş. yürü-
 y. 7r/05, 28r/06, 30v/06, 32r/06
 y.-ye 26r/14
 y.-yip 2v/10
 y.-yup 21r/01
yörü-yürümek; Krş. yöri-
 y. 2r/03
 y.-di 2v/08, 9v/06, 31r/14
 y.-dükçe 19v/07

y.-mekten 34r/15

y.-η 8r/08

y.-r 19v/08

y.-rler 6r/11

y.-yen 36v/02

y.-yüp 35r/07

yoğsayoksa, aksi hâlde

y. 10v/14, 17r/03, 23r/01, 23v/05, 43v/06

yoğ yok, hayır

y. 3v/16, 14r/09, 15v/14, 34r/12, 35v/14, 36r/09, 44r/01, 44v/16, 44v/16

y.+dan 12v/06, 15v/14, 36r/05

y.+dur 5r/15, 7r/03, 10r/13, 16v/03, 18v/17, 27v/05, 32v/14, 36r/09, 42r/16

y.+idi 37v/05

y.+miş 29v/17

y.+muyuz 4v/09

y.+udi 5r/08

yolyol, kural, usul, hat

y. 2r/12, 12r/02, 28v/15, 29v/02, 29v/04, 29v/17

y.+a 35r/05

y.+dan 1v/11

y.+dağ 15r/06, 32r/10

y.+daşıla 32r/15

y.+dur 29v/07

y.+ın 8v/01

y.+ına 3r/05, 4r/03

y.+ında 25r/15

y.+ları 17v/05

y.+u 12r/01

y.+uğda 17r/01

yol- yolmak, koparmak, çekip çıkarmak

y.-ar 28v/01

yoldaş yoldaş, yol arkadaşı

y. 32r/13

y.+dur 44v/01

yoldaş kıl- ‘yol arkadaşı etmek’

y.-up 32r/13

yor-fikir yürütmek

y.-ur 25r/12

yorı-dolaşmak, gezinmek

y. 9r/16

y.-dı 6r/15

yügür- koşmak

y.-i 18v/15

yük yük, taşınacak eşya

y.+in 2r/07 (2)

y.+leri 11v/05

yürekyürek, gönül, kalp

y.+in 31v/03

yürü-yol almak; gezmek, dolaşmak; uzaklaşmak

y.-di 7v/09, 9r/02, 18r/04, 18r/08, 18v/11, 26r/11, 26r/12, 31v/07, 35r/11

y.-diler 6r/12, 31r/15, 43r/16

y.-düler 31r/17

y.-miş 28r/17

y.-r 17v/01

y.-yüp 32v/16

yüzyüz, çehre

y. 8v/02, 14r/11, 16r/01, 16v/17, 23v/12, 26v/15, 28v/02, 34r/15, 34v/10, 36v/08, 41r/10, 41v/14, 42r/13, 45r/01, 45r/02, 45r/07

y.+de 38v/11

y.+den 38v/10

y.+i 40r/14

y.+in 7v/10, 34v/09, 34v/13, 40r/16, 40v/13, 40v/07, 43r/15, 43r/16, 43v/07, 43v/09, 43v/14

y.+inde 20v/02

y.+inden 12v/16, 15v/01, 41v/10

y.+ine 2r/14, 13v/03, 22r/05, 35v/08

y.+ini 5v/04

y.+leri 38v/06

y.+lerine 38v/07

y.+lerinüj 43r/12

y.+ün 28r/16

- y.+ünde 10v/16
y.+üne 9v/17
yüz çevür- ‘yüz çevirmek, terketmek’
y.-diler 41r/10
y.-menem 45r/01
y.-mişler 36v/08
yüzdöndür- ‘yüz çevirmek, terketmek’
y.-di 42r/13
y.-dük 45r/02
y.-mezüz 14r/11
yüzdut- ‘yüz çevirmek, terketmek’
y.-di 8v/02
yüzur- ‘saygı ile yere kapanmak, secdeye kapanmak’
y.-up 16r/01
yüz-yüzmek
y.-üp 32r/04
yüzaltmış dört 164, yüz altmış dört
y. 20r/17
yüz-be-yüz (T. yüz + Far. -be) yüz yüze, karşılıklı
y. 6v/05, 27r/16, 31r/06
yüzbiç 100000, yüz bin
y. 36r/14
yüzdoksanbiç 190000, yüz doksan bin
y. 3r/03
yüz kırk dört 144, yüz kırk dört
y. 11r/10
yüz toksan 190, yüz doksan
y. 11v/17, 24v/07
yüz yetmiş biç 170000, yüz yetmiş bin
y. 3/02
yüzyirmi 120, yüz yirmi
y. 20r/14, 22v/04, 22v/06, 22v/06, 22v/10
yüzyirmibiç 120000, yüz yirmi bin
y. 2r/11
yu- yıkamak, temizlemek
y.-dılar 38v/16
yumruqlayın yumruk gibi
y. 35v/11
yut- yutmak, hazmetmek
y.-a 29v/15
yuvall-ufalanmak
y.-ursın 37r/03
yuvallan-yuvarlanmak
y.-dı 26v/04
Z
zâhir (Ar.) açık, ortada, görünen
z. 12v/12
zâfer (Ar.) galibiyet, yengi
z. 18v/05, 30v/11
zâferbul- ‘zafer kazanmak’
z.-maduk 18v/05
zâfer ét- ‘zafer kazanmak’
z.-emediler 30v/11
zuhûr (Ar.) ortaya çıkma, görünme, belirme, türeme
z. 36r/09
zârb (Ar.) dövme, vurma
z.+inuş 30r/05
zât (Ar.) sahip, mâlik, kendisi, kendi
z. 10r/02, 14v/17
z.+ına 36r/09
zelâlet (Ar.) hakirlik, horluk, alçaklık
z. 14r/09
zer (Far.) altın
z. 21r/10
z.+den 21v/02
zerre (Ar.) çok küçük parça, molekül
z. 11v/08
zâ‘ferân (Ar.) safran
z.+dan 27v/02
zâhm (Far.) yara
z. 26v/08, 26v/13
z.+ı 26v/08
z.+ından 31v/01

zaḥmyè- ‘yaralanmak’

z.-yüp 26v/13

zaḥmı yè- ‘yaralanmak’

z.-yicek 26v/08

zaḥmur- ‘yaralamak, yara açmak’

z.-dılar 26v/08

zaḥmet (Ar.) eziyet, zorluk

z. 19r/12, 24v/12

z.+e 44v/16

z.+ile 32v/02

z.+ler 19v/11

zaḥmet çek- ‘eziyet çekmek’

z.-ersin 19r/12

z.-mişem 24v/12

zamān (Ar.) zaman, süre

z. 4r/01, 4r/14, 12v/03, 15r/16, 19v/11, 20v/11, 20v/16, 21v/12, 21v/16, 22r/08, 22v/17, 24r/17, 26v/10, 29r/01, 29r/04, 30r/12, 30v/10, 33r/16, 34r/04, 36v/01, 36v/06, 37v/05, 38v/13, 39v/10, 40r/17, 41r/07

z.+da 37v/16

z.+dan 3r/14, 12v/03, 28r/14, 29r/02, 41v/15, 42v/11

z.+dur 34v/08

z.+ıdı 12r/09

z.+ıla 36v/08

z.+ında 36v/03

z.+umda 1v/03

z.+umuza 36v/11

z.+uḡda 31r/05

z.+unda 24v/06

zeberced (Ar.) zümrütten daha açık renkli

z. 21r/11

zehirlü (Far.+T.) zehirli

z. 25r/16

zehre (Far.) öd, safra; yiğitlik, cesaret

z. 21v/05, 31r/06

z.+si 27v/13, 32r/03

zemīn (Far.) yer, yeryüzü

z.+e 11v/07

zencīr (Far.) zincir, yuvarlak halkaların birbirine geçirilmesiyle elde edilen demir ip

z. 19v/02, 19v/05, 19v/06, 20r/02

z.+ler 19v/05, 19v/07, 19v/16

z.+lerle 19r/17, 19v/04, 20r/02

zengī (Far.) zenci, siyah adam

z. 9v/11

zerīn (Far.) altından veyâ altına benzer olan, altın gibi sarı; parlak

z. 21r/09, 21v/02

zevāl (Ar.) sona erme, yok olma, bitme

z. 42r/16

z.+den 9r/08

z.+ine 5r/02

zevraḡ (Ar.) sandal, kayık

z. 18v/08, 18v/09

z.+i 18v/08

zeyn (Ar.) süs

z. 21r/08

zeynlü (Ar.+T.) süslü

z.20v/02

zīnet (Ar.) süs, bezek

z. 21r/11, 23r/01

z.+in 39v/05

zīra (Far.) zira, çünkü, şundan dolayı ki; Krş. zīrā

z. 13r/15

zīrā (Far.) zira, çünkü, şundan dolayı ki; Krş. zīra

z. 5r/08, 5v/07, 14r/09, 25v/02, 35r/03, 35r/16, 39v/10, 40r/11

zīre (Far.) kimyon

z. 20r/10

zīr-i zemīn (Far.) yerin altı

z. 24r/04

z.+den 24r/06, 24r/10, 24r/11

z.+e 24r/08

zift (Ar.) kara sakız, katrandan çıkarılan, kolay kırılan madde

z. 6v/07

zihî (Ar.) ne güzel, ne hoş; âferin, bravo

z. 20v/01

zîn (Far.) eyer

z. 11r/13

zinde (Far.) diri, yaşayan, canlı; dinç, sağlam, kuvvetli

z. 6r/12, 6v/07, 25v/10

zırh (Far.) demirden örme veyâ dökme savaş elbisesi

z.+in 21r/02

zîrû zeber (Far.) alt üst

z. 27v/16

zîrû zeber kıl- 'alt üst etmek'

z.-up 27v/16

ziyâde (Ar.) çok, fazla, artma, çoğalma

z. 2v/02

ziyân (Far.) zarar, kayıp, kazanç kaybetme

z. 27r/11

ziyâret (Ar.) gezip görme, gezip görmeye gitme, görüşme

z. 34v/11

ziyâret kıl- 'görmeye gitmek'

z.-ayduk 34v/11

ÖZEL ADLAR DİZİNİ

A

‘**Alī** Hz. Ali Hz. Muhammed’in damadı ve amcasının oğlu olup dördüncü büyük halife

A. 10v/10, 25r/03, 35v/01

‘**Arab (Ar.)** Irak, Şam, Ceziretü’l-Arab, Hicaz, Yemen ile Mısır’da ve Afrika’nın şimalinde bulunan semitik kavmin umūmī adı

A. 5v/04, 5v/09, 5v/11, 10r/11, 10r/16

‘**azm-i Sehīn (Ar.)** kişi adı

A. 2v/06

āb-ı kevser Cennet’teki sulardan biri

a. 38v/16

Ābķāşī kişi adı

A. 7v/01

Ābķaş Rūmī kişi adı

A.+ye 9v/10

ĀfrasyabTürklerin ‘Tonga Alp er’ dedikleri ulusal ve efsanevī kahraman ve büyük Hakan’ın Farsça adı

A. 30v/17

A.+un 7r/06

Āfrūz-ı Kāşī kişi adı

a. 26r/16

Aġūz Kākūm kişi adı

A. 7r/13

A.+ı 12r/05

Ākrūn kişi adı

a. 11v/17, 12r/12, 13r/14, 13r/15, 13v/04, 13v/06, 13v/09, 13v/10, 13v/11, 13v/13, 13v/16, 13v/17, 14r/08, 14r/12, 14v/01, 14v/05, 14v/08, 14v/11, 14v/15, 14v/16, 15r/04, 15r/08, 15r/12, 15r/13, 15r/17, 15v/01, 15v/05, 15v/09,

15v/10, 15v/11, 16r/04, 16r/09, 16r/12, 17r/02, 17r/04, 17r/06

A.+a 15r/17, 15v/01, 15v/16, 16r/16, 16v/12, 16v/16

A.+ı 13r/17, 13v/03, 13v/06, 14v/09, 17r/08

A.+uñ 14r/01, 15v/08, 15v/08, 16r/05, 17r/07

Akrūn Ġarnişin kişi adı

g. 13v/16

Allāh (Ar.) Allāh, Tanrı, büyük yaratıcı

A. 12v/06, 14r/05

A.+ı 12r/02, 12v/15, 14v/10, 17r/03, 33r/01, 33r/02, 36r/01

A.+umızı 14v/11

A.+umuz 14v/16

Apūr Sapūryer adı

A. 1r/03, 8v/01

Ārdūvan şāh bir hükümdar adı

A. 7v/01

Āsiyab kişi adı

A.+ınlayn 20r/12

Āşsanuş kişi adı

A. 7v/01

Aşsanuş Ġorci Kurutaş kişi adı

A. 07/17

Ātvās kişi adı

A. 8r/04

B

Bālūt kişi adı

B. 37v/17, 38r/01, 38r/03, 38r/05, 38r/09, 38r/10, 38r/11, 38r/12, 38r/13, 38r/15,

38r/17, 38v/01, 38v/03, 38v/04, 38v/13, 38v/14,
39r/01, 39r/02, 39r/05, 39r/06, 39r/08, 39r/09,
39r/11, 39r/14, 39v/04, 39v/14, 39v/16, 39v/17,
40r/02, 40r/16, 40v/01, 40v/03, 40v/05, 40v/08,
41v/02, 41v/03, 41v/05, 41v/07, 41v/11, 41v/15,
42r/04, 42r/06, 42r/07, 42r/08, 42r/09, 42r/13,
42v/01, 42v/02, 42v/05, 42v/11, 42v/13, 42v/17,
42v/17, 43r/01, 44r/07, 44r/08, 44v/08, 44v/10,
44v/10, 44v/11, 45r/03, 45r/05, 45r/08, 45r/10

B.+a 39r/04, 42r/05, 42v/02, 42v/07,
42v/09, 45r/03

Başark kişi adı

b.+a 25r/02

Baygūt Dimeşki kişi adı

B. 9v/16

Behnāmbir vezir adı

B. 24v/17

Behrām Alānī Bercānī kişi adı

B. 7v/15, 9v/13

Behsetün kişi adı

B. 3r/11, 4v/15, 13r/01

B.+ı 3r/08

Bercānī Hişām kişi adı

b. 7v/15

Bihteran bir şehzade adı

B.+a 26r/04

Buḳraṭ (Ar.) eski Yunan hekimi ünlü meşhur
Hipokratis

B. 23r/16

Bulḡar Türklerden bir bölük; İdil boyunda
tanınmış eski bir Türk şehri

B. 4v/13

Bulur bir hükümdar adı

B. 4v/13

Bulur ḡān bir hükümdar adı

B. 7v/03, 9r/12

Buran-ı Zāvil kişi adı

B. 2r/01

C

Cebra'ıl (Ar.) dört büyük melekten Allāh'ın
emir ve va

hiylerini peygamberlere iletmekle yükümlü
olanı

C. 38r/16, 38v/15, 39r/01

C.+e 38r/16

Cebra'ıl (Ar.) dört büyük melekten Allāh'ın
emir vahiilerini peygamberlere iletmekle
yükümlü olanı

C. 38v/14

Ç

Çehil Pāyi kişi adı

Ç. 13r/01, 33v/06

Çehil Pāyi 'İraḡī kişi adı

Ç. 5v/12, 13r/11, 18v/13, 24r/03,
25v/10, 27r/02

Ç.+ye 32r/10

Çin Çin

Ç. 7r/12

D

Dāsitan kişi adı

D.+dan 26r/01

Dārū'l-murād kaleye verilen ad

D. 1v/11

Dāvud kendisine Zebur'un indirildiği
İsrailoğullarına gönderilen, güzel sesiyle ünlü
peygamber

D. 17r/08

Deşt-i Cerhemunī Kūhī Behmānī Lūrī kişi adı

D. 32r/13

Düstenī Aḡvaş bir önder adı

D. 13r/02

Dühsitān önderlerin birisinin adı

D. 3r/10, 3r/12

D.+1 3r/08

E**Eflātūn(Ar.)** Aristo'nun hocası, Sokrat'ın talebesi olan meşhur Yunan filozofu (m.ö. 429 - 347)

E. 4r/12, 6r/01, 12r/10, 12r/17, 12v/01, 12v/02, 12v/04, 12v/09, 12v/12, 14r/01, 14r/11, 14v/04, 14v/11, 14v/14, 14v/16, 15r/11, 15v/10, 15v/12, 15v/16, 17r/02, 17r/04, 20v/03, 20v/03, 20v/17, 22v/12, 22v/16, 23r/01, 23r/03, 23r/03, 23r/10, 24r/11, 24v/04, 24v/16, 25r/02, 32v/09, 32v/10, 32v/12, 32v/16, 33r/05, 33r/06, 33r/09, 33r/10, 33r/12, 33r/14, 34v/05, 34v/15, 35v/13, 36r/01, 36r/02, 36r/13, 36r/16, 36v/03, 36v/13, 36v/15, 37v/13, 37v/15

E.+a 24v/04, 32v/06

E.+1 5v/10

E.+lara 36r/03

Eflātun-ı hekim 'herşeyi bilen, âlim, felsefeci Eflatun'

E. 10r/01

G**Ġiṭāṣ** bir hükümdar adı

G. 2r/08, 2r/15, 2v/02, 2v/07, 3r/07, 3r/13, 3v/04, 3v/04, 3v/04, 3v/09, 3v/13, 5r/04, 5r/11, 5r/14, 10r/07

G.+a 3r/11, 3r/11, 3r/12, 5r/10

G.+1 2v/06, 4v/04

G.+uṣ 2r/05, 10r/06

Ġiṭāṣ ḥān bir hükümdar adı

G.2r/11, 2r/13, 2v/09, 3r/02, 3r/04, 3r/10, 3r/17, 3v/11, 4v/12, 5v/01, 6r/13, 6v/03, 7v/03, 8r/17

G.+a 5r/04

G.+1 6v/17

G.+ıla 1r/02

G.+uṣ 2r/04, 9v/13

Ġürkişi adı

G. 32r/14

Ġür Aṭarmuşkişi adı

G. 7r/17

Geylan şāh bir hükümdar adı

G. 13r/09

G.+a 13r/05

G.+uṣ 13r/04

GörgistanGüneybatı Asya'da Karadeniz kıyısında yer alan ülke, Gürcistan

G. 7r/12

H**Hızır (Ar.)** içenlere ölmezlik veren âb-ı hayâtı içmiş bulunan ve kul sıkıldığı zaman imdâdına yetişmekle meşhur olan peygamber

H. 6r/03, 6r/04, 6r/05 (2), 10r/17, 28r/06, 28v/03, 28v/05, 28v/06, 28v/08, 28v/12, 29r/13, 29r/13, 29r/15, 29v/02, 29v/06, 30r/13, 30r/14

H.+a 28v/07, 30r/12

Hicāz (Ar.) Arap yarımadasında, Mekke ve Medine'nin bulunduğu ülke

H. 21v/06

Hudā (Far.) Tanrı

H. 9r/06

Hak (Ar.)Allâh; Krş. Hak

H. 4r/17,4v/01, 9r/07, 14r/14, 14v/03, 16v/02, 16v/05, 22r/07, 23v/14, 27v/17, 28r/08, 29r/13, 36r/14, 36v/13, 36v/14, 41v/10,44r/17

H.+dan 14r/15

Hakḳ (Ar.)Allâh; Krş. Hak

H.+a 44v/09

Hak ta'ālā (Ar.) yüce Allâh

H. 3v/04, 15r/01, 16v/15, 27r/09, 27v/09, 28v/12, 28v/14, 29r/11, 29r/14, 29v/03,

29v/03, 30r/01, 31r/08, 36r/17, 36v/09, 38r/06,
38r/16, 40r/14, 40v/14, 42v/02

H.+dan 28r/02

H.+dandur 14r/02

H.+nuñ 5v/06, 10r/13, 10r/14, 13r/08, 16v/04,
27v/07, 28v/08, 28v/11, 39r/01, 44r/10, 44v/01

H.+ya 5v/03, 19r/01

H.+yı 14v/12, 14v/14

I

‘**Irāk**’ kişi adı

I. 18v/13

I.+ı 33r/15

‘**Irāķeyn (Ar.)** Irak’ta bulunan şehir, Bâbil

I. 18v/13, 32r/10

‘**Irākī**’ Iraklı olan

I. 5v/12,5v/13, 9r/16, 10r/06, 10r/06,
13r/11, 13v/01, 13v/06,13r/15, 13r/16, 13r/16,
19r/01, 19r/04, 19r/05, 18v/14, 18v/16, 18v/17,
19r/07, 19r/08, 19r/09, 19r/10, 20r/03, 24r/03,
24r/06, 24r/07, 25v/10, 27r/03, 32r/12, 32r/15,
32v/01, 32v/01, 32v/09, 33r/14, 33r/15, 33v/08,
33v/08, 33v/10, 33v/12, 33v/14, 34r/16, 34v/02,
35r/07

I.+le 13r/13, 33v/17

I.+nüñ 6r/01, 13v/04, 34r/17

I.+ye 17r/07, 19r/05, 19r/07, 19r/08,
32r/10

I.+yile 33v/17

‘**Irākıyye (Ar.)**’ Iraklı olan

I. 5v/13,34r/14, 34r/17, 34v/03

İ

İsfahanyer adı

İ. 21v/06

İskender Makedonya kralı Phylippe’in oğlu olup, Aristo’dan ders almış ve yirmi yaşında hükümdar olmuştur. Divan Edebiyatı’nda

İskender-i Zü’l-ķarneyn, İskender-i Rumī şeklinde geçer.

İ. 2r/07, 2r/16, 2v/01, 2v/06, 3r/09,
3r/12, 3r/15, 3r/17, 3v/01, 3v/02, 3v/03,
3v/09,3v/13, 4r/01, 4r/02, 4r/04,4r/08, 5r/08,
5r/13, 5r/15, 5v/03, 6v/04, 6v/08, 6v/13, 6v/16,
7r/07, 7v/07, 7v/13, 8v/15, 9r/09, 9v/07, 10r/10,
10v/04, 10v/08, 11v/12, 12r/07, 12v/13, 13r/16,
13r/17, 13v/01, 16r/14, 16v/13, 21r/14, 21v/09,
22r/04, 22r/05, 22r/11, 22r/15, 22r/16, 22v/02,
22v/16, 23v/06, 24r/17, 25v/12, 26r/10, 26r/14,
26v/09, 30v/03, 30v/11, 30v/16, 30v/14, 33v/02,
33v/04, 33v/10, 33v/13, 33v/16, 34r/13, 34r/13,
34r/16, 34v/08, 35r/04, 35r/10

İ.+den 7r/06

İ.+dür 3v/11

İ.+e 3r/08, 4r/09, 5r/12, 7r/01, 10r/16,
18r/12

İ.+i 3r/11, 35v/08

İ.+ile 6v/12

İ.+ler 15r/14

İ.+leyin 6r/17

İ.+üñ 8r/15, 16r/03

İskender *şāh* Makedonya kralı Phylippe’in oğlu olup, Aristo’dan ders almış ve yirmi yaşında hükümdar olmuştur. Divan Edebiyatı’nda İskender-i Zü’l-ķarneyn, İskender-i Rumī şeklinde geçer.

İ. 4v/15, 7v/05, 7v/13, 8r/04, 10v/15,
13r/06, 27r/02, 32r/06, 33v/17, 34r/01, 35v/17

İ.+a 2v/07, 34v/03, 34v/07, 34v/15,
35v/06

İ.+uñ 7v/17, 8r/02

K

Ķalbusun Ķahramani kişi adı

K. 7v/15

Ķaşfarān bir hükümdar adı

K. 8r/09, 8v/15, 8v/17, 21v/09, 21v/12,
21v/14, 21v/16, 22r/06, 22r/10, 25v/12, 25v/14,

25v/17, 26r/02, 26r/03, 26r/09, 26r/11, 26r/14,
26r/16, 26v/01, 26v/06, 27r/02

K.+a 22r/11

K.+ı 22r/14

K.+uñ 22r/04, 22r/13

Kaşfarān Şāh bir hükümdar adı

K. 8r/06

K.+uñ 26v/03

Kanuş Yağubkişi adı

K. 24r/03

Kaşhazan bir hükümdar adı

K. 8r/02

Kaşhazan Şāh bir hükümdar adı

K. 8r/04

Kayfurkişi adı

K. 21r/05, 30v/09, 30v/12, 30v/16,
30v/16, 31r/02, 31r/07, 31r/09, 31r/11, 31r/17,
31v/04, 31v/09, 31v/10, 31v/06

K.+a 21r/06, 31v/07, 31v/15

K.+uñ 31r/15, 31v/05

Kayfurkişi adı

K. 21r/02

Kaytafunkkişi adı

K. 5v/10

Kēyd-i şāh-ı Hind-i Mürdarkişi adı

K. 7r/13

Kulağuz kişi adı

K. 13r/01

Kürsgül-i Aşferi kişi adı

K. 7r/16

L

LūḫKur'ān-ı Kerīm'de adı pek çok yerde geçen,
Hz. İbrahim'in yeğeni olan ve kavmi
sapıklıkları yüzünden helak olan peygamber

L. 36v/04, 36v/05, 37r/05, 37v/09,
39r/02, 39r/04, 39r/06, 39r/07, 39r/07, 39v/08,
39v/09, 39v/10, 39v/12, 39v/13, 39v/15, 39v/17,
40r/01, 40r/03, 40r/04, 40r/06, 40r/07, 40r/07,
40r/08, 40r/09, 40r/13, 40r/13, 40v/02, 40v/03,
40v/06, 40v/10, 40v/16, 40v/17, 41r/01, 41r/07,
41r/09, 41r/11, 41r/13, 41r/17, 41v/01, 41v/03,
41v/04, 41v/05, 41v/07, 41v/09, 41v/11, 41v/12,
41v/13, 41v/16, 42r/02, 42r/03, 42r/07, 42r/09,
42r/10, 42r/11, 42r/12, 42r/14, 42r/17, 42v/05,
42v/06, 42v/10, 43r/02, 43r/05, 43r/06, 43r/07,
43v/09, 43v/10, 43v/14, 44r/09, 44r/11, 44r/12,
44r/15, 44r/17, 44v/04, 44v/05, 44v/10, 45r/01,
45r/11

L.+a 39v/11, 40r/05, 43r/03, 43r/07,
43r/10, 43v/09, 44r/15, 44v/14, 44v/16, 45r/02

L.+ı 39v/04, 39v/08, 40r/17, 42r/03,
42r/08, 43r/09, 43r/11, 44r/08, 44r/16, 44v/05,
45r/05, 45r/07

L.+uñ 39r/11

M

Mekke Arabistan Yarımadasının batısında yer
alan ve Ka'be'nin burada bulunmasından dolayı
Müslümanlar tarafından kutsal sayılan kent

M. 45r/07

Mevcıl kişi adı

M.+e 16v/01

Muhtārı Hāverikkişi adı

M. 9v/16

N

Nağruş Akruşkişi adı

N. 7r/16

Nağuzikişi adı

N. 7r/17

Naşirkişi adı

N. 5r/01

Nedimkişi adı

N. 23v/15
Nemrūd Hz. İbrāhīm'i ateş atan zalim hükümdar

N. 32v/12

Nihāvendi Bulğari kişi adı

N. 4v/13, 6r/13

b.+ye 2v/04

Nihavendi kişi adı

N. 2v/04

Nūḥkavminin eziyetleri ve azgınlıkları nedeniyle ortaya çıkacak olan tufandan kurtulmak üzere kendine iman edenleri, ailesini ve yeryüzündeki hayvanların hepsinden birer çifti alacak bir gemi inşa eden, Kur'ân-ı Kerim'de de adı pek çok kez geçen peygamber

N. 44v/02

R

Rüstembir hükümdar adı

R. 7r/08, 26r/01

Rüstem şahbir hükümdar adı

R. 7v/02

RümAnadolu

R.+dan 33v/02

Rūmī (Ar.) Romalı, Roma'ya ait

R. 16v/14

Rūzbir hükümdar adı

R. 25v/15, 25v/16

S

Şahind-u Aştī Muḳīm 'Āsīkişi adı

S. 9v/15

Sa'd bin 'Āmir Behram Alanī Bercanīkişi adı

S. 27r/02

Seḥīnbir hükümdar adı

S. 2v/04, 2v/06, 3r/02

Seḥsīnbir hükümdar adı

S. 5r/11, 7r/02, 7v/05, 7v/06, 9r/12, 10v/13, 11v/11, 12r/07, 12r/08, 12r/12, 12r/17, 12v/05, 12v/07, 12v/15

Sehrābī Nūkişi adı

S. 20v/08

Serbad şahbir hükümdar adı

S. 7v/01

Sührābkişi adı

S. 21r/01, 21r/15, 24v/10

S.+a 24v/08

S.+ınuş 21r/14

S.+nudan 22r/11

S.+nuş 21r/07, 21v/12, 23v/17, 24r/17, 24v/07, 24v/17

Sührāb Aḳṭāb kişi adı

S. 7r/15

Süleymān Hz. Dāvud'ın oğlu olup Kur'ân-ı Kerim'de de adı geçen peygamber

S. 4r/07, 4v/02, 15v/02, 16r/03, 33r/03, 33r/16, 33v/01, 33v/02, 33v/04, 33v/10, 33v/14, 33v/16, 34r/03, 34r/04, 34r/13, 34r/17, 34v/02, 34v/14, 35r/08, 35r/12, 35r/12, 35r/12, 35r/14, 35v/06, 35v/08, 35v/09, 35v/14, 35v/15, 36r/01, 36r/16, 36v/02, 36v/12, 36v/16, 37r/05, 37r/17, 37r/14, 37v/13, 37v/13, 37v/15, 37v/16

S.+a 4v/01, 33r/12, 33r/13, 33r/15, 35r/08, 36r/03, 36r/04, 36v/13, 36v/16, 37r/17

S.+ı 33v/11, 34v/17, 35r/01, 35r/07, 35v/03

S.+ları 25v/08

S.+sın 4r/17

Sütī ḥān bir hükümdar adı

S. 7r/13

Sultan-ıḲasimbir hükümdar adı

S. 7r/10

Ş

Şāh-ı Sehsinbir hükümdar adı	Ş. 2r/03
Ş. 8r/15	Şāmūs Şāvī Şa kun kişi adı
Şāķūf Restenikişi adı	Ş. 13r/01
Ş. 24r/03	Şapur şāhbir hükümdar adı
Şāmşimdiki Süriye'nin başkenti	Ş. 27r/16
Ş. 37v/16, 37v/17	Şehrüz kişi adı
Şāmūs kişi adı	Ş. 26r/01, 26r/02, 26r/03
Ş. 3r/09, 3r/11	Şetlād kişi adı
Ş.+a 4r/08	Ş. 7r/12
Şāmūs Şāvī kişi adı	Şuķrakişi adı
Ş. 4r/11	Ş. 26v/05, 26v/14, 27r/14
Şāvib kişi adı	Ş.+ya 26v/13
Ş.+e 3r/09	Ş.+yı 26v/04, 26v/05, 26v/07, 27r/08
Şāpur şāh bir hükümdar adı	T
Ş. 7r/10	Ṭāberi Tanķud kişi adı
Şabur şāhbir hükümdar adı	T. 7r/15
Ş. 26r/04	Ṭāberiyiye kişi adı
şāh Sehinbir hükümdar adı	T. 5v/09, 9r/15, 11r/10, 15r/16, 21v/09, 35v/05, 37v/15, 39v/08, 40r/16
Ş. 3v/10, 3v/13, 3v/14 (2), 4r/01, 4v/12, 5r/04, 5r/09, 5r/14, 5v/07, 5v/14, 5v/16, 6r/02, 6r/03, 6v/06, 6v/11, 6v/17, 7r/01, 7r/04, 7r/06, 7v/03, 7v/12, 8v/09, 8v/13, 8v/15, 10v/09, 32r/07, 32r/08	Tahtaş bir hükümdar adı
Ş.+den 6r/02	T. 2r/10, 10v/09
Ş.+e 3r/01, 4v/16, 6v/13, 32r/06	Tahtaş hān bir hükümdar adı
Ş.+i 6v/16	T. 2v/09, 10v/06
Ş.+üñ 4r/12	T.+a 10v/04
şāh Sehsin bir hükümdar adı	Tanţanus Mantanus kişi adı
Ş. 4v/10, 5r/07, 6v/03, 8v/03, 9r/15, 9v/03, 9v/06, 9v/09, 11v/07, 13r/01, 18r/03, 18r/09	T. 7r/17
Ş.+e 4v/12	Tuħan Yulurhankişi adı
Ş.+i 8v/06	T. 5r/05
şāh-ı Seyf-i 'Adniyebir hükümdar adı	Turħankişi adı
	T. 9r/11
	Turħan Bulurħankişi adı
	T. 6r/13, 11r/04

Turhan Hüruzikişi adı

T. 4v/13

Turhani Nihāvendikişi adı

T. 7v/04

Turtus Purmuş kişi adı

T. 30v/17

U

‘**Umman (Ar.)** Arap Yarımadasının güney-doğu köşesi olan geniş kıt’a ve bu kıt’anın kıyısından Hind kıyılarına ve güneye doğru uzanan açık deniz

U. 28v/15, 29v/16, 30r/10

U.+dan 28v/13

U.+ı 30r/10

Ü

Ülfari kişi adı

Ü. 7v/04

V

Veli Kaytas oğlu Qays Rūmī Qaysun Kırimī kişi adı

V. 8v/02

Y

Yağmuş hān bir hükümdar adı

Y. 2r/10

Yağub Şāmūs Şāvī kişi adı

Y. 24r/03

Yemen Arap Yarımadasının güneybatı bölümünde yer alan bölge

Y. 2v/01, 25r/14

Z

Zü’l-ğarneyn İskender’in lakabı

Z. 5v/06, 5v/14, 6r/05, 9r/14, 9v/03, 10r/13, 11v/07, 13r/03, 16v/01, 16v/03, 16v/09, 17r/16, 18r/12, 18v/05, 18v/14, 19v/03, 23r/04, 23r/10, 23r/16, 24r/12, 25r/02, 25r/04, 25r/11, 25v/02, 27r/16, 27v/07, 27v/09, 27v/17, 28r/02, 28r/03, 28r/07, 28r/13, 28v/01, 28v/08, 28v/10, 29r/01, 31r/07, 32r/09, 32v/11, 35r/01, 35r/15, 37r/05, 37r/17, 37v/09, 37v/12, 37v/16, 38r/05, 38v/13, 39r/11, 41r/11, 41v/14, 43r/05, 44r/12

Zulfikārlaym kişi adı

Z. 32r/02

SONUÇ

Bu tez çalışması Vatikan Kütüphanesinde Türkçe Yazmalar bölümünde bulunan 145 numaralı, müellifi belli olmayan “Haza Kitābu İskender-nāme” adlı Arap harfli el yazması eser üzerinedir.

İnceleme süresinde, tezimize konu olan bu eserin Eski Anadolu Türkçesinin son dönemine ait olan dil özellikleri gösterdiği tespit edilmiştir. Bu dönem ve bu döneme ait olan eserler Türkiye Türkçesi için, hem Türkçe kelime hazinesinin zengin olması bakımından, hem Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini yansıtması açısından önemli bir yer tutmaktadır.

Metnin dil özellikleri XV. ve XVI yüzyıl özellikleri göstermektedir. XV. yüzyıl sonu XVI. yüzyıl başı dolaylarında olduğu sanılmaktadır. Metinde pek çok Türkçe sözcük geçmektedir. Arapça, Farsça sözcükler varsa da Türkçe sözcüklerin oranı 75% dir.

Eserde ünlülerin gösteriminde kesin bir kural yoktur. Ünlüler bazen ا و ی harfleriyle gösterilirken, aynı kelimenin ünlüleri bir başka yerde yalnızca harekeyle gösterilmiştir.

Kapalı e /è/ ünlüsü metinde düzenli olarak kesre işaretiyle gösterilmiştir. Metinde /ç/ sesini göstermek için چ harfi sıklıkla kullanılmıştır. Ancak bazı yerlerde bu ünsüz ج harfi ile gösterilmiştir.

kaçan □ □ چ □ □ ۱v/02

niçe □ □ چه □ □ 3r/17

açup □ □ آچوب □ □ 4r/07

/s/ ve /t/ ünsüzleri, Türkçe sözcüklerde kalın ünlülerle kullanıldığında büyük ölçüde düzenli olarak ص ve ط harfleriyle gösterilmiştir:

şu □ □ ص □ □ 1v/05

tolaşdum □ □ ط □ □ شد □ □ ۱v/07

Metinde Tañrı, tartuḳ, toz sözcükleri kalın ünlülü olmasına rağmen ط harfiyle gösterilmemiştir:

Tañrı □ □ كرى □ □ 12r/03, 12v/09, 39v/14 vd.

tartuḳ رنة ق 1r/09

toz توز 7v/11

Söz içinde ḳ ve ḥ sesleri arasında bir değişimden çok kararsızlık vardır:

ḳorḥunç 18r/04

ḳorḳunç 31v/04

Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik özellikleri arasında olan -UbAn zarf-fiil eki metinde sıklıkla kullanılmıştır:

aluban 4v/06

yazuban 20v/06

açuban 36v/17

gelüben 4v/06

gözleyüben 22v/05

gözedüben 22v/07

götürdüben 23r/04

neyleyüben 44r/02

Bazı Arapça çokluk biçimli kelimelere Türkçe çokluk eki getirilmiştir:

tüccar+lar 19r/15

selâṭin+ler 7r/10

Metnin ilgi çekici şekil özelliklerinden biri de çeşitli adlara ‘-e doğru’ anlamı vermek için kullanılan +dAn yaña yapısıdır:

taḥtından yaña 9r/02

şāhdan yaña 16r/16

‘ummandan yaña 28v/13

cānavardan yaña 29r/02

benden yaña 29r/08

tarafından yaña 33r/08

pūtdan yaña 40r/11

Eklendiği kelimelere, taban anlamıyla ilgili olarak ‘gibi’ anlamı katan +lAyIn eki de metinde sıkça kullanılmıştır:

şaçılayın 2v/15

yıldırımılayın 3v/10

ancılayın 5r/08, 25v/07

buncılayın 6r/06

arсланlayın 8r/07 vd.

Metinde ek şeklinde yapılan ünlemin şart çekiminin üzerine getirildiği iki örnek mevcuttur:

körseñe 19r/13

gelseñe 40v/02

Çalışmada, Eski Anadolu Türkçesinin şekil bilgisine büyük önem verilmiştir. Metin, yapım ekleri bakımında ayrıca ilgi çekici ve zengindir. Pek çok yapım eki kullanılmıştır. Farsça ve Arapça kelimelere Türkçe yapım ekleri eklenerek *peygamberlik*, *sa‘ādetlü*, *hasretlü* gibi kelimenin Türkçeleştirildiği de görülmektedir. İsimden isim yapan eklerden +IU, +IİK, +lAyIn, fiilden isim yapan eklerinden en çok -U ekine rastlanmakla beraber genellikle düz olarak kullanılır ama metnimizde uyuma girerek yuvarlaklaşmış örnekler de bulunmaktadır.

Metinde bir başka ilgi çekici durum da pek çok sayı sıfatının kullanılmasıdır:

dört kez yüz biñ 1v/10

on iki kez yüz biñ 2v/09, 13v/05

iki kez yüz biñ 4v/17, 9v/12

bêş kez yüz biñ 7v/02

altı kez yüz biñ 8r/01

Metinde ikilemelere de rastlanmaktadır.

añulañul 19r/02, 25v/11

göregöre 16v/10

fitilfitil 35v/03

Metinde ilginç bir yapıya rastlanmaktadır. Kıpçak Türkçesinden alınmışçasına:

men gider men 13v/03

Yunus Emre'nin eserlerinde rastladığımız yapılar da bu metinde geçmektedir:

yavı kılıpdur 14v/10

bilüsüzliginden 14v/11

Metinde bir başka ilgi çekici durum da pek çok sayı sıfatının kullanılmasıdır:

dört kez yüz biñ 1v/10

on iki kez yüz biñ 2v/09, 13v/05

iki kez yüz biñ 4v/17, 9v/12

bêş kez yüz biñ 7v/02

altı kez yüz biñ 8r/01

Bunlardan yola çıkarak XVI yüzyıldan öncesine ait olduğu bile söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, Y. (1988) *İskendername'den seçmeler*, 1. Baskı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara
- Bayraktar, N. (2008) *Kaşasü'l-Enbiyâ Tercümesi* (Metin-Dizin) Ebabel Yay. Ankara
- Gabain, A. V. (2007) *Eski Türkçenin Grameri*, 5. Baskı, TDK Yay., Ankara.
- Gülsevin, G. Boz, E. (2010) *Eski Anadolu Türkçesi*. Gazi Kitabevi, 2. Baskı, Ankara.
- Gülsevin, G. (2011). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara
- Devellioğlu, Ferit. (2007) *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay.,30. Baskı, Ankara.
- Dilçin, C. (2009) *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara.
- Doğan, M. D. (2003) *Doğan Büyük Türkçe Sözlük*, Vadi Yay. Ankara
- Ercilasun, A. B. (2007) *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçag Yayınları, Ankara.
- Ergin, M. (2006) *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yay., İstanbul.
- Ergin, M. (2005) *Üniversiteler İçin Türk Dili*, Bayrak Yay., İstanbul.
- Ergin, M. (1963) *Dede Korkut Kitabı – II, İndeks – Gramer*, Türk tarih Kurumu basımevi, Ankara
- Yücel, H.(2018) *Klasikler dizisi, Ahmedî İskendernâme*, (Öztürk, Furkan, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul
- Kanar, M. (1993). *Büyük Farsça-Türkçe Sözlük*, İstanbul: Birim Yay.
- Kanar, M. (2011) *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*, Say Yay., İstanbul.
- Karaağaç, G (2013) *Türkçenin Dil Bilgisi*, 2. Baskı, Akçag Yay. Ankara
- Korkmaz, Z. (1973) *Marzubân-nâme Tercümesi (İnceleme-Metin-Sözlük-Tıpkıbasım)*. Ankara Üniversitesi Diş ve Tarih-Coğrafya fakültesi Yayınları:219, Ankara.
- Pala, İ. (2004) *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yay, s. 286-287

- Nazîmâ, A. Reşad, F. (2005) *Mükemmel Osmanlı Lügati*, TDK Yay, Ankara.
- ÖZÖN, M. N. (1997) *Büyük Osmanlıca-Türkçe Sözlük*, 8. Baskı, İnkilâp Kitabevi, İstanbul
- Sami, Ş. (2011) *Kâmûs-i Türkî*, I. Baskı, İdeal Kültür Yay, İstanbul.
- ŞAHİN, H. (2003). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yay.
- Timurtaş, F. K. (2012). *Eski Türkiye Türkçesi-XV. Yüzyıl-Gramer-Metin-Sözlük*, Kapı Yayınları.
- Timurtaş, F. K. *Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri*, s.332-368, Pdf.Türkçe Sözlük, (2005) TDK Yay, Ankara
- Yelten, M. (2013) *Türk Dili ve Anlatım Bilgileri*, 6. Baskı, Der Yay. İstanbul



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 29/05/2019

Tez Başlığı: Haza Kitâbu İskender-nâme

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulları ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

29.05.2019

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: TANSHOLPAN YESSIRKEP

Öğrenci No: N15122430

Anabilim Dalı: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Programı: TÜRK DİLİ

Statüsü: Yüksek Lisans Doktora Bütünleşik Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Prof. Dr. Nesrin BAYR AKTAR ERTEN

(Unvan, Ad Soyad, İmza)

Detaylı Bilgi: <http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr>

Telefon: 0-312-2976860

Faks: 0-3122992147

E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 28/05/2019

Tez Başlığı : Haşa Kitâbu İskender-nâme


Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 211 sayfalık kısmına ilişkin, 28/05/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı %3'tür.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç
- 4- Alıntılar dâhil
- 5- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.


Gereğini saygılarımla arz ederim.

28.05.2019 
Tarih ve İmza

Adı Soyadı: TANSOLPAN YESSİRKEP
Öğrenci No: N15122430
Anabilim Dalı: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
Programı: TÜRK DİLİ

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.


(Unvan, Ad Soyad, İmza)

Prof. Dr. Nesrin BAYRAKTAR ERTEK



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 29/05/2019


Tez Başlığı: Haza Kitâbu İskender-nâme

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulları ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

29.05.2019 

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: TANSHOLPAN YESSIRKEP

Öğrenci No: N15122430

Anabilim Dalı: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Programı: TÜRK DİLİ

Statüsü: Yüksek Lisans Doktora Bütünleşik Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Prof. Dr. Nesrin BAYR AKTAR ERTEN



(Unvan, Ad Soyad, İmza)

Detaylı Bilgi: <http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr>

Telefon: 0-312-2976860

Faks: 0-3122992147

E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr

Yüksek Lisans Tezi

ORIJINALLIK RAPORU

%3

BENZERLIK ENDEKSI

%2

İNTERNET
KAYNAKLARI

%0

YAYINLAR

%2

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	mimoza.marmara.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
2	Submitted to Pamukkale Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<%1
3	Submitted to Kocaeli Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<%1
4	28.bocci.ca İnternet Kaynağı	<%1
5	www.turuz.info İnternet Kaynağı	<%1
6	www.qr5.org İnternet Kaynağı	<%1
7	Submitted to Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<%1
8	earsiv.gop.edu.tr İnternet Kaynağı	<%1
9	www.cokbilgi.com İnternet Kaynağı	<%1